2. Oswaldi Crollii Basilica Chymica.
3. Anshelm. Boetii de Boodt Gemmarum et lapidum Historia.

D·O·M·A·

OSUALDI CROLLII VETERANI HASSI BASILICA CHYMICA

CONTINENS.

Philoſophicam propriâ laborum experientiâ confirmatam deſcriptionem et uſum Remediorum Chymicorum Selectiſſimorum é Lumine GRATIÆ et NATURÆ DESUMPTORUM.

In fine libri additus eſt Autoris ejusdem Tractatus Nouus DE SIGNATURIS Rerum Internis.

Privilegium Cæsareum.

RUDOLPHUS *Secundus diuina fauente clementia Electus Romanorum Imperator semper Augustus ac Germaniæ, Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiæ, Sclauoniæ &c. Rex, Archidux Austriæ, Dux Burgundiæ, Stiriæ, Carinthiæ, Carniolæ & Wiertembergæ, &c. Comes Tirolis &c. Agnoscimus & vigore præsentium notum facimus omnibus & singulis, quod cum noster & Sacri Imp. fidelis dilectus Osualdus Crollius Illustr. Christiani Principis Anhaltini, Comitis Ascaniæ, & Domini in Bernburg, Consanguinei & Principis nostri charissimi Medicus Ordinarius nobis humiliter exposuerit, longo se studio laboribusq; & sumptibus immensis in gratiam utilitatis publicæ Basilicam Chymicam, præstantissimis Chymicorum Remediorum formulis refertam, partim ex monumentis Paracelsi & conuersatione eruditorum Virorum, partim experientiæ suæ ipsius documentis congestam & ordine methodoq; certâ in corpus redactam, typis in lucem edere statuisse. Vereri autem ne quod fieri solet, alii quæstui inhiantes eandem Basilicam Chymicam sibi aut Typographo suo in fraudem edant, ac proinde nos rogârit ut Priuilegio nostro suæ consulere indemnitati dignaremur. Nos sanè pro benignâ nostrâ in præfatum Osualdum Crollium, cuius ipsi operâ usi fuimus, animi inclinatione, & in bonarum artium ac disciplinarum studia affectione, humilibus eiusdem precibus deesse noluimus. Quamobrem authoritate nostrâ Cæsareâ omnibus & singulis Typographis, Bibliopolis & aliis quibuscunq; librariã negotiationem exercentibus seriò inhibemus & vetamus, ne quis prædictã Osualdi Crollii Basilicam Chymicam, verùm etiam alios libros ChymicoMedicos imposterum ab ipso edendos per decem annorum spatium à primâ cuiusq; editionis die cõputandum intra Sacri Rom. Imp. Regnorumq; & Dominiorum nostrorum hæreditariorum fines simili aut alio quouis typo vel forma siue in toto siue in parte recudere aut aliò recudenda dare, vel alibi etiam impressa adducere, vendere aut distrahere, clàm vel palàm citra voluntatem & consensum prænominati Osualdi Crollii & hæredum eius præsumat. Si quis verò secùs faciendo Priuilegium & interdictum hoc nostrum Cæsareum spernere, negligere aut transgredi conatus*

fuerit, eum non solum huiusmodi libris perperam quippe recusis & adductis (quos quidem antedictus Osualdus Crollius illiusq; hæredes & mandatarii vbicunque deprahensos siue propriâ authoritate vel Magistratus loci illius auxilio sibi vendicare poterunt) de facto priuandum, sed & pœna insuper decem marcharum auri puri fisco nostro Cæsar eo fraudis vindici & sæpedicti Osualdi Crollii eiusve hæredum vsibus ex æquo pendenda decernimus, omni spe veniæ sublatâ mulctandum. Dummodo tamen istiusmodi libri nihil in se scandalosum Orthodoxæ Religioni Catholicæ, Sacriq; Rom. Imp. constitutionibus aduersum, vel bonis moribus contrarium siue in præfatione siue in textu contineant, Et iam dictus Osualdus Crollius terna vt minimum singulorum operum exemplaria propriis sumptib. quàm primum ad Cancellariam nostram Imperialem transmiserit. Mandamus ergo vniuersis ac singulis nostris & Sa. Imp. Regnorumq; & Dominiorum nostrorum hæreditariorum subditis & fidelibus dilectis cuiuscunque status, gradus, Ordinis, Conditionis, dignitatis, aut præeminentiæ existant, tam Ecclesiasticis quàm secularibus, præsertim verò iis qui in magistratu cõstituti vel proprio vel superiorum suorum nomine & loco iuris & Iustitiæ administrationẽ exercent, ne quenquam Priuilegium hoc nostrum Cæsareum temerè & impunè transgredi, violare aut spernere patiantur, quin potius contumaces, si quos compererint, præscriptâ pœnâ plecti aliisq; idoneis modis coerceri curent. Quatenus & ipsi eandem mulctam euitare & grauissimam indignationem incurrere noluerint, Harum testimonio literarum manu nostrâ subscriptarum & sigilli nostri Cæsarei impressione munitarum. Datum in arce nostra Regia Pragæ die secunda mens. Maii Anno Domini Millesimo Sexcentesimo octauo, Regnorum nostrorum Rom. trigesimo tertio, Hungarici trigesimo sexto, & Bohemici itidem trigesimo tertio. &c.

RVDOLPHVS

Ad Mandatum Sa. Cæs.
Maiest. proprium
Io. Baruitius

Leopâ Stralendorff.

PAULI MELISSI FRANCI,
COMITIS PAL. ET EQU. AUR. CIVIS ROMANI
ODE ALCAICA
AD OSUALDUM CROLLIUM, Medicum excellentiſs.

PLURES per annos Galliam & Auſonas
CROLLI perágras, diſcere fervidus
Artes honeſtas, exteraſque
Inſimul ore rotundiori
Sonare voces, quæque Macháonum
Requirit uſus laude celebrium
Callere, non ex more vulgi,
Aut leviter ſale ſive lymphâ,
Fictæve tincti corticis unguine:
Sed ex profeſſo ſcripta veterrima
Grajûm Latinorumque ad unguem
Noſcere, & egregium quid ultra
Tuopte Marte extrudere. Vividum
Natura neſcit acrior impetum

Celare, nec præstantiores
Igniculos cohibet sepultos
In corde Pallas. Novimus, in quibus
Versere flammis, eliciens aquas
Membris salutares victis,
Balsameosque creans odores,
Et quicquid ægris expedit artubus.
Plus una prodest gutta tuæ (scio)
Stillationis, quamdè tota
Vitra medentum aliorum & ollæ.
Quin una saltem plus pilula efficit
Pusilla, quàm vel septem aliæ aut novem
Maiore compactæ pugillo,
Ventriculo minus utiles, nec
Tam profuturas. Fallor, an inclitos
Quos aula honorat splendida Cæsaris,
Sollerter æquabis Galenos,
Hippocratemq; Menecratemq;,
Et Æsculapi numen, & obviis
Quicumq; morbos tollere pharmacis
Norunt, & optatam medelâ
Pæoniâ dare sanitatem?
Experte raras Mulciberis face
Inventiones ac medicamina,
Divine CROLLI, confer unum
Cuncta reperta breve in volumen,

Vt his

Vt his fruantur, qui ſtudii flagrant
Amore talis. Pro meritis quibus,
Iidem precabuntur, perennes
Incolumis maneas in annos,
Addens repertis plurima commoda,
Queis longiorem corporibus diem
Dones, amicorumq; vitam
Neſtoreum revoces ad ævum.

AD OSWALDVM CROLLIVM.

ADSPICE *naturæ ſuccorum propria*, CROLLI.
Senſerit herbarum cum diſtillatio flammam
Horas per certas, artis non inſcia doctæ;
Sal petit ima, oleum medio nat, ſpiritus alto.
Hæc tria ſic incluſa vitro, diſtincta colore,
Singula quæ poſſis oculo internoſcere claro.
Quis non aureoli PARACELSI *dia reperta,*
Ingeniumq; ſagax, & mirum prædicet ignem;
Quo præeunte artes chymici didicere novellas,
Quo monſtrante ægri curantur ſimplice guttâ?
At te felicem quis non miretur, in usûs
Humanos promus condus qui talia ſervas?

Anno CIↃ IↃ XCIII. Haidelbergæ.

Meliſſus F.

IN BASILICAM CHYMICAM CLArissimi & Excellentissimi Viri D. OSVALDI CROLLII *Medici &c.*

CROLLIVS Inuidiæ quia sese audentius offert
Edendo medicis scripta probata sophis,
Tàm virtute sua peragit monimenta perenni
Synceræ præstat quàm pietatis opus.
Sed quia grata Deo, affectisq; salubria membris
Exigit: æternum Phœbus Apollo mihi est.

Aliud.

O CROLLI decus, & medicæ Coryphæe cateruæ
Qualemcunq; etiam secula docta ferunt,
Spagyricas si quis sapit & discriminat artes
Pro scriptis grates, quas tibi debet, agit.
Inuida turba tonet, turgescant ilia fastu,
Laurigeros feriunt fulmina nulla sophos.

ELISABETHA IOANNA WESTONIA ANGLA.

OSUALDI CROLLII
Veterani Haſſi

BASILICA CHYMICA,

CONTINENS

PHILOSOPHICAM PROPRIA laborum experientia confirmatam deſcriptionem & uſum remediorum Chymicorum ſelectiſſimorum è Lumine GRATIÆ & NATURÆ deſumptorum.

In fine libri additus eſt eiuſdem Autoris Tractatus nouus DE SIGNATURIS RERUM INTERNIS.

FRANCOFVRTI
Apud Claudium Marnium & heredes Joannis Aubrii.
cum Imperatorio & Regio decennali privilegio.
M·D C I X.

Ad Illuſtriſs. & Sapientiſs. ANHALTINUM PRINCIPEM

CHRISTIANUM,

COMITEM ASCANIÆ, DYNAſten Serveſtæ, ac Bernburgi Dominum, & Patronum ſuum clementiſſimum,

OSUALDI CROLLII Epiſtola Dedicatoria.

INdaganti mihi toto mentis conamine, Illuſtriſsime, omnique laude digniſsime PRINCEPS CHRISTIANE, FAMILIÆ ANHALTINÆ ſummum Decus, num noſtris iſtis deploratiſsimis Temporibus, in quibus nil ferè à petulantiſsimâ Invidæ Linguæ Maledicentiâ tutum eſſe ſolet, hanc meam BASILICAM CHYMICAM, variis ac diuturnis peregrinationibus, laboribus & vigiliis indefeſsis, ſumptibus haud exiguis, longâ deniq; obſervatione ac meditato ſtudio congeſtam ac ante aliquot annos conſcriptam, in Lucem emitterem, anceps'q; Judiciorum pelagus ſubirem:

Occurrerunt in ancipitis judicii bivio hæsitanti impedimenta varia. Qui enim ratione justâ se totos, hâc nostrâ infelicissimâ ætate, ad Veræ Sapientiæ studia convertũt, & relictis Vanitatib. Ethnicis, spretisq; Scholasticarum supra arenam fundatarum opinionum, errorumq; labyrinthis, deinceps in abstrusis Naturæ Mysteriis diligenti investigatione inquirendis, iisdemq; labore sagaci omnia vincente in lucem eruendis suam feliciter volunt impendere operam: etsi opus arduum, magnum, & laudabile susceperunt, diversa tamen multorum hominum, & sæpè sine ullo suo merito iniquissima solent superborum experiri judicia. Tanta est enim ferrei, & à virtute alienissimi hujus ævi nostri Malitiæ plenitudo, ut cuilibet integrum sit suam infantiam, nequitiam, & improbæ mentis arrogantiam mundo prodere, aliorum laudatos labores carpendo, ita ut ferè nil per rabularum livorẽ intactum maneat. Dum enim alter alteri felicitatem ingenii invidet, fit, ut quem quis imitari non possit, eundem odisse incipiat: Ignavi insuper homines mundanis irretiti illecebris, aut divitiarum cupiditate flagrantes, eos contemnere solent, quos virtute præstare, usumq; fructum Talenti sibi concrediti ad DEI Laudem & gloriã cum proximo suo egeno cõmunem habere animadvertunt. Postpositis tamen his remoris omnibus, vicit me tandem non

Perscrutamini Scripturam & Naturam, in qua DEI Miracula occultata sunt.

Donorum dissimilitudo non rixatur inter bonos.

Priva-

Privatum ſed PVBLICVM Commodum, non Aſtrale & Ambitioſum ſcripturiendi, ſed Veritatis Chymicæ ab Impoſtorum larvis repurgandæ & manifeſtandæ ſtudium: Animus inprimis benè de omnibus liberalibus ac Philoſophicis Reipub. Spagyricæ, tàm præſentis quàm poſteri ſæculi Ingeniis merendi cupidißimus: Non ignorans Homines (poſt celebrationem ac Honorem Creatoris) Hominum gratiâ procreatos, ut mutuis inter ſe ſtudiis & amicitiæ officiis ſocietatem colant, aliiq; aliis (ſiquidem Homo Homini Deus) in Timore Altißimi ſuccurrere ac prodeſſe, tùm poßint, tùm Charitatis Chriſtianæ vinculo jurè etiam teneantur. Prodeat ergò fœtus ille, Nutu DEI, feliciter ſub auſpiciis ILLVSTRISSIMI RE & NOMINE CHRISTIANI PRINCIPIS: qui ſingulari ſuâ Munificentiâ hujus in lucem editionis facilem expeditumque mihi laborem fecit: Quo nomine tota etiam Reſpub. Medica & Spagyrica, omnem inde provenientem utilitatem, excerptumque fructum, meritò poſt Deum Immortalem Celſitudinis ipſius Liberalitati, mecum acceptam feret: Et ſic ad perpetuam Nominis ejus Memoriam & Honorem illo fruentur etiam Nationes Exteræ. Alii autem Megiſtanes, ſibi indè Exemplum capient, ut iiſdem facultatum irritamentis & calcaribus multorum

1. Pet. 4. ſect. 10

ingenuorum fortunæ indignatione dejectorum, humique jacentium animos erigant, & quia Virtutis amantissimi Virtuti deditis libenter præstò sunt, sua benignitate, favore, ac munificentiâ pristinam Principum Humanitatem imitati, viris dignis egestatis onere pressis, ac commoditati publicæ consulere cupientibus, & valentibus, clementer succurrant.

Principis est studium Sapientiæ promovere, ac Naturæ & Artis secreta indagare

Cum autem multis abhinc sæculis, Inclyte Princeps, consuetudine diuturna sit receptum, ut libri Novi Viris Principibus (quos omnium maximè, mysteria maxima nosse, & his donari præ aliis decet) consecrentur, quò illorum patrocinio & favore ceu Minervæ ægide muniti, ab injuriâ Invidorum Calumniantium (prout est immundi hujus mundi, ubi semper alter in alterius livet & grassatur ingenium, corrupta consuetudo) eò magis vindicentur: non dubitavi hos meos labores, & hoc vigiliarum mearum munus Tuarum Virtutum meritis ascriptum, Illustrissimæ Celsitudini T. offerre, eamque huic Mæcenatem & Patronum deligere, ut si improbi quidam Sophistæ, crassâ livoris & calumniandi insaniâ illud arrodere velint, ipsum jam Tuum factum discretionis perspicaciâ, ac judicii candore feliciter protegas atque defendas: Siquidem Antiquissimorum Regum, Principum, & Sophorum Exemplo laudatissimo, inter paucos hac

hac nostra Tempestate ferè præcipuus existis, cui Deus ejusmodi habilitatem, dexteritatemq; Mentis largitus est, ut talia oblata & intelligere, & examine recto expendere sciat: Et de quo sibi meritò gaudere & gratulari potest, quod cognito Summo TRIVNO BONO, DIVINO scilicet, MACRO- ET MICROCOSMICO, DEI utpote, LVMINIS NATVRÆ & SVI IPSIVS, in reconditißimis illis Scientijs, quibus in Sublunari mundo non sanctiores, non præstantiores aliæ ullæ, Cabala videlicet Magia, & VVoarchadumia, (æternæ cœlestis nostri Patris SAPIENTIÆ solius Veræ, pedissequis castißimis) singulari Divinæ Providentiæ Benignitate, Celsitudo Tua possit suum Nomen profiteri: & juxta prudentissima Reipubl. Gubernacula & sceptra felicissima, etiam Philosophorum ac Sophorum stupenda cumulatè addiscere mysteria. Quæ Fortunata Beatitudo è sexcentis Proceribus vix uni: è Reipub. Literariæ antesignanis ne millesimo contingere solet. Quapropter sera posteritas, jurè aliquando mirari poterit, quòd Venerandæ Antiquitatis vestigia, etiam nostro hoc caliginoso sæculo in magni illius Ostanis, Osiridis & TER Maximi HERMETIS nepotibus & genuinis heredibus deprehensa & conspecta fuerint, qui videlicet difficilimos rerum ab-

ſtruſarum aditus intueri, ſcrutari, contemplari, diſcernere & dijudicare valuerint. Sed ne multa verba, fortè non ſatis apto loco profundam, intra propoſiti cancellos me recipio. Talem igitur jure optimo Patronum & Principem eligere conveniebat, qui ut modo dictum per ſe poſſet curvum diſcernere recto: qui oculis videret proprijs, auribus non audiret alterius, nec ore loqueretur alieno: Et cui non auderent maligni Homines dicere

Candida de nigris, & de candentibus atra:

Qui inſuper artium maximarum rerumque ſecretiſſimarum cognitione excelleret & abundaret, ſicuti cum admiratione fatentur etiam literatiſſimi Viri, qui Celſit. ejus familiariter norunt: Et cujus ceu Armatæ Palladis admirandas & Heroicas virtutes, juxta invictam animi magnitudinem in Expeditione Gallicana propè Rotomagum patefactam, qui oculata fide diligenter atque accuratius perſpexiſſent præſentes, nunquam ſatis ob dictionis inopiam pro merito laudare poſſent.

Quamvis autem longè pretioſiori munere dignus ſis, Tuaq; Virtus majora mereatur, Optime Princeps, tamen hoc exiguum Clientis literarium munuſculum (ſubmiſſæ meæ erga ſe obſervantiæ & gratitudinis debitæ monumentum) Celſ. Tua ſerena fronte in præſentia accipere non dedignabitur: Et cum hactenus fortuna non obtulerit

rit melius, illud interea singulari suâ innatâ Clementiâ, animo donantis æstimabit. Vale felicißimè, Principum omnium nostri sæculi Decus singulare, & Thesaurum Luminis Gratiæ & Naturæ in agro Cordis repositum diligentissimâ & piissimâ indagine, petendo, quærendo ac pulsando eruere perge ad Sacrosancta TRIUNITATIS Ineffabilis Bonitatē, Sapientiam & Potentiam agnoscendam, suspiciendam, atque celebrandam, donec Tenebricoso Quaternarij Puncto superfluo amandato, & adepto Purificati Ternarij Puncto copulativo ad Monadis simplicitatē reducto, post sufficientem Supercœlestium Virtutum, Metaphysicarumq; Influentiarum speculationē & comprehensionem, tandem peracta statione fiamus denuò Beata Immutabilique Quiete UNUM in ipso UNO, in quo omnia sunt UNUM: Huic Uni & Soli omnis Laus, Honor, Virtus & Gloria, ab omni semper exhibeatur decantetur-que Creatura Amen. Pragæ Anno 1608. è Musæo.

Ternarius sacer per Binarium in Unitatem omnis consummatæ Perfectionis autorem reducendus est. Ioh. 17. sect. 11.21.22.23. 1.Cor. 6. Psal.145. sect. 21. 150. sect. 6. 148.

PRÆFATIO ADMONITORIA AD LECTOREM CANDIDUM,

In quâ, juxta Medicinæ Chymicæ comprobatam præſtantiam, & Hominis Microcoſmi excellentem dignitatem à pauciſſimis obſervatam, de utriusq; Philoſophiæ GRATIÆ ſcilicet & NATURÆ Myſteriis profundiſſimis ac reconditiſſimis agitur.

AUTOR AD ZOILUM.

Invide, quid laceras Chymicorum Dîa reperta?
Hæc bona ſi non ſunt, tu meliora doce.

AD PIUM ET CANDIDUM LECTOREM,
Chymicæ ac Philoſophicæ Medicinæ ſtudioſum,

OSUALDI CROLLII,

ILLUSTRISSIMI PRINCIPIS CHRISTIANI
ANHALTINI Medici,

PRÆFATIO Admonitoria.

QUAMVIS, *benevole lector, Romani Angeronam, Græci Harpocratem, Taciturnitatis nomine commendarint: omnes etiam antiqui Philoſophi ſecreta prophanare, Naturæq; theſauros ſordidis, & nondum defæcatis hominibus temerè proſtituere, Actæonis exemplo graviter prohibuerint: Attamen cum Pater noſter cœleſtis, nos omnes affluenter ſuis donis præveniens,* SOL *ſit, omnibus æqualiter lucens (ſine reſpectu enim & invidiâ Bonis & Malis, Gratis & Ingratis ſuam communicat lucem) meritò hunc, cujus filii eſſe debemus, imitari tenemur: iiq; omnium maximè, quos ſua gratioſâ miſericordiâ, è tenebroſo Laborum Errorumq; labyrintho & circumferentiâ ad manifeſtam Quietis & Veritatis ſemitam ac centrum deduxit. Ideò talentum mihi à Patre Luminum concreditum impiâ quadam taciturnitate in ſudario, diutius inhumanâ obruere invidiâ non viſum fuit: cum ingenuis animis Sapientiæ fores ſemper patêre debeant, neq; talibus* Μουσῶν θύραι *unquam conſpectæ fuerint* ἄφθονοι. *Benignum namq; & humanitatis plenum officium eſt, erranti proximo, viæ præmonſtratorem ſe præbere facilem, non errantem verò, in viâ rectâ retinere. Quo nomine, amice lector, ad Divinæ Majeſtatis & Liberalitatis (cujus inſtrumentum*

Pſ. 145. ſect. 9.
Matth. 5.
Joh. 1. ſect. 5.
Strabo ait tùm demum mortales imitari deos, cum benefici fuerint.
Matth. 25.
Luc. 19.
Victor.
Dona Dei creſcunt & augentur communicando.

& calamum saltem me cunctarum suarum miserationum & præstiterum beneficiorum longè minorem, esse & opto & spero in hâc euulgatione) laudem & gloriam: proximi etiam seu totius Reipub. Chymicæ commodum & incrementum, è cordis mei profundissimo scrinio, præstantissima depromo hîc tibi Arcana Spagyrica (quorum præparationes post multiplices sumptuum, temporis, & laborum errores, propriâ meâ manuali experientiâ sunt à me priùs comprobatæ omnes) qualia in hunc usq; diem, simul & semel in publicum prodiisse, nec auditione accipere potui, nec è veterum intelligere monumentis. Alienum à me semper fuit, nugis & mendaciis, quorum seculum nostrum (fæx & amurca mundi) admodum ferax est, lectorem onerare: multò minus ingens volumen (qualia complura apud me diuturnis laboribus collecta latent) tædiosissimarum Receptarum formulis complere, quibus centonibus iam video Medicinæ studiosos obrui & ita intricari, vt ipsi ferè sub tam graui Receptarum pondere corruant & moriantur. Quæ autem per annos ferè viginti in molestis meis ac variæ fortunæ laboriosis peregrinationibus, per Galliam, Italiam, Germaniam, Hungariam, Poloniam, Bohemiam, à Chymiatris, maximæ experientiæ doctrinæq; viris, partim precibus, partim pretio & permutatione (vt taceam in praxi medica nutu Dei proprio studio inuenta mea, eaq; non pauca) indefatigatâ diligentiâ, & curiosâ exploratione adeptus sum, utilitati privatæ communem præferens, charitate insuper Christianâ, miseriâ & necessitate ægrotantium motus, pro meâ in Rempub. medicam fidelitate, priùs Vulcani beneficio probatissima, oculatis, vt ita dicam, manibus aspicere & contrectare volui, antequam illa emolumento publico à me donarentur, vt hoc pacto filii doctrinæ indagatores & amatores veritatis, quod ego magno meo malo didici, nunc optimo consequantur compendio, videlicet non fallaces, (vt hactenus in tantâ imposturarum fertilitate conquesti sunt) opiniones, sed multis experimentis exploratam diuq; exoptatam veritatem. Et sic quoq; nonnulla confecto priùs magni anni Platonici curriculo cum fœnore ad suos integra, & longè splendidiore ornatu vestita reuertentur gratis, quàm ego eadem ab autoribus simila- cera & pretio olim acceperam. Nam apud nonnullos, ad quos rumor multorum Arcanorum reconditorum me tædiosis itinerum difficultatibus & sumptibus pellexerat, ipsa præsentia, ut sæpè fieri solet, famam minuit: ita ut aut trita tunc mihi viderentur, quæ illi pro secretis ostentabant: aut mutila & manca, quorum defectus erat supplendus è multis descriptionibus à me in unam redactis, comprobante

Fuerũt etiam ex mea spontanea communicatione ab aliis quædam ex his pro Imperatore nostro Rudolpho præparata.

Quò pleruq; majores Receptæ, eò minores virtutes.

Benignum est, teste Plinio in Epist. ad Vespasianum, & plenum ingenui pudoris fateri per quos profecimus.

probante nihilominus eandem prius proprio ignis examine: permutatione etiam ipsis non damnosa (secundum pervulgatam illam consuetudinem Chymicam, ἢ δός τι, καὶ λάβε τι) sæpè à me studia mea cum ipsis conferente, ovum in colloquio mutuo pro nuce accipiebant, quâ longis, operosis & vanis laboribus fractâ, cario sum tandem reperi nucleum, aut nuclei loco cortices & siliquas obtinui: Indè factum est, ut sine Naturæ VULCANO, *verissimo artium & mysteriorum à poetis decantato inventore & doctore, maxima pars illorum (pace tantorum virorum salvâ hoc dixerim) qui nostra ætate, de secretioribus præparationibus Spagyricis ex aliorum relatu, non sua scripserunt manuali experientia, hunc fructum Chymiæ studiosis attulerint, ut plerunq; post magnos in vanum locatos sumptus, tandem etiam causam ipsis perditi cùm laboris, tùm longissimi dederint temporis. Rem ita se habere fatebuntur mecum lubentes ii, qui meo exemplo & alieno damno non acquiescentes, talia Pyrotechniæ & Chymiæ ministerio deinceps examinare, suoq; periculo proprio cautiores fieri mavelint: Et sicuti multa sunt in dictis quæ non reperiuntur in factis, ita multa cadunt inter Theoriam & Praxin: Experietur, qui sibi de alieno periculo cupit facere proprium & decipi ab his, qui ab aliis fuerunt decepti. Ideò in hoc studio, non cuipiam ulterius habeatur fides, quàm quisq; propria suâ experientiâ palpando & videndo per debitum ignis falsum à vero dijudicantis examen comprobatum reperit. Et quia secundum Aeschylum ille demum reputatur prudens ὁ χρήσιμα, οὐχ' ὁ πολλ' εἰδώς, malui pauciora & selectiora offerre, animo subinde revolvens illud Damasceni, Medicamenta tibi pauca tenēda sunt, quorum vires & operationes multoties es expertus: Nihilominus in hac paucitate tibi confidenter asseuerare possum, in totius Naturæ majestate & penu (si universalem illam & celebratissimam Medicinam ab antiquissimis à condito mundo sapientibus Philosophis possessam, & ad miraculum usq; legitimis suis heredibus decantatam excipias) vix latenter quiescere, præcipuis his medicinæ secretioris Arcanis oblatis, selectiora & efficaciora: οὐ γὰρ ἐν τῷ μεγάλῳ τὸ εὖ, ἀλλ' ἐν τῷ εὖ τὸ μέγα. Qui syncerius Philosophiæ operam navando intima Naturæ penetralia, præparationum piâ assiduitate; naturaliumq; causarum diligenti contemplatione conjunctâ debitè adierit, experientiæ insuper labores & difficultates non recusauerit, ex hoc Naturæ gremio revelato, manuariæ operationis solertiâ (si gratia favoris Altissimi ipsi infusa fuerit) proferet longè majora, quàm prima facie polliceri videntur. Quamvis autem vires singulis or-*

Discite aliorum monitis cavere, ne insumptæ operæ pœniteat.

Vide Anaxagoram in suo libello περὶ τῶν ἀστροφῶν φυσικῶν.

Fructus & summa utilitas laborem artificis tempusq; impensum satis superque compensabit.

dine aßignatas, ego, à quo medicinam facio, non omnes expertus sim, sicuti ipsas opere ipso præstiti præparationes: attamen, quia potißimam partem usu medico deprehendi veram, Spagyris in laboribus Chymicis prouectis & exercitatis, filiis videlicet artis, terminorum ejus peritis, ac veræ Philosophiæ fontibus prolutis, qui de his solo etiam intuitu haud iniquam censuram ferre, faciliq; conjectura assequi possunt, (ejusmodi enim, & non duræ cervicis, obtusiq; ingenii artificem hæ præparationes, nil cum Alchymistarum vulgo commune habentes, requirūt, ne indignißimâ calumniâ τὰ τοῦ τεχνίτου σφάλματα, τῆς τέχνης εἶναι νομίζῃ) illis inquam artificibus ἐγχειρητικοῖς nullum erit dubium, quia & ceteræ vires ab expertißimis Chymiatris longo rerum usu, certoq; experimento comprobatæ, & nunc unâ operâ publicatæ, indubiè desideratum præstando effectum sint voto & avidæ expectationi satisfacturæ. Ideò veri & profundiores Medici, diuino afflati spiritu, misericordiâ Samaritanâ erga ægrotantem proximum, cujuscunque sortis & conditionis, moti, qui in timore DEI *methodo convenienti & artificiosa his sua propriâ operâ legitimè, (nisi velint effectu desiderato defraudari) non alienâ ut plerunq; fieri solet sophisticè & fraudulenter præparatis utentur, experimento cognoscent, adhuc longè majores efficacias, & virtutes inter medendum, si præsertim pro natura infirmi & judicio præsentis medici offerantur, quam ego hîc aßignare nec potui nec debui, sicuti Temporis filia* DEI *nutu docebit Veritas.*

Qui propter intellectus inertiam suum desideriū non obtinet, ignorantiæ & imperitiæ suæ culpam, non naturæ defectui, nec mihi, sed sibi imputet.

Sed quibus me hoc publico promerito nunc fluctibus obiicio? quid obsecro in hac judiciorum alea & diversitate agendum? quid in tanto carptorum pessimè vel optima arrodentium proventu faciendum? Scutum obiiciam intrepidus, quo me tuear, synceritatis videlicet meæ, beneq; de Repub. Spagirica merendi studium: Hoc imperitorum superba non timebit judicia, & omnia adversariorum prævisa tela, Iracundiam puta, Maledictionem, Invidiam, Superciliosum contemptum verißimum Inscitiæ testem, facilimè retundet.

Ignorātia Superbiæ & Nequitiæ individua comes.

I.

Insurgent in me & irascentur graviter primò secretiores Philosophi Hermetici, quibus potiora isthæc arcana antea fuerunt ex parte perspecta: conquerentes injuriam sibi fieri, si illa, quæ summis studiis & longo temporum intervallo conquisita, altoq; silentio hactenus compressa fuerunt, tàm subitò lucem videant, & cum hominum vulgo communicentur: Fractorem me sigilli Chymici vocabunt, quod, mystico Pythagorico silentio non initiatus, & Hippocraticæ legis immemor τὰ ἱερὰ ἱεροῖς, Veritatem Chymicam, in Umbrarum & Invidiæ carceribus

bus hactenus detentam, liberaverim, liberatamq́ è vinculis foribus patefactis benignè communicarim posteritati. Verùm hi, quia veræ Sapientiæ heredes, & Regni Philosophici cives, clausâ Invidiæ fenestrâ, DEI *& proximi semper amantes sunt, aut saltem esse debent, sublato in altum capite & oculis Cabalisticis, non ignorabunt in verâ Cabalâ, Magiâ, & Woarchadumiâ longè potiores thesauros sibi Oratorii & Laboratorii beneficio, petendo videlicet, quærendo, & pulsando, indefessis laboribus & vigiliis eruendos repositos esse, à* GRATIÆ *&* NATURÆ *Lumine, temporis tandem progressu, omnibus indifferenter manifestandos, ubi exacto prius* SANGUINEO FILII JUDICIO, PATRIS AQUEUM *indubitanter subsecuturo, in* TERTIO *demum* SPIRITUS SANCTI *seculo, (olim per* IGNEM, *propter occulti manifestationem, renovando)* HELIAS *Artista* Reparator *omnium advenerit: Cuilibet enim divinitatis Personæ, suum seculum esse destinatum, non obscurè colligere est, è duodecim tripartiti Symboli Apostolici Articulis, totidem Magni & unici Diei, hujus videlicet duraturi Mundi horis congruè correspondentibus. Et sic posteritati gratæ, in Chymicis Lumine Naturali expertæ, & à Deo ad harum præparationem incitatæ (Scientiæ videlicet ac Sapientiæ heredibus dilectis) præsentes has mecum nullo modo invidebunt micas: ab inexercitatis enim pigris seu ignaris contemptoribus Arcana hæc Chymica, ob manualis operationis ineptitudinem, benè intacta manebunt: sicuti etiam à prophanis, pravis, & indignis, revelatorum mysteriorum Theologicorũ, Philosophicis apto loco (sermone brevi sed sufficienti his qui intellecturi sunt) immixtorum, nullum erit ob spiritus Sapientiæ carentiam, ingeniorumq́ tarditatem comprehensionis & perceptionis periculum.*

Siracid. cap. 43. sect. 36. 37.

Zephan. cap. 3. sect. 9. Malach. 4. sect. 5. 6. Zach. 14. sect. 9 Sirac. 48. sect. 10. 11. 12.

Soli qui sunt digni illa verè intelligẽt, quibus videlicet Deus Rationem humanã per MENTEM illuminavit: Ideò nemo temerarium se ostendat judicem ante veritatis causæ agnitionẽ sententiam suam proferendo.

Spurii autem & adulterini Theophrastæi (sceleratissimum hominum genus) rabidissimè meam synceritatem accusare non desinent, ægerrimè ferentes, quòd deinceps simulatâ suâ experientiâ, amicitiâ fictâ, pietate fucatâ, pollicitationibus variis & vanis, dolosè suas imposturas venales, & magnâ pecuniâ redimendas, apud illos, qui animum ad cavendum fallendumq́ minimè instructum habent, circumferre non possint: Nec pront est quorundam de facie & vestitu se non facilè manifestantium artificiosa vafricies, dum ex aliorum congressu & colloquiis sententias captando, sibi deinceps suppresso benefactorum nomine eruditionis, sapientiæ, prudentiæq́ famam apud magnates aucupantur, & quæ ab aliis bonis viris, technarum multitudine, suis videlicet fallacis ac versipellis astu-

2. Tales furto ac benefactorum calumniâ quærunt ingenii laudem.

tiæ fraudibus ac versutiis expiscati sunt, more suo solito pretio amplius distrahere, multò minus ementitas suas, sine ulla veritatis scintillâ Cacochymicas & Sophisticas, literâ longâ dignas artes, pomposa specie vendere, quòd hac vice Pharisaicam pellem, vulpinum ac maledicum animum tegentem, (quo multos innocentes virtute sua & inculpatâ vitâ viros integerrimos, pessimi illi ad arrugias condemnandi impostores, perfidi ac sceleratæ linguæ famicidæ, quorum etiã umbra nocet, non solum mendaciter insectari, verum etiam honestum laudabileque eorum nomen in odium & periculum vocare consueverunt) sibi detractam animadvertent. Natio hæc prava & adultera, cui decipere dulce est, mavult esse famæ magnæ, quam bonæ, & plerunque quia virtutibus nequeunt, sceleribus innotescere volunt. Ideò his à cœtu omnium verè Philosophantium in perpetuum excommunicatis impostoribus, mysteriorum DEI, *secretorumque Naturæ ignaris & indignis (propter quos laudatissimum & honoratissimum veræ ac inclytæ Alchymiæ nomen, non solum apud rude vulgus, verùm etiam apud literatos, qui tamen ex suâ ignorantiâ aliorum scientiam metiuntur, infame ac odiosum immeritò euasit) displicuisse, verè laudari est. Quid enim potest contingere illustrius, quàm ab illis perditissimis agyrtis & seplasiariis ad haram potius quàm ad Aram Spagyricam idoneis vituperari, quorum laus sæpè suspendio digna, & à quibus non nisi optimi & doctissimi quique semper odio sunt habiti.*

Nõ artis hęc, sed hominum arte abutentiũ sunt vitia.

3.

Galenistarum verò pars syncerior & subtilior, Nicodemiana, ingenio mitiore, quæ propter metum & excommunicationem Rabinorum quorundam Atheniensium veritatem publicè profiteri, hactenus nondum ausa est, lucem hanc diutissimè exoptatam, obviis ulnis excipiet avidissimè: absit tamen omen, quod haud vano mentis augurio præsentio, ne post plenariam istorum perceptionẽ Invidia *hinc certò suboritura doleat hæc usui publico communia facta: ita ut postea iidem simulato contemptu, illa fervidius carpant: velut aliquando plus sapere videantur, contractis superciliis, ac concrispatis naribus eadem (suis tamen usibus, sed sine* DEI *benedictione, clanculum reservata) frigidiusculè commendent. At cum Invidiæ stimulis semper vulnerata conspiciatur Virtus, ac proficientium & Reipub. studentium comes sit Invidia: imò ne Iupiter quidem, seu pluat, seu serenus sit, omnibus placeat, & difficilimum sit ingrato mundo operam gratam præstare posse, misericordiâ potius quàm irâ hi digni sunt, donec aliquando ex Invidiæ suæ Purgatorio cruciante, spontè se liberent.*

Ubi invidia & odium in consilio est, cæcum est ibi judiciũ.

Omnibus placere non studeo, cum nec omnes nec omnia mihi placeant.

Pars

4.

Pars verò crassior & fæculentior, quæ veritate relictâ, comitem sibi errorem adjunxit, omnis humanitatis & veræ Philosophicæ literaturæ planè rudis & expers, omnium maximè ludibriis superciliosis hanc meam erga Rempub. lacesset benevolentiam. Verum enimvero, cum secundum Comicum his maleferiatis Misochymicis & Misosophis in ignorantiâ suâ sepultis, nil quicquam injustius: horum insuper demersæ in cœno & pulvere scholastico mentes nil sublime suspicere possint, imò veteri semitæ & crassæ suæ inscitiæ immori malunt quàm ut discipuli habeantur eorum, in quos sibi docendi imperium arrogarunt: nemini mirum videatur, si hi insolentes & manifesti Naturæ secretorum contemptores, elato supercilio, audito solo Chymiæ *Nomine inhorrescentes, hucusq; divinissimam hanc artem sine omni rubore, stultâ ac barbarâ quadam arrogantiâ improbando ridere, omni convitiorum genere impudenter proscindere, & instar canum, ignota allatrantium, stomachosè insectari ac indignè lacerare, non sunt veriti, quam tamen ne à limine quidem salutarunt unquam: tùm quod Divinæ Sapientiæ exortes pro fatua mentis inscitia, ambitiosáq; stultitia, nulla habēt armaclia, quibus contra Veritatem dimicent, ac margaritas projectas conculcent, quam Dux illorum illis suppeditavit* Binarius *ille Calumniator: tùm etiā quod iracundiæ seu rabiei Cyclopicæ in Anticyram deportandæ causam non habeant aliam, quam (ut ipsimet & publicè & privatim fatentur) legitimæ præparationis ignorationē. At cum ignoti nulla cupido, & de ignotis tanquam de rectè cognitis, statuere, non ineptum modo sed ne à turpitudine sit alienū, quomodo quæso ejusmodi Doctores Scholastici ob intellectus inopiam Sanctuarium Naturæ nunquam ingressi, hominum non vulgarium, non vulgaria studia condemnare vel audent, vel saltem iure possunt? Et cur Philosophiæ & Medicinæ Titulos & Honores iniustè usurpant, & Nominis sui stipendia impetrant publica, si præclara illa opera, in quibus universa Naturæ potestas viget, veritate tandem convicti & compulsi, ceu miracula Magica cum plebeis admirentur? Nec tamen cessant contemnere multos famatissimos seculi nostri etiam literatissimis viris comparandos medicos, totius vitæ decursu in artis operibus versatos, & Arcanorum Naturæ peritissimos viros, quod (quamvis in utrâq; Medicinâ & veteri & novâ, tàm è lectione probatissimorum Autorum, quàm ab ipsa Luminis Naturæ vulgaribus medicis planè incogniti experientiâ sufficienter instructi) vanissimos illos mundi Honores, & Doctoratus, ut vocant, Autoritates, & Titulos (quibus*

Alchymia duplex, Naturalis à filiis Artis in magno pretio habita: Sophistica ab iisdem summoperè detestata.

*nec Hippocratem nec Galenum, nec ullos illorum coætaneos, licet authenticos eorum judicio, medicos præditos aut gloriatos legimus) propter suas Rationes non expetant, potissimũ ne manifestatâ veritate sepositâ in Ethnicos Deorum Scholasticorum errores jurare, ipsisq; immori Academico astringantur juramento. Et hi quidem personati Tituli, etsi olim instituto laudabili virtutis calcar, & eruditionis præmium demeritum erant, hodiè tamen in facultate præsertim medicâ, multis indignissimis, aut prece, aut * pretio conferuntur (non loquor de illis, qui doctrinæ meritis Gradus sui justos Titulos Laureasq; assequuntur) qui postquam primo biennio seu triennio studiorum suorum documẽta daturi, figulinam in jacturâ vasis adeo nobilis experti sunt, procedendo secundum suam methodum omnia errata excusantem, sive vivat sive moriatur æger, demum anno quarto, quinto, & sequentibus eruditionis in medico requisitæ insufficientiam & inopiam, proprio etiam nominis dedecore, & conscientiæ remorsu animadvertunt: Et tunc meritò dubitare deberent, num etiam Galeni Theoremata nobis non minus, ut scribit, quàm ursis & apris destinata; ejusque medicinæ Methodi, nulla antiquitatis autoritate stabilitæ, quibus nostrum triumphat seculum, bonum haberent fundamentum, quia finem suo principio in magnis morborum curationibus non respondere oculariter convincuntur. Dum autem aliorum bonorum virorum literas pro nihilo ducunt, nescientes artem medicam ita immensam & amplam esse, ut præclarè nobiscum agi existimare debeamus, si vel in primo senectutis limine hanc ipsam quod satis sit fuerimus assecuti, quamvis ex laboribus & aliorum observationibus suæ socordiæ & pigritiæ, nil ulterius discendi argumentum sumant, tandem tamen depositâ suâ pertinaci arrogantiâ, quâ se longè eruditiores viros, laudi aut vanæ gloriæ non studentes, superciliosè deprimere nituntur, à calce ad carceres revocari, & ipsos Naturæ non Doctores aut Magistros sed Discipulos & Ministros renasci oportet, si modo suam stationem deinceps cum laude & honore tueri; & inscitiæ ac avaritiæ infames exprobrationes apud plebem devitare velint. Quam multi mihi ex illo grege clanculum conquesti sunt, quorum tecta iam nive erãt cooperta, & qui meliorem vitæ partem ferè in vulgaribus scholasticarum vanitatum vanitatibus, & ad medendum nil planè facientibus opinationibus medicis sine ullo fructu infelici pertinaciâ traduxerant, ὅμοιοι κα[illegible]ίνες μασσωμένοις; οἱ δ' ὀλίγον τρόφιμον περὶ πολλὰ ὀστέινα ἀσχολοῦνται: quod agnitæ veritatis dulcedine allecti; post tàm longas deviationes, & seram, seriam-*

Joh. 5. sect. 44.

Vide Paracelsum Tom. 5. in fragmẽtis medicis fol. 167. 168.

Impia Tyrannis, captiva tenere ad præfinitos autores studiosorum ingenia, & initiandis discipulis adimere libertatem indagandæ & sequendæ veritatis.

* Fit hoc mediante pecuniâ & gratiâ, non scientiâ.

Error ejusmodi medicorum terra tegitur, ut dicit Socrates de temerariis medicis cum corio humano, seu verius DEI imagine impune ludentibus, & cum animæ suæ detrimento novum cœmiterium erigentibus.

Solus Deus est Naturæ Dominus & Magister: Gradus autem seu Titulus, licet majorem in mundo autoritatem ac nominis existimationem ob vanam gloriam afferat, sapientiorem tamen & doctiorem efficit neminem.

Dediscenda deliramenta.

seriamq; errorum, fatuitatum & stolidarum persuasionum cognitionem ac confessionem, salubri adhibitâ pœnitentiâ, depositis prius scientiarum impedimentis, Opinione *videlicet &* Fastu, *veluti postliminio non erubuerint, in ipso senio (quia pulchrum, senem Sapientiæ studere, & cum Diogene in stadio currente cursum non remittere) prudentis serpentis imitatione senectam deponere, ac novâ assumptâ pelle, hujus artis Chymicæ esse discipulos, suosq; in posterum dies cum Arcanis & in* DEO *& in Natura consumere: ac iuxta magnum librum* GRATIÆ *(unde Animæ nostræ salus æterna) etiam alterum* NATURÆ *arcana tractans, ad salutem corporis spectantia, exquisitius rimari, nec præcipuos Naturæ thesauros, in quibus gravissimorum morborum medicinæ ab Altissimo collocatæ sunt, intactos relinquere: Ne autem in mortuis superficierum umbris, seu externis Qualitatibus Galenicis errore infelici morerentur & sepelirentur, suæ senectuti πονητήριον & Naturæ Fanum, ceu monumentum quoddam honoratissimum extruxerunt: E quo juxta Creatoris luculentiorem cognitionem (ad quam tàm per sedulam operum* DEI *scrutationem & admirationem, quam per Creaturarum seu Naturalium rerum laboriosam examinationem & sequestrationem Philosophicam pervenerunt) hunc etiam eximium laborum suorum, vigiliarum, temporis & sumptuum sunt consecuti fructũ: ut cum deinceps ceu multâ experientiâ confirmati medici, ad ægrotorum lectulos vocarentur, ubi non πολυγλωττία medici ad disputandum, sed ejusdem πολυπραγμία ad curandum conducitur, non amplius opus fuerit conari in arte quod desideratur externis resarcire illecebris: numerosa videlicet officiorum multitudine subterfugia quærere, & molliendo sermones suos inscitiæ patrocinia, ut superciliosum medicorum vulgus (lautiores saltem ægrotantes infamis lucri causa, angustioris fortunæ rusticellis ut vocant neglectis, ambiens) difficultate primorum & præcipuorum officiorum perterritum facere consuevit. Ex hac vulgi farina seu furfure, aliquorum insuper ea est perversitas & malitia, ut Carbonariorum (quos ita vocant) medicorum inventa & Arcana medica, dolosa discendi cupiditate clàm captata, quibus cum successu atque emolumento uti se posse animadvertunt, tumidis verbis annihilent, reiiciant & damnent, & vulgo tanquam venena prohibeant: ipsi vero interim debitas autoris laudes sibi ipsis vendicant, mendaci ac inverso furto, artium inventores & benefactores suos demeritis spoliant honoribus, ut medicamentis his technis acquisitis pro suis eô commodius & majori cum ostentatio-*

Mundus regitur opinionibus.

DEUS est primus liber ad vitam æternã: ex Deo enim vitæ Regula. Firmamentũ seu cœlũ cum inclusis secundus est liber Naturalis ad vitam mortalem: ex Astris enim Physica scientia haurienda.

Beatitudo præsentis vitæ cõsistit in cognitione Naturæ, ideo post æterna in rebus temporalibus summũ est investigatio secretorum Naturæ.

Ejusmodi medicum ceu insignem Terreni Luminis magistrum nõ pœnitet.

Vide Agrippam lib. 6. epistola 6.

Mundani medici omnia pecuniæ & honoris proprii desiderio faciunt, cum tamen Finis medicinæ non sit nummorum corrasio, sed manifestatio secretorum Naturæ & Amoris medici in proximum ægrotantem.

ne uti poſſint. Et his ſanè laureatis Apulejis, ſive leonum ſive vulpium pellibus indutis, ad Balnea Dianæ aditus non ſolum præcludi debebat, Pythagorâ ipſo vetante cibos in ſcaphium ponendos eſſe: verùm etiam in hortum Chymicum iiſdem ruditer irruentibus, ſelectiſſimas has præberi non conveniebat Lactucas, cum ipſis Tribuli & Cardui ſufficerent: Attamen cum ſtultorum & improborum calumniæ, ſecundum ſapientum virorum iudicium, magno animo parvi faciendæ ſint, & olla fervens muſcarum inſeſſum non formidet, meliora me quoque ſperare iuberent quorundam voluntates humaniores & faciliores redditæ, ac Cenſurarum violentia (iniquo veritatis odio depoſito) mitigata, quibus vulgo & magnatibus inviſa & ſuſpecta reddere talia DEI *dona conati ſunt: nolui bonos & immeritos experiri damnum ingratitudini ſordidæ alioquin debitum: nec indignitate quorundam veræ & antiquæ Medicinæ ſectatoribus benignos hos occludere fontes, qui & veterum doctrinam medicam exacto iudicio perpenſam, quotidiè ad incudem revocant, & tempeſtivâ ab erroribus pœnitentiâ deſiſtentes, Paracelſo etiam (invidiâ & maledicentiâ fugatâ) ſuum, quem in practica & præparationibus meretur locum, relinquunt.*

Paucorum culpa in multitudinis non debet redundare detrimentum.

Quamvis autem accuſationum copia ſæpè iudicibus faſtidioſa & ſuſpecta extitit, tamen propter mundi injuſtitiam iſthæc, hoc loco, & his temporibus, ubi iniquitas abundare, & multorum caritas, quam in Chriſtianis pectoribus erga fratres ardere æquiſſimum erat, refrigeſcere cœpit, commemorata, nullo modo ſuperflua & parerga cenſeri debent: neq; verò Medicos pia doctrina præditos ſermo hic offendet, quem de ſolis Superbiæ, Invidiæ & Ignorantiæ mancipiis, Chymicæ Veritati contra conſcientiam in DEI *& Naturæ contumeliam, Reipublicæque detrimentum reluctantibus, hîc dictum volo. Antequam verò ipſam Remediorum deſcriptionem aggrediar, operæpretium me non exiguum allaturũ conſido, ſi prius* DEI *ſummi auxilio fretus in hac Præfatione Admonitoria quædam pertractem, quæ à Philoſophico Medico, ſummo mentis apice & diligentiſſima indagine ſunt perluſtranda.*

Et Primò, Quænam ſit illa Medicina, ægritudines à corporibus humanis expellens, à pauciſſimis Medicis hactenus cognita & obſervata: cui addita eſt abſoluta Elementorum & Hominis Microcoſmi deſcriptio Philoſophica, Oblivionis ferè Ignorantiæ matris caligine obſita & involuta.

Secundo, ubinam illa Vera Medicina lateat.

Tertiò,

Tertiò, quod Corticibus tecta beneficio Vulcani eruenda, & debito artificio præparanda sit.

Quartò, qua virtute & quo modo in corpus humanum illa agat, & morbos expellat.

Quintò, qualem ministrum requirat Medicum.

Sextò, de antiquissimorum Philosophorum Medicina universali & summâ à multis decantatâ, à paucissimis non dico possessâ, sed nec visa, nec credita, Coronidis & Epilogi loco aliquid, in proclamatæ Veritatis subsidium, agetur.

I. DE VERA MEDICINA.

VEra Medicina, de quâ imploratâ prius divini auxilii assistentiâ, hîc agere decrevimus, merum est DEI *Altissimi donum: non ab Ethnicis, sed à supremæ universitatis unico Rectore, solo videlicet Deo, dierum Antiquissimo, & errare nescio, Luminum patre, petenda & discenda. Ideò non ex Creaturis, sed ex Deo discenda est Sapientia, qui omnium Arcanorum conditor solus scit, quas proprietates cuiq; creato indidit: Nunquam enim à mortali præceptore aut literâ mortuâ, tàm rectè & commodè discitur, quàm ab eo, qui omnium rerum est perfectus artifex, sicuti est ipse Creator sublimis & gloriosus Deus, à quo ad nos profluit, non aliter atq; à radiis solaribus calor, qui flores & omnis generis germina producit: Quid enim habet Homo, quod non supernè accepit? Omnes per retrogressionem discunt à primo, & hîc à Deo, qui ei scientiam creavit. Medicus nasci debet è Lumine Gratiæ & Naturæ ab interno & invisibili Homine, interterno Angelo, Luce Naturæ, quæ instar veri Doctoris homines instruit, prout Spiritus Sanctus Apostolos linguis igneis instruxit: Exercendo confirmatur illa, & in lucem producitur, non stabilitur Humanâ, sed* DEI *& Naturæ institutione: Fundata enim est non supra figmenta Humana, sed supra Naturam, quam Deus sancto suo digito sublunaribus præcipuè verò Metallis perfectis impressit, ideò verum ejus Fundamentum Deus est. Medicina ergo nihil aliud est, quam creata & incarnata misericordia à Patre cœlesti, egentibus & ærumnosis mortalibus erogata, ut patiens ægrotus sensibiliter videat, & experiatur benignum erga se in afflictionibus suis Creatoris sui amorem, misericordiam, & auxilium, sicq; Deus in suis mirabilibus glorificetur. Hæc autem vera Medicina seu Mumia Naturalis*

Sirac. cap. 34. sect. 20. cap. 37. sect. 26.
Vide Labyrinthum medicorum apud Paracelsum.

Matth. 18.
Joh. 6.
Psalm. 58.

Frustra enim docet præceptor discipulum, qui ad artem non est natus ex Astris.

Medicina est gratia data à Deo, cuius fundamentũ non sunt Academici libri, sed invisibilis Misericordia DEI & Donum: Illa insuper scripta quæ vero fundamento ac experientiâ innituntur.

Hæc Essentia medica vocatur in medicina Aurum.

& Naturæ nucleus in vitali Sulphure continetur, totius Naturæ thesauro: & fundatur in Balsamo Vegetabilium, Mineralium & Animalium, cui omnium actionum in Natura principium acceptum referimus: Illius potestate unicâ, omnes omnium morborum curationes absolvi possunt, si (ut paulo post dicetur) debitè præparata, & ab omnibus impuritatibus separata, legitimâq; methodo convenienter, imbecilli, languenti & prostratæ Naturæ Humanæ à piè docto administretur Medico. Hujus Medicinæ Fundamentum est, quantum minor Mundus id est Homo cum majore & externo conveniat Mundo: sicuti per Astronomiam & Philosophiam duos globos superiorem & inferiorem explicantem abundè edocemur. Philosophia enim docet vires & proprietates Terræ & Aquæ, sicuti Astronomia Firmamenti & Aëris. Philosophia & Astronomia faciunt internum & perfectum Philosophum non solum in Macrocosmo verùm etiam in Microcosmo. Necesse igitur Macrocosmi tanquam parentis dispositionem Microcosmo filio scilicet Homini accommodare, & Mundanam Anatomiam cum Microcosmi Anatomiâ debitè conferre. Exterior mundus est Theorica Anatomia, speculum in quo minor mundus id est Homo videtur, siquidem ex ipso Homine mirabilis & præcellentis suæ structuræ & creationis, quantum medico necessaria est, comprehendi non potest. Conveniunt autem non formâ externâ, aut corporali substantiâ, sed in omnibus viribus & virtutibus prout magnus mundus est, ita quoque parvus, in essentiâ & internâ formâ planè unum & idem sunt, forma saltem externa discernit Mundum & Hominem. Id nobis evidentissimè palàm facit Naturæ Lumen, quod nihil aliud est, quàm illius mundi visibilis cum corpore microcosmico divina quædam analogia: Quicquid enim invisibile in Homine latet, hoc in Anatomia visibili totius universi manifestatur, quia Natura microcosmica in Microcosmo, est invisibilis & incomprehensibilis: Ideò in magni mundi Anatomiâ visibili & comprehensibili, utpote in suo parente omnia manifestantur: Parentes Hominis Cœlum & Terra, è quibus ultimo Homo creatus, & qui parentes novit, & anatomisat, ille Hominis filii, Creaturæ videlicet perfectissimæ cognitionem veram in omnibus suis proprietatibus assecutus est, quia in ipso ut Centro omnia totius universi confluunt: & ipsius Anatomia in sua Natura est Anatomia totius universi. Externus mundus est figura Hominis, & Homo est mundus absconditus, quia visibilia in ipso sunt invisibilia, & ubi fiunt visibilia, tunc morbi sunt, non sanitates, siquidem est microcosmus, non mundus: Et

Medicina à Deo illuminãte mirabiliter libro Naturæ, id est Cœlo & Terræ inscripta, ibi per Chiromantiam & Physiognomoniam legenda & investigãda.

Sine cognitione Luminis Naturæ seu majoris Mundi nullus medicus potest habere exactã morborum & Microcosmi cognitionem.

Macrocosmus est Theoria & speculum Hominis Microcosmi.

Finis Philosophiæ & Astronomiæ est Homo.

hæc est

hæc est vera cognitio, ut Homo microcosmicè visibiliter & invisibiliter seu magicè cognoscatur. Ex utriusq; Microcosmi & Macrocosmi Anatomiâ verâ atq; solidâ, cujusq; sani & perfecti medici excrescit eruditio, cui demum tutò veluti sacræ cuidam anchoræ inniti potest: Considerando omnium morborum originem, apparebit Naturam tàm Macrocosmi quàm Microcosmi esse medicinam, morbum, & sui ipsius medicum: Medicus ex Natura necesse est ut crescat, quia in ipso, ab ipso, ex ipso nil est, nisi ex Naturâ, Natura instruit medicum non Homo. Et quia Hominis Materia est Extractum quatuor Elementorum, oportet ut in se habeat familiaritatem cum omnibus Elementis & suis fructibus: Imò absq; illis vivere non potest. Quis enim mortalium Aëre, Terra, Aqua & Igne aut fructibus illorum potest carere? Deus enim Elementa creavit, propter suos fructus, ut hominem nutriendo & medicando sustentent. Omnia ergo Elementa externa præfigurant totum hominem, & illis cognitis, cognoscitur Microcosmus, sunt enim similia, & sunt Microcosmus, & in quatuor Elementis est una Anatomia, essentia, materia, nullum aliud discrimen præter formam: Sic in rerum Natura est Ignis, Aer, Aqua Terrestris: rursus Aqua, Terra Cœlestis: similiter Terrena, Ignea, Aërea Aqua: postremò Aëreus Ignis, Aqua Aërea, & Terra Aërea. Ita quatuor Mercurii genera, & quatuor genera Metallorum, Nix quadruplex, Amethysti & gemmæ quadruplices cujuscunq; semper sunt quatuor, unum in Firmamento seu Elemento cœlesti: alterum in Aëre: tertium in Aqua: quartum in Terra: Ita Homo quadruplex: Deus enim longè mirabilior in suis operibus invisibilibus, quam visibilibus, teste Paracelso, creavit in omnibus quatuor Elementis ad evitandum vacuum Creaturas vivas, inanimatas, (videlicet sine Anima intellectuali) quadruplices scilicet Elementorum incolas, ab Hominibus ad imaginem DEI *creatis, intellectu, sapientiâ, artibus, operationibus & mansionibus discrepantes. Aquæ sunt Nymphæ, Undenæ, Melosynæ, & harum monstra seu spuriæ Sirenes Aquæ innatantes. Terræ sunt Gnomi, Lemures, Sylphes, Montani, Zonnetti, quorum monstra sunt Pygmæi. Aëris seu nostri mundi aërei sunt Umbratiles, Sylvestres, Satyri, horum monstra sunt Gigantes. Ignis seu Firmamenti sunt Vulcanales, Pennates, Salamandræ, Superi, quorum monstra sunt Zundel. ut taceam Flagas, quas in multa millia genera divisas Theophrastus Animæ Macrocosmi incorporatas, in suis scriptis asserit. Sic etiã Quadruplex Medicina: exempli gratia* COR *Macrocosmicum Igneum, Aëreum, A-*

Cognitio quatuor Elementorum omnes morbos & curas unius Hominis mõstrat.

Medicinæ cognitio in exteriori mundo sumenda videlicet ex Limbo unde Hominis cognitio etiam dependet.

Quodlibet Elementum suam potentiam & operationem in omnibus quatuor Elementis perficit.

queum, Terreum, CORDI *Microcosmico Hominis in omnibus correspondens: in Homine enim sunt omnia unius operationis: sic etiam de reliquis membris corporis intelligendum: semper enim Microcosmi filii membra, quadruplicibus mēbris Macrocosmi parentis correspondere debent: Ita deprehendemus, quemlibet morbum & medicinam ejusdem esse Physiognomoniæ, Chiromantiæ, & Anatomiæ: Qui hujus Fundamenti intellectu caret, non potest esse probatus medicus: Sic etiam è Veterum scriptis compertum habemus inter Astrologos & Chymiologos non modicam esse cognationem: Cœlestis enim Astronomia inferioris est quasi parens & magistra, quandoquidem est utrisque suum Cœlum, suus Sol, sua Luna, sui alii Planetæ, & suæ Stellæ: ita tamen ut Astrologia rerum superiorum, Chymiologia rerum inferiorum rationem habeat. Quicunq; è nigris illis Philosophis divinâ gratiâ fulti* MENTEM *consecuti sunt, artificiosaq; Analogiâ corporum proprietates in superiori globo animadversas Astris & corporibus inferioris globi legitimè accommodare poterunt, omnes difficultates Philosophicas, ænigmatica obscuritate involutas, compendiosâ facilitate verissimè aperient, & ad Indos vel Americos non sibi Philosophandi gratiâ deinceps peregrinandum esse fatebuntur. Providentiâ enim & bonitate Creatoris factum est ut invisibilia reliquorum Elementorum Astra, in supremo Elemento visibili specie repræsentarentur, motuumq; leges, & temporum prædestinationes clarè explicarent, quamvis nil sit in universa inferioris Naturæ Familia, quod non innatis Astris, totam Astronomiam officiis prædestinatis accommodatam absolvere possit: sic Aestatis, Hyemis, Veris, Autumni sydera, ut doctè P. Severinus Danus * annotat, in Terra continentur, in Aqua, Aëre, quæ nisi conspirarent cum Astris Firmamenti (cui soli è vulgaribus Philosophis plurimi errore infelici totam Astronomiam ascripserunt) steriles Cœlestium utiq; accusaremus impressiones in annonæ difficultate. Cœlum namq; duplex est, Externum, ut omnia corpora Astrorum in cœlo Firmamenti, & Internum, quod est Astrum seu corpus invisibile ac insensibile in omnibus cœli stellis: Istud corpus Astrorum invisibile ac insensibile est Spiritus Mundi, seu Naturæ, ut vocat Paracelsus, Hylech, diffusus in omnia Astra, seu potius ipse est omnia Astra: Et sicuti iste Hylech in magno mundo omnia Astra particulariter continet: ita quoq; internum Hominis cœlum, quod est Spiritus Olympicus, omnia Astra particulariter complectitur. Atq; sic Homo invisibilis est omnia Astra non tantum, sed unum & idem prorsus cum Spiritu mundi,*

* In sua Idæa medicinæ Philosophicæ.

Testantur Arthritici qui instantem tēporum mutationem præsentientes sæpè suo dolore Vates & Astrologi fiunt involuntarii: Sic multi ægroti præsentiunt mutationem futurorum in quatuor Elementis, & Elementa Hominis interna præsentiunt mutationes externorum.

Ut Ratio Astra externa regit, ita Medicina Astra interna.

Astrum Hominis & Cœli unum sunt.

mundi, ſicuti albedo in nive. Quemadmodum omnia ab intra ſcaturiunt & procedunt ab inviſibilibus & occultis, ſic etiam viſibiles corporales ſubſtantiæ veniunt ex incorporalibus ſpiritualibus, ex Aſtris, & ſunt corpora Aſtrorum, & manent in Aſtris, unum in alio: Hinc ſequitur quod non ſolum omnia viventia, ſed etiam omnia creſcentia, imo lapides & metalla, & quæcunque in univerſa rerum Natura exiſtunt, ſpiritu ſydereo ſunt prædita, qui vocatur Cœlum ſeu Aſtrum, Faber occultus, à quo omnis Rerum procedit Formatio, Figura, & Color. Ab hoc proprio & interno Aſtro (quod Paracelſus vocat Ens ſeminis & virtutis) Sole videlicet microcoſmi, generatur, producitur, pingitur, formatur, & regitur etiã Homo. Quando autem dicimus omnẽ Formam Rerum fieri ab Aſtris, non intelligendum eſt id de Cœli Carbonibus viſibilibus, nec etiam de inviſibili corpore Aſtrorum in Firmamento, ſed de cujuslibet rei proprio Aſtro: Ideò ſuperius Firmamentum in inferius ſpecificatum non virtutes vel arcana infundit, ut falſa Philoſophia opinatur ſtellas Firmamenti influere virtutes herbis, arboribus, minimè gentium: Quodlibet creſcens & vivens fert ſuum proprium Cœlum ac Aſtrum apud ſe, & in ſe, ſuperiores ſtellæ ſuo curſu per Zodiacum excitant inferiores creſcentias, provident ipſis roribus, pluviis, tempeſtatibus, ſed non influunt Aſtrum internum creſcentium, non odorem, non colores, non formam, ſed omnia ab interiori Aſtro ſeu Fabro occulto proveniunt, & non ab extra: Aſtra externa nec inclinant nec neceſſitant Hominem (ſiquidem non ab Aſcendente, nec conſtellatione Planetarum, ſed de manu DEI, *per ſpiraculum vitæ habemus conditiones, proprietates, & mores, ideò Hominis Ratio Aſtra externa debebat regere) ſed Homo potius Aſtra inclinat & ſua Magica imaginatione inficit, & impreſſiones lethales cauſatur: niſi enim nos filii magnæ Creaturæ Patrem noſtrum irritaremus noſtris peccatis, maneret manſuetus erga nos, teſte Paracelſo in Paramiro lib. 2. de Origine morborum, cap. 7. Curſus externi Firmamẽti cum ſuis conſtellationibus liber eſt, & à nullo regitur: ita curſus Firmamenti & ſtellarum in microcoſmo (qui non materialiter ſed in ſpiritibus corporum perficitur) cum ſuis conſtellationibus liber eſt, & minimè regitur ab externo Firmamento. Sicuti enim non poteſt Aer vel Sol, pomum aut pyrum ſupra arborem collocare, oportet ut à centro ad circumferentiam creſcat ex Aſtro interno, è Cœlo interno, multò minus externum ſuperius Cœlum poteſt influere virtutem creſcentibus: Nihilominus Fructus Aſtrorum ſeu ſeminum Cœleſtium, Aëreorum,*

Formatio rerum eſt in Aſtris ſicuti Ferrum in Imaginatione fabri ferrarii.

Par. in Paramiro de Ente Aſtrorũ. Hinc nativitates etiam ſunt erigendæ.

Lege Paracelſum in Paramiro de Ente Aſtrorum.

Terrestrium, Aquæ, in unam Rempub. conspirarunt, ejusdem Anatomiæ cives: quare societate & actionum grata vicissitudine se invicem mutuò fovent. Hæc est toties decantata Aurea Catena, visibilis & invisibilis Naturæ societas, hoc Cœli Opisq; matrimonium, hi Platonis Annuli, hæc abstrusa in intimis Naturæ adytis Philosophia, cujus adipiscendæ gratia scimus Democritum, Pythagoram, Platonem, Apollonium ad Brachmannes & Gymnosophistas, item ad Hermetis columnas in Aegyptum commigrasse. Hoc ergo fuit Antiquissimorum Philosophorum studium, à Lumine Naturæ, singulari DEI *inspiratione ab ipsis comprehensum, in quò admiranda & infinita Creatoris nostri Potentia & incomprehensibilis elucet Sapientia, ita ut inæstimabilem ejus Bonitatē in creaturis, & ineffabilium mysteriorum Infinitatem, satis admirari & prædicare non possimus.*

Annuli Platonici & Catena Homerica nil aliud sunt quam Ordo & Series Rerum Divinæ deserviens Providētiæ, Rerum gradaria & concatenata Sympathia.

Nec hoc silentio prætereundum, TRIA *esse Rerum omnium* Principia, *quæ in quolibet composito reperiuntur. Notissimum est enim ea, in quæ resolvuntur corpora naturalia, quoq; partes, ex quibus constabant, ab initio suæ compositionis existere: Nullum autem corpus à Natura compositum, in plura neq; pauciora potest artificio solutionis partiri, quam Tria,* Mercurium *seu liquorē,* Sulphur *seu oleum, &* Sal: *In his tribus, quodlibet creatum generatur & conservatur: Nam Sancta* Triunitas, *per suum* Triunum *prolatum verbum* FIAT, *omnia creavit* TRIUNA *analysi Spagyricâ teste: Deus per verbum* FIAT *produxit materiam primam, quæ ratione trium Principiorum contentorum primò triplex est, & postea hæ tres species separatæ sunt in quatuor diversa corpora seu Elementa, non aliter ac si peritus artifex è Plumbo faciat Minium, Cerussam, Vitrum, & Spiritum Saturni. Ita Mundus cum omnibus creatis corporibus nihil aliud est, quàm fumus coagulatus, è tribus substantiis, ut à Sulphure, Sale, Mercurio: Hæc enim tria sunt materia, è qua omnia corporalia creata sunt. Hoc à Spagyris visibili experientiâ & certificatione incontradicibili demonstrari potest: In lignis viridibus tria etiam existunt humiditatum genera, Primum aquosum Mercurio fugitivo respondens, quod lignum à combustione præservat: Alterum admodum pingue & oleaginosum inflammationis & combustionis causam instar Sulphuris administrat: & hæc duo ab igne consumuntur: Tertium autem unctuosum ac quantitate exiguum, in cinere remanet (Sal videlicet) subtile est & perenne: Ita etiam materialis corporis humani causa est Terra triplici*

triplici illâ Salis, Mercurii, Sulphurisq; substantia ditata: Sal coagulatione corporibus Soliditatem tribuit, Colorem, ac Gustum: Sulphur Salis coagulationem benignâ commixtione temperat, dat Corpus, Substantiam & Transmutationẽ. Mercurius, qui instar Elixiris dat Virtutes, Vires, Arcana, aßidua vitalis ac vegetativi liquoris irrigatione, duo priora actionum frequentiâ ad siccitatem & senium in horas festinantia fovet, fluidaq; ac labili substantiâ mixtionem omnem facilem reddit. Tria hæc corporum omnium Principia, officiis proprietatibusq; propter virtutis mixtionem plurimum sunt distincta, licet unam, similaremq; corporum substantiam sensibus exhibent. Quidam Theophrastæi, qui rerum occultarũ plenius, examinatiusq; perscrutati sunt causas, Quartum *addere solent, quod Spiritum vocant, qui quamvis è Mineralibus & Vegetabilibus haberi poßit, tamen in Animalibus propter subtilitatem artificis actionibus non subiicitur, nec capi potest: sic Sulphur Igni, Sal Terræ, Mercurius Aquæ, Spiritus Aëri responderet. Et quia in Elementorum mentionem incidimus, de illis è compendiosa Severini traditione hæc pauca subjungemus: Vera Elementa planè spiritualia custodes sunt, nutrices, loca, mineræ, matrices, & receptacula totius Creaturæ: imò essentia, existentia, vita & actus Entium universorum. Loca autem sunt Rerum non otiosa, sed suis proprietatibus instructa, quæ vitam & alimentum exhibent suis locatis, id est seminibus, ut ea de se proferant, quæ in thesauris & penetralibus recondita observant. Distributa sunt in globos duos, superiorem, Ignem seu Firmamentum scilicet & Aërem, albumini & testæ ovi cõparandum: inferiorem, Aquam & Terram, vitello ovi similem. In his quatuor Naturis incorporeis, inanibus, vacuis, Lucem & Seminales Rerum omnium Rationes Benedictione Divina semel repletas, nec in æternum defecturas, incomprehensibili Magiâ ex æternis Divinæ Sapientiæ Thesauris, imposuit Creator, virtute* VERBI *explicantis unitam multitudinem, & Spiritus illius qui super Aquas ferebatur:* PRINCIPIA *corporum adjungens, quibus ceu vestimentis & domiciliis induerentur, in mundanam hanc scenam progressura: In Elementorum enim Thesauris invisibilibus, tanquam in Abysso delitescunt* SEMINA *&* ASTRA *rerum vincula, ab initio Creationis collocata (visibilia invisibilibus, summa infimis conjungentia) & destinatis temporibus progredientia, quorum beneficio Elementa conspirant & consentiunt, ac totius Naturæ sympathia custoditur, illorumq; ministerio Mundana Provincia administratur, & nova so-*

Deficiente sale id est Mumia, res ad vermium generationem est idonea.

Spiritus Domini super aquas.

Gen. cap. 1.

bolis suffectione æternitatem æmulantur. Sine his Seminibus, quia Elementorum officia explicarunt, adipisci non potest Elementorum cognitio: & ut Semina Elementis, sic iisdem corporum Principia Seminum indissociabiles comites, nexu indissolubili conserta cohærent, & ad Generationum Lithurgiam incomprehensibili donorum varietate instructa sunt: (Semina enim & Principia Rerum Generationis & Multiplicationis vim acceperunt potestate VERBI *illius, cujus imperio universa obtemperant:) Quemadmodum autem Semina ab Elementis, vix ulla mentis subtilitate ab invicem disjungi possunt: Sic Corporum Principia ab illis, Naturæ legibus nunquam vix ullâ artis industriâ idq; non perfectè separari queunt. Notandum etiam hoc loco, quod quædam Elementorum corpora, proprietatibus magis vestita sunt, & sunt Arcanis destituta, nec habent in se Cherionium, steriles sunt saltem qualitates Relollaceæ, in quibus nulla* δωύαμις *ad sanandos morbos: quædam autem corpora Seminum proprietates imitantur, quæ habent Tincturas, in quibus, quamvis concurrant Caliditates, Frigiditates, Humiditates, Siccitates, ab iis tamen actiones non procedunt, pro præsentiâ saltem assistunt legatorum comites: in his corporibus separatio potest fieri virtutum ab invalido, puri ab impuro. Elementa autem nostra Elementata, visibilia quatuor, videlicet Ignis seu Firmamentum, Aër, Aqua, Terra, omnium rerum matrices, productrices & receptacula sunt. Fructus sunt Seminum, aliorumq; Elementorum perenni fluxu & irrigatione generationibus inservientes: Ex tribus primis etiam sunt composita, & in eadem resolvuntur: Tria etiam nunc dicta in qualibet matrice reperiuntur, & quolibet cujusq; matricis fœtu. Anima in Homine est Elementum Igneum Cœleste: partes solidæ & spermaticæ sunt Terra: partes humidæ ut Sanguis & alii Humores sunt ex Elemento Aquæ: Aër est totum, quod vacuum est, & ubi nulla est substantia: Sed hæc, ut jam dictum, audienda sunt de Elementis Elementatis (vera enim Elementa sunt spiritualia) quia minima quæq; Semina mundanam Oeconomiam æmulantur, & adumbratam Elementorum ac principiorum analogiam ostendunt: atq; hoc pacto Rebus omnibus inesse Elementa fatemur, eaq; misceri & cōservari beneficio Balsami & Radicalis Tincturæ: Sic Aqua ipsa, quatuor Elementis instructa, fœcunda nutricatione, & multiplicatione Semina sua fovet. Hæc è Severino hactenus allata, quia injecto pulvere oculis non attentè legentium caliginem & tenebras offundere possent, Elementorum doctrinam lucidiorem*

Hipp. in lib. de Antiqua med. πάντα ἐπὶ δυνάμεων.

In Animantibus Terram referunt Ossa, Caro Aerem, Spiritus vitalis Ignē, Aquam vero Humores.

rem subjungemus. Verus Philosophicus Medicus discens doctrinam quatuor Elementorum seu quatuor mundi columnarum, se ipsum saltem cognoscere discit & illud ex quo ortum habet. sicq́; ab Externo cognoscit Interni fabricam, veram videlicet majoris & minoris mundi Anatomiam. Terra ut dictum cum Aqua est Centrum: Aër circulariter ambit Aquam & Terram: Novem Sphaeræ vel Firmamentum cum omnibus stellis sunt Ignis. Vera Elementa, cum suis propriis Astris non sunt visibilia, aut sensibilia, sed sicuti Anima in corpore est insensibilis, ita etiam Elementa in suis corporibus. Corpus Elementorum est res mortua & tenebricosa: Spiritus est vita, & divisus est in Astra, quæ suas crescentias & fructus de se dant: Et ut Anima suum corpus à se separat & in illo habitat: ita etiam hæc Elementa spiritualia in separatione rerum omnium excreverunt à se corpora visibilia per separationem. Caliditas potentialis separabat à se stellas, ut herbæ in Terra flores à se separant: Humiditas Aërem: Frigiditas Aquam: Siccitas Terram. hoc est, ex Elemento Terræ prodiit corpus Terræ: ex Elemento Aquæ emanavit corpus Aquæ: ex Elemento Aëris efumavit corpus Aëris & compactum est in sua Natura: ex Elemento Ignis emicuit corpus Ignis, & compactum est in sua substantia, Cœlum videlicet visibile. Ex his corporibus Elementorum, tandem prodeunt ac proveniunt crescentia, & ex his demum fructus mediantibus & operantibus Astris: Nam omne corpus visibile non est à se, nec ex se, sed à suo invisibili Elemento & Astro. Ex corpore Igneo emicuerunt Astra visibilia, seu stellæ in Firmamento: ideò Ignis est nutrimentum & conservatio stellarum, testatur Nostoch, quod Igne vescantur, & eundem à se excernant denuò, licet in inferiori aëre supra terram in mucilaginosam materiam vertatur. Ex corpore Aquæ crescunt Metalla, Salia, Mineralia. Ex corpore Terræ crescunt Arbores & Herbæ. Nostra visibilia Elementa sunt aliorum saltem corpora & domicilia, & vim illorum impediunt & remorantur. Omnia enim, quæ visibili corpore copulata sunt, suffocant & frangunt vim, potentiam, & operationem interni spiritus. Terra est duplex, Externa visibilis, Interna invisibilis. Externa non est Elementum, sed est corpus Elementi, & est Sulphur, Mercurius, Sal. Elementum autem Terræ est vita & spiritus, in quo Astra Terræ jacent, quæ per corpus Terræ producunt omnia crescentia: Terra enim licet videatur mortua, nihilominus in se continet omnium rerum semina, seminalesq́; virtutes: Ideò ipsa dicitur Animalis, Vegetabilis, Mineralis, quæ ab

Ex Elementis formatæ sunt omnes creaturæ: Aeri attribuuntur animantia, Terræ vegetabilia, Aquæ mineralia. Ignis unicuique dat vitam.

Quatuor matrices Rerum.

Omne Productum seu Crescens diversum est & separatum à sua matrice generante ut piscis ab Aqua.

Ex quo quid nascitur, ex eodem etiam cibatur & conservatur: Ita halec extra aquam citò moritur.

Hanc Regulam etiã Theologi & medici sibi applicent.

Terra per se mortua, sed Elementum est invisibilis occulta vita.

omnibus reliquis Elementis fœcundata, omnium ex se ipsa est gignitiva: Sic arbores, herbæ, gramen, flores, fungi & omnia Terræ crescentia sunt corpora Astrorum, & fructus Terræ, ex invisibilibus Astris ferunt suos fructus, ut flores, pira, poma, cerasa, & quilibet horum fructuum iterum est Astrum & Semen. Aqua etiam duplex est, Corpus videlicet, quod est Mercurius, Sulphur, & Sal: Elementum autem est vita & spiritus in quo Astra Aquæ continentur, quæ instar matris è suo abysso proferunt omnia mineralia, salia, metalla, lapides, gemmas, arenas, & omnes Aquæ fructus, qui tamen è Terra effodiuntur. Cujusq; enim Elementi Astrum in peregrina regione & matrice parturit, suosq; fructus deponit: Et insigni providentiâ cuncta videntur ad Terram declinare, ejusq; fœcunditatem promovere. Sic Firmamenti fructus in Aëre absolvuntur, hinc inferiori globo communicantur, sicuti nix ex Igne generata in Aëre & Terra reperitur. Aërei fructus ex centro ad circumferentiam procedunt, ibi coagulationem & perfectionem consequuntur. Aquæ semina in Terræ gremio pariunt, deinde ad superficiem tendunt: Terra verò in hanc circumferentiam, in quâ vivimus, vigemusq; fructus suos educit: Granum enim in Terra productum, colligitur in Aëre super Terram: Ita universorum Elementorum procreationes ad Humanã Provinciam veluti ad desideratum terminum voluntario festinant impetu, & benignâ irrigatione, omnes Naturæ partes fovent: Sic etiam æternæ legis immutabili decreto fieri videmus, Aquam non plus producere, quam Terra enutrire, Aër fovere, & Ignis absumere possit. Ita Aër duplex est: habet etiam suum Elementum in se, tanquam inhabitatorem: Balsamum est omnium creatorum, & vita reliquorum trium Elementorum, nec subtilius Elementum à Deo creatum, quod per se vivit, & omnibus dat vitam, sine quo nec Firmamentum, nec Aqua, nec Terra possent suos fructus producere: imò Ignis sine aëre non posset ardere, multò minus Ignis Crescentiæ Cœli videlicet Carbones lucere. Similiter Firmamentum seu Ignis etiam duplex est: & habet in se suum Elementum tanquam inhabitatorem, & illud Elementum habet in se omnia Astra & semina: Ignis enim Elementum seu Firmamentum corporeum, ex se emisit corpora stellarum, Solis, Lunæ, & Planetarum. Sicuti autem ex Terra crescebant herbæ, flores, & arbores, & manebant in Terra, ita etiam crescebant (tempore Creationis) ex Cœlo corpora stellarum, & manebant in Firmamento seu Cœlo, in suis orbibus natantia ceu volucres in aëre. Duodecim signa Cœlestia in Zodiaco, cum

Tanta Elementi Aquæ potestas, ut ne spiritualis Regeneratio fiat sine Aqua, sicut Christus ad Nicodemũ dicit.

Ignis noster non est Elementum, cum instar mortis omnia consumat. Cœlum est Quartum & primum Elementum reliqua omnia in se concludens, quemadmodũ testa ovum.

Nullum Elementum altero carere potest, sed semper commixtio quatuor Elementorum in generatione omnium rerum reperitur.

Par. in Paramiro de Ente Astrorum dicit Aerem ante omnes Creaturas creatum.

Omnia humida à Sole attracta è Terra consumuntur in aere, cuius fructus sunt species Terenjabin Mannæ.

Elementum Ignis secundum Paracelsum est Firmamentum Cœli.

co, cum aliis stellis in Cœlo sunt fructus Ignis, veniunt ex invisibilibus Astris Ignis: Quô enim Firmamentum subtilius est Terrâ, eô fructus ejus aliorum trium Elementorum fructus superant subtilitate & operatione: Sic Septem gubernatores mundi nihil aliud sunt, quam fructus Ignis: Ex Elemento Ignis separati sunt, & per separationem creverunt, ut in Terra flores vel herbæ, sed flores manent in Terra, in suo loco immobiles, stellæ autem in Firmamento minimè, ambulant enim in Igne, & DEI *Providentia natant illa Sphærica corpora in suis orbibus. sicut pisces in Aqua, pluma in Aëre, habentq; suum nutrimentū à Cœlo: Sunt etiam duplices ut omnia alia creata, visibile eorum corpus oculis videmus tanquam lucentem lucem, invisibile Astrum seu spiritus sydereus in stellis aspectum nostrum fugit: Ita Solis corpus verè non est Sol, sed spiritus in corpore latens. Idem etiam de Homine audiendum. Porrò quatuor dictorū Elementorum Astra sunt semina in quatuor matricibus, semperq; duo sunt simul & in uno, utpote Corpus & Astrum, Invisibile ac Visibile: Corporale crescit è Spirituali, manetq; in eo, ac ita propagantur Virtutes Invisibiles, Semina, Astra, per Corporale Visibile in multa millena millia: sicuti Ignis se augmentat in ligno, vel in materia convenienti semper unus Ignis ex alio oritur: Angeli se augmentare non possunt, quia non habent corpus: Homo se augmentare potest mediante corpore. Omnia crescentia, herbæ, arbores, pisces, aves, animalia, possunt se augmentare beneficio corporis hoc modo (Semen enim vel Astrum sine corpore nil facere potest) quamprimum ubi Semen vel Astrum moritur, & putrescit in sua matrice, tunc Astrum progreditur in novum corpus, & multiplicat se, ut Christus similitudine & exemplo Naturæ ipse utitur, & inducit granum Tritici, quod in Terram projectum morte putrescit, & demum fert multos fructus seu grana, quæ eandem vim habent quam habuerunt priora, de quibus descendunt. Putrefactio consumit & separat veterem Naturam, ac educit novum fructum. Ideò Vita æterna nō potest esse in aliquo corpore, nisi prius fuerit mortuum, quia mors est causa glorificationis ipsius corporis in Vita æterna, sicuti corruptio est causa novellæ generationis Divinæ substantiæ: Vita prima herbarum & medicamentorum moriatur necesse est, ut per Putrefactionem & Regenerationem operâ Chymici habeatur Vita secunda, in quâ Tria Prima cum suis arcanis viribus medico necessariis se demum manifestant, nam absq; Regeneratione nullum Medicinæ Arcanum, quod sine omni qualitatum complexione consistit, haberi potest. Co-*

Sicut in Terra flores stellarum colores: Ita sydera in Cœlo Terræ pratum ostendunt.

gnito itaque externo Mundo cognoſcit Philoſophicus Medicus etiam Hominis Corpus Phyſicum à Terra nutrimentum capiens, & Sydereum à Firmamento victitans, nempè Corpus Phyſicum nil aliud eſſe, quam Sulphur, Sal, & Mercurium (omnia enim Corporalia ut paulo ante dictum his tribus continentur) & videt creſcentia non ex quatuor Corporibus viſibilibus, nec humoribus quatuor, ſed ex Semine oriri inviſibili, ſicuti herba aut arbor è ſemine creſcit. Non Anatomia Localis microcoſmi & cadaverum, ſed Anatomia Eſſata & Elementata mundi & microcoſmi oſtendit morbos & Recepta: Membra magni mundi ſunt Remedia membrorum microcoſmi, concordando externam & internam Anatomiam, non gradus contra gradus: Quemadmodum una Anatomia viri & mulieris: ita etiam una Anatomia morborum & medicinarum. Sicuti in Homine Homo morbi, ita etiam in Medicina Homo Medicinæ. Ac licet arcana Herbarum virtus ſeu ſtellæ Cœli medici nobis notæ ſint, potiſſimum tamen etiam conſiderandum eſt medico, ut ſciamus Naturæ Concordantiam, videlicet quomodo Aſtrum Medicinæ ſeu Cœli magici cum interiori Hominis Aſtro & Olympo concordandum ſit, propter hanc ſimilem Anatomiam Mumia ſiſtit ſanguinem Humanū, Luſcinia morbis aranearum obnoxia eſu illarum reſtituitur: Externum enim ducit ad Internum: ſicuti eſt in magno mundo, ſic etiā in parvo: Qui igitur cognoſcit creſcentia & fructus Terræ, herbarum, arborum, quod videlicet omnia è ſemine vel aſtris progrediantur, ille ſimul cognoſcit in Corpore Phyſico tam varios morbos latere, qui morbi non ex quatuor fictitiis humoribus ſeu qualitatibus, ſed propter Analogiam majoris & minoris mundi è ſemine verius oriuntur: morbis magni mundi cognitis, non ſunt morbi microcoſmi incogniti: Quot ſpecies mineralium in Mundo, tot ētiam in Homine: Tot enim genera morborum, quot ſpecies, corpora & ſemina creſcentium: Numerus morborum non ſcitur, niſi quis ſciat numerum omnium creſcentium. In Elementis enim Humanæ Naturæ conſentaneis, Semina foventur, & Aſtra Cœleſtia, Aërea, Aquatica & Terreſtria, quæ digeſtis decretisq; temporibus fructus producunt ſanitatis vel morborum nuncios: Sic ergò tria prima ſunt cauſa omnium morborum: In quocunq; enim corpore illa per unionem conveniunt, illud verè ſanum judicari poteſt: in quo vero non (ſiquidem Sanitas in Temperatura conſiſtit) morbum & mortis primæ radicem ſubintraſſe planè ſtatuendum eſt. Morbi hereditarii è ſemine vel Aſtris producti, partim vocantur Elementares, quia

Anatomia morborū corporis ex Aſtris internis petenda, ſeu impreſſionibus, cauſantibus medico magis neceſſaria quam illa Localis cadaverum.

Baſis verorū medicorum, Morborum & Rerum Anatomia.

Cauſa & ſubjectum morborum.

Ex mineralibus microcoſmi (quæ Iliadus omnia in ſe continet) multi oriuntur morbi.

Morborum origo ex tribus primis in quæ Aſtra poſſunt aliquid imprimere, quemadmodum Ignis in lignum aut ſtramen, vel crocus in Aquam.

Morbi Elementares Elementaribus Remediis, Aſtrales Aſtralibus curentur: De his Aſtralibus Remediis Sagaci & Adepto medico notis Galenici nil intelligunt.

quia qualitatibus calidis, humidis, frigidis se manifestant: Alii, quorum maxima pars Astrales seu Firmamentales, qui oriuntur è Firmamento Hominis quod in Homine non minus integraliter continetur sicut Elementa: Et ut corpori visibili crescit suus cibus à Terra: ita etiam sydereo Hominis spiritui seu Homini invisibili (qui exterioris domus incola est) ab Aëre & Igne seu Firmamento externo crescit suus cibus, videlicet ab Igne Firmamenti, ut artes omnes, opificia, linguæ, facultates: Cœlum enim est pater & doctor omnium artium, excepta Theologia & Sancta Iustitia, quæ non ab Astris, sed immediatè à Spiritu Sancto discuntur: Nam omnes Credentes & Renati manent incogniti & occultati Astronomo, ut videre est in Paracelsi Philosophia Sagaci. Quemadmodum enim Magnes ferrum attrahendo spiritum Martis exugit, relinquendo æruginem, ita Homo habet duplicem Magnetem ratione corporis, partim enim Astra ad se trahit, & prout Apes è floribus & herbis mel, ita ex illis suum cibum exugit, Sapientiam videlicet mundanam, sensus, cogitationes: partim vero sua vi attractiva ab Elementis allicit quotidianum nutrimentum carnis & sanguinis sui: Ac sicuti corpus Elementale attrahit Elementaria corpora per famem & sitim, ita spiritus sydereus Hominis à radiis superiorum syderum, omnes artes, scientias, & facultates, omnemq; Sapientiam humanã: Firmamentum enim est Lumen Naturæ quod Homini omnia naturaliter influit. Porro Astra seu Elementa (quæ spiritus sunt) sunt ἄποια, id est sine qualitate, nec calida, nec frigida, nec sicca, nec humida, sed producta ex ipsis sunt qualitate prædita. E Terra enim provenit Papaver, Opium, Lolium frigidum: Flammula, Persicaria calida: Ex Elementis namq; contraria crescunt. Ex Igne crescit Nix, Pluvia, Ros, Iris, Venti, Tonitru, Grando, Corruscatio, & similes meteoricæ impreßiones omnes, ab Archæo Firmamenti ex tribus primis productæ. Sunt enim fructus & egestiones, ut loquitur Paracelsus, stellarum Firmamenti: imò sunt fructus invisibilium Astrorum, quæ in stellis sunt, & invisibile visibile faciunt: Stellæ enim instar arborum Terrestrium suos fructus suppeditant. Indè manifestè liquet, quod morbi non curentur per contraria, quasi calor deberet frigus pellere, ac si Elementa ex Homine essent expellenda: verùm per arcana vel Astra quæ medicus beneficio Chymiæ ex materia ultima in primam reducere potest: Et hæc arcana nec frigida nec calida sunt actu, tollunt omnes morbos sicuti securis arborem cædit, quæ nec frigida nec calida est: Ejusmodi etiam sunt Quintæ Essentiæ, Magisteria, & similia.

Mors demõstrat hominem bipartitum in Externum & Internum: In Externo, qui est pulvis & terra, latet morbi materia, & illud quod nos affligit: Ideò à simili medicina petenda, & Spagyricè a fæcibus separanda: Internus & Astralis Homo habet etiam sua medicamẽta Medicinæ Adeptæ cognita.

Ex quo quid nascitur ex eodem etiã cibatur, nutritur, vivit, servatur, sanatur, ægrotat, punitur & moritur.

Nunc De Hominis Microcosmi Generatione, Dignitate ac Excellentia aliquid auxiliante Deo dicturus sum.

Altissima & utilissima scientia est Dei cognitio & sui ipsius probè cognitio despecto.
Lucæ 16.
Paul. 2. Cor. 4.
Joh. 14. sect. 17.

Sicuti summa Philosophia est animum illustrans se ipsum rectè nosse, ita extrema Turpitudo atq; morbus animi pestilentissimus se ipsum ignorare. Ignorantia, ait Trismegistus ad filium Tatium, est maximus hostis, & primarius ultor intra unumquemq;. Væ tibi Homo, qui negligis immensum patrimonium & talentum ac depositum tibi commissum, seu Thesaurum in vase fictili reconditum & effodiendum non animadvertis: Non vides Deum in temetipso, quem mundus non videt, nec recipere potest, licet nobis intimior sit, quam nos nobismetipsis sumus, siquidem in medio cordium nostrorum Dei *spiritus habitat. In rei veritate, toto vitæ curriculo, nil aliud discere possumus, quàm Divinum illud è Cœlo delapsum* γνῶθι σεαυτόν: *Agrippa ergò piè & doctè disserit Veram viam (secundum Apollinis Delphici oraculum præ foribus ejus templi scriptum) ad veram Sapientiam, perpetuamq; Beatitudinem consequendam, si te ipsum cognoveris, quia est in Homine omnium rerum, naturarumq; Vera & Realis possessio: insuper vel ipsius omnium Creatoris peculiaris perfectaq; Imago: Ideò oportere omnium rerum ac naturarum ipsiusq; Creatoris cognitionem (in quâ solum vera Sapientia Beatitudoq; consistit) à se ipso primum exordiri: sic quod Homo intelligens se ipsum, in se ipso, tanquam in quodam Deifico speculo intueatur, intelligatq; omnia, quo nomine David Ps. 139. * dicit, Domine mirabilis est facta tua scientia ex me: E contra, qui se ipsum ignoraverit, nullarum rerum veram, intrinsecamq; ac essentialem cognitionem habere posit, sed similis brutis animantibus, quicquid extra se cognoscit, extra se permanebit: Nulla enim cognitio sive à Cœlo influxa, sive ingenii labore terrenâq; diligentiâ acquisita, perpetuò manebit in animâ, sed oblivioni subjecta transibit, nisi sola illa, quæ in abdito Intellectu Essentiali cognitione intrinsecus recepta est: Ipsa autem Essentialis intrinseca cognitio non est ex Carne & Sanguine, nec in multitudine Librorum & lectionis, nec in pluralitate Experientiæ & antiquitate dierum, nec in persuasionibus Humani Verbi, & contentione Rationis, sed in ipsa passione Divinorum, non in discendo, sed in patiendo Divina, Hominis Mens perficitur. Totum situm est in cognitione, quia sumus ex omnibus & omnia in nobis portamus,*

Prima Dei cognitio scire quid Homo sit. Aug. Ps. 39. Qui enim se novit Deum novit, quia Deus nunquam vult habitare, quam in Homine, ubi maximè conspicuus.
Ab intra videmus Deum.
* Sect. 14.

Dionys. in lib. Divinorum Nominum.
Joh. 17. sect. 11. 2.
1. Joh. 4. sect. 17

mus,

mus, non aliter ut ipse Deus Pater noster. Filius æqualiter possidet omnia cum patre suo: Omnia ergò bona Naturalia & Supernaturalia antea sunt in Homine, verùm ut per peccatum obtenebratur in nobis Divinus ille Character, sic expurgato & expiato peccato, rursus ille magis magisq; illucescit: Concreata est nobis omnium Rerum Notio, & in meditullio spiritus latent cuncta, saltem opus est excitatione nostri à steriore & somno, qui per peccatum obdormivimus in donis à Deo oblatis, ut nec videamus, nec sentiamus, aut credamus illa bona esse in nobis præsentia: Est enim Humanus Intellectus maximarum disciplinarum capax, velut Platoni placet, priusquam corpori jungatur, omnium scientiarum plenus, qui corpore oppressus latet, ut ignis sub cinere sopitus, sed ab humoribus jam dictis excitatus & commotus splendet, & quæ suis Thesauris delituerant, ostendit opes. Nisi enim omnes Thesauri Cœlestis & Terrenæ Sapientiæ antea essent in nobis, certè Christus non jussisset nos quærere, nec possemus invenire, si nihil esset à Deo nobis datum aut depositum: Nobis ipsis igitur probè cognitis in utroq; Lumine, secundum Spiritum & Naturam, tunc ope Divina intravimus januam apertam in nobis, & ante ostium cordis pulsanti Deo aperuimus, viventes secundum DEI *voluntatem, omnia habemus necessaria ad præsentem & æternam tàm sapientiam quam vitam: Et ex hac sui contemplatione & cognitione sedulâ, oritur etiam immediatè vera* DEI *cognitio (neutra enim sine alterâ exacta & absoluta esse potest.) & potest Homo bonam, magnamq; partem cognitionis ejus Qui est, ex sui ipsius consideratione venari, siquidem omnes ad* DEI *cognitionem, pro data capacitatis gratia obligamur. Dionysius ait, Nos Deum non ex ipsius Natura cognoscere posse, sed ex Creaturarum omnium ordinatissimâ dispositione ab ipso productâ, ut imagines quasdam ac similitudines Divinorum ipsius Exemplarium præseferentes. Homo qui Deum ignorat, à Deo ignoratur, & qui relinquit* DEI *notitiam, à Deo relinquitur. Ignorantia autem* DEI, *omnium malorum fons, omnium scelerum radix est, per quā omnia vitia convalescunt & augentur: Sicuti è contra in omni probitate & innocentiâ, omnium rerum cognoscere & amare Principium ipsum, omnium Creatorem Deum, summa pietas, summa justitia, summa sapientia, summaq; Hominis felicitas est. Eam ob causam Salvator noster verè dicit, Hanc esse Vitam æternam, ut Patrem Verum Deum* COGNOSCANT *Homines, &* JESUM CHRISTUM, *videlicet ut Trinitas in credente agnoscatur & colatur, quæ cognitio sola affert*

Lumine Naturæ benè cognito, cognoscitur Deus. Apoc. 3. sect. 20.

Inexcusabilis est Homo, qui ignorat Deum: maledictus autem, qui illum agnoscens non veneratur. Joh. 17. sect. 3.

vitam æternam: nam ambulans in Vita Christi nascitur Filius DEI, *natus Filius* DEI *necessariò habet Patrem, habens Patrem obsignatur Spiritu Sancto: Qui autem cognoscit Filium, etiam novit Patrem, nam hi unum sunt. Cognitio* DEI *est Beatitudo & Vita Aeterna, nam qui Deum in Christo cognoscit, fit habitatio & Templum* DEI, *& sic Deificatur, fit enim filius* DEI *ex Deo natus: Et sicuti per cognitionem Mundi visibilis pervenimus ad cognitionem Opificis invisibilis, ita ex Christo visibili seu vitâ Christi discimus nosse Patrem, nam est Via ad Patrem: sicuti autem nemo potest venire ad Filium, nisi audiat & discat ex Patre, ita nemo rectè poterit cognoscere Mundi machinam nisi doctus à Deo: Hinc patet Ethnicorum scripta de Natura plerunq; falsa esse, quibus Philosophia & reliquæ facultates contaminatæ & depravatæ sunt. Vanum ergò esset scientiam ab illis quærere, qui in inquirendo omnem suam ætatem consumpserunt, ac tempus & industriam perdiderunt, nec ullam veritatem invenire potuerunt, licet plurimi illorum ex ignorantiâ magis, quàm malitiæ errore ducti & abrepti fuere, Luce Veritatis illis nondum exortâ, Lumineq; Naturæ à Spiritu Sancto necdum accenso. Omnis Vera Philosophia cum reliquis facultatibus è Sacris literis fundari debet, & redire in Deum, ut semen inter spinas ob defectum Solis apud Gentiles suffocatum, apud Christianos Renatos ad perfectionis complementum deveniat: ad perfectionem omnium artium requiritur Renascentia, & Vera Philosophia debet esse fundata supra lapidem angularē Christum: Quapropter summoperè nobis cavendum est, ne permittamus Ethnicorum errores Philosophicos supra Christianæ Philosophiæ rationes militare. Soli namq; Christiani, quibus Veritas insita est, semen ex Deo ad Philosophiam beneficio Regenerationis Ethnicis denegatæ habentes, verè & sine errore & Philosophari & reliquas facultates rectè tractare norunt: Post effusum enim Spiritum Sanctum Credentes possunt esse ex Deo docti. In summa in Cognitione* DEI *totius mundi Thesauro omnia sita sunt, adeò ut sine hac nemo possit venire ad Vitam æternam: Nam cognitionem sequitur Fides, Spes, Amor, Amorem sequitur Adhæsio, Adhæsionem sequitur* unio, *in* unione *sita est Beatitudo & Sapientia. Hanc Regenerationem intra secreta religiosi pectoris sui silentio tectam sacer* HERMES *& alii corde mundi, & vitâ sancti viri, ante Incarnatū* VERBUM, *per Spiritum Sanctum illuminati, melius cognoverunt, quàm è nostris plurimi, qui se Christianos vocare solent, & malunt potius* DEI *cognitores quàm amatores*

Quò quis magis cognoscit Deum eò magis ipsum amat, & eò firmius credit in ipsum, & qui amando credit Deo eidem adhæret, & qui Deo adhæret fit unus spiritus cum ipso.

Theologia enim est Fons Naturalis & Supernaturalis scientiæ.

In Pœmandro.

amatores videri. O magnum miraculum Homo cujus animus Deo per Christum unitus, veram possidet omnium rerum Sapientiam, & omnium Arcanorum cognitionem absolutissimam.

Porrò qui cognoscit se ipsum, Fundamentaliter cognoscit in se omnia, ac intra Tempus & Aeternitatem locatus Supra se contemplatur Deum æternum Creatorem suum, ad cujus imaginem & similitudinem cum reliquis Angelis est amore imperscrutabili conditus: Iuxta se novit Angelos æviæternos pares socios & comites, à quibus corpore, & futuro judicio saltem discriminatur: Infra se magnum videt Mundum visibilem, cujus simulachrum gerit, & omnes Creaturas, cum quibus symbolum habet, videlicet Parentem suum ex quo natus est, secundum externum & mortale corpus. Natura enim Homini versatilis & versipellis ingenii vero Proteo, *flexibilem indidit animum, ut in medio hujus mundi Paradiso constitutus, Divinâ cooperante Gratiâ Sursum se erigendo in Quietum Angelum regenerari, vel fortunæ suæ faber Deorsum serpendo in Inquietum Brutum degenerare possit. Sed Creatura Rationalis libera, neglectâ paternâ admonitione, & obedientiâ debitâ, instar Furis & Latronis è medio ad se ipsam reflexa, spreto Creatore suum* Malum *& Proprium Nihil, voluntario damno & exitio experta est: Et ita abutens indulgentissimi Patris liberalitate, quam dederat ille liberam optionem è salutari sibi noxiam fecit, & non contentus sua sorte more Luciferi ambitiosè appetens altiora ex opposito se locans contra Deum, tandem ex deliciarum horto, insperatâ metamorphosi in hanc lachrymabilem & tenebrosam Miseriæ & Ignorantiæ vallem dejectus fuit. Primus enim Homo relictus in manu consilii sui sponte sua, à recta calle declinavit in extremum Miseriæ gradum, & utriusq; Boni & Mali possessionem in sui perniciem appetiit, prout Hermes & Moises sufficienter demonstrant. Homo, mundi copula, ultimum animal admirandum & honorandum sexto die loco lapsorum Angelorum post reliqua omnia è* Limo Terræ, *seu totius mundi machina visibili è Cœlo seu Cœlestibus Sphæris & Terra compacta, videlicet è subtilissima Essentia totius machinæ mundi in unũ corpus concẽtrata, extrahitur & formatur à summo Spagyro in formam corporalem: nimirum è præstantissimo Composito & subtilissimo Extracto totius mundi, ex Centro omnium circulorum: Ideò Nazianz. de Hominis opificio, Homo à Deo post reliqua factus ut Deus in ipso exprimeret, sub brevi quodam compẽdio, quicquid diffusè antea fecerat; omnia vi-*

1. Joh. 4. Sap. 1. Ioh. 17.

Anima enim Dei proles & Imago. Apoc. 22.

Siracid. 15. sect. 4. Ier. 21. sect. 8.

Gen. 2. sect. 17.

Arrogatio enim alterius bonorum, necessario duo incommoda affert secum, Furtum videlicet & sui ipsius Latrocinium & mortẽ.

Lapsus est defectus ab unitate ad alteritatem.

Creavit Hominem Deus ut numerus & ruina Angelorum inobedientium in Regno Cœlorum restauraretur.

delicet membra totius mundi. Quemadmodum enim tota Oratio ex alphabe to & syllabis, ita Microcosmus seu Limus Terræ ab omnibus corporibus & creatis extractus & compactus est. Summus ac omnium opifex Deus æternitatis, accipiebat Quintum esse, ex omnibus creatis, & ex illis fingebat ac componebat Hominem horum omnium Principem & Finem, eiq; tanquam Filio in Terra locum Celsæ Divinitatis eximium tenenti congratulatus est: Ex parte Corporea, seu corruptibilis Naturæ gerit Imaginem Macrocosmi sensibilis & temporalis: Ex parte Animæ seu immortalis Naturæ gerit Imaginem mundi Archetypi id est immortalis Sapientiæ ipsius DEI: *Ita in illum ingrediebantur omnes Animalium, Vegetabilium & Mineralium proprietates: insuper ei Anima vivens inspiratur. Jam Deus est omnia à se ipso: Homo est omnia à Deo factus: Ideò ultimo creatur, ut per ipsum notaretur absolutio & perfectio rerum omnium. Et est Homo nexus, vinculum, nodus, compages, ac fasciculus omnium Creaturarum: Omnia enim creata sunt ad ipsum ordinata eumq; tanquam* DEI *Oeconomum in hujus mundi Hortum locatum respiciunt ac venerantur. Et sicuti Deus est Centrum & Circulus omnium à se productorum, (universæ siquidem Divinæ Bonitatis opera circularia sunt & perfecta, ad ipsum à quo prodierunt, sphæricè rotata) Centrum quod omnia ab ipso manant, & quia omnium rerum Essentia omnia etiam penetrat: Circulus autem, quod veluti omnicapax Tabernaculum omnia concludat ac complectatur: Intra Deum enim omnia, extra quem nihil tàm ante productionem, quàm post productionem rerum, sublato videlicet hoc mundo visibili. Ita etiam Homo ad Creatoris sui imitationem, est Centrum Creaturarum, & Circulus omnium earundem. Nam non solum ad ipsum omnia in mundi machina respiciunt, tanquam ad Ducem & Rectorem, propter quem omnia etiam sunt creata: verum etiam supra ipsum ut Punctum medium & Retinaculum, omnes Sphæræ suos radios, operationes, reflexus & influxus, omnes item Creaturæ suas vires effundunt. Circulus vero Homo dicitur, quod in se omnes creaturas contineat, & omnia ex summo Bono manantia secum reducat ad fontem Aeternitatis, ex quo originaliter singula fluxerunt & emanarunt. Prima* DEI *imago Mundus, Mundi Homo, Hominis Animal, Animalis Zoophytum, illius vero Planta, Plantæ autem Metalla, & horum Lapides, similitudines, imaginesq; repræsentant. Magnus ergo mundus cum mundo parvo, per omnia unus, instar prolis cum parente suo, à prudenti Antiquitate sapienter quidem*

Ps. 8. Omnia subjecisti pedibus ejus: Paracelsus excipit quatuor Elementorum saganas & incolas.

Voluit Deus creator, ut omnia per Hominem sibi honorem exhiberent.

Sicuti Terra est corpus receptivum omnium seminum, sic etiam Homo.

dem μικρόκοσμος, à multis verò hodiernis sine ullo intellectu ita vocatus, quod magnus visibilis mundus sit factus Homo: Et quemadmodum magnus mundus bipartitus Visibilis & Invisibilis, ita etiam Homo parvus mundus duplex est, Visibilis secundum corpus, Invisibilis secundum spiritum: Sunt autem in Homine duo Spiritus, unus è Firmamento sydereus Spiritus, alius venit è spiraculo vitæ, & ore Altissimi est Anima Intellectualis à Deo inspirata. Ita Homo habet tres partes, Corpus mortale cum sydereo Spiritu, & Animam Aeviaternam, quæ est domicilium Imaginis DEI *vel Spiritus sancti in Homine. Si Homo Voluntate propriâ vel arrogatâ vivit, secundum Carnem & Sanguinem saltem, sensualiter est Brutum, & cognoscitur an secundum Paginæ Sacræ Epitheta, sit Canis, Vulpes, Lupus, Ovis, Sus, aut Viperarum progenies, sicuti inferius in Tractatu de Signaturis differemus latius: geminare enim hîc sermonem superfluum foret: Si vivit Rationaliter, tunc est Homo, & dominatur Animantibus in suo corpore: Si vero imaginis* DEI *proprietate observatâ vivit secundum Dealem Spiritum ex Arbore Vitæ, seu secundum Talentum & Thesaurum in fictili sibi concreditum ac depositum, dominatur Astris & omnibus rebus. In Homine omnia sunt comprehensa, & ipse fert omnia in se: Ex quo enim factus est, illud fert in se: E mundo factus est, & mundum gerit in se, & à mundo geritur. Porrò sicuti Prima materia (quæ erat Essentia quædam ineffigiata confusa, quam Matrem mundi seu Chaos & Hylen Philosophi nominarunt) erat semen magni mundi, ita magnus mundus est semen Adami: ut enim Mundus absconditus erat in Aquis invisibilibus supra abyssum, ita Adam occultatus jacebat in mūdo. Prima materia fiebat mundus, & Magnus Mundus fiebat Homo. Sicuti Arbor crescit è semine, semen est Arboris Initium, & semen est etiam Finis Arboris, quia in quolibet grano seu semine Arboris iterum abscondita est Arbor alia: Ita Prima materia (quā Paracelsus Limbum nominat, cujus Terra erat* VERBUM *Domini) erat semen omnium creandorum, & Homo erat ultimus inter omnes quasi perfectum semen, quod ex se iterum gignere potest alium Hominem qualis ipse est: Et licet Homo non sit semen ut aliud semen; tamen habet potentiam de se emittendi semen, è quo similis Homo producitur, qualis ipse est: Et ut Adam totum mundum in se gerit, omniaq; creata; ac à mundo conservatur, ita quilibet ex eo natus idem gestat, quod ipse gestavit, videlicet totum mundum; ab illoq; etiam gestatur & conservatur ut Adam: Omnes Homines unus Homo; è carne, sanguine, & spi-*

Spiritus primus ex Limbo, secundus Spiritus è verbo FIAT.

In Homine duplex est Sapientia, Angelica secundum quam vivendū, & Animalis quæ negligenda.

Renascentia malam genesin vincit.

Luc. 19. sect. 13.
Matt. 7. sect. 12.
Matt. 15. sect. 15

Corpus Invisibile Hominis ex spiraculo DEI, siue Æviæternum, non subiicitur Astris vel Astronomo.

Gen. 1.

Matrix enim mundi est Aqua supra quā Spiritus Domini ferebatur. 2. Petri 3. Terra ex Aqua emersit.

Quemadmodum statuarius è ligno & figulus ex argilla mille diversas formas ad placitum fingunt, ita Deus è materia prima omnia creata extraxit.

Homo est q. Terra sive ager omnia semina in se continens.

Sicuti filius non minor est patre suo: Ita Homo non minor est Mundo.

Nemo cognoscere Imaginem potest nisi cognito illo cujus est Imago.

Hermes Hominem vocat Deum Terrenum.

Gen. 2. sect. 7.

Hominis perfectio & dignitas.

Sic Deus & Homo uniri non possunt nisi per medium Salvatorem nostrum de duabus naturis Cœlesti & Terrestri, Divinâ & Humanâ participante.

Par. dicit Animam seu Spiraculum vitæ per Astra ceu medium infundi in corpus Elementare à Deo.

MENS.

Zach 12. sect. 1.
Gen. 2. sect. 7.
Es. 42. sect. 5.
Sap. 2. sect. 23.
1. Ioh. 2. sect 27
1. Ioh. 4. sect. 14

ritu. Ergo cognitio Hominis debet sumi ex utroq; Lumine, quia filius non cognoscitur ex se ipso solo, sed è patre: Homo autem habet patrem duplicem, Aeternum cujus imaginem gerit: & Mortalem, qui est totus mundus cum Creaturis omnibus id est LIMUS TERRÆ *seu Arcanum & Esse omnium Creaturarum pretiosissimum, omnibus Philosophis, Medicis, Astronomis & Theologis ad considerandum & examinandum propositum. In Homine enim ipso minore mundo, non est membrum, quod non respondeat alicui Elemento, alicui Planetæ, alicui Intelligentiæ, & alicui Mensuræ ac Numerationi in Archetypo. Corpus Visibile Animæ idoneum indumentum ac domicilium Homo ab Elementis habet, Corpus Invisibile seu Animæ currum & vehiculum (quo intellectualis Anima & Terrenum corpus instar extremorum ceu nodo, glutine, ac confœderationis vinculo connectuntur, atq; hoc medio tertio de utroq; participante in unum integrum Hominem copulantur & uniuntur) Sydereum, Aethereum & Astrale à Cœlo seu Firmamento possidet. Per hoc medium, æthereum videlicet corpusculum, Anima intellectualis, jussu* DEI, *qui mundi majoris Centrum est, executione Intelligentiarum utpote Spirituum* DEI, *in punctum Cordis mediũ, quod est Centrum mundi minoris (corporis videlicet Humani) primum infunditur & descendit, exindè per universas sui corporis partes, mẽbraq; diffunditur, quando currum suum naturali jungit calori, per calorem spiritui ex corde genito, per hunc se immergit sanguini, per illum inhæret membris, atq; his omnibus æquè sit proxima. Et quia dictum Aethereum corpus à cœlo participat, eundem etiam cursum retinet & servat cum cursu Firmamenti, cujus vires peculiari vi magnetica haud secus ad se attrahit, quàm visibile corpus Elementorum efficaciam: atq; sic manet cum ipso mundo visibili & invisibili unum, tanquam filius cum suo parente, quemadmodum Rubedo in Vino & Albedo in nive: Est enim in nobis totum Firmamentum cum Planetis & stellis: Et quemadmodum Calor fornacem ferream ac Sol vitrum penetrat, ita etiam Hominem sydera cum omnibus suis proprietatibus, sicq; ex sydereo Firmamenti spiritu possumus omnia Naturalia discere.* Animam Intellectualem *& Immortalem (quatuor superius memoratis Elementorum incolis, ac brutis insuper animantibus denegatam) ad* DEI *Imaginem & Divinæ* TRI unitatis *simul ac* unitatis *similitudinẽ creatam, seu Spiritum* DEI, *inhalatione habet Homo, ut sic etiam unus sit cum Parente cœlesti per omnia: Est enim in nobis per suum Spiritum, ex quo discimus Theo-*

Theologiam sacram, omniaq; Cœlestia & Terrena Arcana sine errore: Imò in ipsa sumus, vivimus, & movemur. Ac ut Deus est unus *in Essentiâ, Trinus in Personis, sic Homo* unus *in Persona, Trinus in Essentiâ distinctâ, scilicet Terreno Corpore, Spiritu æthereo Schamaim, ac viva vivificante Anima à Deo inspirata & Dei domicilio Triunus compositus est: Hoc testatur juxta Sacrã scripturam mirabilis concordantia Creatoris cum Creatura, in quâ summus Creator voluit manifestari* unitrinus *seu Triunus: insuper unanimis consensus omnium verè Philosophantium è Lumine Naturæ: Si qui fortè sint, qui negent has tres partes, oportet tamen ut fateantur Hominẽ è* LIMO TERRÆ *per verbum* FIAT *creatum, etiam æternum Spiritum seu spiraculum vitæ ex ore* DEI *inspiratum, Limum videlicet Cœlorum à Domino accepisse. At Limus Terræ duplex est Visibilis & Invisibilis: Corpus seu domicilium habet à Terra & Aqua: Vitam seu incolam ab Aëre & Firmamento Ignis, hoc est Spiritum sydereum, qui verè Homo est, non Caro & Sanguis: Et sicuti Spiritus sydereus est vita Corporis, ita Spiritus Domini est vita Intellectualis Animæ: Et ut sydereus Spiritus in Corpore habitat, ac dies & noctes operatur, quia hic invisibilis Homo est ipse Firmamentũ & omnia in se habet, ita Spiritus Domini,* DEI VERBUM, *Homo æternus in Animâ habitat: Domus est habitatio Animæ, Anima est habitatio & domicilium* DEI. *Cùm igitur Homo (complementum omnium operum* DEI *perfectissimum, totius* universi *completissima imago, & expressissimum* DEI *simulachrum, in quo creando quievit, ut nil honoratius creandum præ manibus habens, in ipsoq; veluti supremo artificio, conclusa & consummata est omnis Creatoris sapientia & potestas, quia omnia in se cõtinet, quæ in Deo sunt) sexto die ex omnibus compositus, Creaturarum sit ultima & Imago non solum* DEI *æterni, sed etiam mundi magni, quia cum illo omnia in se cõplectitur ac continet: sequitur quod tres etiam Mundi seu Cœli in Homine reperiantur, & quod à tribus Mundis geratur vel potius omnis sit Mundus, & totius* universi *exploratissimum Exemplar: Ideò à quibusdam Quartus Mundus vocatur, in quo omnia illa inveniuntur quæ sunt in reliquis tribus, qui etiam propterea Omnis Creaturæ appellatione censetur. Habet enim Spiritum seu Mentem à* DEO: *Quid enim est Spiritus Hominis ab Altissimo inspiratus aliud, quàm ipse Deus in nobis habitans? Corpus invisibile seu Verus Internus Homo Ratione & Spiritu Astrali constans cum Angelis congruit, est enim socius il-*

E

In Anima tanquam Hominis Cœlo Deus habitat.

Luc. 1. sect. 47. 1. Thes. 5. sect. 23. Gen. 2. sect. 7.

Vide Amphitheatrũ Khunradi cedro dignissimum.

Paulus summus Philosophus & Theologus etiã tres Hominis partes ponit, Spiritum, Animã, & Corpus.

Duæ Animæ seu Duo Spiritus sunt in Homine: Mortalis ex Limo, estq; vita corporis: Immortalis ex Deo.

Spiritus, vita est Animæ: Spiritus & anima, vita sunt corporis. Joh. 14.

Deus creavit Hominem ut esset suum Tabernaculum, tàm in hoc quã in futuro seculo.

Manil. Exemplumque Dei quisque est in imagine parva.

Naturatum sapit Naturam sui Naturantis.

2. Reg. 2. cap. sect. 24.

lorum: Et si verus est Magus, Angelis non est inæqualis in omni operatione Magicâ, & est Dominus ac possessor omnium rerum. Corpus mortale Physicum ex machina mundi & omnibus creatis possidet: omnia enim Externa nil aliud sunt, quam Corpus Hominis. Ideò etiam cum Triplici mundo Archetypo seu Deali, Intelligibili seu Angelico, Sensibili Elementali seu Corporali communicat, & cum omnibus symbolum, operationem & conversationem habet.

1. Mens, νοῦς, Animæ seu spiritus Rationalis auriga, instar Æterni DEI concludit omnia Entia, Tēpora, Loca.

Communicat enim cum DEO *Archetypo Animo seu Mente, quia ad Imaginem ejus, propter spiraculum vitæ factus est. Anima Intellectualis Divinæ Animæ quædam particula est, quâ ipsâ Deus Mentis suæ semina quædam, & effigiationem in nobis expressit, non absimili ratione, quam ut Echo ex reverberatione aëris vocem suam de longo remittit; quo ipso Vegetalem exprimit animam. Mens vero elevata in Deum Altissimum, & cum ipso unita conversatur cum Deo, & eadem opera efficit, nec reperitur aliquid in Homine, non ulla dispositio, in quo non fulgeat aliquid Divinitatis, nec quicquam est in Deo, quod ipsum non repræsentetur in Homine.*

2.

Cum Angelis symbolum habet ratione Corporis invisibilis & Animæ Rationalis, cujus beneficio operatur & conversatur cum ipsis, & eandem habet cum eis sapientiam: Est enim Gabalis socius Angelorum.

3. Sicuti Homo re ipsa continet totam Naturam corporalem in suo corpore: Ita secundum intellectum continet omnem mundum.

Sicuti etiam cum Firmamento & stellis, à quibus illud corpus Astrale seu Spiritum Sydereum accepit, qui Verus Homo est Astralis, quia Caro & Sanguis non est Homo, sed Spiritus in illis contentus; qui Spiritus Astralis est subjectum Rationis Humanæ sensus & sapientiam continentis & cum Corpore fit Animal. Hic Spiritus & Astra in Homine unum sunt, at Corpus est hujus Spiritus subjectum: Et sic Astra regunt Hominē in Spiritu, & Spiritus Hominis regit Corpus in Carne & Sanguine: Hic Spiritus mortalis est: Anima Intellectualis verò à Deo inspirata, sola est immortalis.

4.

Cum Elementis: nam ab his accepit corpus Physicum Terrestre mortale: Et quia mundus parens Hominis etiam secundum Paracelsum in se habet quatuor incolarum mundi quatuor Spiritus Elementares, insuper etiam quintum genus Flagarum in millia genera divisarum ac Animæ macrocosmi incorporatarum, Imaginatio horum quinque Spirituum in Elementis, etiam in Homine microcosmo erunt sed usus Rationis Hominis secundum voluntatem & mandatum DEI *est Catenæ instar, quâ ejusmodi quinque Spiritus coguntur & ligantur, ut cum sua Imaginatione quiescant.*

Cum

Cum Elementatis Animantibus, Vegetabilibus & Mineralibus omnibus: Horum enim omnium Naturam & proprietates in se possidet.

5.

Ergo Homo ultima Creatura præstantissima & nobilissima est, quia totius mundi partes habet, & nihil est in majori mundo, quod in ipso Homine realiter non reperiatur. Filius per omnia similis est parenti, cognito parente cognitus est filius. Homo itaq; miraculum Naturæ maximum & admirabilissimum Extractum & Nucleus quatuor Elementorum, summum DEI *πλάσμα, & consummatissimum mundi Exemplar, verè est Omnis Creatura, quia est omnis mundus, solusq; hoc honore gaudet, quod cum omnibus symbolum habet, & cum omnibus operationem, & cum omnibus conversationem: Imò ad tantam ascendet perfectionem, quod efficitur filius* DEI, *transformaturq; in eandem imaginem, quæ est Deus, & cum ipso unitur, quod neq; Angelis, neq; Mundo, neq; cuiq; Creaturæ datum est, nisi soli Homini posse scilicet filium* DEI *fieri & uniri Deo.*

Ex nihilo omnia, & ex omnibus Homo.

Magnus mūdus erat matrix Adami, sic omnium natorum matrix mulieris est tota mundi machina.

Joh. 17. sect. 11. 21. 22. 23.

Joh. 1. sect. 12.

Sed antequam ulterius progrediamur, ipsa hujus loci necessitas exigit, ut paulo fusius agamus de Sydereo seu Invisibili Homine, videlicet de ortu ejus & potentia. Hic Spiritus Olympicus si ab Aristotele observatus, & à Galeno æstimatus fuisset, non tàm insignem ab Ethnicis errorum magistris promanantem intulisset in Philosophiam & Medicinam errorem, ut nunc Theologiam taceam. Homo Invisibilis seu Olympicus Spiritus, hunc in modum nobis innascitur. Adam & Eva non ex aliis parentibus sicuti nos posteriq; sed ex LIMO TERRÆ *seu magno mundo, ut modo dictum, producébantur, quoad Corpus Mortale, quod est Visibile & Invisibile. Tota enim mundi machina collecta & redacta est in Microcosmum, ita ut nil in toto mundo reperiatur, quod idem etiam non sit in uno Homine. Corpus Physicum, Elementare, Visibile & Tangibile ex Terra: Corpus vero Invisibile, Insensibile, Sydereum (quod est domicilium vitæ Spiritus) ex Astris Firmamenti accipiebant: Sic Adam duo habebat corpora, Visibile scilicet Elementale & Invisibile Sydereum: Jam ex propagatione duo semper nascuntur Homines Corporeus, Elementalis, Visibilis, organum & instrumentum Invisibilis, & Incorporeus Astralicus, qui movet, gubernat & efficit artificia. Nam Astra in Homine per Hominem semper nunc in generatione ista duo producunt: Corpus quidem Visibile Elementare, ex quatuor Elementis, ex carne & sanguine in utero matris: Corpus vero Invisibile, Sydereum, Philosophiæ Adeptæ capax, ex Astris Firmamenti: Manet enim iste Homo parvus mundus idem &*

Tàm sensibile quam insensibile habet in se spiritum sydereum seu corpus sydereum.

Eva est transplantatus Adā.

Primi Homines è creatione, reliqui ab Ente seminis proveniunt.

Spiritus vitæ id est spiraculum.

Spiritus Limbi id est sydereus Animalis.

Corp⁹ Limbi & spiraculi debent esse unū conjugium, alioquin natio prava & adultera: Nam sicut conjugium duorum est in omnibus perfectio, sic adulterium impedit Lumen Naturæ. Vide Par. in Philosophia sagaci.

Paracelsus dicit Elementum Ignis seu Firmamentum etsi sit subtilissimum, esse tamen corpus, quia fructus ejus sunt corpora, & absque corpore tales fructus non possent procreari.

unum per omnia cum suo parente, qui est mundus magnus: Verùm sicut magnu mundus testâ sua distinguitur ab Angelico mundo: Ita Homo minor mundu cute sua distinctus est à magno mundo. Hinc fit, ut Sydereus, Internus, Olympicus, Incorporeus Homo seu Gabalis idem sit cum Firmamento Astrorum ut jam sapius dictum, quod Rubedo cum vino, Albedo cum nive, vel Solis splendor cum aëre: Altera ergò pars Hominis, seu hoc sydereum corpus, vocatur Hominis Genius, quia à Firmamento oritur, dicitur etiam Penatis, quod penes nos, seu nobiscum nascatur, umbra visibilis corporis, Lar domesticus, Homo umbratilis, Familiaris Sophorum Homunculus, Dæmon seu Genius bonus, Internus Paracelsi Adech, Spectrum, Naturæ Lumen, Evestrum præsagiens & Propheticum in Homine: Vocatur etiam Imaginatio, quæ in se claudit omnia Astra, estq; omnia Astra, & eundem cum Cœlo retinet cursum, Naturam atq; potentiã. Jam Astra (non enim loquor de septem Carbonibus Cœli visibilibus, Astrorum scilicet corporibus, sed de invisibili & insensibili corpore Rerum omnium seu Astrali Spiritu) nihil aliud sunt quam Angelorum virtutes: Angeli vero (solo DEI *aspectu se cibantes) sunt Sapientia* DEI *creata: Hinc fit, ut qui Deum cognoscit, etiam Astra habeat cognita: Cognitis autem Astris Mundus non potest esse ignotus, sic deinde mundi proles Homo. Astra formant ac producunt ex se omnia corporalia, & productis corporalibus simul etiam sese multiplicant: ut semen Frumenti seu Tritici est Astrum, corpus videlicet invisibile, hoc projectam in Terram producit ex se corpus visibile, & multa alia Astra ex sese progignit: Sic in aliis crescentibus ac viventibus fit. Est autem Astrum nil aliud, quam Corpus insensibile, invisibile, seu Spiritus vivus, sine Ratione tamen in crescentibus: at in vitam habentibus ut in Homine, cum Ratione, estq; diversus, prout sunt diversarum Rerum formæ. Corpora autem nihil aliud sunt, quam Excrementum Astrorum, ex operatione eorundem producta in esse corporeum. Hoc quodlibet Astrum potest per se, ut imaginando, formando, per operationem ex sese producat aliud Astrum corpore conclusum. Nullũ enim corpus est sine Astro, sicut è contra nullum Astrum absq; corpore visibili. Cum autem Hominis Imaginatio non unum sed omnia Astra sit, etiam certè non unam, sed multas producit operationes: Et licet Imaginatio sit incorporea ac invisibilis, exaltata tamen & firmissimæ Fidei Naturali seu Ingenitæ, instar Miraculorum Januæ conjuncta, fons est & initium omnium Magicarum operationum, & absq; Astralis & syderei Spiritus detrimento aut diminutione*

Sic ventus est corpus habens potestatem instar visibilis corporis aliud corpus evertendi: visibilia enim non tantum sunt corpora sed tàm visibilia, quam invisibilia à Deo creata sunt corpora ejusdem potentiæ.

Interior Homo Cœlum Internum Ascendens, Constellatio Particularis.

Hic Spiritus est veræ Astronomiæ Doctor.

Esus pomi in vigorem produxit hoc corpus sydereum.

Semen, Astrũ, Vulcanus, Archæus idem sunt, & unus spiritus, sine Ratione tamẽ, at diversus prout sunt diversæ multarum rerum formæ.

Spiritus Astralicus in quolibet crescente eget corporea habitatione.

Interior Homo est ipsum Cœlum seu omnia Astra.

Lege apud Picum quomodo Trithemius aliquando varia Evestra Triplicis mundi alternatim sibi imposuerit in variaque figurarum genera se transformarit, & hoc pacto ipsi Pico petenti Hominis ad DEI Imaginem creati potentiam absconditam Reali demonstrarit Magia: Speculantes transformamur in id, circa quod Speculatio intentè suscipitur. Intellectus Hominis omnibus assimilatur.

nutione potestatem habet gignendi & producendi corpora visibilia, & quascunq; operationes mirabiles præsens, absens, supra Humanæ Rationis captum proferre potest. In corporalibus Lux Naturæ omnia facit visibilia, sic in æternis sola Fides omnia facit visibilia: Per Imaginationis impressionem fœtus in utero matris afficitur signo notabili sine corporali contactu: Quod corpore facimus visibiliter, id fide facimus spirituum more: Ita Imaginatio efficit pestem & similes morbos Firmamentales, inducit morbos ac sanitatem. Pestis, quæ ex timore, terrore & metu provenit, oritur per Imaginationem spiritus minoris mundi seu spiritus syderei & Animalis (qui est mechanicus Astralis) in Homine, ut videmus in gravidis, per eundem spiritum sydereum notam fœtui in utero imprimentibus: Hic spiritus sydereus ex Astris Homini innatus (ideò etiam unitus manet cum Astris) est Magnes & magneticæ Naturæ in Homine. quemadmodum enim Terrestris Magnes suo corpore spiritus est, & ad se trahit: ita etiam corpus & spiritus in Hominis corpore visibili attrahunt, & hic est Magnes microcosmi: Sydereum corpus & spiritus attrahunt ad se vires Astrorum, ut in Lunaticis videre est, ubi manifestantur convenientiæ, proprietates & affinitates talium virtutum magneticarum, quas spiritus & corpus sydereum Hominis cum Astris habent. Hæc Quarta species Magiæ Naturalis Gamahaos dicta, adjumento artis, omnia invisibiliter & spiritualiter facit, quæ alioquin natura, absq; ejusmodi arte adhibitâ visibiliter & corporaliter facere potis est. Domus est quasi mortua, sed Incola, putà spiritus motus perpetui Naturæ invisibilis, Animæve mundi scintillula magnetica, vivit, & efficaciter operatur. In Astris Firmamenti latet omnis sapientia animalis, opificia, artes, scientiæ, omniumq; rerum cognitio. Nihil est ita occultum in mundo, quod non sit præfiguratum in Astris, imo omnia Astra Firmamenti, quæ sunt Tinctura speculationis Animi nostri, possunt imaginando ex suâ vi ingenitâ res corporales & visibiles ex non apparenti producere, ut jam sereno cœlo mox producitur nubes magna, & ex ea fit pluvia, lacus, nix, ros, tonitru, grando, quæ licet ante productionem Nihil sunt, tamen ex invisibilibus producta fiunt magna corpora. Hoc exemplo innotescet nobis omnia in prima Creatione producta fuisse ex NIHILO DIVINO, *seu Invisibili Puncto Cabalistico in aliquid, quod in momento Deus fecit, quia opera ejus non patiuntur moram temporis: nam ex invisibilibus Tenebris omnia processerunt & evocata fuerunt (*VERBO *dicente & Spiritu fovente) ad visibilem*

Imaginationis Impressio ex Timore, Terrore, Mœrore est morborum & mortis origo: sicuti splendor Solis per vitrum, ita Astra pestem per cutem immittunt.

Sapientia est principium Incantationis & ea faciunt Astra quæ cupit Sapientia Humana.

Ratione corporis elementaris est Spiritus, & perficit etiam spirituales operationes.

Cœlo omnia notissima sunt, omnes actiones, & eventus hominum in Astris depictæ sunt.

Quodlibet Animal suum in Cœlo habet signum Ascendens, sic etiam Homo Brutalis.

Corpus omne ex Spiritu invisibili & incomprehensibili subsistente producitur.

Triplex NIHIL, Divinum, Privatiuum, Negativum.

Lucem. Cum autem Homo ex Astris Firmamenti suum sydereum corpus accipiat, & Hominis Imaginatio tota ab Astris Firmamenti pendeat, imò eadem sit & una maneat cum ipsis, necesse est Firmamentum quoq; habere Imaginationem sed sine Ratione, sicuti Homo proles mundi cum Ratione. Homo ictu, jactu alterum lædit, idq; cum Ratione: urtica *& Ignis urunt & lædunt sine Ratione. Præterea cum Homo sit majoris mundi Quintum esse, sequitur etiam Hominem non solum imitari posse cælum, sed illud quoq; regere suo nutu, atq; eidem dominari si vult. Omnes res habent naturalem obedientiam ad animam, & de necessitate habent motum & efficaciam ad id quod desiderat Anima forti desiderio, & omnes virtutes operationesq; Rerum Naturalium obediunt illi, quãdo fertur in magnum excessum sui desiderii:* un*iversas mundi virtutes in nostrum ministerium cogit, attractâ virtute ab ipso Archetypo operum nostrorum virtute, ad quem cum ascendimus, necesse est omnem Creaturam nobis obedire, totusq; nos sequitur cælestium chorus. Per Fidem Naturalem Ingenitam, quâ ipsis spiritibus parificamur, omnes magicæ operationes atq; omnia mirabilia efficiuntur Imaginatione accedente. Imaginatio operatur in Homine instar Solis: ut enim Sol corporeus sine instrumento operatur in subjectum, redigendo illud in carbones, cineres, ita Hominis Cogitatio incorporea, tantùm spiritu ceu instrumento visibili operatur in subjectum: Quod corpus visibile facit, id facit etiam corpus invisibile, seu Homo sydereus alteri damnum inferendo: Imaginatio Hominis est magnes attrahens ultra mille milliaria: Imò quicquid vult in Exaltatione sua, ex quatuor Elementis ad se attrahit. Efficax autem non est Imaginatio, nisi prius rem conceptam attrahat per vim Imaginationis attractivã, ut ex se quasi spiritum nativum Imaginationis Architectum procreet: postea Imaginatio quasi ingravidata imprimit, quæ licet non sit tangibilis, instar venti tamen est corporea. Hinc verus Magus seu Sapiens, Astrorum operationem attrahere potest, in imaginem, lapides, metalla ut eandem cum Astris exerceant vim atq; potentiam: Exemplum sit Speculum incensorium, per quod radii Solis cum calore ad nos derivantur. Quicquid oculis videmus in majori mundo, hoc idem Imaginatio potest quoq; producere: sic omnes herbæ, omnia crescentia, omnia metalla, per Imaginationem & veram Gabaliam possunt produci. Hæc autem est pars Magiæ Gabalistica dicta, quæ tribus columnis innititur, Primò* VERIS Precibus *in Spiritu & Veritate factis, ubi in Sancto Sanctorum fit* unio DEI *& Spiritus*

Hoc est Organum Luminis Naturæ seu Astrorum.

Cœlum totum nihil aliud est quam Imaginatio, operatur in Homine pestes, febres sine instrumento corporeo.

Fide possumus operari bona & mala concedente Deo.

Hæc est ars Gabalistica.

Magia seu Fides montes transplantans, imperium habet in omnes spiritus & ascendentes.

ritus Creati, ubi Deus interno spiritu, non vi vocabulorum, sed in Silentio sacro, absq; oris apertione & anhelitu compellatur: Secundò FIDE NATURALI *seu Sapientia in creatione omnibus Hominibus æqualiter ceu peculio & patrimonio communi à Deo Patre communicata & ingenita: Tertiò* Imaginatione *fortiter exaltatâ, cujus quanta & quàm mira vis sit, Naturæ Lumen, tàm in baculis* Jacobi *à Moise commemoratis, quam in prægnantibus fœtui rei desideratæ notam imprimentibus, ut supra dictum, manifestè ostendit. Imaginatio seu Fantasia Hominis est instar Magnetis in suâ Naturâ, attrahens aliorum hominum Fantasias, ut videmus in oscitantibus. Vehemens Imaginatio, non solum corpus proprium, sed etiam alienum interdum transmutat, per modum imitationis, Virtute scilicet quadam, quam habet similitudo Rei ad transmutandam Rem, quam vehemens Imaginatio movet, sicuti apparet in stupore & dentium stridore aut attritione ferri in ferrum &c. quæ dentibus stuporem ingenerat: simili modo oscitatio ad oscitandum promovet. Plures sua Imaginatione tristi nec non diffidentia causam præbuerunt, ut à Spiritu immundo tentarentur, vel prorsus regerentur ab eodem. Plures etiam suâ Imaginatione intentâ, demptâ impotentiæ suspicione, constanti & firmissima fide ad Deum, altissimâ mente elevatâ, spe infallibili, precibus assiduis & ardentibus effecerunt, ut subitò facti sint Templum* DEI *viventis. Totum situm est, ut Deus Religiosè colatur à nobis, probitate ac sanctitudine, ut sciunt secretiores* θεόσοφοι *: siquidem per ardentem devotamq; cum Timore & Tremore invocantis intentionem, Intellectus seu Mens religioso amore flagrans, jungitur Intelligentiis separatis. Oratio enim Interna ex pia mente orta, nimio affectu, ardentiq; desiderio continuata, unit mentem cum Deo, & omnia discit & cognoscit ex Deo. Quidnam possit Mentis ex vera fide dispositio, pauci sunt qui intelligunt, & longè pauciores, qui ex ea ritè norunt operari, supernaturali Influentiâ, quæ corpus regit atq; gubernat: quanquam multi repeperiantur, qui dispositionis hujus cognitionem habent, verum ob mundanas curas & sollicitudines quibus obruuntur, nil operari possunt, quod Veram Sapientiam redoleat. Verùm de his hactenus: Spinosiores videbuntur ejusmodi ex remotiori Antiquitate petitæ contemplationes rudioribus: Sunt enim paucis lectæ, paucioribus intellectæ, & fusiorem narrationem requirunt, quam ut hîc ascribi conveniat. Igitur ad propositum nostrum revertamur. Maximoperè interest, ut hoc verum occultæ Medicinæ Philosophicæ Fundamentum Chymiæ studiosis in-*

Gen. 30. cap. circa finem.

Fides vera est cura falsæ Imaginationis.

Multi per fidem Imaginationis infirmãtur & convalescunt.

Mens purificata fulminis instar penetralia rerum attingit, superatis umbris.

notescat, propter Harmonicam concordantiam & conspirationem superiorum & inferiorum, majoris & minoris mundi, in quo manifestando, post Paracelsum, PETRUS SEVERINUS *Danus, unâ cum* PRATENSI *fideli Achate, meritò in numerum Antiquorum sapientum referendus, perpetuam sui nominis gloriam assecutus est, quod in sua Idæa Paracelsicæ Medicinæ invictissimum hoc solida & inconcussa veritate stabilitum Fundamentum Filiis artis & veritatis patefecerit, frustrà ringentibus adversariis, à præstantissimis nostri seculi Hermeticis Medicis* Josepho Quercetano *Regis Galliarum consiliario ac medico dignissimo, amico honorando:* TH. BOVIO *Italo Veronensi, &* TH. Muffeto *Anglo, in aureis ipsorum nulli oblivioni obnoxiis scriptis, satis superq́; in perpetuum refutatis.*

II. UBINAM ILLA VERA MEDICINA LATEAT.

Triticum non crescit sine lolio, nec farina sine furfure habetur: ita mel sine aculeo non reperitur.

O*Mne quod Deus creavit Bonum in Extremis perfectum est & incorruptibile ut Cœlum: sed quicquid in hisce inferioribus continetur sublunaribus duplici præditum est Naturâ, Perfecta scilicet & Imperfecta, id est Quinta Essentia & fœcibus à se invicem Vulcani beneficio separandis. Cum igitur Vera Medicina corticibus, matricibus, receptaculis, siliquis, vestimentis & domiciliis concludatur, sicuti amygdalæ & omnes nuclei cortice & pelliculis teguntur (Natura enim Castaneæ nucleum non nisi cortice & aspero tegumento offert) necessum est, ut illa artificiosâ Chymicorum Anatomiâ ab impuris Elementis separetur, quò habeatur Medicina pura: Artis enim beneficio & Industriâ vincula earum tolluntur & remediorum facultates è latebris ad fastigium excitantur. In singulis ergò Rerum ordinibus, quæ Elementorum sinu foventur, videlicet in illis Tribus Naturæ Familiis* VEGETABILI, ANIMALI & MINERALI *(è quibus medicinæ sufficientes ad tuendam sanitatem, & morbos corporales profligandos peti solent) Vera illa & specifica morborum materialium Medicina latet, quæ ut jam dictum est, non consistit in externis, nudis, superficiariis & Relollaceis (ut doctè differit Theophrastus) quatuor qualitatibus, sed est virtus quædam specifica, αὐτοφυής, in ipsis seminibus delitescens, cuiq́; rei crescenti à Creatore summo rerum Opifice, in prima statim creatione insita, vi* VERBI *illius omnipotentis, quô omnia è tenebris in lucem vocata sunt: Ergò facultas & virtus i-*

Talia Arcana regenerata sunt sine omni complexione qualitatum.

tus ipsis corporibus mixtis (à radice Creationis instar animæ in corpore humano) indita, non extrinsecus accedit, nec à stellarum momentaneo positu infunditur, nec ex Atomorum fortuito congressu integratur, non procedit à corpore nec à mixtione corporis seu à forma visibili, alioquin sine corporis & Formæ destructione & corruptione separari non posset, ut in Cinamomo & Pipere videmus, virtutibus illorum aut artificio extractis, aut vetustate & senio sponte evanescentibus. Quemadmodum autem omnes actiones Naturales à Spiritibus spiritualibusq; Tincturis proficiscuntur in quibus mechanicæ scientiæ Trium principiorum vigent: ita Remediorum actiones è Spiritibus, vitalibusq; spirituũ Tincturis procedunt, non è corporibus vel mortuis Relollaceisq; qualitatibus. Et cum apud Occultioris Naturæ Interpretes in confesso sit, nil in toto universo esse, cujus non sit etiam particula in Homine (ut supra dictum) ipso videlicet microcosmo: imò omnium rerum semina in ipso latere, Astrorum, Meteororum, Mineralium, Vegetabilium, Animalium, Spirituum etiam vel Dæmonum, ratione Spiritus Hominis: considerata diligenter hac symmetriâ concordantiâ, & anagoge physicâ, Verorum etiam medicorum efficium erat, inquirere, si laboraret exempli gratiâ Cor internum microcosmi id est Hominis, ut remedia mutuarentur confortantia à parente suo seu Corde macrocosmi externo ipsi planè (si non figurâ & formâ externâ, tamen internâ) simili & analogicè repræsentata, qualia è Tribus illis Remediorum officinis multifariam depromi poterant. Creavit enim Deus inexhaustam Remediorum supellectilem & cuivis Regioni suam distribuit sufficientiam: Ita reperirent inter Mineralia Aurum (quod etiam per se spiritus omnes exhilarat, cum quis in crumenâ eo abundaverit) Antimoniũ & similia, quæ ex Elemento Aquæ producuntur, sicuti Margaritæ ex aquæ stillicidiis, in conchis generatæ, item Ostrearum, Conchyliorum, Concharumq; omnia corpora, vi specificâ & Harmonicâ respicere & mederi Cordi &c. sicuti inter Mineralia Characteres Magici & Hieroglyphici non temerè aut oscitanter à prudenti Antiquitate ipsis attributi, satis superq; Intelligentiæ Lumine præditis innuunt, & Magicè Philosophos secretiores de sua latente virtute admonitos alloquuntur. Quamvis potiora ex illis à Naturâ exquisitissimè & operosè præparata, justo Naturæ decreto, benignum suum & vitale Elementum possessoribus denegant: Et multi universas Naturæ leges confundunt, ut alimento tàm exquisitè præparato, tandem potiantur: Nec dubium ullum est, quin Aurum

Ideò Cœlum est faber externorum ædificiorum, non Arcanorum, magnalium & mysteriorum quæ externam domum inhabitant.

*Tota Natura inferior in tres dividitur partes principales, scil. Vegetabilem Animalẽ & Mineralem.

compedibus liberatum, ut suas vires exerere possit, & in actum ex potentia Naturali ac debita Resolutione (eadem enim Resolutionis Rerum, quæ Compositionis via, quia Ars filia Naturæ matri, & Natura Arti consentit) reductum, actiones ostendet Divinas, Sed pauci tanto dignantur munere Divûm: Aurum ut compactum solvant potabile in Aurum. Inter Vegetabilia habuissent Crocum, Rutam, Scordium, Melissam, Chelidoniam, Macerem, Ocymum, & sexcenta ejusmodi. Inter Animalia Cornu Cervi, Monocerotis, Os de corde Cervi, & id genus alia: Quæ omnia debitè præparata, & facta Spiritualia (quæcunq; enim ad curationem requiruntur, omnia in Spirituum potestate continentur, qui morborum diversoria soli sciunt, terra siquidem omnis est mortua, cortices & siliquæ non gignunt, sed soli Spiritus Rerum in corporibus agunt) adhibitâ etiam methodo legitimâ; medentur afflicto Cordi, non externis illis & superficiariis ut dictum est qualitatibus, sed vi internâ, propriâ, specificâ, Harmonicâ, simili: Formæ in medicina seu Astra medicamentorum, per Alchymiam à corporibus separata, sunt vera directoria: Astrum enim seu Cœlum saltem Arcanum dirigit nō corpus: novit enim equus præsepe suum, aves nidum, aquilæ cadaver & quodlibet medicamentum innatâ vi magneticâ (quæ meritò ἰδιότης ἄῤῥητ⊛ dici potest) petit locum suum, & tendit ad membrum sibi conformatum, consentanea consentaneis, domestica domesticis naturali desiderio se applicant, quemadmodū à veris Philosophicis medicis diligentissimè fuit observatum, longâ Experientiâ omnium indubitatissimâ Regulâ. Ideò Celsus Romanus medicus consentit ad Curandi rationem nil magis conferre, quam Experientiam omnium artiū matrem, quâ constat doctissimos medicos non rarò à rustica vetula victos. Idem de aliis sex Principalibus membris & partibus corporis Humani audiendum: Externum Macrocosmicum Cerebrum est Oleum Argenti, Liquor Sapphiri, Smaragdi, Musci, Vitrioli &c. Internum microcosmicum confortans. Pulmonum & totius pectoris Balsamus, sunt flores CHIBUR, *seu Sulphuris.*

Hoc pacto non ad leves saltem morbos auxilia seu Remedia crassâ Minervâ parata, reperta fuissent, sed etiam ad Chronicos illos Astrales & Fixos qui ob radices tàm altas multorum judicio desperati & à medicorum vulgo, loca; semina, nativitates, radices ac morborum centra non intelligente æstimantur incurabiles. Nullus enim morbus est, quatenus morbus, qui non suam habeat medicinam, nisi occulta prædestinatione mortalibus incomprehensa, peculiari Numinis irâ.

Ars imitatur Naturam defectumq; ejus supplet, corrigit, castigat, juvat & promovet, imò etiam Naturam superat.

Experimentum (ut & judicium) sine Scientia fallax, difficile, & ad sortem est, sed cum Scientia certum & verum.

Remediorum nulla usquam penuria, sed nostra eorum plerunq; turpis ignorantia.

Sicuti duo sunt genera Medicorū, unum quod miraculosè sanat, alterum naturaliter per medicamenta: Ita cujuslibet morbi duæ sunt origines, una Naturalis, altera Cœlestis: Verbum Domini sanat Cœleste, Naturale mediis naturalibus restituitur.

nis irâ genitus (qui medicis non commendatus est sed Apostolis per fidem veram in Christum omnes morbos sanantibus) incurabilis evadat: aut cum Plinio Naturam in suis viribus ut injustam Novercam velimus insimulare mendacii, cũ tamen illa benigna Rerum Parens, providens & sagax Natura, dederit egentibus brutis animantibus naturali instinctu Remediorum cognitionem: Fatui ergo prorsus, & stolidi judicii foret, maximum illum Rerum Conditorem hominibus hæc occulta fore voluisse: nam frustrà creasset, præsertim cum animantibus intellectu carentibus hæc fecerit manifestissima. Ciconia in serpentum pastu Origano sibi salutem quærit: Sues à serpentibus læsæ Cancrorum pastu sibi medentur: Apri Hederâ: Grues Junco: Testudo quando impetitur à serpente, comedit Origanum & confortatur per illud: Bufo quando alieno morsu & veneno vulneratur, solet adire Rutam vel Salviam aut locum vulneris affricare, & sic à periculo veneni se liberare: ideò Salviâ non letâ cum periculo in pastu utimur. Mustela pugnatura contra regulum comedit Rutam. Pica cum ægrotat Lauri folium in nidum immittit, & ita convalescit: Upupa uvâ pastâ læsa, Adianto sibi medetur: Ursi à Mandragorâ læsi devoratis Formicis evadunt. Anseres, Anates, ceteræq; aquaticæ aves medentur sibi herbâ Helxine: Columbæ Verbenâ: Hirundines Chelidoniâ: Accipitres Hieracio: Et alia deniq; Animalia alias innumeras invenêre Herbas. Nemò ergo sanæ mentis est, qui ambigat, Cœlestem Patrem (ut pium ac sacrum rerum omnium Parentem decet) filios ad Imaginẽ suam creatos, & quorum gratia omnia condita sunt, hac in parte præterire, ac brutis postponere voluisse: Qui enim nobis suum Filium dedit, & pro Spiritu sancto suo orare nos jussit, quanto magis totam Creaturam, Visibilia & Invisibilia, subiiciet? Creavit enim Altissimus autor Naturæ Medicinam non mancam sed perfectam de Terra, jussit medicos piâ assiduitate illam inquirere & fide debitâ præparatam cuivis pathemati convenienter adhibere. Diligenter etiam notandum est, quod omnia medicamenta quæ corporibus humanis applicantur, non sui ratione sed DEI *munere sunt efficacia, ac salubrem sortiuntur effectum. Nisi enim Deus affuerit, viresq; infuderit Herbis, Quid rogo Dictamnus, quid Panacæa juvent?*

Siracid. cap. 38. sect. 4.

Habent enim hæc inferiora, dico Animalia, Herbæ, Lapides, Metalla suam vim subministratam à Cœlo, Cœlum verò ab Intelligentiis, hæ autem ab Opifice, in quo omnia virtute maxima præexistunt. Vita Naturalis ex fonte Vitæ

est universalis, Deo videlicet. Vivunt enim Elementa ex Firmamento, hoc autem ex Intelligibili Mundo, & iste solum ex Deo, sive ex æterno ejus Verbo. Est igitur omnis omnium unica vita in omnibus, juxta subjectum nihilominus in quod influit, vario modo gliscens. Itaque si quid herbarum præsidio perficere statuimus, non tàm herbis quàm Deo fidendum: Sic enim in propulsandis morbis res optatum felicemque successum est habitura: aliàs conatus omnis in diversum rapitur, ubi nulla subit Opificis, à quo omnia effectum sortiũtur, cogitatio, aut abest erga illum fiducia. Ita Assa mortuus, qui plus medicis, quam Deo fidebat. Sola Medicina Cœlestis sive VERBUM DEI (*quod est Fermentum medicinarum, sine quo nulla medicina est efficax*) *sanat omnia, & per Verbi Efficaciam (in quo latet, & à quo procedit omnis vis omnes etiam naturales actiones superans) medicamenta demum fiunt virtuosa. Et sicuti Cortex non est nucleus, sic Herbæ nõ sunt medicina, sed signum saltem hujus signati Verbi. Duplex est Medicina in Terra, Visibilis à Patre creata (quæ in corpus non debet administrari nisi per separationem puri ab impuro sit prius præparata) Invisibilis à Filio per Verbum, & est una medicina: Medicus per Herbas sanat, Herbæ sunt media, in quibus medicina est, Herba non est medicina, quæ invisibiliter in ipsa à Deo est abscondita.*

In omnibus igitur DEI, Naturæ domini, volũtas expetenda, non Naturæ.
2 Chr. 17. sect. 12.
Ps. 1.
Sirac. 38. sect. 9. 10. 11. 12.

His prudenter, rectoque judicio consideratis mirari cessabimus, quod Deus omnipotens per PROPHETAS & *Veros* CABALISTAS *solo prolato* VERBO *Hominem sanet: Vivus siquidem est Deus, & vivi* DEI *vivum quoque* NOMEN, *& vivi Nominis vivæ quoque Literæ: Vivit Deus propter se, vivit Nomen ejus propter ipsum, vivunt Literæ propter Nomen: Et sicuti vitam habet Deus in se ipso, sic etiam Nomini suo dedit vitam habere in se ipso, & Nomen porrò Literis.*

Act. 3. sect. 6.

Per MAGOS *Veros, Naturæ accuratissimos Exploratores (non loquor de Necromanticis)* VERBO SCRIPTO seu CHARACTERIBUS & SIGILLIS, *certo tempore secundum Cœli virtutem fabrefactis, procul omni, quam sola Ignorantia parit, Superstitione, citra Nominis Divini prophanationem & offensam, absque Fidei & Religionis injuriam: alioquin melius esset nos semper ægrotare quàm cum* DEI *contumelia sanos esse: Characteres siquidem seu Nomina cõstellata secundum Agrippam non habent vires ratione Figuræ vel Pronuntiationis, sed ratione Virtutis seu Officii à Deo vel Naturâ ad tale Nomen vel Characterem*

Talia Nomina sunt Numina.

cicrem ordinari: Nulla enim est virtus vel in Cœlo vel in Terra, quæ non descendat à Deo, quo non favente, nihil quod habet dare & in actum traducere potest. Medicamenta sunt corpora visibilia, Verba sunt corpora invisibilia, sive Herba sive VERbum *sanet facit Naturalis Virtus Deus, id est Spiritus* DEI *Naturæ coadunatus, per Verbum suum* FIAT. *De Cura Characteristica, quæ verbis prolatis, scriptis, sculptis & de collo appensis Naturales operationes perficit, per Cœlestes Proprietates syderum mirabili Influentiâ cum nostris corporibus concordantium, legatur Rogerius Bacchon de mirabili potestate Artis & Naturæ.*

Characteres dicit Paracelsus esse Spirituum Composita & Syrupos.

Per MEDICOS *autem* VERBO CREATO *seu Misericordia sua Incarnata: cum hæc omnia saltem* TRIUNIUS & SOLIUS VERBI DIVINI, *omnia sanantis & conservantis, efficaciâ fiant: sicuti videmus in miraculis Salvatoris nostri, qui dum surdum & mutum restituit (cui omnes Officinæ totius mundi suis pilulis & syrupis non potuissent succurrere) non sanat per Naturam, sed per se ipsum facit hoc* UNO *scilicet* VERBO, *& ipse est illud* VERBUM (*videlicet Misericordia* DEI *Increata) per quod omnia creata sunt, à quo simplicia promanant omnia, quodq́ cum Patre quotidiè adhuc omnia in omnibus operatur. Quicquid enim operationis & virtutis est in Creaturis, tàm in magno, quàm in parvo Homine, id totum à Deo Incarnato in suo explicato & manifestato fieri certissimum est, unius Spiritus implentis omnia vinculo, in unum inseparabiliter colligata, qui Spiritus idcirco plenitudo mundi totius una est, & meritò vocatur Plenitudo. Nam extra Deum nihil fit, in ipso omnia moventur, vivunt & subsistunt: Hoc* VERBUM DEI, *Primogenitus omnis Creaturæ verè Panis est noster ἐπιούσιος, quem Salvator petere jussit, Mumia supercœlestis, Balsamum supranaturale, plus quàm propria Hominis Mumia aut Balsamum Naturale, mortales sustentans. Virtus in Pane est* DEI *benedictio, imo Deus ipse: Verbum in Cibo Terreno est verus Panis, bonis & malis datus: Non ex solo Pane, sed ex eo quod est in Pane vivit Homo: ita Cibus & Vita non sunt à Terra, sed à Deo per suum Verbum: Si Verbum non esset, & per se esset solus Panis, tunc Terra esset noster Deus: sed nequaquam, non è Terra, sed ex Deo per suum Verbum: Hoc igitur* VERBUM *Vera est Medicina sanans omnia, non omnibus innotuit, nec cuivis in pulvere scholastico submerso datum est de illo libare aut scribere.* Unicus θεῖα φράζων *Paracelsus, Mosaicæ & Viventis Philosophiæ*

Non à solo pane. Matt. 4. sect. 4. Deut. 8. cap. 3. Luc. 4. sect. 4. Luc. 11. sect. 14.

Gratia enim meritò superat Naturam, & signatum, signũ. Joh. 1. sect. 3.

Eccles. 24. sect. 8. 9. 10.

Hâc benedictione sublatâ, baculus Panis fractus est, sicuti apud Prophetas minatur Deus populo suo.

Ex mera Misericordia & Bonitate non Justitia habemus Panem duplicem, alimentarium & sanitatis.

Nisi Deus dicat ægrotanti Sis sanus, nemo fiet sanus.

discipulus, de Secretis Naturæ, & Miraculis DEI *scripsit, hoc est de* VERBO DEI INCARNATO *in Creaturis reperiendo, quod Medicina & Vitæ nostræ Baculus est: per hoc enim* VERBUM FIAT, *totius mundi semen, Cœlum & Terra creata sunt, illudque in omnibus Creaturis efficax est, & cui meritò Creaturæ tanquam animæ suæ subjectæ sunt. Quicquid ergò* Medicus NATURALITER *seu* HERBIS *per moram Temporis successivè operantibus efficit: illud* MAGUS *seu Medicus Cœlestis* CHARACTERIBUS & Lapidibus *Gamaæa scilicet Influentialis Conjugii Terrestri signo, per combinationem matrimonialem Superiorum & Inferiorum* ASTRALITER, *validissima impressione, subitò & longe citius perficit: Ea enim est Naturæ mutua colligantia & continuitas, ut omnis Virtus Superior per singula Inferiora longa & continua serie radios suos dispertiendo, usque ad ultima instar funiculi tensi fluat: & Inferiora vice versa, per singula sua Superiora perveniant, quia una est Virtus opifex, & specierum participatio per omnia diffunditur: Matrimonium Divinum: Hinc Rerum Naturalium Inferiorum cum Superioribus, mira colligantia, continuitas, influentia & sympathia: Intercedente hoc matrimonio mundi, multa in Magiâ & Cabalâ effici possunt.*

Joh.1.sect.10. Heb.11.sect.3. Ps.107.sect.20. Deut 22.sect. 47.

Explicatio vulgaris dicti, in HERBIS, LAPIDIBUS & VERBIS magnas esse virtutes.

Et Verus CABALISTA *(quem Paracelsus vocat Naturalem Divinum, qui Prophetis æquiparatur, & cujus mens unita & coæquata* DEO *facit omnia quæ vult, vult autem quæ ipse Deus)* DEALITER *supra Naturam, fiduciâ firmâ, & fide mirificâ miraculorum* Januâ Unico *Divinissimo Nomine* IHSUH, *in quo recapitulantur & continentur omnia, id est in* VERBO MIRIFICO, *per Mentem, Fidem & Orationem, preces scilicet in Spiritu & Veritate factas in momento exequitur. Renascentia est Ager Medicinæ Cœlestis, quæ uno verbo curat sine medio Externo:* una *illa operatio contingit ratione* DEI, *tanquam Artificis, & ratione Hominis tanquam Instrumenti: Hominibus enim innocentibus, & in lege Domini doctis, pro voto fidei servit omnis Creatura, & exaudiuntur ad omnia, quæcunque petierint, teste Elia, Elisæo. Per preces enim, id est petendo, quærendo & pulsando, in Fide omnia impetramus: per fidelem Orationem recta & certissima via conscenditur ad summam Divinarum atque Humanarum Rerum Sapientiam: Nam in his Tribus Punctis Principalibus, consistit etiam totum Fundamentum Magicæ & Cabalisticæ Artis, ut videre est apud Paracelsum de Signatura Rerum libro* 3.

Omnis Creatura timet, & reveretur Nomen illius, qui fecit eam.

Lege libros Regum.

..Reg.3.sect.12. Sap.7.

Ideò

Ideo etiam soli Creatori, omnia in omnibus operanti, debetur Honor, Laus, & Gloria ob desideratum Medicamenti seu VERBI *sui exhibiti consecutum finem. Medico autem* DEI *& Naturæ obtemperanti ministro, manu seu instrumento, ne sibi quæ solius* DEI *sunt, usurpet, fidelis saltem Laboris ac Charitatis debetur præmium, quod miseris & egentibus mortalibus potestatem à Deo acceptam legitimè administrarit. Nihil enim suum ibi est præter artem & legitimam administrationem, cujus gratiam refert non auxilii: Deus enim solus super omnia laudandus, & benedicendus in omnibus, Honorẽ suum alteri non dat, & quia totum dedit, totum etiam rehabere & retrahere vult. Nihilominus tamen jubente Sacra scriptura, Honorari debet Medicus verax & syncerus, qui inter omnes artes & facultates Deo acceptissimus est, Primò quia Deus per ipsum utpote suum ministrum etiam nescientem & dormientem operatur, ac suam voluntatem exequitur, suppeditando Medicinam de Terra &* VERBUM *suum supernè, sine quo nulla Efficacia in medendo præstari potest; Sine me enim, ut Salvator, nihil potestis facere: Secundò, quia juxta infirmorum curationem (siquidem Sanitas maximum Hominibus Bonum) omnes etiã mortales in Naturæ ejusq́; Luminis investigatione ac cognitione (quem Homerus non sine causa jubet esse* ἐπιςάμενον περὶ πάντων, *omni scilicet cognitione refertissimum) meritò inteire debebat: Tertiò, quia ipse solus, mirabilia* DEI *opera, tàm in magno quàm in parvo mundo omnibus manifestat, ita ut non tantum per detecta arcana & mysteria, verum etiam per sanationem infirmorum* DEI *laus & gloria mediante Medico summoperè evehatur & extollatur: Ideò etiam inter omnes scientias & facultates præstantissima meritò judicatur Medicina, in qua magnalia* DEI *summa miraculosè conspiciũtur, quæ ex Theologia seu Lumine Gratiæ, sumit initium, & in Lumine Naturæ perficitur.*

Corporis sanitas Deo debetur, non medicis.

Notate medici, qui more Ethnicorum, posthabito & incõsulto Deo, qui solus sanat languores, neglecto itẽ Termino prædestinato juxta voluntatem Divinam, temerariâ arrogantiâ certum spontetis & definitum, soli Divino beneplacito committendũ convalescentiæ Tempus.

Ef. 48. sect. 11. Sir. 38. sect. 4. Sir. cap. 30. sect. 15. 16. 17.

III. QUOMODO ILLA CORTICIBUS TECTA, BENEFICIO VULCANI ERUENDA & debitè præparanda sit.

PErfectè omnia creata sunt, quo ad primam materiam, sed Chymicus per Vulcanum ultimam materiam perficit, quia nulla res in hoc inferiori mundo generationi & corruptioni obnoxio adeò nobilis est, quæ non in se & respectu alterius Venenum habeat, juxta Essentiam seu Medicinam: In omnibus maximis

Medicus per Vulcanũ Creaturam DEI perficit.

DEI *operibus, ubi Malum, ibi etiam Remedium, ubi Virus, ibi Virtus. Ideo ni frustra creatum, sed omnia in aliquem usum: Nam ita à Natura comparatum est, ut semper Bonum & Malum in assiduam Timoris* DEI *recordationem cõjuncta sint in omnibus rebus, quæ producunt Elementa sublunaria. Quamprimum, ait Firmianus, Homini Virtutem Omnipotens indidit, confestim & Hostem adjecit, ne Virtus otio torpens Naturam suam amitteret. Adeò nil ex omni parte beatum dixit Poeta, ut Homo Divinæ Naturæ particeps, omnium animantium dominus, suos patiatur manes, & quibus exagitetur furias habeat. Rogerius Bacchon Philosophus Anglus dicit, Deum Tenebras & Lucem facientem, ubi pro sua* MISERICORDIA *magnam Medicinam posuit, ibidem etiam potestate* JUSTITIÆ *suæ incomprehensibilis* VENENUM *pro custode, Tribulos videlicet & Rosarum spinas, prævaricationum comites individuos ac vindices adjunxisse. Bonum sine malo cognosci non potest, & cognito hoste vitari potest damnum: Sic etiam sacer Hermes antiquissimus Theologus, una cum Ecclesiastico scribit in clave, Ex contrapositione & contrarietate omnia sublunaria oportere constare, & hoc propter generationem & corruptionem rerum aliter fieri esse τῶν ἀδυνάτων. Omnia enim cum non habeant quæ timeant, contra leges agunt. neq; aliter Homo potest ad summum fastigium venire, nisi manu semper agitata se ad salutem suam dimicandi tenore fundaverit. Deus enim per suam sapientiam ita ordinavit, ut æquè benè sit ἀντιπάθεια sicuti est συμπάθεια, quo spectaculo Natura mortales ad ejus secreta contemplanda & eruenda voluit promovere, ut si alter alterum perhorreat, Invisus Invidëtis defectus resarcire vel mederi possit: Quapropter Heraclitus Naturam è Bello genitam, & Homerus Cõtentionem vocat: Homo est sui ipsius hostis, Causa dissolutionis & mortis est Regnum hoc nostrum in se ipso divisum, intestinum videlicet duellum, siquidem in corpore microcosmico, propter conjunctionem rerum adversarum perpetua lucta, ac conservator & destructor sanitatis latet, quo nomine Sancti, mortale corpus vocarunt Infernum ac Purgatorium, in quo semper belligerandum est. Ideò cum in vita Republica, Mortis Anatomia Hospitium invenit, Natura medicos ministros esse præcepit, ac separatores, non magistros vel compositores. Remedia enim præparationes, separationes, & exaltationes requirunt, antequam latentes & ligatas virtutes explicare possint. Quemadmodum autem omnia Igne probantur, ita etiam Examen scientiæ medicinæ in igne debet fieri. Medicina & Chymia*

Sir. 39. sect. 16.

Rigida DEI Justitia est morbus & venenũ in omnibus rebus: E contra Misericordia DEI in Natura & in omnibus rebus est medicina. Sap. 18. sect. 15. 16. Sir. 39. sect. 36. Eccles. 33. sect. 15. 16. Eccles. 3. sect. 14. 7. sect. 15. Sir. 42. sect. 25.

Causa sympathiæ & antipathiæ.

Sir. 38. sect. 15.

Chymia non possunt separari: Manifestat enim Chymia, (non illa quâ impostores ad suas Dealbationes & Rubefactiones utuntur,) non solum Vera simplicia, Magnalia, Arcana, Mysteria, Virtutes, Vires sanationem concernentes, verũ etiam ad imitationem Archæi Ventriculi seu Chymici Naturalis Innati docet segregare quodlibet mysterium in suum reservaculum, & medicamenta infelicibus vestimentis obducta debitâ separatione ab impuritatibus & corruptibili ac fœda superficialium & externorum Elementorum commixtione expedire, ut pura illa Crystallinaq; materia, seu Natura simplex exhibeatur corporibus: Sed hanc à carceribus & captivitate expedire, Hoc opus hîc labor est. Digna provincia in quâ omnes medici senescant, & plena exercitationis, sine siquidem Philosophia Chymica omnis Medicina mortua est: Absq; Alchymiæ cognitione neque Theorica neq; Practica Medicina esse potest. Qui illam difficultate perterritus recusaverit, frustrà morborum loca inquirit. Non ergò imitandi sunt hac in parte Vulgares nostri medici, qui ex aliorum vigiliis, & laborum inventis suæ ignaviæ patrocinia quærunt, & præparationem medicamentorum Pharmacopæis maxima ex parte negligentibus & avaris (de conscientiosis & sua fideli diligentiâ Reipub. tanquam Alchymiæ Vulcani inservientibus hîc non loquor) maximo ægrotantium incommodo committere solent. Per hanc enim artificiosam corporum resolutionem in conspectum venient proprietates, quæ antea compositionis virtute occultabantur. Per illam insuper tanquam artificialem quandam cynosuram, Chymiatri vela, non modo ad omnes Naturæ oras, sed etiam ad ipsum totius Creaturæ, singularum etiam ejusdem abstrusissimarũ virtutum, admirationem, contemplationem, perceptionemq; fecerunt, & insignem in plurimis sunt assecuti scientiam: nec immeritò. In hac ergò vera corporum Analysi, & vitali Anatomiâ, oportet medicum esse exercitatum (ut supra dictũ) quia nulla est constans proprietas ullius corporis, quæ non vel in Sale, vel Mercurio, vel Sulphure ejusdem corporis deprehendatur. Primò autem Corpora omnia composita inferioris globi in tres ordines vel choros distribuenda sunt, in Animalia, Vegetabilia & Mineralia: Individua deinde horum omnium diligenter examinanda, & Individuorum partes: Ita inveniemus in singulis ordinibus illustres trium primarum differentias: Est enim in officina Rerum Sal animale, vegetabile, minerale: animale, vegetabile, minerale Sulphur: Mercurius item vegetabilis, animalis, mineralis. Prima Rerum facies fuit pura, integra,

Vegetabilia cõprehendunt plantas, arbores, zoophyta: Animalia, bruta per ordinem Reptilia, Natantia, Volatilia, Quadrupedia.

perfecta sine corruptione & morte: Summus enim & omnium opifex Deus, sua voluntate propter infinitam gloriam suam creavit omnia bona, ut omnia eum glorificarent, & sanctè incorrupteq́ secundum præscriptum ordinem viverent. Homo primò sanus creatus est, (morbi enim primam originem non ex viro sed ex muliere ducunt) verùm ingressus in mundum, peperit aditum ad mortem, quia apparuerunt duo contraria, externum corruptibile & internum integrum, sine corruptione subsequente diu non potuerunt in uno stare. Post prævaricationem igitur & defectionem ab unitate ad alteritatem, maledictione Divinâ novæ supervenerunt Tincturæ (ἰλιὰς τ῀ κακῶν) *quarum mixtione in calamitosam sortem, unâ cum calamitoso mundi socio, transplantata est totius Creaturæ pulchritudo: Impuritas puris radicibus adjuncta, eaq́ fuit morborum prædestinatio. Morborum enim radices in certis individuis vel speciebus seorsim non cōsistunt, sed implantatæ & permixtæ puris primisq́ rerum seminibus: Nutrimēta verò rerum Naturalium, fructus sunt seminum, in quatuor matricibus vel Elementis vigentium. Natura igitur ut jam est, nil in hoc ambitu sublunari nobis puri dedit, sed omnia permultis miscuit impuritatibus, ut istam nobis Chymicam scientiam ab infantiâ noscendam esse, ceu quodam necessitatis stimulo inculcaret, ut dum è Paradiso in hujus mundi suburbium expulsi, in utriusq́ Limi Visibilis & Invisibilis admiratione, investigatione, & cognitione* TERRAM *id est totam mundi machinam coleremus, & in parando victu, aliisq́ ad sustentandam hanc præsentem vitam necessariis, tanquam Naturæ operarii non in umbrâ sed in sudore vultus occuparemur, hoc pacto industriam nostrā in hac* TERRA LABORIS, *per impositionem Crucis patienter ferendæ, ad consequendos Terrenæ & Cœlestis Sapientiæ fructus excitaret, ne socordes inerti ac turpissimo tabesceremus otio, aut nil agendo (ad omnia vitia & peccata procliviores) malè agere disceremus. Et hic est verus Creationis Hominis Finis, ut in* DEI *Timore & amore proximi, amissa recuperando Terram laboret, non ut otietur, sed ut in Lumine Naturæ, non secundum suam, sed secundum Creatoris voluntatem ambulando, Instrumentum, Habitatio, ac Tabernaculum* DEI *maneat, & ad evitandas malas & otiosas cogitationes, in Viis Domini ambulet; hoc est in suis operibus per observationem Temporalium & Cœlestium considerationem; miracula* DEI *per Naturam investiget, Invisibilia* DEI *opera manifestet, celebrans admirando infinitam Creatoris Sapientiam, Potentiam, & indesinentem erga genus*

Sirac. cap. 38. sect. 15.

Morborum calamitate & superventu Transplantatio Creaturæ facta: post defectionem tàm ratione creationis, quam propagationis hostem in sinu suo gerūt mortales, morbos ac mortem suâ innatâ contrarietate ac corruptione caussantem.

Qui discit Deum & seipsum cognoscere, ille benè Terram coluit.

Nimiâ licentiâ homines deteriores fiūt aut brutis similes Labore autem pellitur Otium Sathanæ pulvinar.

nus Humanum, in operum suorum mirabilium, magnalium & mysteriorum indagandorum patefactione, Bonitatem. Sed relictis iam alimentis ad medicamenta veniendũ est, in quibus nemo tàm stolidæ ceruicis (nisi frugibus inventis malit adhuc ad modum prioris hirsutioris ævi glandibus seu putaminibus cum nucleis vesci) qui hanc artem improbabit Separatoriam, quæ Bonum à Malo, Vtile ab Inutili, Narcoticum ab Igne, Spiritum mineralem ab Anthos, Homogenea à Heterogeneis, Venena à Medicinis & Balsamis salutaribus, Lucem à Tenebris, Vitam à Morte, Diem à Nocte, Visibile ab Invisibili, Cœleste Purum, Nucleum, Medullam, à Terrestri Impuro, Corticibus, Membranis, Inuolucris, Testis, Siliquis & Fæcibus, Vestimenta & Domicilia medicamentorum corporibus humanis adversa, ab Incolâ Animâ, mysterio Superelementali, Quintâ Essentiâ planè corporum nostrorum Balsamo Interno, conueniente, amica & correspondente ritè secernere & separare docet, vt colligatur essentia illa vivifica saltem, cujus facultas solutis vinculis exurgens altius & promptius se promit, & vires multò quàm antea majores profert, & corporibus sanandis efficaciores. Venenata enim omnia Balsamum habent Humanæ Naturæ consentaneum, & nullum Venenatum est Animal, quod Veneni sui Antipharmacum in se non contineat & in suo genere bonum sit, & dum Homini est Venenum, alteri animali sæpè est familiare alimentum: Ita araneæ gallinis ac passeribus prosunt, bufones serpentibus, serpentes ceruis & ciconeis: Formæ autem hæ medicamentorum extractæ plus operatur, quam cum sunt in materiam immersæ, quæ potentiam & operationem Arcani impedire & infringere solet: Imò Anima seu Forma vniuscuiusque Rei specifica, multò & plures & præstantiores virtutes operationesque habet, quam vel ipsum corpus, vel ejusdem Rei materia: siquidem omnis Res habet esse à Forma, quantò ergo magis de Forma, tantò magis de Entitate: Id quod Chymiæ osores propriâ conscientiâ coacti, & oculari demonstratione convicti, inficias ire nequeunt. Et hinc commoda plura sequuntur: Primò, quod ratione minoris quantitatis medicamenti facilius & liberius multo ægri ipsum capiant, cum plurimi sæpè ita sint difficiles, ut vitam potius cum morte commutare velint, quam illarum crassarum & turbidarum potionum, complexionem humani corporis corrumpentium, plenos haurire calices, quas etiam ipse Medicus præscribens, & Apothecarius miscens in casu simili bibere exhorrescendo recusarent. Secundo, quod horum usu etiam reiterando non lædatur ventriculus, cum nil obstet, quo

Solæ Purificationes sunt vera Correctiva omnium Remediorum.

Sicut mors separat æterna & caduca, ita Vulcanus bonum a malo, Quintam essentiam a corpore.

Sir. 39. sect. 39. 40.

Rationes cur Spagyrica medicamenta debitè præparata multis officinarum mixturis Heteroclitis sint præferenda.

minus actionem suam præstent (separata enim in ventriculo naturali impetu ad notiora feruntur sine impedimento diversoria) & citissimè corpus afficiant, & ab ipso afficiantur: ac ita asperæ ac terrestres ipsorum partes interioribus adhærentes ulcerare, nec sæpius uteres (sicuti per frequentem vulgarium usum) valetudinarios facere possint. Tertiò, quod ex iis essentiis omnis nociva qualitas (si tota prima præparatione auferri non possit) aliarum tamen exquisitissimarũ permixtione omnino adimatur, aut saltem facilius obtundatur: Et quod diffiteri non possumus, Ars hæc Spagyrica adeò necessaria est, ut sine magno discrimine illâ carere medici non possint: Nam in re una simplicique sæpè substantiæ sunt dissimiles, sæpè contrariis proprietatibus insignitæ, quarum una noxia, reliquæ salutares, ut in opio, melle apparet, quæ sine substantiarum separatione hujus artis adminiculo perficienda dignosci neutiquam possunt. Galenistæ etiam solo hujus artis beneficio tueri possunt suas Maximas, affirmantes omnia amara calida esse, cum tamen Opium, quamvis summè amarum stupefaciendi virtute excellat: Rosa item & Cichorea licet amaræ, nihilominus ad refrigerandum adhiberi solent. Responsi hujus nodus Cultri Anatomici Ignis videlicet beneficio dissecandus est, & sic substantiarum factâ separatione dignoscemus Simplicium Temperaturam, & reperiemus in Opio Sulphur dulce Narcoticum, Sal amarum calidũ, subtili resolutione penetrando sudores movens, sine ulla vi stupefactiva. Et quod meritò admirandum (prout solertes medici norunt qui ex incommodis sciunt elicere commoda & utilitates) Venena metallica licet pernitiosissima, hujus artis ministerio & Ignis judicio, eatenus posse corrigi & emendari, ut sine noxa tutò possint corpori ingeri, sicuti Arsenici effrenatæ malignitatis exemplum per salem petræ artificiosè Vulcani beneficio fixati, manifestam fidem facit. Mineralia enim, quorum spiritus subtilitate nostros vincunt, & lapides pretiosi à medicamentorum numero excludi non debent: Ritè præparata Vegetabilibus longè præstant in curandis morbis. Primò, quod molliori materiæ, qualis est Plantarum & Animantium, tanta virtus forteque operationes imprimi non potuerint, quandoquidem difficulter eas retinere posse videntur: Fieri etiam non posset, ut Vegetabilia corruptioni obnoxia corpus Humanum à corruptione vindicarent, sicuti perfectorum metallorum spiritus, nullis corruptionibus obnoxii, faciunt.

Venenum redactum in Arcanum non est Venenum, sed præstans medicina: sic Planetæ Terrestres liberantur a sua Lepra: & ingratissimi fœtores per digestionẽ in suavem vertuntur odorem.

Secundò, manifestum est, mineralia & imperfecta metalla, magnis virtutibus medicinalibus dotata esse, ut in Chirurgicis medicamentis apparet, ubi vix ullum

lum unguentum præparatur, in quo non imperfectum metallum vel minerale admisceatur: Ergo absq; dubio perfecta longè majores vires ab Omnipotente acceperunt. Tertiò, quod Naturæ Animantia & Plantas non uni alicui actioni, sed multis virtutibus functionibusq; aptas gignere cupienti, minimè licuerit ita contemperare mixtionem illorum corporum, ut vires illas admirabiles consequerentur, & solidam stabilemq; Balsami Naturam admitterent. Quartò quod lapidum generatio temporis intervallo absolvitur majori, breviori autem absolutè perfectorum corporum: Natura igitur longitudine temporis adjuta, majore agendi facultate lapides pretiosos, aliaq; metallaria corpora exornare potuit: Varietate enim officiorum sensibilium & mobilium non distrahuntur. Adde quod lapides pretiosi meritò ceteris commendabiles sint, propter summam ipsorum temperiem & splendorem, qui in Granato Bohemico vix ullo ignis ardore domari aut corrumpi potest: idq; propter solam spirituum fixationem, quæ in ipso satis percipi potest: qua ratione etiam Auri vires in curatione morborum æmulatur, & Rubino Orientali, sustinente Ignis examen vix tot horis, quot alter mēsibus, meritò in usu medico præferri debet. Hoc etiam hîc obiter notandum est, quod Gemmæ suum Colorem, Formam & Tincturam, per Astrorum formationem à metallis accipiant, secundum intensionem aut remissionem colorum, sunt enim metalla transplantata. Nam Rubini & Granati, auri habent Tincturā, Sapphiri & Turcoides argēti, Smaragdi & Chrysolithi cupri, Hiacynthi & Topasii ferri, Adamantes stanni, Saturnus glutinamentum cum pondere subministrat, sicuti è factitiis illis & ementitis gemmis è minii & silicum alborum pulvere proportionabiliter mixto, additâ formâ metallicâ, per Ignis artificium ad oculum demonstrari potest. Et quamvis Naturalibus ac genuinis colorum pulchritudine non cedant, pondere tamen & mollitie fucus & adulteratio ab intelligentibus Lithotomis facilè deprehenditur. Si fortè qui sint, qui ex simplicitate dicant, Metallorum usum in medicinâ nullum esse, saltem in civili vitâ, quamvis sint Elementorum fructus æquè benè ut Animalia & Vegetabilia, nō ad Hominis nutrimentum, sed ad medicinam creata in Hominis gratiā, neq; illorum perfectorum præcipuè ullam esse cum corpore humano convenientiam ac similitudinem, licet illorum trium primorum etiam Homo particeps sit, sciant Animale, Vegetabile, & Minerale sperma unum habere ortum, differre saltem Loci & Receptaculi Qualitate. Animalia, Vegetabilia & Mineralia principia, u-

Gemmæ sunt stellæ Elementares.

Lege manuale Theophrasti.

Mineralia Hominis sanitati conducunt. Dum enim corpus humanum accipit suam medicinam è mūdo, quia mundus est, inde sequitur omnia mineralia homini conducere quodq; applicatum ad suum minerale in corpore physico contentum.

na eademq; per omnia sunt, sed varia Receptacula: Aliud enim est Vegetabiliũ, aliud Mineralium, siquidem omnia hæc descendũt ab uno genere principali principalissimo, & generalissimo (quod est generale semen omnium rerum seu primæ materiæ subjectum, postea in tria principalia genera dividendum, Animale, Vegetabile & Minerale) à quo Natura recipit Argenti vivi Naturam ad creandum omne aliud compositum. Omnia sunt ab uno principio, & tendunt ad unum: In Nocte Orphei & Hippocratis Orco, omnia sunt unum, attestante etiam πανσπερμία *Anaxagoricâ, malè ab Aristotele intellecta & iniquè incusata: Sed postquam unica illa Natura Essentia & materia Rerum omnium in hanc mundanam progreditur scenam, secundum* DEI *voluntatem, quæ est Specificum Omnis Creaturæ, varia & multiplicis distinctionis mirabilia in itinere induit corpora, juxta Loci & Receptaculi dispositionem & varietatem: secundum spiritus etiam universalis agitationem & operationem: hîc crescunt Vegetabilia, illic Mineralia proveniunt, isthic generantur Animalia, & unum cedit semper in Nutrimentum alterius. Hic enim ordo sublunari Oeconomiæ præscriptus est, ut Mineralia Vegetabilibus, hæc brutis, brutaq; hominibus alimentum suppeditent, quod fieri non posset, nisi natura unius esset affinitate participans naturæ alterius, & hoc propinquitate, & vicinitate primi generis, à quo omnia processerunt.*

Sic etiam Spiritus vitæ unicus est per totum corpus humanum, sed quo ad corporis partes, quibus inest, varius.

Ex uno ergo fonte procedunt omnia, & post absolutum pensum, relictâ Vanitatis statione revertuntur ad loca sua, immutabili quiete beata: Spiritus ille uniuersalis totam agitans molem (Agrippa vocat subjectum omnis mirabilitatis, Ens nullo sensu comprehensibile) qui omnia in omnibus operatur & orbem Terrarum implevit, DEI *Numen, totum mundum in se complectens. Avicenna vocat Animam mundi diffusam in omnibus rebus, fretus autoritate Platonis, Arabum & Chaldæorum, absque omni tamen superstitione & cultu idololatrico audiendum hoc, habito interim uni* DEO *honore & gloriâ suâ quam alteri non dat: Natura inquam media, infima supremis Harmonico quodam concentu coniungens (& nunc Animalis nunc Vegetabilis nunc Mineralis pro subiecti & receptaculi diuersitate vocatur) stupẽda operari solet in tribus Naturæ Familiis, sicuti inter cetera, etiam in puero Silesiaco, nostro sæculo memorabili manifestatum fuit exemplo, in cujus ore produxit non aureum sed auro obductum maxillæ sinistræ inferioris dentem, quem olim Pragæ in aula Illustrissimi & Laudatissimi Prin-*

Rom. 8.

Vide Apocalypsin Hermetis Paracelsi.

Anima mundi est vita quædam unica, omnia replens, colligans & connectens, ut ex tribus generibus Creaturarum, Intellectuali, Cœlesti & Corruptibili unam reddat totius mundi machinam, per virtutẽ quam habet ab Idæis, omnia tam naturalia, quam artificialia fœcundat infundendo illis proprietates occultas quas Quintas Essentias appellare consuevimus.

Principis D. Petri Ursini à Rosis, &c. & vidi & contrectaui. Hermeticæ Philosophiæ ac mirabilium DEI *operum Indagatoribus solertissimis, qui abditarum in ipsa Naturæ majestate causarum secreta rimantur, nihilq; quod sciri possit, ignorare velint (siquidem ea quæ naturalem ordinem excedunt perscrutari non sit vetitum) miraculum hoc ludentis Naturæ minus est mirabile, cum ex occultioris Philosophiæ penetralibus sciant, eundem illum Spiritum, & Naturam mineralem, quæ in Terræ visceribus producit Aurum, etiam in Homine esse: Ille Spiritus in auro, idem est cum Spiritu generante omniũ Creaturarum, estque eadem & unica generatiua Natura per omnia diffusa: Hic Spiritus nunc Naturale corpus assumpsit: Primum movens & Naturæ rector in omnibus rebus naturalibus est, conseruat omnia, & ab illo sunt omnes res, omniaq; inferiora Harmonico quodam concentu regit: Scribit Albertus Magnus suo tempore in corporibus & capitibus suspensorum quorundam fuisse repertum Aurum: In libro Mineralium dicit Aurum vbique reperiri: Non est res, inquit, sine quatuor Elementis Elementata, in qua non inveniatur Aurum Naturaliter in ultima subtiliatione: Et ideò affirmant Philosophi Mysterii sui materiam vbique reperiri; quia in omni re Elementata consistit. Item probat Albertus, quod maxima virtus mineralis est in quolibet Homine, & maximè in capite inter dentes: & suo tempore inventum scribit in sepulchris antiquorum mortuorum inter dentes aurum, in granis minutis, & oblongis, quod esse non posset, nisi in Homine esset illa virtus mineralis, quæ virtus mineralis est in Elixire Philosopherum. Sic Morienes præstans ille Philosophus, Chymiologiæ scientissimus & in ea exercitatissimus; cum Regi Calid interroganti de Elixiris materia respondisset: Ex te est ô Rex, & tu ejus minera es: nequicquam de eadem à Raymundo Lullio Magisterii scrutatore haud scio an solertiori an diligentiori discrepauit, cum materiam suam ex re vili & impreciabili se traxisse dixisset. Riplæus in Portis vtriq; suffragatur: Memento Hominem esse nobilissimam Creaturã, in quo est quatuor Elementorum proportionatorum per Naturam, Neutralis Mercurialitas, quæ omnino nil constat producitur per artem ex sua minera. Rhasin subjiciamus Riplæo, ut qui ab eo non usquequaque dissentiat: Libro Diuinitatis, inquit, scias Res Naturæ subtili artificio ita colligatas esse, quod in qualibet re, est res qualibet potentiâ, quamuis actu non videatur: Sed de his curiosius verba facere supersedebo, alioquin congeriẽ Philosophorum isthæc confirmãtium, non vulgaribus argumentis & à superficie rerum*

Natura DEI Imago est Ignis Invisibilis seu vigor Igneus quo cũctæ res multiplicantur.

Natura sæpè in suo magisterio ludit & lætatur de suo magistro, & de sua arte & viribus.

In mineralibus.

Lullius fuit divinus ac cõsummatissimus Philosophus, immeritò a Paracelso culpatus.

Materia lapidis dicitur esse in omnibus rebus ratione primi moventis in reb. naturalibus, qui Spiritus Vegetalis nuncupatur, quo nostra materia lapidis præ ceteris abundat, Spiritus hic tam est in animalibus, vegetabilibus, quã mineralib.

ſumptis, ſed rationibus firmiſsimis & ex intimis rerum viſceribus eductis, adducere huc poſſem teſtes videlicet graues, & exceptione quorũvis Sophiſtarum majores. Sed hæc tranſeunter ſint dicta.

Porro Subtiliandi, Extrahendi, & Separandi modus Chymicus Galeni tẽpore deficiens, non admodum in uſu erat, (ſiliquas enim & cortices à nucleo non poterant ſeparare,) huic ipſi prorſus incognitus, quem tamen magno deſiderio deſideravit inſcius, ut ex ipſiusmet verbis intelligere eſt, quando de ſimplicium medicamentorum facultatibus de aceti partibus calidis & frigidis ſecernendis ſe pericula omnia ſubiturum ait. ſi quam machinam invenire queat, partiũ contrariarum ſeparationis, ut in lacte ſic in aceto: Qui ſi artis deſtillatoriæ peritus fuiſſet, voti ſui hac in parte facilè compos fieri potuiſſet. Neq; vero Hippocrati aut Galeno pro dedecore aut opprobrio imputandũ erit, quod hæc ignoraverint: Deus enim & Natura (quæ Divinorum operum ordo & ſeries eſt, ac DEI *potentiæ illiusq; verbis & juſsis obſequitur, ab eoq; vires mutuatur) nil facientes fruſtrà, non omnia ſimul uno & eodem tempore generi humano profundunt, ſed dona quibusdam ſæculis particularia ſucceſsivè cõmunicant, nec uni omnia largiuntur, ſed unicuiq; particulare donum diſtribuunt. Hinc apparet, quàm diſsimile fuerit multorum Veterum judicium, qui, ſi quid ipſi ignorabant, quod ab aliis ſciri etiam in longinquis regionibus audiſſent, illius perdiſcendi gratiâ, nullius non maris terræq; periculum ſubierunt: Sine dubio, ſi Galeni ſeculum in Paracelſi tempora incidiſſet, eruditionem ejus ſine invidia veneratus fuiſſet, nec puduiſſet eum Carbonum: & prout erat diſcendi avidus, ipſi Theophraſto, tàm pro trium primarum ſeparatione in aceto, quàm pro altiorum Magiſteriorum & Elixirium præparationibus communicandis, aliquot annis, gratis ſervitutem ſervire, & Ciniflonis, Argillarii, Vigilisve locum ſubire non recuſaſſet: nullam deniq; non admiſiſſet conditionem, quæ huic tàm præſtanti ſcientiæ perdiſcendæ adminiculo fuiſſet, fruſtrà iraſcentibus Cholericis & Melancholicis Philerastis medicis, qui cum in Medicinâ Spagyricâ vix fuerint Alphabetarii, neq; de Creatione & compoſitione Interni Hominis Aſtralis quicquam ſciverint, multo minus de Mechanicis morborum Spiritibus, non erubeſcunt tamen, temerè & præſumptuosè abſq; conſcientia pudoris cancellos data opera tranſiliendo in nunquam ſatis laudatum, & adverſariis ſuis millies meliorem Paracelſum, Germaniæ immortale decus (qui ſupra quàm credi poteſt, omnium ſcientiarum Divinarum*

lib.1.cap.19.

Lactis tria prima, Serum, Butyrum, Caſeus coagulatus, omnis enim Terreſtreitas eſt Sal.

narum & Humanarum absolutam habuit cognitionem) magno convitiorum numero insurgere, scurram circumforaneum, omnis Philosophiæ inscium appellare non verentur, illumq; non intellectum cum proprio suo dedecore, irrito licet conatu malitiosè opprimere: Vitæ ipsius Oeconomiam odio prosecuti sunt viperino, vitia exaggerantes humana: atq; ita magna temeritate in semetipsos legem statuunt iniquam: Sine vitiis non vivitur: optimus ille qui minimis urgetur, non vident manticæ, quod à tergo est, quasi ipsi etiam homines non sint, atq; iis ipsis vitiis, quæ insectantur, vel majoribus obnoxii sint, vel aliquãdo fuerint, vel adhuc obnoxii fieri possint, & sic festucis fratrum intenti, nostras obliviscimur trabes.

Utinam illius temporis ambitiosi medici alios suâ laude frustrantes (secundum illum qui omnium Humanarum actionum & Artis Medicæ Finis est, videlicet ut Deum Opt. Max. amemus, & proximum quemq; perinde ac nos ipsos) in Theophrasti pectore serpentis oculum gestantes, non animadversis suis defectibus, illum orientem solem potuissent ferre, ac pro dignitate & merito ipsum tractassent mitius: imperfectiones ejus humanas à nemine approbatas pari sustinuissent misericordiæ affectu, quo Galenicæ impietati Moisis Christiq; scholam irridenti condonarunt: sine dubio posteritati gratæ Arcana sua divinitus sibi concessa manifestasset clarius, minusq; involute & truncatè de Præparationibus verba fecisset: nec hodierna Respub. Spagyrica impiam quorundam, & maledicam illius temporis ingratitudinem etiamnum ad summum doloris experiretur sensum, constantiam & tractandi æquabilitatem in Theophrasti scriptis requirendo, & in processu mechanico Præparationum veritatem desiderando. Indè fit, ut paucissimi hodiè reperiantur, qui veras medicinas ex Theophrasti mente præparatas habent, de quibus in suis libris copiosè agit. Requirunt enim vere Philosophicas solutiones, mortificationes, cohobationes, resuscitationes & similia, quæ sine vera Physica, Astronomia & Chymia intelligi non possunt: nec sine temporis longitudine & tædio Philosophistis moræ impatientibus molestissimo absolvuntur. Et puto hoc sæculum impium non dignum esse hujusmodi medicamentis. Sæpè enim Deus propter peccata mundi, ejusq; summam ingratitudinẽ sua μεγαλεῖα Hominibus indignis, justo suo judicio subtrahere solet: Qui etiam nunquam permittet manifestationem illorum Secretorum, præcipuè in his periculosis & corruptis Temporibus, in quibus Honor & dedecus, Virtus & vi-

lib. 2. de pulsuum differẽtiis.

Vide Paracelsum in Paragrano.

Medicus sit Astronomus, alioquin medicinam ejus Seductionem & Imposturam vocat Paracelsus.

Ideò cum Icaro multi in magno mari submergũtur.

tium, Veritas & mendacium à malitioso mundo æquiparantur. Omnes etiam ferè Chrysopœiæ studio inflammati, medicamentorum debitam præparationem negligunt, cujus Rævirica causa est, quod Veram Philosophiam Paracelsi, ejus Metaphysica non intelligant, librosq; illos magnos à Theophrasto in Labyrintho medicorum indicatos, non prius diligenter evolvant; antequam ad præparationes, separationes, & Analysin veram Rerum Naturalium accedant. Video etiam plerosq; Chymicos qui se aulis committunt. splendore aulicorum negotiorum à veritate abduci, & vanis aulicis adulationibus decipi, ut illa DEI *magnalia vel negligant; vel potius ad hujusmodi stupenda* DEI *miracula reddantur inhabiles, ut jam tot annis animadverto cœpisse plures benè, sed his nugis deceptos finiisse malè. Ex qua causa Spagyria hæc Divina admiranda & comprobata Ars (licet de summa incertitudine pessimisq; imposturis à tot sæculis semper suspecta) sine causa à rudi plebe diffamatur (quod plerunq; rebus melioribus contingere solitum est) ac cum altioribus scientiis etiam apud huic negotio intentos contempta jacet, & tanquam non de pane lucrando vilipenditur. Quæ de abusu, imposturâ, & malis artibus dicuntur, non ea sunt propter quæ res alioquin bona damnari posit aut debeat: Quæ enim res, si eâ abutaris, in Hominis exitium verti non queat?: adeo, ut quò melior, eò exitiabiliores habeat abusus. Et quis audet se Thrasonibus Atheniensibus opponere, qui Lucem Tenebras, & Tenebras Lucem esse contendant? Et habent suarum vanissimarum vanitatum, universum ferè immundum mundum defensorem: siquidem mundus non quærit Veritatem, sed suum proprium Honorem: Ideò Deus nos dat in sensum reprobum, ut invicem odio & invidiâ nos persequamur, & imminentis destructionis Regni nostri ipsimet causa simus. O fons Veritatis & Sapientiæ, aspice res nostras, & corda eorum, qui pio desiderio, ardentibusq; votis adversus imminentem hanc metamorphosin dies & noctes reluctantur. Sed Altissimus dabit his quoq; suo Tempore Finem: Et spero faventibus superis, futurum brevi, ut Deus aliqua excitet Ingenia, quæ Veritatem in scientiis & facultatibus (siquidem Inventio Artium nondum attigit ultimum finem) in lucem proferant, Zizaniam scientiarum eradicent, & deceptiones ac errores scholasticorum refutent non verbis, sed factis, non Syllogismis, sed Reipsa: Quandò enim Perfectum venerit, appropinquante Renovationis & Regenerationis tempore, omne Imperfectum necessariò cadet: ubi enim Superbia cum Titulo & Gradu ac claro Nomine, ibi nulla Humilitas,*

4. Columnæ Medicinæ. Philosophia, Alchymia, Astronomia, Physica, Virtus, seu Medicina.

nulla Vita Christi, nullus Spiritus sanctus, sicuti in multis manifestè apparet, qui Veterem Hominem è Spiritu Sydereo dominari permittunt. Deus interea omnes amatores veritatis suo Spiritu Sancto illuminet, & è vinculis profundarum Tenebrarum & contentionibus eruditorum Putaticiorum nunquam cessaturis clementer eripiat.

IV. QUA VIRTUTE, ET QUOMODO, IN CORPUS HUMANUM MEDICINA AGAT, & morbos expellat.

Quod medici vulgò digladiantur, num secundum Hippocratis oraculũ CONTRARIA CONTRARIORUM, *an verò secundum Paracelsum* SIMILIA SIMILIUM *sint Remedia, observandum est horum duorum axiomatum locutiones, quamvis specie dissimiles repugnare videãtur, in Anatomiâ Naturæ admitti. Ita Philosophorum mentem multi non assequuntur, quod non intelligãt, quæ apud illos discordia esse videtur, bellam esse concordiam, si tempestivâ & consonâ interpretatione conciliatur dissidium. Medicina enim nihil aliud est, quam appositio illorum quæ desiderantur, videlicet virium & Balsami refectio, & ablatio eorum quæ redundant, scilicet impuritatum morbosarum: Ergo non adversatur Paracelsus Hippocrati asseveranti famem cibo, sitim potu, repletionem evacuatione, inanitionem refectione, laborem quiete, quietem labore curari: & in universum Contraria Contrariorum esse Remedia: Sed Galeno manifestè adversatur, qui Contrarietatem Hippocraticam ad nudas illas qualitates ab Hippocrate damnatas præcipuè accommodat, primas enim & præcipuas Curationum Ideas ad Refrigerationes, Calefactiones, Humectationes, Exiccationes, harumq; complices errore infelici refert.*

In libro de flatibus.

Solæ Remediorum NATURÆ, *ut supra dictum, seu* δυνάμεις *Hippocraticæ morborum sunt medicatrices, medicus vero minister. Et hæc eadem Natura, Vita videlicet nostra, & Balsamus seu Mumia Balsamita, corpus à corruptione quavis defendens, per medium Salini liquoris id est Balsami inferioris, è superiori in inferioribus enati, hæc inquam eadem Natura nostra (quæ interdũ miracula edit, medicorum ope frustrà imploratâ, qui magno Nominis sui opprobrio & Artis medicæ dedecore nimis tempestivè conclamando ægrotantem suis Prognosticis reliquerant) corporis Humani proprius sibimet est medicus, qui ab ex-*

trinſeco medico nil aliud requirit, præter Inſtaurationem, aut ut vulgò loquuntur fortificationem, exteriore medicamento repurgatiſſimo, partiq́ peccanti Naturâ ſimili non accidente adhibitam: Atq́ ſic Balſamum Medicinale Balſamo Vitæ ſeu Radicali & Naturali propter ſympathiam & ſymbolum commune, inſtar coadjutoris & ſymmiſtæ ſuccurrit. Indè labefactas vires Naturales reaſſumit, quibus recuperatis per ſe potens eſt, tanquam interna & congenita Antidotus, omnes inimicos ſuos à ſua monarchia pellere, virtute ſolâ Vitalium facultatũ: Aegra enim corpora qualitatibus contrariis curare velle, nihil aliud eſt, præterquam Naturæ bello inteſtino ſatis labefactatæ, bellum intrinſecum in totalem ſui ruinam movere: Adde quod contraria ſe mutuò non recipiant: Et ſi mutuò ſe non recipiunt, nec in ſe mutuò agunt, nec à ſe mutuò patiuntur aliquid: ubi igitur actio & paſſio vera non eſt, ibi etiam effectus Naturalis verus non ſequitur. Ergò medicamenta, non poſſunt eſſe contraria loco affecto, ſed oportet ut illi ſint cognatiſſima, & eandem habeant (ob Harmoniam macro & microcoſmi) Naturam Externam, quam locus iſte affectus habet Internam, ut Natura Interna iſtius deficiens confortetur & juvetur ſuperabundantiâ Naturæ illius Externæ: Ideò vocatur Microcoſmus, quia totus mundus hominem conſervat, nutrit, & curat: Dum enim fructus Terræ, Aëris, Aquæ, Ignis Microcoſmi ægrotant, oportet ut ſui ſimilibus fructibus Macrocoſmi reſtituantur: Et ſic Natura Naturam ſuam confortat & juvat: Natura autem à Natura ſua confortata & adjuta, expellit fortiter omnem inimicum ſuum, cum Naturaliter omnis Natura conſervativa ſui maximè eſt: Atq́ ita Naturam habemus non modo ſociam, ſed amicam & officioſam adjutricem, ſiquidem illa ſola eſt genuina medicatrix omnium morborum, teſte etiam Galeno in lib. ſuo 13. *method. Primum movens omnis curationis, quippè abſq́ cujus robore vel vigore omnis medicina inutilis eſt, atq́ fruſtranea. Natura conſervata in ſui Temperatura in ſe ipſa eſt medicina, & ſuis infirmitatibus ipſa medetur, per innatam Mumiam, & ubi ipſa Interna Natura recuſat eſſe medicina ibi omnes morbi ſunt lethales. Scitum enim nimis hoc eſt, Rem omnem Naturali quodam inſtinctu cupere perfici & conſervari: Ex adverſo à deſtructione ſui vehementiſſimè abhorrere eamq́ quantum poteſt, averſari: Corporis noſtri partes gladio aut alio quovis modo offenſæ, hoc nobis quotidiano probant experimento: Læſi enim Naturæ veluti accurrentis opem ſentiunt præſentaneam, & adeò indefeſſam, ut non prius quietura ſit, quam profli-*

Natura ſimilibus curat.

gato

gato vulnere deformi, læsas partes pristinæ restituerit integritati. Quod autem aliqui dicunt Contraria contrariis curari, benè dicunt, si non respicientes ad qualitates sed virtutes contrariæ Naturæ hoc dicunt. Tot enim sunt virtutes Naturæ adversæ vel malæ, quot sunt virtutes salubres sive bonæ: Et harum bonitas semper in conservatione Naturæ, sicuti illarum malitia semper in destructione Naturæ occupatur, & consistit: Si ergo illæ volunt destruere, hæ in subsidium datæ sunt Naturæ laboranti, ut bonitate sua duplicem Naturæ bonitatem conservent, expellant autem & vincant malitiam illarum: Sic rectè adversæ vel contrariæ virtutes Naturæ malæ adversis & contrariis virtutibus Naturæ bonis expelluntur & vincuntur: Sed qualitates contrariæ, qualitatibus contrariis non tolluntur, verum magis ambæ irritantur, & ad pugnam provocantur: Ex qua pugnâ major sequitur Naturæ Infirmatio, quam Confirmatio, quoniam Natura non Qualitas est sed Virtus, Virtutibus etiam non Qualitatibus juvari vult si contra inimicum malum suum prævalere & pugnare feliciter debet: Non enim medicus est qui morbum profligat, sed Natura ipsa (quæ est Interna Mumia seu Balsamum Internum) malum sibi ipsi adversum omne expellit si deficientibus propriis viribus ejus Internis, Externis viribus illi subveniatur à medico suo ministro: Quamvis sæpè optimum medicamentum sit, nullum adhibere medicamentum, & operationem soli Archæo seu Arti Naturæ committere, Interni enim corporis Natura plures morbos pellit, quā medicus cū sua medicina: Quare si in pestilentiâ ardente, opio frigidissimo cura perficitur aliquando, non propter opii frigiditatem perficitur illa; sed propter virtutem venenatam specificam opii, quæ major est in gradu veneni quam venenata vis pestis illius occulta: Atq; sic Natura Venenum Veneno interficit, malum minus per malum fortius cogit: Et ita tàm bonis quam nocivis armis contra hostem pugnat, ut sua salva retineat, illumq; quocunq; modo è suo peculio profligat: Sicut enim hyems æstatem non tollit, & æstas hyemem non pellit, sed unum alteri succedit tantum, sic qualitas qualitatem nunquam tollit: Sine virtute enim qualitas mortua est, & accidentalis tota, & per consequens, vitam & substantiā præstare nullam potest; quod tamen medicinam aliquam facere necesse est, si Naturam juvare debet. Et hîc etiam observatu dignum Radices morborum in corpore Humano neq; calidas esse neq; frigidas, sed cum nihil esse possit sine colore, ita etiam morbus calidus aut frigidus esse dicitur, licet illa accidentia & excrementa sint saltem morbi signa, non mor-

Cessante Naturali medico, incipit Internus medicus.

bus ipse. Morbi enim pernitiosissimi corporis proditores, non è materia corporis, seu quatuor humoribus oriuntur, sed è Natura seminis seu à Trium Principiorum Astris & Mechanicis Spiritibus Invisibilibus, qui spiritus cochleis & conchyliis suam etiam domum & habitationem externam fabricat. Fabricatores morborum ac Invisibilia hæc Astra veteribus fuerunt incognita: Medicina est spiritus (non corpus) soli mago visibilis: Ideò in simplicibus corpus seu Terra relinquenda, & virtus, Cœlum, seu Astrum accipiendum: Nam in Microcosmo & medicina seposito corpore impuro, necesse est, ut vita pura in vitam agat, spiritus in spiritum, sicuti sol intangibilis nivem liquefaciendo evanescere facit: Ea siquidem omnium Arcanorum Natura, ut sine materia & corpore operationes perficiant, quandoquidem morbi etiam non sunt corpora: Et hæc est vera & viva Anatomia. Hic Mechanicus & Fabricator morborum in sua Radice & Origine debet superari & tolli, sicuti in Semine tota arbor potest destrui, non in Ramo: sic Faber Mechanicus seu principium generationis pyri suam habet in Radice habitationem non in Ramo: Ita injussa gramina dum virescunt, impediuntur quò minus crescant, per Terræ corruptionem non evulsionem: ubi Centrum, Radix, & Semen morborum evelluntur & sanantur, tunc omnia sunt benè peracta: Non fumus ab igne exortus, sed ignis ipse extinguendus: Medicus enim, qui ex complexione medetur, similis est illi, qui ignis flammam innocuam cupit extinguere, relictâ pruna seu carbone ignito: Illud quod ex semine nascitur, non pro morbo judicandum est, sed Radix seminis vires complectens in curatione aggredienda. Paracelsus autem dum similia similibus conservari & contrariis destrui affirmat, non respicit primas nec secundas qualitates, quas semper Relollaceas seu invalidas vocat, sed substantiam saltem CHERIONIUM, *δυνάμεις Hippocraticas & Virtutum, ut videre est* 18. *cap. Tract. primi secundæ partis Chirurg. magnæ, & aliis in locis. Similia dicuntur morborum Remedia, quia ex eâdem Anatomiâ Naturæ ducuntur, quia Signaturas, Proprietates, & Radices similes continent: Contraria verò, quia defectus & desideria resarciunt, quia amica saturitate spiritus & impuritates consentaneas deliniunt, resolutiones, consumptiones & tacitas ablationes moliuntur. Similia autem similibus conservari hoc pacto intelligit, Salem videlicet Sulphur & Mercurium microcosmi per Salem Sulphur & Mercurium macrocosmi analogicè convenientem: Et sicuti in microcosmo varia sunt Sulphura (aliud enim capitis, aliud cordis & cet.) Mercurii*

Par. in Tinctura physicorū.

In primo Tractatu secundi libri Chirurgiæ magnæ.

Gradus & Complexiones in morbis non considerantur.

In libello de Antiqua medicina.

Quilibet enim morbus suo propriato proprio curari debet.

curii item varii, & varii Sales: Sic etiam in magno mundo his correspondens apparebit varietas Sulphuris, Salis & Mercurii in herbis & mineralibus: Ignis ministerium illorum convenientiam, repugnantiam & differentiam manifestare solet: Et quia omnes materiales morbos distribuit, secundum tres illas substantias, è quibus corpora nostra sunt composita, & secundum superfluitates excrementitias à cibo & potu provenientes: Morbos à Sulphure accenso ortos (siquidem Sulphur viis quatuor destruitur & exaltatur, videlicet à quatuor Elementis) in corpore Humano vocat Sulphureos, ut sunt omnes Inflammationes & Febres: A liquore provenientes vocat Mercuriales: Mercurius enim seu calore digestivæ Virtutis accidentalis, vel calore Exercitationis, vel calore ex Astris exorto exaltatur supra Naturalem gradum tribus viis: Calore namq; digestionis destillatur, & facit Apoplexiam cum suis speciebus: Calore Exercitationis sublimatur, & facit Maniam & Phrenesin: Calore Astrorum præcipitatur, & facit ex esculentis & poculentis Tartaro abundantibus Podagram, Chiragram Artheticam: A Sale excitatos vocat Salinos & Nitrosos (Sal namq; per exaltationem via quadruplici lædit sanitatem & graves morbos producit, Resolutione, Calcinatione (per amissionem liquidi & humidi Temperamenti) Reverberatione, Alcalizatione, ut sunt ulcera, Scabies, Serpigines, Impetigines, Pruritus & ejusmodi, qui omnes Salis resoluti morbi sunt. Causa destructionis Salis, Crapula digestionem destruens: Luxuria immodica, causa Resolutionis Salis microcosmi: Astra etiam deturbant Salem ex suo gradu: Sal illud in omnia genera Salium transmutari potest, & qualis est transmutatio, talis etiam est morbus. Dicit igitur Sulphur accensum in corpore microcosmico, Sulphure macrocosmi Harmonicè convenienti esse curandum, sed qui finem illius propositum respicit, tale Remedium morbo erit contrarium; ad extinguendum enim tale Sulphur in corpore accensum (febrim puta si Ignis sit universalis, & scaturiginis initium in corde habeat) vult ut sumatur Sulphur appropriatum (non liquor Mercurialis nec Sal) qualia multa in Naturæ Horto, & Familia Herbarum ac Mineralium reperiuntur, ut Sulphur Vitrioli, Nitri, Salis vulgaris & similium: Similiter docet ulcera (per Sales excitata) debere curari per Sales: sed si scopus ipsius animadvertatur, tales Sales sunt contrarii illi, qui malum excitavit, & ipsi malo adversantur: Sunt enim incarnativi & consolidativi, ut Thus, Mastix, Myrrha, Aloës: Indè liquet quod Salem quandoq; etiam nominet o-

Omnis Terrestreitas est Sal.
Paracelſ.
Salis corroſionem ſanat Conſolida.
Sulphuris diſſolutionem reſtaurat Crocus.
Mercurii nimiam ſublimationem ingroſſat aurum.
Natura noſtra morbis medetur remotis impedimentis: Contra hæc impedimenta ægritudinem cauſantia Naturã juvamus.
Stupenda & vera Hiſtoria.

nunc id quod liqueſcit, & reſolvitur in humiditatem aqueam, & ſiccando indureſcit caloris beneficio, ut ſunt Arborum & Herbarum ſucci inſpiſſati : ut *ergo tria ſunt, è quibus medicina omnis oritur, Mercurius, Sulphur, Sal: ita etiã tria morborum genera, Mercuriales, Sulphurei, Salini. Quicquid ulceratur, curatur per Mercurium incarnantem: Quicquid in viſco ſtat, per Salem: Quicquid in igne, per Sulphur. Hoc ergo ſubductis rationibus ratum ſit: Medicamenta, ut ut morbo ſint contraria, oportere tamen neceſſariò illa Naturæ eſſe planè amica: Pacem enim illa quærit ab omni controverſia liberam, idq; ſolum amicorum ope & auxilio, quæ ſi ſuccubuit, Medicorum opera fruſtra implorari ſolet: E contra ſalva ipſa incredibilia facit miracula, ſicuti Anno* 1602 *Pragæ vidimus in Nova urbe in quodam Bohemo ruſtico nomine Matthæo, circiter* 36 *annos nato: qui dum per biennium mirâ & inauditâ quadam gutturis dexteritate multoties apud bibulos juſtæ magnitudinis ferreum cultrum, in guttur ſuum ſatis amplum ceu vaginam, corneo manubrio prius intrudendo inſtar præſtigiatoris deditâ operâ occultaret, ſuperbibẽdo bonum hoc nomine impetratum cereviſiæ hauſtum, & poſtea eundem iterum pro libitu (ſingulari arte) cuſpide retraheret, neſcio qua ſuâ infelici & dementi temeritate poſtridie Paſchatos ejuſdem anni, eundem eatenus deglutierit, ut planè in ſtomachum deſcenderet, & ab ipſo nullo amplius artificio retrahi poſſet: & poſtquam ex apprehenſione indubitatæ mortis ſubſecuturæ quaſi ſemimortuus dictum cultrum ſeptem integras ſeptimanas & duos dies in ſuo ventriculo hoſpitatus eſſet, uſu & adjumento Emplaſtrorum Attractivorum è Magnete & aliis, cuſpis ejusdem naturali impulſu, juxta orificium ſtomachi exitum moliri cœpit, quo deprehenſo inſtanter petitum fuit à patiente (multis tamen propter imminens vitæ periculum factum diſſuadentibus) ut incidendo extraheretur, quod tandem precibus in omnis fortunæ & valetudinis dubiæ tamen eventum à primario Regni &* urbis *Chirurgo Floriano Matthis Brandeburgenſi die Jovis poſt feſtum Pentecoſtes horâ ſeptimâ matutinâ impetratum & feliciter* DEI *nutu præſtitum fuit. Color exciſi cultri pollices tranſverſos novem longi, nunc inter rariora Cæſaris repoſiti, (compluribus hominibus tàm in aula Imperatoris quam in urbe incredibilis miraculi inſtar commonſtrati) ita fuit immutatus in ſtomacho, ac ſi per illud tempus in igne jacuiſſet. Ruſticus autem ſpatio paucarum ſeptimanarum adhibitis legitimis ab experto Chirurgo remediis ſine ulla ulteriori ægritudine & moleſtiâ ſemper benè comedens,*

dens, bibens, & dormiens, ut mihi aliquoties referebat, DEI auxilio, & multorum erga egenum liberalitate, contra determinatam Aphorismorum medicorum assertionem, pristinam sanitatem integram gratis recuperavit, & paulo post nuptias celebravit. Similiter anno 1606. Quidam Silesius Pragæ accepta pecunia in præsentia multorum hominum deglutiit albos silices ad ripam collectos, numero quadraginta sex pendentes ferè tres libras medicinales, quorum minimus magnitudinem ovi columbini æquabat, ac omnes vix à me quatuor manipulis comprehendi poterant: Hoc temerario ausu per aliquot annos sine valetudinis incommodo quæstum hinc inde in urbe fecit. &c.

V. MEDICI NATURÆ MINISTRI OFFICIUM.

SIcuti Philosophiæ vulgaris Terminus non in Aristotelem collocatus est, ut solidè monstravit P. Ramus: sic nec totius Naturæ Lumen, teste Paracelso, in solo Galeno est exhaustum. Libertatem humani ingenii, Naturæ Lumen, discernendi judicandiq; facultatem, homines hominibus eripere non debent, desiit enim Monarchia Græcorum. Ideò qui in arte medica excellere cupit (siquidem nemo potest veraciter doctus evadere, qui in unius duntaxat facultatis rudimēta jurat) ab omni sectæ genere debet esse alienus, nec jurare in alicujus autoris sententiam, sed nudam tantum Veritatem sectari, eiq; subscribere, semper memor illius Horatiani,

> Quo me cunq; rapit tempestas, deferor hospes,
> Nullius addictus jurare in verba magistri.

Nec aliorum inventa, uni sectæ adhærendo, in universum reiicienda sunt, sed omnes sectæ, quotquot sunt, familiariter sunt agnoscendæ, cum secundum nobilissimum ac sapientissimum Philosophorum phœnicem Picum Mirandulanum, profundissimi ingenii, & multiplicis eruditionis inimitabile exemplar, in unaquaq; familia sit aliquid insigne, quod non sit ei commune cum ceteris: Nullus liber tàm malus & abjectus qui non aliquid boni sæpè à præstantissimis autoribus neglectum in se contineat: Aetas posterior, ait Fabius, priori amplius erudiendæ laboravit, & dum ipsæ scientiæ cum ingeniis crescunt, multos Ethnicorum turpissimos errores, postea sapientior proles, tanquam secunda spongia abstersit: Neq; dubium, plura adhuc delitescere in Sapientiæ & Naturæ Thesauris occlusa (Tē-

αὐτὸς ἔφα.

Omnia occulta ex ordinatione divina debent fieri manifesta.

poribus & Nationibus in sæculi consumptionem immutabili lege destinata) sagacium hominum conatibus erueda, quàm quæ nostris sensibus sunt pervia. Natura siquidem, cum sit circularis, difficulter ab ullo mortalium ob vitæ brevitatem integraliter comprehendi poterit: Hæc cum ita sint, neutrorum sive veterum sive Theophrasti Medicina in totum reiicienda: neq; sic amplectenda, ut si quæ alia inventa fuerit melior, huic quoq; locum relinquamus, quia dies diem docet, & secunda prioris magister est, ambæ simul sunt conferendæ, & quicquid melius in utraq; fuerit retinendum. Homines cum sint, humana quoq; patiuntur, alicubi errant, alicubi contraria & pugnantia scribunt, nonnunquam à se ipsis dissentiunt, in multis hallucinantur, nec omnes omnia vident. Solus Spiritus sanctus plenariam omnium scientiam habet, qui distribuit omnibus secundum certam mensuram, & spirans ubi vult, multa sibi reservat, ut semper nos habeat sui discipulos.

Experientia quotidiana, quæ suum finem nondum assecuta est; multa veterũ errata detegit.

Sit autem verus Medicus, *Naturæ minister; non magister; & Hippocratis ac Galeni sententiâ Philosophus medendi peritus: Et quia duo Philosophãtium genera, quidam naturas rerum Elementares sub sphæra Lunæ, vulgari modo inquirunt, quidam longè splendidiores & veriori nomine Philosophi Arcana & Naturæ secretiora vestigant; hi Naturæ primitiora adyta & sanctuarium ejus ingrediuntur; ac veram habent cognitionem & experientiam Luminis Naturæ; unde veri Medici oriuntur: Nam innata vis Naturalis crescentium Terræ per Chymiam copulata cum constellatione Firmamenti, mediante dexteritate medici, ab Influentia cœlesti causatâ, hæc tria demum genuinum pariunt medicum: At secundum Paracelsum primò sit legitimus* Naturæ Interpres, *cujus Oeconomiam solus scrutatur, ejusq; universam latitudinem, omnes omnium Creaturarum species & genera per se cognita, tandem in Homine etiam intuetur. Philosophia docet vires & proprietates Terræ & Aquæ, sicuti Astronomia Firmamenti & Aëris: Philosophia & Astronomia faciunt perfectum Philosophum; non solùm in macrocosmo, verum etiam in microcosmo. Medicus habeat cognitionem Philosophiæ & Astronomiæ: Chiromantia enim, Pyromantia, Geomantia, sunt Elementa Astronomiæ & Philosophiæ: Theophrasti enim & Platonis judicio, illi demum veri Philosophi censendi sunt, qui stupendum hoc Naturæ opificium; per universæ Creaturæ ingentem hanc machinam contemplantur, admirantur: qui Cælorum corporumq; ardentium qualitates, affectiones,*

P. in Chirurgia magna.

Philosophus verus originẽ habet ex cognitione Cœli & Terræ, & illorum Naturam & proprietatem exactè novit.

Ex admiratione cœptum est Philosophari.

nes, motus, cursus, recursus: tùm eorum etiam ortus, occasus, antecessiones, consecutiones, progressus, digressus, moras, impetus: qui semina deniq; & principia, dimensiones ac instinctus corporum sublunarium omnium, magnis observationibus nec minori diligentiâ, cautè examinare, sagaciterq; perquirere student: Ex qua quidem solertiâ, & perpetuâ meditationis & cognitionis illâ, quâ laborant siti, votisq; deindè scandunt, ut Naturæ mysteria & secreta maxima, non modo intellectu capere, sed & re ipsa imitari, & quod summum est etiam præstare norunt. Philosophus ubi desinit in Naturali Lumine Macrocosmi, ibi incipit Medicus in Naturalis Luminis Microcosmi Analogicâ Concordantiâ cum priori.

Per hanc meditationē, quæ frequens est cogitatio, modus, causa & ratio uniuscujusq; Rei investigatur.

Secundò sit etiam SPAGYRUS, *qui Rei medicæ habeat scientiam, purum ab impuro separare, ægrotumq; sanitati per præparationem Alchymicam restituere sapientem: Sicuti enim Aurum septies in igne probatur, ita etiam Medicus per Vulcanum bonum à malo separantem probari debet: insuper etiam è sua Experientiâ naturalium operum diligenti inspectione confirmatâ aliquid habeat; Nam Philosophia est Medicina Practica, porrigens medicis in manus omnem medicinam, & verus ille demum Medicus è Lumine Naturæ natus, cui Natura suam Experientiam communicat. Nullus autem mortalium (adsit veriverbio venia) in universa Philosophiâ & Medicinâ, indubitato cœli favore tàm ardua & abdita arcana scivit, ac in publicum protulit, sicuti* THEOPHRASTUS *ille* PARACELSUS, *vir & Philosophus omni æternitatis memoriâ & honore dignissimus, cujus peritiam nemo adhuc inventus, qui attingere, nedum superare potuerit, verus medicinæ Monarcha, & primus Microcosmi medicus, qui de Interno Astrali Homine, ejusq; officio à Deo creato, item de magnorum morborum incurabilium origine tàm Naturali quam Metaphysica à temporibus Noë solus scripsit, quod è superiorum ætatum medicis ne per somnium ulli in mentem venit: multò minus nostris Philosophiæ Ethnicæ sectatoribus, à qua Gentili Philosophia, omnis error promanavit, quod ut supradictum duplex Creaturarum corpus incognitum silentio præterierit, Corporeum videlicet Mortale, Elementatum, Physicum & Visibile ex Elementis: Astrale Sydereum & Invisibile à Firmamento & stellis. Intellectualis Anima Hominis, Lux Divina è spiraculo* DEI *& Divinis fontibus emanans ad Invisibilem pertinet Philosophiam, cujus Fundamentum* CHRISTUS *est: Christianè ergò debebamus Philosophari, non Ethnicè in linguis & artibus caducis & temporaneis, mortale & caducum æter-*

Philosophus à medico, & medicus à Philosopho oritur, uterq; alterius radix, uterque unũ, omnium coquus Spagyrus.

Philosophia est mater medicorum & explicatrix morborum & remediorum.

E Fundamẽto fidei & Nova Regeneratione seu Cœlesti Transplãtatione perfectè addiscuntur omnes scientiæ.

no præferendo: Neq; solum Natura tota externè & internè nobis cognoscenda est, verùm etiam danda unica opera, ut juxta Fundamentalem ejusmodi cognitionem superno LUMINIS GRATIÆ *beneficio, unâ cum Christo & omnibus Electis possideamus Vitam Aeternam ad quam à* DEO *creati sumus, quæ vera Philosophia Theologica est: Ideò Renascentia primùm quærenda, sic reliqua Naturalia nobis nullo negotio adiicientur. Sed ad Theophrastum revertamur. Artis* CHYMICÆ *fuit insigniter peritus, illius tamen autor non est: Magnus Philosophorum ingenio & memoria pro libris utentium numerus est, qui ante natum Theophrastum per illam claruerunt, & à quibus Paracelsus multa tacitè mutuatus est: Fuit enim inclyta Ars illa Pyronomica antiquissima, ab ignorãtibus immeritò diffamata, solis potissimum Regibus, Principibus, & paucis quibusdam Philosophiæ Naturalis Indagatoribus solertissimis quondam cognitissima, non minimum tamen per ipsum Paracelsum Arcanorum Monarcham cepit incrementum: Et quia Antiquitatis doctrinam, fatali quadam temporũ hominumq; depravatione & negligentiâ, multis annis deperditam, & obliteratam, Veram videlicet & Philosophicam Medicinam suo tempore à nemine hactenus restituere tentatam, singulari* DEI *Providentia & impulsu è tenebris in lucem eruere, restaurare, ampliare, ejusq; obscuritatem magnam evolvere & illustrare, & à fucato dolo imposturæq; larva repurgare, imò divinâ quadam copulatione ex totius circuli ambitu ad unicum centrum revocare universam scientiarum ac musarum consonantiam conatus est: Ecce Diabolus generis Humani & Veritatis emergentis perpetuus hostis ac individuus malitiosusq; comes, excitavit etiam suos emissarios & satellites, illosq; adhuc hodiè concitat, qui Caninâ quadam Invidiâ alios à pabulo, quo ipsis frui non licet, arcere student, & singulare illud* BONUM *humanis invident necessitatibus: Et nescio, utrũ majori impietate, quam blasphemiâ factum sit, ut quæ singularia* THEOPHRASTI *peculiari influentiâ nati medici dona, in curandis morbis deploratissimis, solius medicinæ Autori (à quo ceu à Luminum Patre omne bonum & perfectũ Donum) cum humili gratiarum actione debitaq; reverentiâ ascribere debebãt, hæc pro animi sui in Veritatem virulentiâ, more Pharisæorum ipsi Diabolo maligno quasi effectori (quem Omnipotentis fune ligatum Lumine Gratiæ & Naturæ privati Deo benigno & glorioso potentiorem faciunt) non solum impio & sacrilego ausu, verùm etiam nefario & inexpiabili scelere attribuerent: Deo soli illa sunt*

Homo non potest habere majorem Philosophiã, quã è Deo in nova generatione.

Apud nullas non gentes effloruit hæc Philosophia.

Medicus à Deo creatus omnia potest. Jacob. c. 1. sect. 17.

Omnis potestas à Domino Deo est, sine quo nihil potest omnis Creatura: sic omnia magnalia, mysteria, Arcana, soli Deo, non Diabolo, Creaturę aut Astris imputanda.

ſunt aſcribenda, ut univerſitatis auctori & Naturæ, Legiq; ejus, quæ illi Diabolo affingere non verentur, cui tamen in voluntatem aut intellectum Hominis nulla eſt conceſſa potentia: Et ſic Dæmones pro Deo colunt, Gloriam, Bonitatem, Omnipotentiamq; DEI blaſphemantes, ejusq; Sapientiam ſeu Imaginem in homine latentem, malitioſâ ignorantiâ obſcurantes. Germani noſtri medici patriæ ſuæ Germaniæ non ita debebant eſſe injurii, & contemnere Naturæ ſuæ conceſſa divinitus Arcana: ſolum quæ ſua non ſunt ſed aliena potius expetunt, laudant, ſuaq; vili quodam animo ſupprimunt, ſicuti etiam cum deplorando juventutis in ſtudiorum progreſſu impedimento P. Ramo ab invidis ſuis popularibus in Philoſophia ſimplici, communi & corruptibili contigit. Quemadmodum enim Ariſtotelici in hunc immeritò inſurrexerunt, ſic etiam medici promiſcui in Theophraſtum Paracelſum, cujus eruditionē meritò admirantur & obſtupeſcūt * nationes Exteræ. Nec hac ſua medica contenti provincia, falcem ſuam in alienam meſſem mittentes, ipſius Theologica, nec viſa, nec lecta, nec ob ingenii ſui paupertatem intellecta (cum tamen ſolus Intellectus divinæ Sapientiæ afflatu correptus Veritatem judicet) cavillari non ſunt veriti, in quibus conjunctū THEOLOGICÆ & PHILOSOPHICÆ Veritatis Pietatisq; perfectæ è LIBRO GRATIÆ & NATURÆ deſumptum invictiſſimum Fundamentum ingrato & indigno mundo fruſtrà manifeſtare conatus eſt, videlicet ut mens noſtra ad Deum elevetur, & oculi noſtri ad Veritatem erigantur requirendam, ac per Regenerationem ad Beatitudinis futuræ deſiderium. Sine Philoſophia enim ſummè pium eſſe planè ἀδύνατον: nec etiam ſummè & Chriſtianè in utroq; Lumine Philoſophari quis poterit unquam, qui non verè pius ſit: Nota enim ſunt duo Lumina, intra quæ Omnia, extra quæ Nihil, & nulla perfecta rerum cognitio. LUMEN GRATIÆ Verum Theologum gignit, non tamen ſine Philoſophia: LUMEN NATURÆ (quæ eſt Gazophylacium Sapientiæ DEI ſacris literis confirmatum) Verum Philoſophum efficit, non tamen ſine Theologia, quæ Fundamentum eſt Veræ Sapientiæ. Opera DEI bipartita ſunt: Naturæ opera ſeu viam complectitur Philoſophia: opera ſeu viam Chriſti ipſa Theologia: In his duabus viis Tēpus noſtrum caducum impendendum eſt, ut in pace & gaudio moriamur. Hinc patet omnem verum Theologum Philoſophum eſſe, & omnem verum Philoſophum Theologum. Tentarunt poſt Paracelſum eodem hoc recto & compendioſo tramite incedentes, beatæ & honoratæ memoriæ pientiſſimi & cùm innocen-

* Sic enim ſcripſit, ut nobis ſpem omnem imitationis abſtulerit.

Vide Librum Paracelſi de Fundamento Sapiētiæ. Item Surſum corda.

Percipiet qui ſcripta ejus nō oſcitanter deguſtaverit, ſed illa medullitus examinarit.

Theologia & Medicina ſemota divulſione conjungenda ſunt, ſiquidem Corpus Animæ domicilium eſt.

Numen & Lumen hæc ſola duo Hominem perfectum reddunt, & Lumine Naturæ benè cognito, cognoſcitur Deus ſeu Numen Gratiæ.

tia tùm doctrina integerrimi viri Paulus Braun Norinbergensis, Valentinus Weigelius, *&* Petrus Winzius (*instituti & illuminati non in Sensuali Incipientium, nec in Rationali Proficientium, sed in Perfectorum Tertia* MENTALI *seu* INTELLECTUALI *Pentecostes scholâ, in quâ Prophetæ, Apostoli, & omnes verè docti in Vitâ & Vestigiis Christi ambulantes sine labore & tædio didicerunt*) *qui testibus divinis planè & nullo unquam ævo intermorituris manuscriptis ingenii sui & depictis monumentis post se relictis* (*suo tempore in lucem Altissimi nutu prodituris ni indignitate & ingratitudine mundi deterreantur*) *toti in eo fuerunt, ut secundum Divinæ voluntatis beneplacitum lectorũ Animi divina cooperante gratia, adhuc in hoc corporis inferno ac miseriarum jugo hospitati, post seriam lapsus nostri cognitionem & deplorationem, per frequentem & assiduam Divinorum contemplationem, & sui ipsius* (*per Christũ*) *annihilationem, abnegationem, immolationem & mortificationem, relictis post tergum umbris, ad se ipsos in Templum Cordis introversi, Talentum & Thesaurum ingentem intra semet absconditum & occlusum, assiduo Pietatis exercitio eruerent: ne cum miseris mortalibus, se ipsos & per consequens omnia ignorantibus, Deumq; in semetipsis oscitanter negligentibus, frustra ex cæcitate & ignorantia* (*abeuntes retrò post vestigia gregum suorum*) *quærerent extra se, per multos libros, per mortales præceptores, per longinqua itinera proficiscentes, summo & diuturno labore, studio & defatigatione, illa, quæ tamen intus apud se possiderent abundanter, si videlicet planè sibi ipsis mortui, & per Sabbathum ac tẽporalium oblivionem toto Animali suppresso Homine, qui nil nisi* TERRA *est, ingressi in se ipsos cum Davide Psalm.* 40. *Expectando expectantes Deum magistrum in sancto suo Templo, in cordis Abysso seu in intimis Animæ nostræ Psal.* 5. *habitantem, suo spiritu in nobis loquentem, & omnia in nobis operari, mentemq; illuminare cupientem non impedirent, quæ est Hominis salus summa & Beatitudo, atq; ipse destinatus Cabalæ Finis. Sed proh dolor malunt in se ipsis maximo suo damno & exitio sui juris manere, infelices, insipientes & miseri Homines, quàm in Deo, cum Deo, & apud Deum felices & sapientes esse. Cor Hominis Renati est* DEI *inhabitantis Eden seu Voluptatis hortus: Deus enim creavit Mundum & Hominem ut habitaret in eis tanquam in propriâ domo seu Templo, quamvis ob Tenebricosum Quaternarii punctum nunc non conspiciatur: at post consummationem hujus Renovandi seculi ex Hominis Ternario, secundum*

Ani-

Meditando seu contemplando videmus, videndo cognoscimus, cognoscendo delectamur, delectando adhæremus, adhærendo possidemus, possidẽtes fruimur Veritate, quæ est pabulum Animæ nostræ. Lege Div. Dionys. & Picum Mirandulanũ. Cant. cantic. cap. sect. 8.

Dum aliena avidius scrutamur, nos ipsos discimus ignorare, & quando omnia pcurristi quid te neglecto pfecisti? Epist. 1. Joh. 2. sect. 20. 27. Psal. 98. Abacuc 2. sect. 19. Psal. 58. 84. 85. ad Philipp. 3. Zach. 2. sect. 12 1. Cor. 3. sect. 9

Sopitis sensibus tranquilla mente Deus expectandus, qui suam dat benedictionẽ ubi vasa vacua reperit.

Christus in Tẽplo Cordis inveniendus.

Animam, Spiritum, & Corpus Regenerato (Nova Hierusalem quam unitrina Essentia DEI *& sacrosanctissima Triunitas inseparabiliter inhabitabit) non aliter corruscabit, quàm radians color igneus per Rubini vel Carbunculi pellucidum, immaculatum ac formosum corpus relucere ac scintillare consuevit. O Terque Quaterq; Beatum, in quo ceu Corporali Angelo ipse Deus Homo est, cujus animus incontaminatus* DEI *Hospitis Templum est, ubi Sinistra Hominis nō scit quid faciat* DEI *Dextra. In hunc unicum scopum Deum, omnium oculi, rejectis impedimentis in viâ occurrentibus, tendere debent (siquidem in hoc mundo Vanitas Vanitatum & omnia Vanitas præter amare Deum, illiq; soli inserviendo adhærere) & sic per humilem subjectionem uniri cum vero esse, ne per inobedientiam, arrogatam voluntatem ac propriam complacentiam, Imaginis Natura & Proprietate neglecta, relicto* DEO, *devio errore tanquam Proprietarii in nos ipsos aut Creaturas prolabamur in Vanum, & in Malum seu nostrū* NIHILUM *recidamus necessario: Anima enim si recurrit intra se ipsam & convertitur in* MENTEM, *appropinquat* DEO, *omnia videt, nec opus habet externa disciplina, Angelorum more, qui omnia ab intra discunt, audiunt, vident: Conversa in sensus elongatur à Deo, & discedit à Deo ut impurum à puro. Mysterium hoc spiritus Academicus capere non potest: Sola enim Pia ac Religiosa Humilitas, virtutum nobilissima, Illuminationis capax. Sed cum Veritas hæc non possit comprehendi, nisi Intellectus noster per* VERBUM *Domini incendatur & Ratio per* MENTEM *Lumen Divinum accipiat, nec de his mysteriis hoc loco incommodo plura in publicum profari fas sit, à diverticulo in quod justa ratio me abduxerat ad Paracelsum medicum regredior.*

Apocalyps. 21. sect. 23.

Creatura jure obligata est Creatori ad obedientiam, ut una maneat cum Deo nostra voluntas. Gen. 6. sect. 3.

Lapsus Hominis & Malū nostrum est defectus ab unitate ad alteritatem.

Seneca: Quoties inter Homines fui, semper minor Homo domū redii.

O quàm difficulter stultescunt ii, qui se in sapientiam humanam semel immerserunt.

Debebant autem nostri Medici tanta DEI *Dona in eo exosculari, & hominem, (quem μωμεῖσθαι facilius, quàm μιμεῖσθαι) ob artem ingeniosissimam potius amare, quàm ob mores & verba non omnibus obvia odisse. Barbariem scriptorum ejus excuset sæculum, deplorandam commentariorum obscuritatem malitiosa hominum ingratitudo, inauditam nominum novitatem mira Philosophorum consuetudo; qui ignavum pecus alienæ industriæ arrodendæ natum, à sanctissimarum scientiarum penetralibus semper arcuerunt, juxta illud Platonis,*

Artes ut lateant, sua perq; Aenigmata crescant.

Dominii jura & libertates ubiq; concessæ sunt. Quilibet in se descendat, si illa quæ Theophrastus novit tenuisset; nunquid vellet omnibus hominibus hoc dicere:

Faceret contra Juramentum Hippocratis, qui etiam medicinam non omnes docere voluit. Imò occultandum est secretum, quod Deo soli conceditur revelandum, & quod propalatum aut mortem vel carceres vel ignominiam, aut ad minimum continuum metum & spontaneum exilium (nisi mentiendo & defraudando maculam perpetuam tegendi sui causa, nomini suo inurere velint) procul à patria & suis securitatis gratia adferre solet, sicuti præter recentiorum exempla, testantur ipsius Lullii, Arnoldi, Zachariæ Parisiensis & aliorum. Veri Philosophi Hermetici sacramentum posuerunt, se patrum & præceptorum vestigia imitaturos, nec ulla temeritate servatam à sæculorum exordiis Naturæ virginitatē prophanaturos: Juratis tamen ac perpetua gratitudine & fide obligatis discipulis à Natura aut Institutione dignificatis præcepta dederunt, multo adhuc sudore enucleanda. Arbitrantur, qui judicio parùm valent, si quid Paracelsus in Methodicos Experientiæ, si quid in Empiricos Scientiæ expertes invehatur, nulli medicorum generi eum parcere, se solum atq; unicum orbis Terrarum medicum profiteri: Damnat ille saltem medicorum vulgus tàm Theoriæ quàm Practicæ imperitum: Nec sanè illi pro medicis sunt habendi, qui cum nil medendo præstent, Verbosè tantū & Syllogisticè, de rebus medicis digladiantur, quod est stultæ ambitionis signum, sibiq; medicinæ Methodum vendicant, genus hominum fastu superbiaq; tumidum, & ad opprimendam Artis Medicæ veritatem natum. E quibus nonnulli (quandoquidem superbis & inexpertis pœnitentia Revocationis summoperè adversatur) erga ipsum Theophrastum ita sunt animati, ut vel perire ægrum malint, quam medicamenta ab ipso præscripta usurpare: plurimi etiam eam ob causam medicamenta ejus contemnunt, ne si ista palàm usurpentur, eorumq; mirabilis conspiciatur effectus, de sua autoritate aliquid ipsis decedat: atq; ita, quò meliora, eo contemptibiliora apud ipsos sunt. Et quāvis Theophrasti censores, Methodici fallaces (qui comperendinando remedia, ægritudinem producunt suum ad compendium) genuinos Chymicos insimulent, quod Veram reliquerint Methodum, nihil est, cum illa, quam Paracelsus sequitur & Rationi & Experientiæ consentanea sit, sicuti Intelligentiæ Lumine præditis manifestum est: Neq; nos ullius autoritati ita debemus esse addicti, ut Veritatē ipsam non anteferamus, cum sine hâc Autoritas omnis pernitiosa sit, nulliusq; momēti à prudentibus æstimari debeat: Non à quo, sed quid dicatur attendendum, & nemo tàm aliorum judicio addictus sit, ut prorsus omni spolietur proprio.

Sine labore nemo debet artē possidere.

Vera

Vera Methodus consistit in cognitione Morbi ejusq; Curatione, videlicet quæ victus Ratione Medicamentisq; convenientibus morbum pellit, sanitatemq; introducit: Ideo Wimpenæus eruditè disserit gravissimos morbos hodiè à Paracelsistis tres ob causas sanari.

PRIMO, *quod morbi perfectius cognoscantur, olim enim, cum omnes ad quatuor humores referrentur, ii non potuerunt curari, quorum causa fuit Tartarus alicui membro inhærens, qui ad nullum ex illis quatuor potest referri. Dum autem in Tartarum hic incidimus, ejus uberior mentio hoc commodo loco facienda est.*

Ex ultima cibi materia per Archæum stomachi digestionem videlicet, separationem & generationem separationis, emergit primum Ens ad vitam, unde corpori suum nutrimentum & cibus: Reducitur in Sulphur, Mercurium, & Sal, ut apparet in tribus præcipuis emunctoriis: Salis siquidem superfluum per urinam separatur, Sulphuris per intestina secernendo excernitur, Mercurius seu liquor Nutrimenti locum occupat, si fortè in eo quid superfluum occurrat per poros pellitur.

Omne membrum suam digestionem, separationem in se propriam habet, suum item emunctorium, excrementum.

Omne quod comedimus & bibimus habet in se mucilaginosum, luteum, & arenosum Tartarum sanitati humanæ nocivum: Natura nō accipit nisi quod purum est: Stomachus qui est instrumentum Archæi Hominis, seu Internus Chymicus innatus ac à Deo implantatus, statim ubi ad se recepit comesta ac ingesta, separat impurum fæculentum Tartareum à puro Nutrimento: si stomachus validus, & maximè vi sua separativa, purum transit ad membra nutrimenti causa, impurum per secessum exit: si stomachus debilis, mittitur impurum etiam per venas mesaraicas ad hepar, ibi secunda fit digestio & separatio: Hepar ergò ex duobus illis separat vicissim purum ab impuro, videlicet Rubinum à Crystallo: Rubinus est nutrimentum omnium membrorum, cordis, cerebri &c. Crystallum seu quod non est nutrimentum expellit ad renes, & est urina quæ nil aliud est quam Sal expressum à Mercurialibus per violentiam separationis in resolutionem coactum, quod resolvitur per hepar in Aquam & expellitur: Si hepar ex debilitate non rectè separat, mittit mucilaginosum & calculosum ad renes, ibi in defectu bonæ separationis, ex potentia prædestinationis * *mediāte spiritu Salis coagulatur in Arenam seu Tartarum aut Bolarem aut Mucilaginosum. Tartarus ergo est Excrementum cibi & potus, qui in homine per spiritum Salis coagu-*

Digestio prima stomachi non est digestio sed præparatio, pro digestionibus particularium membrorum.

* quando videlicet spiritus Salis, carnis scilicet & urinæ uniuntur.

Prima separatio Tartari usneā dat quæ Hepatis est, secunda Grandinem quæ Stomachi: Tertia Lapillum qui Renum & Vesicæ est. Quilibet Homo habet usneam, & grandinē, lapidem vero non.

latur, nisi vi propria expulsiva immisceatur excrementis, & simul egeratur, unde alioquin quatuor species Tartari, Calculus seu Lapillus vesicæ, Arena renum, Bolus ut & Viscus seu Lutosum stomachi, item varii morbi veteribus incogniti oriuntur. Paracelsus insuper Tartarum distinguit in Peregrinum scilicet ex cibo & potu, ac Innatum (ex sanguinis hereditate) cruoris scilicet, quæ Tartarea innata dispositio medico Naturam cogere nescienti manet incurabilis; nisi beneficio Quintæ Essentiæ auri, quæ totum corpus renovat.

Tartarus ergò seu Naturalis superfluitas (quæ mucilago Salis est) omnium coagulatorum corporum ferè mater est omnium morborum. Omnia enim alimenta habent juxta medicinam etiam Venenum seu Tartaream Mucilaginosam Impuritatem, ex ordinatione Divina: Sunt autem quatuor genera Tartari, è quadruplicibus Elementorum fructibus nos nutrientibus originem ducentia. Primum genus oritur ex usu crescentium TERRÆ, *Leguminum, Herbarum, quibus vescimur. Secundum provenit ex illo nostro Nutrimento, quod ex Aqua sumimus, ut sunt Pisces, Conchylia. Tertium est in Carne Quadrupedum & Volatilium. Quartum è Firmamento, cui Spiritus vini sua subtilitate est simillimus; quod est validissimæ impressionis, dum videlicet Aër è vaporibus Terræ & Aquæ ac Firmamenti infectus, nos postea etiam inficit; ut videmus in acutis illis & pernitiosis morbis Astralibus, Pleuresi, Peste, Prunella; quos morbos ex stellarum impressionibus ortos universalis medicina potenter expellit.*

Paracelsus dicit Materiam morborū, Tartarum videlicet, duplicem esse, Bolarem qualem habent lacticinia, carnes, pisces: & Viscosum, Bituminosum, Mucilaginosum, cujusmodi excrementum in se habēt legumina, caules, radices, frumenta.

Quatuor illa Tartari genera, in urina se manifestant, & dijudicant per artem separationis: Indè liquet, ex quo genere Tartari morbus sit. Qui ergo cognovit, quibus alimentis quis usus fuerit, morbum quoq; cognoscet aut qui morbum cognoverit, alimenta non ignorabit: Ex quo Elemento morbus, ex eodem quoq; curatio. Si Galenus cum suis asseclis horum Excrementorum cibi & potus, maximam morborum partem in nobis parientium (quæ Paracelsus sub nomine Veneni & Tartari comprehendit) habuisset legitimam cognitionē, Cholera & Melancholia ex Ægro medico, jam dudum radicitus evanuissent. Qui nescit hanc Tartaream morborum materiam è cibi & potus superfluitatibus excrementitiis procedentem fieri non potest, ut sciat, quo medio fabricator morborum nos affligat; machinam minoris mundi destruendo & vitam expellendo: & ignorato Tartaro nescitur quid sit id, quod spiritum coagulationis infringat, & Tartarum à Nutrimento separet, videlicet: Calor noster Naturalis, seu Calor Solis &

Resolutio Tartari Microcosmici Tartarum à Nutrimento separans est maximum Arcanum, sine qua claudicat morborū Tartareorum curatio vera.

lis & Lunæ microcosmicus in nobis existens, quo instar Ignis lignum consumentis, digeritur Nutrimentum, & ex illo bonus sanguis generatur, nisi per ægritudinem & debilitationem separativæ virtutis stomachi, hepatis, renum impediatur, & tunc confortandus est suo simili id est Calore Solis & Lunæ macrocosmico si haberi possit, videlicet materiâ simplicissimâ generatâ à Deo opt. Max. ex spiritu mundi (cum spiritu corporis nostri uno & eôdem) ad restaurationem & conservationem Humanæ Naturæ, vel cum iis rebus, in quibus Sol & Luna potentiâ est, per artificium in actum deducta, videlicet conversa in talem simplicē spiritum, qualis est spiritus vitæ nostræ, quod fit per resolutionem & conjunctionē cum Nutrimento: Si vero Archæus nostri purum ab impuro separantis stomachi, hepatis, vel renum inficiatur, aut per externa accidentia vis eorum separativa impediatur, tunc cum chylo manent Excrementa, & fiunt præter morbos renum, & intestinorum Morbi Stomachici in stomacho Jecorales in jecore, Arthritici in glutine, nervis, artubus & juncturis: unde *Podagra, Chiragra, Genugra, ex congelatione videlicet glutinis per spiritum Salis. Ideò Tartarus Elementorum ab Archæo stomachi debet destrui, ne fiat Tartarus Hominis, siquidem spiritus Salis, qui est heros & Dominus coagulationis in variis subjectis, offendens materiam resolutam seu separatam à nutrimento & excremento, generat Calculum. Tantum de Tartaro.*

Spiritus vitalis in Homine & Elementalis est unus spiritus.

Tartarus differt secundum loca meatuū, oris, stomachi, fundi stomachi, intestinorū, hepatis, renum, vesicæ, carnis, sanguinis, medullæ.

SECUNDÒ, *quod perfectiora medicamenta nunc, quàm olim habemus, utpote ex Mineralibus, eorumq; præparationes & debitæ administrationes Nigellis Cadmi filiis exercitatis innotuerint: Malo nodo malus cuneus applicādus: Ideò ad morbum ferreum Paracelsus adhibere jubet medicamentum conveniens chalybeum, siquidem extremi morbi extrema poscant remedia.*

TERTIÒ, *quia hoc tempore Harmonia majoris Mundi cum minori patefacta est cognitaq;, ita ut sciatur, quodnam medicamentum ex præstantissimis huic vel illi membro familiare sit & amicum, ut Cerebro Argentum, Sapphirus, Vitriolum, Smaragdus. Cordi Aurum, Margaritæ, Crocus. Pulmoni Sulphur, & sic consequenter.*

Porrò quod Paracelsus Galenum offendit, fecit Galenus idem aliis: Hippocrates etiam multa scripsit, quæ hodiè à plerisq; Galenicis reiiciuntur: Imò nec vulgaris medicinæ antistites inter se conveniunt. Quam multa sunt de morbis particularibus inter ipsos suis pugnacissimis opinionibus discrepantes, morbo-

rumq; mechanicos & fabros ignorantes controversa & indecisa discordiâ digladiata? Sicuti inter Scheckium & Fuchsium de Causa morborum continente: inter Argenterium & Fernelium de Febribus: inter Gal. & Rondeletium de Paralysi, Epilepsia, & Calculo: inter Francancianum, Rondeletium & Falloppiũ de morbo Gallico: inter Altomarum & Fernelium de Podagra. Quot millia secundum horum discrepantem methodum morientur adhuc, antequam in comitiis medicis de Causa genuina dictorum morborum post rixosas disputationes decernatur & medicorum Familia in unum conveniat. Botanicos sæpè numero de Lanâ plantarum indeciso negotio rixantes, quæstionibus, nominibusq; otiosis, se ambitiosa contentione fatigantes, nunc brevitatis causa libenter omitto. Otiosum enim esset, istas infinitas & nunquam cessaturas contentiones ac digladiationes hîc recensere. Ideò hortor & suadeo, omnibus medicinæ Hippocrat. & Galen. studiosis (in quibus Philosophica vena calet, quiq; erga medicamentorum præparationem non sunt protervè animati, & sciunt majorum inventa industriæ nostræ non debere præcludere viam, quasi in nobis effœta sit vis naturæ) ut omißis veterum delictis, & aliorum erratis, de mutando suo male instituto consilio commonefacti, vel prudentiâ eruditi, pedem errore cognito in tempore reducant, & in hujus quoq; novi Philosophi ac Medici operibus, non quidem superficialitèr & perfunctoriè, sed summâ mentis attentione legendis occupentur. Nam in hoc studiorum genere apum experientia & industria sequenda, quæ sua de fragrantißimo florum succo mella stipant & colligunt, optima quæq; à pravis segregantes ac utilia tantum tractantes: Idq; non eò me eis persuadere velim, quod omnia quæ sunt Paracelsi (sicuti è suis scriptis præcocibus quædam ipsemet retractat) tanquam Evangelica oracula venerari debeant, sicuti alios in Ethnicorũ placitis adorandis facere videmus, sed quia ad Hippocratis scripta intimius & rectius intelligenda non parvum nobis præstare beneficium, & lucem majorem adferre potest diligens & accurata ejus lectio. Illi enim laudandi non sunt, qui sine judicio omnia damnant, quæ Paracelsus habet, cum tamen ne paragraphum legerunt, vel si aliquid eorum perlegissent, tamen ne tertium quidem totaliter intellexissent. Audite Philosophastri, qui spreto nucleo, cortici Philosophorum saltem insistitis, & à Deo non è Chartaceis libris Spiritum Intelligendi literam mortuam Theophrasti & Philosophorum petite. Scripta ejus promotione ac impensis Serenißimi ac Reverendißimi ERNESTI *Principis Electoris Coloniensis*

Plures opinionum pugnas invenies apud Agrippam de vanitate scientiarum cap. de medicina.

bono

bono publico communicata, adversariis ansam pronunciandi porrexerunt quod dissensu implicentur evidentissimo, quia Expertis stylo scripsit magico, non vulgo, sed sibi & intelligentibus in scholâ magicâ educatis, Sapientiæ filiis, non Sophisticis & auri fame fascinatis Alchymistis, justâ motus invidiâ erga quosdam sui temporis iniquissimos ac inhumanos Medicos & Pharmacopæos, ipsi veneno multoties cum abbreviatione vitæ insidiantes: Si manifestius scripsisset, tunc circumforanei & vulgares illi Alchymistæ medicos omnes superassent, ac artem prostituissent magna Naturæ injuriâ. Mysteria sua sub vulgaribus & variis nominibus occultavit: ideò similitudines pro ipsa veritate non sunt sumendæ: Medicinæ enim Arcana id est Vim DEI *latentem, seu* VERBA *Magica in Paracelso pauci intelligunt: Ideò natatore Delio & ingenio acerrimo opus habēt & magicum etiam requirunt Intellectum, Mentis videlicet oculum purificatū, qui eorum sententias, & latitantia perscrutetur mysteria. Magiam ubiq; intelligo Veram ac licitam (non infamem & profanam γοητείαν Vulcano dignam, quam deplorati ingenii & nefariæ curiositatis studiosi Homines sectantur) totius nobilissimæ Philosophiæ absolutam consummationē, maximam operum* DEI *Sapientiam, plenariamq; occultæ Naturæ notitiam, quæ observato rerum consensu & dissensu conveniente applicatione agentium & patientium incredibilia, communemq; Naturæ ordinem excedentia perficere solet. Animadvertent autem intelligentes Lectores Paracelsum ad Magni Hippocratis imitationem & exemplar, utriusq; Medicinæ tàm Physicæ quàm Chirurgicæ exercitationem conjunxisse: Medicinam enim duplicem statuit, Physicam, videlicet omniū morborum cognitionem, & Chirurgicam, quæ est eorundem sanatio, quæ, instar carpentarii opera, sine manibus præstari non potest: Neutra enim nisi frequentissimo ægrorum damno & periculo sine altera tutò consistere & exerceri potest: Ideoq; omnem Chirurgum necessariò Physicum esse debere, & vice versa, ut nimirum Integræ sponsæ, sit sponsus Integer. Consulvisse insuper constanter Remediorum delectus, eorumq; præparationes & compositiones ipsis medicis faciēdas, non aliis temerè committendas. Is enim verè genuinus est medicus, qui medicamenta debitè cognita non Ratione ut Rationales Medici faciunt, sed propriâ suâ manu præparare, & à veneno & fæculentiis suis separare, repurgare, & ad purā simplicitatem reducere didicit, eaq; imperito non committere coco: Sunt enim bona mixta malis, neq; saccharum fæculentâ impuritate, nec mel venenatâ ama-*

ritudine destituitur: præparata postea fide debitâ acri judicio humanis necessitatibus legitimè accommodat, ut semen morbi evellatur, & hoc pacto omnium ægrotorum querelis fideli celeritate occurratur. Ergo Theoria & Practica, scire & præparare in medico debent concurrere, quia Judicium sine Practica omnino sterile: Laboribus manuum & Practicâ operatrice discitur medicina, ubi Vulcanus indies nova ostendit & suavissima Remedia, quæ quotidiè Natura melius meliusq; à superfluitatibus purgat, operatori suo Oeconomo tradit: Sed nostri tẽporis Magni Doctores, qui in vulgari arte medica consenuerunt, nolunt esse discipuli & tyrones, fodere erubescunt: Et quia annosa arbor difficulter transplantatur, ac veteres canes loris & venationi assuescere difficile est, malunt apertè veritati contradicere, eamq; obstinatè canina voce allatrare & mordere, quam errores suos laborando emendare, ne non satis sapuisse, aut ab aliis aliquid melius didicisse videantur: Quamvis autem clament, Chymicum non esse medicum etiamsi peritissimus fuerit, sed qui Judicio Rationeq; (postposita Chymiâ) singula morbis Remedia usurpare didicerit, tamen illi Rationales medici ad lectum ægrotantis stantes, quo se vertant nesciunt, obstupescunt sæpè & magnorum morborum, quia non curatores, saltem adulatores fiunt, siquidem Ratione non Manu medicamenta præparare didicerunt. Nolo tamen hîc ullo modo patrocinium eorum suscipere qui Hippocratis & veterum scripta sine judicio & intellectu reiicientes, Paracelsi quidem discipulos se gloriantur, sed neq; in illius Theoriâ mentẽ autoris agnoscunt, neq; in artis operibus quippiam laude dignum exequuntur. Sunt etiam quidam Pseudo Theophrastæi, avaritiâ & temeritate suâ, Divinam prophanantes medicinam (quæ hodiè multorum se sine honore sustentare conantium cogitur esse aratrum) ad fallendum efficacissimâ frontis impudentiâ, qui fucatis nominibus Theophrasti Remedia se usurpare jactitant, tàm Philosophicæ quam Vulgaris medicinæ prorsus ignari, quiq; contemptis veterum scriptis illotis manibus medicinam arripiunt, nescio quibus Arcanis & Experientiis confisi, stultâ confidentiâ quoslibet sine Ratione & Judicio morbos statim curandos suscipiunt: Imò cum vix Ignem fornaci rectè subiicere didicerunt, gravissimorum morborum curationes aggredi non dubitant: Et dum avaro oculo & Thrasonicâ jactantiâ, omnes morbos persanare se posse ostentant, & gloriantur, magnâq; audaciâ mentiri non erubescunt, ægrotantes, blandissimis desideratissimisq; promissis & pretio amplissimo accepto, grato quidem, sed falsissimo valetudinis præsagio,

His Receptis fortunâ amissis, tota ab illis evanescit sapientia: Experientia (absque matre Experientiæ Philosophia) incerta est.

Tales discunt periculis hominum, & experimenta per mortes agunt, suaque imperitia pecuniam lucrantur.

sagio foventes decipiunt, ægrisq; desertis sæpè aufugiunt, aut morbum simul cum ægro è medio tollunt. Quamvis autem videamus in magnis & difficilimis morbis, ubi omnes sensuum subtilitates obstupescunt, desperata esse omnia Remedia tàm Arabum quam Græcorum; adeoq; morborum ludibria: vanas item Indicationes & Analogismos omnes, ita ut Vetularum & Empiricorum absurdis Remediis non sine magna Medicorum ignominiâ & dedecore frequenter cedant: & multos Galenicos in multis magnis & periculosis morbis ab his circumforaneis & adulterinis Theophrastæis suis etiam illegitimè præparatis Remediis superatos esse constet: Tamen incertam illorum, audacem, temerariam, periculosam, impiam medicandi operam, quaq; dubio experimento ægrotantes mortis periculo exponunt, nullus vir conscientiosus approbavit unquam. Huic malo, ut deinceps obviam eatur, & inusta medicorum macula ob proclamatam artis suæ incertitudinem deleatur, consultum operæq; pretium facient Medicinæ studiosi, qui Musarum sacerdotes & ministri facti sunt, & Musam suam pio conjugio sibi copularunt, in quibus superbia & invidia nondum radices egerunt, quiq; laborem & sudorem (quibus Dii omnia vendere perhibentur) optatissimo cuiq; otio anteferunt, quia perplexitate & obscuritatibus quibusdam non omnibus obviis Chymicæ medicinæ Theoria Paracelsica, adhuc est obvoluta, ut neglecta manuũ denigratione, ipsa Remedia, eorumq; præparandi modum à Paracelso & Chymiatris; Curandi vero methodum Indicationibus & Inventionibus suis constantẽ ab Hippocrate & recentioribus mutuentur: Hâc enim viâ duæ hæ, Veteris & Novæ medicinæ scholæ, sine contradictione combinari, & in medico sine errore scandaloq; notabili rectè consistere poterunt, antiquata prius damnabili nostri temporis consuetudine inoleta, quâ bonum cum malo indifferenter repudiari ac reiici solet. Hoc insuper animadvertendum, si seposita superbia & avaritia probus & eruditus medicus (in quo præter Fiducialem DEI *Timorem & proximi ægrotantis Amorem Conscientia & Experientia insignis requiritur) medicamentum exhibet, illud* DEI *manum esse, sin vero improbus & indoctus, venenum. Licet vero bona medicorum pars vitam nostram alienis bonis fraudãs, pro sua inhumana invidia indignanter ferre soleat Medicinam cum suis præparationibus descriptam promiscuè cum hominum vulgo communicari, metuens, ne ex illa manifestatione publica, seu ut loquuntur profanatione, de suo lucro aliquid decedat; quia secundum stolidam vesani per omnia vulgi opinionem, pu-*

Nulla medicorum turba in civitate numerosior.

Otium pulvinar Satanæ fugiendum est cum sit mater nugarum, & noverca virtutum, ac semper pro commodo proximi negotiandum.

Paulatim à minoribus incipientes & ad majora proficientes.

In hoc scientiarum contẽptu Bonum amittitur & Malum eligitur.

Summũ medicinæ Fundamentum est Fides in Deum firma & Amor proximi, quo deficiente deficit omnis Ars.

Paracelsus nõ vult medicinã obscurandam esse.

blicata secreta vires suas amittere creduntur: murmurare tamen, & pro gratiâ mihi Oedipi imprecationes reddere desinent illi lucripetæ, ubi perpenderint, non quemvis, nec à Deo nec à Natura ad medicinam vocatum, illam licet notam secundum artem requisitam, & methodicum ac ordinatum DOSEOS *applicandi modum, siquidem unum ephippium omnibus equis non quadret, nec infirmus ensem instar exercitati pugilis tractare valeat (ut taceam reliquas in piè docto medico requisitas circumstantias) ægrotanti legitimè administrare posse: Quod solius synceri, veracis & experti medici officium est proprium, qui religiosius, sanctiusq; eruditus in exhibitione medicamentorum piæ ac venerandæ Antiquitatis vestigia, & Medicorum Hermeticorum Benedictionis verba semper adhibere solitorum morem sequentur maximè laudabilem & religiosam, neq; se in pietate ab illis ne modicum quodvis opus absq; Divina Invocatione aggredi solitis patiētur superari: Quicunq; omissa Benedictione aliqua creaturarum fungitur, hanc veluti furto & rapinâ à Deo creditur usurpasse. Nos* CHRISTUM *professi in Mirifico Nomine* IHSUH *offerre debemus: sic enim ad Coloss.* præcipit Doctor Gentium inquiens: Quæcunq; feceritis in verbo aut opere, omnia in Nomine Domini* IHSUH *Christi facite, gratias illi agentes & Deo per ipsum. Benedictio igitur* DEI *per preces impetranda, Invoca me in die tribulationis tuæ, & eripiam te & glorificabis me, ait Creator noster: Ante omnem igitur medicinam Deus Opt. Max. exorandus, ut medicina ab ipso ordinata tanquam mediū Divinos ac salutares effectus producat, ut glorificetur Nomen ejus: Secundo post omnem meliorationem ac sanationem nunquam omittatur gratiarum actio devota, ratione gratitudinis per se, & postea ad evitandam iram* DEI *contra ingratos: Hæc duo puncta ab omnibus ferè medicis prætermissa sunt, unde ipsorum infortunia potissimum acciderunt, ac postea culpa in artem est translata.*

Notandum etiam, quod quamvis Catharticum exempli gratia medicamentum æquè efficaciter operetur in improbo sicut in probo (quod Deus propter suam laudem & gloriam ac demonstrandæ suæ misericordiæ ergò permittit) finis tamen in utroq; longè diversus sit & dispar, huic salutaris, illi nocivus: Cedit enim in majorem certò subsecuturi gravioris morbi incommodum infideli, impœnitenti, medicamentum qualecunq; sine imploratione gratiæ Divinæ exhibitum & assumptum.

Hoc loco etiam observetur, quandoq; ægrum optimis & convenientissimis medi-

Non quilibet ad Medicinam aptus, nec cuivis donum Medicinæ datum. & quamvis omnia Experimenta sint arcana, imperiti tamen Dosin & sufficientiā veram in qua vis Medicinæ consistit, nesciunt: Crocus enim & Theriaca si in majore justo copia exhibeantur in venenum abeunt, minore vero inertes ignavæ jacent. Et sic Experiētia solius medici erit.

*Cap. 3. sect. 17.

1. Cor. 10. sect. 31.

Siracid. cap. 39. sect. 30.

medicamentis adhibitis non sanari propter has octo causas, quarum

PRIMA *est, Quod Terminus vitæ instet, qui nullo ingenio humano, vel quocunque ejus subsidio pertransiri potest. Nullum enim Remedium corpus corruptibile, à morte, peccatorum pœnâ & stipendio, vindicare potest: sed est res una quæ corruptionem aufert, juventutem renovat, & brevem vitam ut in Patriarchis prolongat. Quamvis autem, ut infra referemus, abbreviari & prolongari possit vita, tamen ob peccatorum pœnam, æternæ legis immutabili decreto, necessario tandem moriendum est (conjunctio enim rerum diversarum adfert necessariam secum dissolutionem) ne regressum in ætatibus (ut est apud Platonem) constituamus: Et in hoc casu etiam universalis ac summæ medicinæ usus irritus esset, quia conjugium vitæ & mortis, separationi necessitate immutabili destinatum, nulla artificum vel Naturæ industria perpetuum efficere potest: Leges enim Naturæ inviolabiles sunt: Non ergò petendum, multò minus inveniendum auxilium, ultra Terminum illum ultimum à Deo nobis impositum.*

Par. lib. de resuscitatione naturalium fol. 2 ⁵5.

Causa mortis est domesticus inimicus, quē nobiscum gerimus.

Morte tollitur maledictio in Creaturis. Sir. c. 10. sect. 11 cap. 14. sect. 18. cap. 41. sect. 5.

SECUNDA, *Quod imperitorum medicorum ignorantia, medicamentisque perniciosis eò deductus sit æger, ut bonorum medicamentorum usu, quod corruptum, perniciosum & immedicabile malum est, resarciri & sanari nequeat: Et hîc plerunque vocari solent Chymici, qui semper Trophili medici apud Plutarchum recordabuntur, affirmantis hunc perfectum esse medicum* ὁ τὰ δυνατά, ἔφη, καὶ τὰ μὴ δυνατὰ, δυνάμενος ἀναγνώσκειν: *nec generosis & immeritis Remediis gloriosâ ostentatione unquam utentur apud Apio indigentes ad infamiam:* οὐ γὰρ μετανοεῖν, ἀλλὰ προνοεῖν χρὴ τὸν ἄνδρα τὸν σοφόν: *Caveant etiam sua medicamina aliorum venenis admiscere, ne aut pernities bonis, aut salus nocentibus adscribatur, quia dolendum est tàm execrabilem esse quorundam medicorum invidiam, ut antequam honorem & laudem alteri expertiori permittant, ad tuendam existimationem vacillantem potius decumbentem aliorum arte sanabilem in extremum exitium præcipitent, ideò etiam à plebe tales meritò Honesti Carnifices vocantur.*

TERTIA, *Quia medicus serò vocatur, quando videlicet Natura succubuit, & morbus vicit: alioquin si in ægrotum agrum, medicinæ conveniens semen à seminatore medico Tempestivè seritur, principiis obstando, procul omni dubio juxta* DEI *benedictionem expectatus resultabit sanitatis fructus.*

QUARTA, *Quia æger non obtemperat: fit enim sæpenumero, ut ægrotus*

in medicamenta vel in medicum ea transferat errata, quæ ipse contra Auream apud Aelianum Locrensium legem mala vivendi ratione commisit.

QUINTA, *Quia quædam Naturæ seu Proprietates hominum peculiares ad sanationem inidoneæ nec pronæ sunt, sicuti videmus etiam nonnulla ligna propter nodorum abundantiam ita ex naturali defectu & corruptelâ degenerare, ut nullo modo findi possint: Et multoties Tempus cum Astrorum mala inclinatione sanationi est contrarium: Quicquid enim sanatur ante Tempus, recidivæ obnoxium est: Sola siquidem Temporis hora seu messis dat firmam & fixam sanitatem: Pyrum maturum sponte cadit, immaturum frustranea arboris succussione ad casum sollicitatur. Ideò his neglectis, præsertim in cura morborum Astralium, omnia sunt irrita, & frustra instituitur sanatio: Medici etiam dent operam, ne plus periculi sit à medico & medicina, quam ab ipso morbo, ideò nunquam consulant, quæ in pernitiem vergant animarum & corporis, & præcipuum illorum sit studium, ne noceant ubi prodesse non possint: Ita bona conservatur conscientia, quæ perpetua est cordis lætitia.*

In Cura ratio Temporis observanda, nam aliam hyems, aliam æstas, atque autumnus exigit.

SEXTA, *Quia morbi prædestinationis Terminum attigerunt, ibi Naturæ legibus non conceditur regressus, ut in perfectis, absolutis & consummatis, bituminosis, bolaribus, lapideis & arenosis coagulationibus: In ejusmodi enim consummatis morbis frustra est omnis cura, sicuti etiam in cæcitate & surditate innata videre est. Quod enim Natura semel ademit, reparare medicus nullo pacto potest, sicuti corporis substantia malè conformata & partes ex genitura trãspositæ, mutari nequeunt.*

Quod Natura peccavit, nemo potest emendare.

SEPTIMA, *Quemadmodum medicos sordida ægrotantium Tenacitas (siquidem nulla pecunia honestius acquiritur, & ægrius numeratur) in officio indiligentes facit: Ita sæpè etiam Aegrotantis Hæsitatio, Diffidentia, Incredulitas, erga diligentissimum medicum, effectum medicamenti remoratur, aut planè operam medentis impedit; ut taceam illos, qui contempto Ordine* DEI, *nullis medicamentis exigente necessitate uti, sed à Deo sine* Mediorum *per quæ operatur (quamvis sit ipsemet* Medicus) *adminiculo sanari cupiunt. Ordinationi Divinæ non repugnandum: Habemus Medicinam duplicem Visibilem videlicet Creatam, & Invisibilem* VERBUM DEI, *qui ergò Medicinâ sanãtur,* VERBO DEI *sanantur, qui* VERBUM *suum contemnit, contemnit etiam Medicinam; & è contra: Dicens enim, Medicina nihil est, idem affirmat nullum esse Deum.*

Pauperum, gratuita semper à vero medico habenda est ratio, inter cujus virtutes Charitas erga infimos primò elucere debet. Sir. c. 38. sect. 1. Medicus & Medicina sunt vera misericordia DEI.

se Deum. Porrò, ut dictum, Animus patientis excitatus, confidendo avidius recipit medicinam: Ideò cum Vitæ Venenum sit Tristitia, non sine causa Hippocrates in suis Aphorismis loquitur de Fiducia ægrotantis erga medicum, & ea quæ offeruntur. Firma credulitas, spes indubia, amor & confidentia erga medicum & medicinam ad sanitatem plurimùm conferunt, etiam aliquando vel plus, quã ipsa cum medico medicina. Fides Naturalis (non loquor de Fide Gratiæ ex Christo) ingenita à Deo Patre in prima Creatione, IMAGINATIO *videlicet nostra, ita potens est, ut morbos sanare & excitare valeat, sicuti manifestè apparet tempore Pestis, quando ex suâ propriâ Imaginatione, ex metu & terrore generat Basiliscum Cœli, intoxicantem Firmamentum microcosmicum, è sua superstitione prout fides patientis adjuvat. Pestis Naturalis fit Firmamentalis ac supernaturalis dum videlicet Iliaster seu Evestrum Solis per peccata hominum ad iram & pœnam irritatum propter singularem participationem cum Evestro Hominis, mortales ob sua delicta per influxum stellarum (Mumiam & Sulphur Hominis microcosmi, omnia macrocosmica venena innata latenter possidentis, suâ venenatâ malignitate & sinistro aspectu incendentiũ) inficit ac punit, & nulla quàm potens etiam medicina sit, resistere & juvare possit. Tanta est vis Syderei spiritus in corpus, ut quorsum ille imaginatur & somniat, ipsum corpus simul attollat atque traducat, ut videmus in Noctambulonibus. Fideli omnia possibilia, quia Fides omnia incerta certificat: Deus nullo modo potest vinci nisi per Fidem, qui ergo in Deum credit ille operatur per Deum, & Deo omnia sunt possibilia, quomodo autem id fiat, perscrutari non potest: Fides est saltem opus, opus videlicet illius, in quem creditur: Cogitationes superant Astrorum & Elementorum operationes: Dum enim cogitamus, & cogitationibus Fidem habemus, tunc Fides perficit opus, & sine Fide nil fit. Fides dat Imaginationem, Imaginatio dat Sydus, Sydus (ratione matrimonii cum Imaginatione) dat effectum vel opus. Fidem adhibere medicinæ dat spiritum medicinæ, spiritus dat cognitionẽ medicinæ, medicina dat sanitatem: Inde sequitur medicum ex Fide oriri, prout credidit, promovet & adjuvat ipsum spiritus, spiritus videlicet Naturæ, seu sydus medicinæ. Homo per Fidem Imaginationis sæpè facit, quod optimi medici cum suis medicamentis idoneis nil possunt efficere: multoties etiã Fides seu Persuasio illa plures sanat, quam ulla efficacia seu virtus medicamenti à medico exhibiti, ut superioribus annis in decantatâ illa Panacæa Anwaldina vidimus, &*

Animus hilaris, juge est convivium. Sirac. cap. 38. sect. 19. 20. Cap. 30. sect. 25.

Ille medicus plures sanat, de quo plures confidunt.

Imaginatio picis instar se habet, facilè adhæresc t & ignem leviter concip t.

Stellæ sunt virgæ Astrorum. Par. tract. 2. de pestilitate.

Voluntas & Imaginatio Hominis est mater pestis: Ideò imaginãdo potest Homo peste inficere totam regionem.

Lege Paracels. de morbis invisibilibus & de efficacia Fidei Naturæ, quæ ex Deo omnia potest Naturaliter.

*nunc in novo illo medicinali Fonte in finibus Misniæ & Bohemiæ hoc anno emerso, ad quem incredibilis infirmorum copia ferè indies confluit: Causa non potest reddi alia, quam constans & excessivus affectus ipsius sumentis, quæ potestas est in ipsa Anima sumentis Pharmacum, quando excusso omni metu, aut sinistra Imaginatione fertur in aliquem magnum sui desiderii excessum. Anima enim Rationalis excitata, & vehementi Imaginatione accensa, ipsam etiam Naturam superat, & per suas affectiones fortes, multa renovat in corpore proprio, & sanitatem vel ægritudinem immittit, neque solum in corpore proprio, sed etiam in corporibus alienis: Qui morsus à cane rabido in rabiem incidit, apparent in urina ejus, figuræ canum: Sic prægnantis mulieris cupiditas in corpus alienum agit, quando per sui oblivionem instar croci aquam tingentis inficit fœtum in utero, rei desideratæ notâ: Suâ enim Imaginatione format infantem, nō aliter ut figulus argillam. Timor, tremor, & appetitus sunt præcipua causa, unde phantasia, æstimatio, & Imaginatio gravidarum oritur: Dum igitur incipit imaginari, tunc Astra Firmamenti microcosmici, seu Astra humani Animi, cum phantasia, æstimatione & Imaginatione non aliter moventur, quam Externa Astra Firmamenti macrocosmici, ubi singulis momentis Astra ascendunt & descendunt, donec fiat Impressio, in qua Impressione Astra Imaginationis gravidæ mulieris, Influentiam & Impressionem fœtui imprimunt, quemadmodum cælatores pistillo sculpto, notam subjectæ materiæ. † Sic manifestū est affectus Animi, quando vehementissimi sunt, posse mortem inferre, ut legimus in historiis: Et hoc apud vulgus palam est. gaudio exuperantiore aut profusiore tristitia, nimio ardore vel odio interdum mori Homines. sæpè etiam morbis diuturnis ex ejusmodi passionibus levari, quia teste † Avicenna Natura obedit cogitationibus & vehementibus desideriis Animæ, & affecto spiritu afficitur corpus in quo spiritus delitescit. Porrò efficacia supradictæ Fidei Naturalis manifestavit se in * muliere illa hæmorrhoidica & Cēturione. * Homo ad DEI similitudinem & imaginem cœlestem quodammodo majestatem redolentem creatus, habet magna in suis manibus & potestate. Quanta enim possit constans credulitas in Animo imaginando fortiter elevato seu exaltato apud vulgus palàm notum est, tanta siquidem potest, ut & miracula operetur in opinionibus & intensis operationibus falsis. Hæsitatio autem Credulitatis & Diffidentia, non solum virtutem animi operantis, quæ inter utrumque extremum medium est, dissipant atque*

Ideò Damascenus: Oportet infirmo salutem imprimere & promittere, nec velis unquam à spe deponere, etiamsi ipse desperet.

Sunt Impressiones Inferiorum Astrorū.

† Ergò βέλτιόν ἐστι σῶμα ἢ ψυχὴν νοσεῖν.

Ψυχῆς νοσούσης εἰσὶν ἰατροὶ λόγοι.

† in l. de anima

Animæ passionibus corpus corrumpitur, & animi à corporis motibus non sunt impassibiles.

Fides hæc Naturalis seu Sapiētia Creatoris, Creaturæ ad similitudinem suam Creatæ impertita, licet possit omnia, servare tamen debet Imaginis proprietatem.

Omnia sunt possibilia credenti, & volenti: omnia impossibilia incredulo & nolenti, prout rem cogitat, & per fidē imaginatur, ita oportet illam fieri.

* Matth 19. sect. 21. * Gen. cap. 31. sect. 25. 26. &c.

atq; frangunt, sed etiam omne opus tàm in Superstitione, quàm in vera Religione infirmant, & effectum quæsitum licet fortissimorum Experimentorũ enervant: Et quod hoc loco diligenter notetur, Salvator noster, ut Pagina sacra docet, in Capernaum οὐκ ἐδύνατο miracula edere, quia non credebant, & sua incredulitate ac falsa fide ei resistebãt. Sicuti enim Homo nihil potest sine Deo, sic Deus vicissim non vult sine Homine, tanquam suo Organo, Deus & Creatura uterq; simul, neuter sine alio. Nemo igitur debet velle sine Deo, quia nemo potest esse sine Deo, in quo sumus, vivimus, & movemur.

Fides summũ & potentissimum habet inimicum Incredulitatem: nam Imaginatio Fide conjuncta omnia potest. Matth. 21.

OCTAVA, *Ne peccata majora convalescens ægrotus in Deum, proximũ, & seipsum, cum animæ suæ jactura committat, siquidem omnis morbus est piaculum, vel hac Divinâ innatâ pœnâ, vindictâ & flagello ad vitæ emendationem inposterum à justo judice vocatur: Vel hâc visitatione Paternâ, & impositâ cruce patienter ferendâ sibi & proximo exemplum sit, ad ardentiorem* DEI *Timorem & cultum, quia permittit Deus sæpius, multas quosdam homines & magnas incidere ægritudines, quib. læta sanitas carnis, cum continuatione peccatorum, maximam, non sine æternæ salutis jacturâ intulisset ægritudinem mentis: Sanitas enim sine remissione peccatorum nil conducit, cum potius sit condemnatio. Insuper peccata debilitant vires Animæ, ita quod impotens est ad corporis Regimen Naturale: Ideò debilitantur vires corporis & festinant ad mortem. Vel hoc Infirmitatis jugo & freno ceu purgatorio salutari in officio saltem pietatis contineri solet (quamvis pauci ex Infirmitate emendantur) dum amputatur ei peccandi licentia, quâ fuerat abusurus, diutius in firmâ sanitate aut vitâ constitutus.*

Fata etiam faciunt morbos incurabiles, quod deprehendimus ex denegatione auxilii à cõvenientibus remediis exhibitis expectati Matth. 9. sect. 2

Hiob. 33. sect. 19.

Et in his morbis Astrali Impressione resistente & superûm Irâ genitis, nulla medicina Corporalis (propter fores Naturæ divino obice clausas) prodest, sed Cœlestis & Spiritualis, videlicet Pœnitentiâ seriâ peccata commissa cordialiter deflere, Iram DEI *concitatam Emendatione vitæ & Reconciliatione cum proximo placare,* DEO *per Cœlestem Animarum medicum Salvatorem nostrum reconciliari, suamq; voluntatem justissimo voluntatis Divinæ beneplacito, patienter in omnibus devotè & humiliter, cum firmissima Divinæ Misericordiæ participatione subiicere. Paracelsus vocat morbos Deales ex Ente* DEI *qui ejusmodi morbos omnes infligit, & solus per bonos & malos operatur, Sanationem ait Fide fieri, vel finito purgatorio, curationem demum per medicamenta tentandã.*

In sedatione iræ DEI, incipit medicus. Hiob. 33. sect. 26.

Causæ morborum Entis DEI *sunt imperscrutabiles, hîc curatio debet in Fide quæri, non in Natura: sicuti etiam in cura morborum Dealium, Entis* DEI, *vel in cura Deifica seu Fideli observandus est Terminus prædestinatus juxta voluntatem Divinam.*

VI. DE UNICA ET SUMMA ANTIQUISSIMORUM PHILOSOPHORUM MEDICINA.

Hæc Philosophiæ occulta Minerva & hæc margarita unica pretiosissima omnem æstimationem excedit.

Porrò, quod ad summam illam ac universalem Medicinam attinet Philosophicam, ut auctarii vice etiam hoc addam, non legitur à Divina Munificentiâ majus emanasse Donum Sapientiæ: Nec Anima Rationali exceptâ, quâ post Deum in Cœlo & Terra nil admirabilius pensiculari potest, sublimius, nobilius ac præstantius sub Cœlo datum hominibus, quam hoc secretissimum secretorum Arcanorum Arcanũ, in quo cum ad Planetas inferioris Astronomiæ, quorũ imperfectiones & sordes fortissima sua impressione penetrando evanescere facit (omnem enim Sulphureitatem extraneam & immundam Terrestreitatem à metallicis & Humanis corporibus segregat) tùm etiam ad sanitatem laborantem & deperditam Humani corporis, igneo suo vigore restituendam ac conservandã, mira imo omnia fiant, ut nunc præter infinita alia usum taceam Magicum & supercœlestem, postquam finita Radiorum Solis & Lunæ Influentiâ Geneticâ & quartâ supra suam nativam Terram revolutione, omni creata Potestate Influentiali tàm in Elementali mundo, quam Cœlesti aut supercœlesti absolutissimè dotatum est: Mirabilium omnium mirabilissimum, siquidem Deus in suis operibus Mirabilis, etiam sua Dona Mirabilia, in Mirabilibus hominibus occultare consuevit. Omnis Antiquitas, omnis etiam omnium Gentium & Linguarum in doctrinæ hujus traditione Veritas, consensus doctissimorum omnium illorum, qui in omni sæculo summâ cum admiratione multorum & laude vixerunt, hoc ita se habere testatur: Hoc insuper præter ocularem multorum sæculi nostri inspectationem ac certificationem ex scriptis illorum, tot Hieroglyphicis, Magicis & Mathematicis Velamentis, tanta & tàm certa Philosophicæ Veritatis serie contextis statuere haud difficile est. Quis igitur non admiretur & amplectatur tãtum DEI *summi Donum, pretium studii, operæ & virtutis immortale, quod depulso senio rejuvenescentiam, perpetuam sanitatem ac sine proximi detrimento victum & amictum honestum non per usuram & fraudem, nec falsis mercemoniis,*

Vide Monadem Joannis Dee Londinẽsis, & Rogeriũ Bacchonem.

niis,

niis, nec per oppreßionem pauperum (ut jam divites mundi ditantur) sed per industriam operis & manuum laborem, Piis à Natura & Institutione dignificatis pollicetur Philosophis? Absit itaq; ut Priscorum exemplo neglecto, talia DEI *magnifacienda Magnalia, & stupendas Naturæ vires offuscare, aut negare velim (qui enim spernit scientiam, spernit illum juxta hanc artem verißimam Deus gloriosus & sublimis) aut quod pejus, sicuti plurimi faciunt, tanquam otiosorū hominum speculationes, aut inania insanæ delirantisq; mentis somnia ac commēta calumniari, qui tamen apud sapientes saltem judicii sui imbecillitatē produnt, & inscitiæ suæ testes publicos advocant: Calumniantes ergò & ignorantes, quos & Fatuos Philosophi vocant, ab hisce tàm divinis Epulis arcendi, ut & delirantes suis Phantasticis somniis penitus relinquendi. Nonnulli hìc arrigent aures, num proprio ingenio fretus ausim etiam de hujus quoq; præparatione hoc loco gloriari, aut ostentationis ergò (ut Theatrici Philopluti & Philochremati Philosophistæ faciunt) absolutam hujus artis cognitionem ambitiosè mihi arrogare. Verùm cum paulò ante lectori benevolo promiserim, me experta saltem traditurum, nollem hæc loco (quod viri prudentis non est, sed impostorum proprium) de hujus rei explorata certitudine vulgo sceleratißimè ementiri. Sacra namq; ac Divina hæc non Sophistarum sed Philosophorum Ars atq; Scientia, malè & perperam ab ignaris falsi damnata (siquidem inter omnes artes tàm Liberales quā Mechanicas nulla tot impostoribus scateat ut hæc) meritò ob admiranda quæ complectitur arcana veneranda est, & omnibus aliis scientiis terrenis anteferēda, à veris medicis, qui spiritu Divinæ Sapientiæ illustrati honesto victu & amictu contenti & instructi (impoßibile enim est indigentem aut non liberum Philosophari) Deum ad Salomonis exemplum non pro opibus largiendis, sed pro sapientiâ impetrandâ (ut aperiatur illis Divinæ cognitionis armarium) veneratione religiosâ precantur: & qui felicitatem suam Cœlo &* DEI *omnium bonorum largitoris saltem amore metiuntur: quos insuper amor secretorum & Naturæ juxta Divinam gratiam promovet & stimulat ad perscrutandum: & qui desiderio scientiæ consequendæ, absq; vana spe lucri aut inanis gloriæ affectatione, nullum subire manuum laborem, honestum, diuturnum & poßibilem in* DEI *Timore recusant: & tantis deniq; donis absq; malignitatis intentione neglecto aridæ sitis humanæ fonte, humilimè cum metu & tremore uti ad Finem Magistro Naturæ debitum, Laudem sc. & Honorem* DEI, *& suam proximiq;*

Cotis vice fungens accipi me hic volo veluti Indicē, qui præ forib. stans aliis (quibus prodesse magis quam mihi ipsi valeam,) iter quod ingrediendum sit ostendit.

Sapiētiæ Cor in Constantia est.

egeni utilitatem constanti Taciturnitate, sine superbia omnium hominum invidiam irritante, cupiunt: His inquam deauratæ doctrinæ Filiis (quorum aurum est Omnipotens Deus) maximum illud & omnibus divitiis anteponendum Bonum, propter hominum sanitatem meritò & jure investigandum est, relictâ provinciâ metallicâ illis, qui sæpe impiâ, & sitibundo insatiabiliq; ditescendi desiderio, æqui & iniqui neglecto discrimine, dies noctesq; horrendè & corporis & animæ suæ periculo divexantur. Nullius enim Rei avarum esse oportet Philosophum, præterquam Sapientiæ, quæ est circa Res Divinas: Ideò Verus Philosophus nunquam divitias quæsivit, nec appetiit, sed potius in Naturæ mysteriis delectatus est, siquidem Adeptus, non unius Regni tantum, sed totius ferè mundi valorem in crumenâ suâ circumferre, & in DEO *& cum* DEO *legitimè ceu totius mundi Dominus omnia possidere possit, totiq; Creaturæ in* DEI *Timore & servitio imperare. At donum istud, neque per iram, nec per vim intentatam, sed per Altissimi inspirationem vel immediatam, vel per Expertam præceptoris sapientis in hac arte demonstrationem acquiritur ocularem. Hoc ita se habere extra omnem controversiam, nemo non fatetur rectè Philosophantium. Sed quotusquisq; est, qui dum certo subactoq; judicio, mediisq; debitis cognitionẽ hanc ipsam quærit, Astra ita habeat benigna, ut per Cœlorum vestibulum & portam ad Apollinis sacraria intrare possit, & alienâ operâ montem Chymiæ ascendere? * Quis enim alteri manum porrigere auderet, nisi Timore* DEI, *Sanctimoniâ vitæ, Fide intemerata ac Harpocraticâ jam dudum multis factis periculis eum cognoverit conspicuum? Qui desiderat hanc artem, mancipium aliorum arbitrii & pecuniæ non existat, & solus sit,*

Præbet amicorum nil nisi copia damnum.

Siquidem ipsa etiam socii morosa inhabilitas, arrogans loquacitas, pertinax incredulitas, invida & detestanda infidelitas, Epicuræa tandem indignitas in omni operatione effectum impedit, atq; disturbat. Veneranda Antiquitas uno ore fatetur, à primo homine usq; ad ultimum neminem potuisse secretum istius artis Divinum adinvenire suo ingenio Naturali, secundum Rationem Naturalem solam, nec secundum Experientiam, cùm ipsum supra Rationem existat, ut quid Divinum & occultum, attestantibus hoc ipsum perpetuis & molestis laboribus illorum præsertim qui hanc Scientiam assiduâ lectione & collatione autorũ addiscere insudarunt: Sed Deum gloriosum, gratiarum largitorem optimum, suis

Qui enim Thesaurum publicè portant, & utuntur, illi deprædari cupiunt. Hiob. 22. sect. 25.

*Sed ubi reperitur Ægyptius ille ales, & laudabimus ejusmodi Phœnicem. Vide Paracels. in frag medicis ad Tomum quartum referendis fol. 311.

Non datur alicui aditus nisi per revelationem Divinam aut per vocem viventis seu ostensibilem doctrinam.

Nulla est rerum perfectio absq; Divinitatis auxilio & ejus demonstratione.

suis fidelibus sapientibus, & ipsum timentibus ac honorantibus id aperuisse & propalasse, ut suam omnipotentem bonitatem intelligant, recolant & ament, eumq; in suis mirabilibus glorificando omnibusq; viribus, ei sine aliqua sorditie, vitio aut peccato in Sanctitate & Justitiâ requisita inserviendo videant, quantum ipse fecit pro hominibus bonæ voluntatis: Et sic finaliter qui misericordiâ Infinitus est, gratiis Infinitis, ferventissimo Pietatis & Gratitudinis amore accensi, dignum inveniant, cujus sanctissimum & tremendum nomen sit benedictum in secula.

Sir. cap. 38.

His collecta mente perpensis, nemini videatur mirum, si inter tot millia quærentium (postposito præpostero ordine Regni DEI *& Lapidis Cœlestis studio præcipuo) ne uni Naturæ fores ablate retro portam Divino obice reserentur, Voluntate procul dubio Omnipotentis* DEI *resistente, qui hominum scrutatur Corda & Renes, suaq; munera & dat & subtrahit cui vult. Opus enim hoc non in Posse volentis, sed in Velle miserentis* DEI *consistit, qui novit non expedire omnibus ad salutem, habere cum Sanitate Honores & Divitias. Et quamvis alicui Horti Philosophici clavis fortè contingat (sicuti scio quibusdam evenisse) attamen propter pessulatam Januam, Gratiæ videlicet & Benedictionis Divinæ denegationem & resistentiam, nunquam potuerunt aperire, multò minus intrare, & desideratos Hermeticæ Arboris decerpere fructus, mysteriiq; hujus suavissimis potiri nucleis. Sic nostro seculo impostores quidam Verissimum Fermẽtum Philosophicum (ab aliis tamen præparatum) illicitis mediis per fas & nefas acquisitum, propter principii ignorationem ulterius multiplicare non potuerũt, siquidem sanctissima hæc scientia tales imperitos Thrasones, nunquam in sua penetralia intromittit. Hoc est illud opus, sub Virginis Philosophicæ vestimento reconditum, quod nec frater fratrem docere voluit (Ideò vanus conatus Adeptum Philosophum promeritis beneficiis, benevolentiâ, seu quocunq; excogitando officiorum genere ad communicationem velle incitare) Hoc est illud in Mentis Memoriæq; Thesauris secretissimis repositum & sepultum Secretum, super quo juraverunt occultiores sagaci ingenii subtilitate genuini Philosophi (qui maledictionem* DEI *Sophorumq; posteris relictam execrationem veriti, de industria sunt scabri & salebrosi, ne quibuslibet abstrusiores suos sensus proderent, & nobilissimam hujus Scientiæ gemmam porcis & suibus proiicerent) quod non indicarent in aliquo libro: neq; aliquis eorum in sinu cordis hanc cognitionem servan-*

Hæc unica & vera via ad omnia secreta est, ut secundum Salvatoris præceptum ad Deum omnis Boni autorem recurramus.

Deus nõ vult omnibus sciẽtiam manifestare, propter evitationem scandalorum.

tuum patefecit illam, nisi intellectum habentibus allegoricè: Ea siquidem facultas Philosophis concessa, ut quia Rerum Domini facti sunt, etiam Nomina ad arbitrium dispensare possint, & suos partus pro libitu vestire: Licet egregiè & summa cum ingenuitate Veri Philosophi sese mutuo, unum eundemq; molientes, colentes agrum, perceperunt semper, sicuti in praeceptis illorum, tanquam in speculo, sagacis ingenii viris, à Deo ad ejusmodi mysteria electis, dignis & in arte juratis innotuit satis: attribuerunt autem illud Deo glorioso, ut pro suo beneplacito inspiraret cui vellet, & prohiberet à quo vellet: affirmantes nihilominus sanctè, neminem ad optatum finem (posthabitis omnibus particularibus virtute tingēdi naturaliter prorsus destitutis, nisi è primo fonte progrediantur) posse pervenire, antequam per circularem Elementorum rotam Artis & Naturæ beneficio ad Hexagoni formam Solis Pinguedo seu Sanguis & Lunariæ Ros in unū conjungantur corpus, quod nisi Deus Altissimus voluerit, nunquam fiet, qui unus singulare hoc Spiritus Sancti donum, & impretiabile pretium, & cui & quando visum est ex speciali misericordia benignè impertitur: Et cui non vult aliquid de suis Thesauris largiri, is technis quibuscunq; adhibitis, invito Deo nil abstulerit unquam: Spiritus enim ex gratia procedit, qui quos vult inspirat. Cum igitur omnis conatus mortalium sit irritus, quem Deus non promoverit (nisi quis indubitatissimæ hujus Veritatis jacturâ, velit negare Deum esse universi moderatorem, & Creatoris sui contradicenti voluntati, se temerario, gigante o & sacrilego opponere ausu, Numinisq; indignationem cum manifesto incurrere periculo) mirari satis non possum, quod nostro saeculo, multi magni inutiliter tempus & pecuniam consumentes viri, cum mundo decipi cupienti, sibi ab aureis circumforaneorum, & contra conscientiam vitiosorum & mendacissimorum impostorum pollicitationibus patiantur imponi; non reputantes secum, sine artibus liberalibus & praeclaris (quibus illi Philosophistæ Impostores qui de Fontibus Naturæ ne guttulam gustaverunt, prorsus destituuntur) nullam mysteriorum perfectam unquam perceptionem esse acquirendam: Suis Phantasticis & Phreneticis inventionibus, Gymnosophistæ illi, credulorum hominum aures ditant, pecuniâ inanes ut reddant loculos; pollicentur magna & mentiuntur omnia, & nihil præstant credentibus incautis aliud, quam terq; quaterq; deceptos semper novis præstigiis, dolis & fraudibus subtilissimis denuò fallere: à quorum consortio non aliter est fugiendum, quàm à saevissimis inferni cruciatibus. Et quod potissimum

Hoc non creditur, sed tentatum, cum laboris, tædii & damni lucro circa finem acta probantem certificatur.

In hoc se totius negotii cardo vertit, ut Aurum Sale Naturæ Animatum præcipuum fiat subjectum medicinæ Philosophorum metallicæ.

Lege 1. cap. Geneseos sect. 27. & 28.

Tabulam Hermetis
Morienem
Alanum
Rodargirum
Monadem
Trevisanum
Lullium.

Levit. cap. 26. sect. 20.

Magni viri committunt magnos errores.

Ps 25. sect. 14.
Sir. 43. sect. 37.
Prov. 3 sect. 32.
Sap. 1. sect. 4.

Sapien-

tiam Domini, cujus mysterium saltem apud Timentes eum, in ejusmodi animas malignas & indignas non ingredi, quæ totum vitæ decursum in Vanitatum & Fraudium inquisitionibus transegere, & universum ferè mundum frustratoriis suis Dealbationum, Rubefactionum, Incrustationumq; operibus, deditâ operâ malitiosè deceperũt. Atq; ita illis Pandoræ fabulam ludentibus, nihil aliud tandem contingit, quàm quod eventurum ipsis Alphidius prædixerat, ut consumpto per circulationem cerebro, pro Tinctura colorem, pro Lapide Hermetico saxum vel vitrum, & pro Thesauro carbones ac cineres reperirent: Et quis non admiretur efficacem hanc Impostorum vim transmutatoriam, quæ sapientes in stultos, robustos in infirmos, divites in pauperes, & pauperes obæratos in desperatos ac fugitivos tandem transplantat mendicos? Quemadmodum autem Philosophorum Invidia, erga Artis & Scientiæ filios, non suæ sed DEI *gloriæ studiosos, & qui vitam ad* DEI *laudem ac honorem, proximi commodum, animæque suæ salutem duxerunt, non extenditur: sic Adeptus seu consummatus Philosophus, Arcanorum* DEI *custos, operisque dignificationem imitatus, postquam Hermetis plusquam viginti annorum labores Nutu* DEI *feliciter exegit, metuens crimen Diuinæ Majestatis læsæ, centies atrocissimam mortem, omniaq; supplicia subire formidabit minus, quam maximum & locupletissimum hunc Thesaurum Terrenum, Beneficium* DEI *Perfectum descendens à Patre Luminum (non aliter ac Regnum aliquod societatis impatiens) à Rege Regum, ac Domino Dominantium, omnisque injusti Vindice tremendo & horrendo, sibi soli custodiendum concreditum, per iram aut vim qualemcunque intentatam, impiis, Filiorum Artis & Scientiæ inimicis aut indignis cum totius mundi pernitie abutendum in sempiternæ maledictionis judicium, ullo modo publicare, quia scit certissimè à Sancta Trinitate & Christo cunctorum viuorum & mortuorum justo ac severo Judice se gravissimè puniendum, cum animæ suæ damnatione æternæque salutis jactura, nisi villicationis & Talenti concrediti rationem sufficientem reddere possit ad formidandum, ante quod omnes stabimus, & expavescendum Tribunal illius Maximi & Aeterni judicis (cujus Terribilis & Ineffabilis Majestas jurè omnibus mortalibus metuenda) qui tempore magni Judicii meritorum facturus examen, nullius malefactoris opus justificabit, & nullum benefactorem præmiis priuabit: Quando videlicet in die Terroris axes polorum inhibebit, & motus Elementorum cessabunt, tunc omnia corruent, ac calor Centri, cum calore*

Hæc in lucro perfecto opere sophistico, quia talium fumivendulorũ finis est Pulvis & Cinis.

Pietas est clavis ad omniũ Arcanorum notitiam pernecessaria.

Vide Rodargiri BRITTOSARMATI Carmen in Zodiaco Piscium, contra sacrilegos milites in sacrarium Philosophiæ protervè & minaciter irruentes.

Nulli hominum carnali revelare expedit, quia maledictus eris per tanti secreti manifestationem.

Lullius: Qui publicat Artem mala morietur morte, quia à Deo solo donandũ & revelandum secretum est, qui Naturam creavit, & non ab altero: Ipse enim cui vult, & quibus interest revelari, illis revelabit, & non aliis, quia est Donum DEI & nullius mortalis Hominis.

Hiob. 34. sect. 11. Proverb. 24. sect. 12. Apocal. 2. sect. 23. Item cap. 22. sect. 12. Esa. 3. sect. 10. 11. Jer. 17. sect. 10. Item cap. 32. sect. 19. Ezech. 33 sect. 20.

Consummatio sæculi per Ignem.

Apocal. 20. sect. 10. Mare vitreum Igni permixtum.

Proprietas Ignis est impuritatem Elementorum separare.

Solis conjunctus omnem corruptionem Elementarem conflagrabit, ubi omne malum & impurum instar plumbi projicietur cum damnatis in Abyssum, ibi omnia sulphure inextinguibili instar vitri inconsumptibilis liquidi indesinenter ardentis in æternum sine consumptione torquebuntur: Et omne quod est de virtutibus & pura Veritate ac Naturâ Elementorum Ignem Cœli non extimescentium, instar essentiæ puræ, claræ, incorruptibilis, & fixæ in Terra serena resplendente Crystallina remanebit, & cum salvatis felicibus (instar Aquilæ vel Fumi ab igne excitati sursum sublatis) in æternum requiescet: Quando enim Deus voluntate sua omnia innovando mutabit, ac Crystallina reddet, tunc motus Supernæ Naturæ morabitur in illis sine corruptione, Rom.8. sect. 19. usque ad 23. Lege Isacum Holandum in opere minerali. Utinam *magnates nostri temporis auro & argento è subditorum suorum reditibus sufficienter ditati, partem aliquam sumptuum in piè & conscientiosè doctos rerumque Chymicarum expertos viros erogarent, ac è Tribus illis Naturæ Familiis, Animalium, Vegetabilium & Mineralium, unicuique idoneo & expetenti unam saltem indagandam distribuerent, ut ex iisdem, in quibus universa Medicina fundata est, Ignis separatione in sua Tria Prima selectissima eruerent mysteria medica. Conclave Philosophicum cujusdam Principis tali Thesauro pretiosissimo & saluberrimo refertum, etiam cum Pactoli divitiis contenderet, siquidem instar Magnetis spectantium oculos ad patefactam occultæ Naturæ opulentiam contemplandam provocaret & pasceret: E cujus jucundæ & insatiabilis pulchritudinis intuitu, quæ obsecro & oculorum recreatio, & admirabilis animi ad ipsum Creatorem elevatio? Hîc videre selectissimam Vegetabilium copiam Anatomiâ Harmonicâ corporis nostri correspondentem membris, vestimentis detractis mirâ & gratissimâ varietate in sua Tria manifestatam, & visibilem factam: illic Animalium: isthic Mineralium & Metallorum:* DIANAM *videlicet* TRIUNAM *nudam, tot varietatis coloribus & Formâ in unaquaque classe semper Triplici* MERCURIALI *Limpidissima,* SULPHUREA *seu Oleosa Coloratissima, &* SALINA *Candidissima resplendentem; quæ se alioquin ab inquinato mortalium intuitu vestire solet, & hominũ cœtus in hâc mundanâ scenâ, non nisi tecta ingredi cupit: Opus certè magno Rege & Principe dignum:* FRANCISCI *Primi Galliarum Regis, Philosophorum & literatorum virorum maximi Fautoris, laudabile unum è Tribus, sed morte præventum propositum. Et hoc Talento (reservato sibi*

Pulchritudo omnis sive corporea sive incorporea, nihil aliud est quam Divini vultus atque Luminis splendor, reb. creatis insitus, per formosa corpora relucens ac refulgens, & amantes omnes instar DEI imaginis stupescere compellens. Quantum enim Res in se habet Luminis tantum etiam habet Numinis.

sibi ad suos usus fonte solo, rivulos vere superfluos derivando forâs) Deo in proximo egeno & suis membris benefacere, an non Humanitatis & Liberalitatis opus, ac Eleemosynarii in hoc magno Hospitali Pietatis officium omni laude ac sempiterna memoria dignißimum? Et hac via in Timore DEI *& Amore proximi progredientibus sine ullo dubio Luminum Pater (à quo solo tanquam efficiente Principali & Finali omnium Creaturarum & operationum causa, omne bonum Donum post vitæ emendationem petendo, quærendo, & pulsando impetrandum est) pium & laudabile propositum (Timentium enim cum facit voluntatem) longè majoribus & fortè insperatis cumulatè coacervaret beneficiis: Hæc enim sola semita non tantum ad omnia Naturæ optata Arcana perveniendi est Regia, sed quod omnium potißimum ad ipsum universi opificem, quo* UNO *omnis* BONITATIS *Divinæ* OCEANO *Infinito per Regenerationem (alteritate per unitatem absorptâ) in Sabbatho Sabbathorum seu Jubilæo Aeterno cujus gratia creati sumus comprehenso, attigimus suffragante Divina Clementia scopum & metam veram, cujus fruitione plenaria olim non aliter delectabimur, quam ærumnosus exul & peregrinus (per varios vitæ casus, per saxa, per ignes, per sentes & vepres agitatus) legitimæ tandem patriæ restitutus: siquidem Dulcia nō meminit, qui non gustavit amara: Sine Cruce & morte ad amissa bona reditus fieri nullo modo potest: nec Deus vult Hominem mortalem à se nunc peregrinantem ad immortalem beatitudinem & gloriam delicato pervenire itinere, sed per Ignem Tentationis & Tribulationis, cum tristi & amara morte, quia Coronatio & lachrymarum abstersio demum superatorum hostium victoriam subsequitur, digna enim est & majoribus præliis Vita æterna.*

Ex DEI Lumine revelantur secreta & abscondita patefiunt.
Sine eo enim nihil boni & perfecti attingi potest.
Ps.145. sect. 19.
Prov. 10. sect. 24.
Divina fiducia neminem ad benè agendum destituit.
Qui novit Unum, novit Omnia, qui discit Multa, discit Nihil. Sir. c. 34. sect. 12. 13. 14.
Beatitudo cōsistit in apprehensione summi Boni.
Deus est immutabilis Quies, ad quam omnes Creaturæ omni conatu anhelant & gemunt.
Levit cap. 25. sect. 23.

Quamvis autem, ut ad supremam medicinam revertar, adversa fortuna me honestæ syncerißimæq; Veritatis semper studiosißimum multoties ad supremi illius Philosophici sacrarii penetralia (non auri argentiq; faciendi gratia, siquidē postposita habendi satagentiâ pauco contenti sat divites sunt, sed ardore quodam medicinæ Veræ consequendæ & justo admirandorum DEI *operum desiderio) frustra licet aspirantem, & anhelantem non solum non deduxerit, sed nescio quo meo sinistro & infelicißimo fato etiam factum fuerit, ut quo ferventiori conatu animi, secretißima illa studia sectatus fuerim avidius, eò obtrectante malevolorum Invidia & Fortunæ fluctibus hactenus jactatus fuerim acerbius, æquitatis necessitas exigit, quandiu ulterius non datur, ipsa me tantæ Rei cogitatione sola*

Tob. 12. sect. 13.
Sir. 2. sect. 5.
Sap. 3. sect. 6.
Prov. 17. sect 3.
Sine Certamine & Pugna non pervenitur ad Patientiæ Victoriam & Coronā, per Angusta itur ad Augusta.

& recordatione saltem consoler. Quid, cui, quando, & quantum, novit ipse Deus, cujus Nomen glorificetur, & in Aeternum sit benedictum: qui sæpè bonus avertit, poterant quæ forte nocere: nec vitam illorum miseram expetendam esse reor, quibus felicitas damno cessit & nocumentum indè susceperunt, unde beneficium debebant reportare: & qui summâ in fortunâ, ubi jam felicitatem illis Fatorum indulgentia majorem tribuere vix ullam potuisset, propter compedes injectas fortunam desiderant: & quibus Deus quædam largitur ad pœnam iratus, quæ beneficii loco negare solet propitius. Attamen cum opera DEI *sint annuncianda, & celebranda, & ut hoc monumento relicto constet olim, nostri quoque sæculi hominibus felicitatem suam posteris non invidentibus Beneficentiam illam Divinam non fuisse negatam, in Veritatis attestationem & subsidium, nõ possum hoc loco non meminisse singularis illius Divinæ erga me Clementiæ, quod mihi non sine manifesto superum favore ceu oculato testi, in peregrinationibus meis isthæc fortuna compluribus expetentibus denegata contigerit, ut illam intueri & gustare licuerit, apud quendam Heliocantharum Borealem. Undè diu maximo Naturæ per artẽ miraculo cum stupore attonitus, inter varias & multiplices Inferioris Astronomiæ metamorphoses (viâ Antiquorum Humidâ nõdum tamen intensè ad Basilisci oculum Exaltatâ) in frigido factas, mihi hoc unum prodigium, omnium mirabilium superans admirationem cumprimis stupẽdum & spectatu dignißimum fuit, quod unica illius Laticis exhibita gutta (in quâ tanquam penuario omnium corporum Cœlestium & Terrestrium dispersæ virtutes admirando artificio invisibiliter coacervatæ, imò in qua totus mundus Astralicè concentratus erat) hominem deploratæ valetudinis & morti vicinũ sua Ignea, Astrali & Cœlesti Natura Invisibili, influendo Cordi radium Vitæ Naturalis, Vitæq; organa renovando, & defunctam Naturam (per accidentium ægritudinem causantium remotionem) reparando, una nocte ad firmam & perfectam revocarit incolumitatem: Corpora enim Humana subitò & quasi miraculosè, à quibuscunq; infirmitatibus desperatis (secundum Deum videlicet, nam multi morbi sunt innata pœna Divina, quorum curatio in Natura non quærenda) Regalis hæc, & omnium aliarum medicinarum Imperatrix resurgere facit: siquidem totus hic novus mundus regeneratus, parvum veterem corruptibilem mundum hoc est Hominem virtute Regenerationis suæ renovare, quicquid in Humano corpore læsum restaurare, superfluum consumere, defectum resarcire, & totum*

Num cap. 11. sect. 33. Ps. 78. sect. 31. Ps. 104. 105. Tob. 12. sect. 7.

Basiliscus Philosophicus instar Fulguris repentè & ex improviso cõburit quodcunque metallum imperfectum, & subitò aliam formam novã producit. Meritò igitur Indagatio illius omnib. Veritatis studiosis deberet esse commendatissima.

totum microcosmum in verum Temperamentum reducere, & in illo conservare potis est, usque ad præfinitum mortis Terminum, ob peccata mortalibus impositum.

Contra mortē nullus medicus nisi Christus.

Eodem Spiritu mundi, eodem Calore Solis & Lunæ, quo humana corpora, ab infirmitatibus & accidentibus mundantur etiam metalla imperfecta & impura, absq; novo generationis & corruptionis motu, per solum alterationis modum, & accidentium, eorum ægritudinem causantium remotionem (cum metalla non specie sed accidentibus saltem differant) Veræ Sanitati, quæ est aureitas, restituuntur.

Vulgaribus nostris, emunctæ licet naris Atheniensibus, has Vulcanicas metamorphoses, & hanc DEI *Virtutem Naturæ conjunctam nescientibus, ac medicinæ Ethnicæ admiratoribus, qui excusandæ inscitiæ suæ causa ineptè satis Prudētum dicta pro fabulis & figmentis habent, non mirum, cum intellectus intelligentium, nullis præceptis aut traditionibus fatuorum hominum obfuscatus, vix apprehendere valeat, si hoc propter tantorum mysteriorum proclamatam incertitudinem videbitur ut ignorantibus & meritò non notificandum secretum incredibile (quamvis vero verius sit) quia de Calore* SOLIS *&* LUNÆ *in suâ vitâ nil audiverunt unquam: multò minus quod Magiæ Mechanicæ beneficio Elementum* TERRÆ *supra Aquam natare possit. Hoc scire verè Philosophicum est, medico Astrali cumprimis necessarium, quorum nullus ad ullam mirabilium effectuum operationem vel cognitionem pertingere, nec nisi huic Scientiæ adhæreat de sua arte certus esse potest, præsertim in desperatarum infirmitatum nostri corporis curâ, quatuor videlicet omnium morborum monarchis, Epilepsiâ, Podagrâ, Hydrope, Leprâ. Hæc quatuor summa morborum genera Paracelsus operibus demonstrans se à Deo medicinam edoctum, cum Christi non Dæmonis adjutorio mirifica arte sustulit, non obviis & tritis nostris Medicinis purgantibus, sed paucissimis concessis Restaurantibus seu Regenerantibus, quibus Natura renovata postea omnia noxia sua sponte expellit, sicuti Epitaphium ipsius, Salisburgi, posteritati veraciter, satis superq; testatur. Omnes infirmitates provenientes ex humorum corruptione quantumcunq; graves & desperatæ curæ hâc medicinâ universali (instar dolabri dedolantis omnis generis ligna) sanantur, nisi infirmus fuerit in ultimo Termino sibi à supremo Ente constituto: vel morbus præter Naturam à Deo, pœnæ loco, & afflictionis singularis, immissus. Nemo autem* hoc

Hæc dubitatio incredula, quia pauci reperiuntur, qui firma consciētia credunt artem esse verā, lucro potius quam damno, ut antea majoribus sic deinceps posteris omnibus cedet: Ea enim ratione prospicit Deus verè Philosophātiū securitati. Exod. 32. sect. 20. Hiob. 14. sect. 19.

Non est Christianum Diabolo majorem possibilitatem & vim ascribere velle, quam Infinitæ Divinæ Sapientiæ & Omnipotentiæ.

Verorum medicorum præcipuum Fundamentum & Scopus, quia non prima sed secunda nativitas conducit.

hoc peculiare ac cœleste Donum, ut supra dictum, usurpare potest, nisi is, cui Deus ipse contulerit, qui solus & obscuritatem horum mysteriorum illuminat & claritatem offuscat, ut neq; planissima quis intelligat, nisi ab ipso illuminatus fuerit, neq; obscurissima quæq; non consequatur, si ab ipso illustrata fuerint: Tanta enim facultas à summi Creatoris affluenti & peculiari Gratiâ, venit. Ideò Lullius divinus ille & perfectissimus Philosophus meritò concludit, oportere inter Artistam & Deum causam primam, absque contrarietate concordantiam esse, ut primus motor, tanquam Forma principalis moveat Intelligentiam id est Artistæ Animam, ad Veram Intelligentiam, ut patefiat sibi id, quod est occultum in magisterio hujus artis. Benedictus erit ille, cui Dominus Deus inspirare volet Dona gratiæ suæ: Nam Dominus est Cœli, qui scit Cor illius in quibus Forma & modo vellet uti. Videmus nihilominus peccari interdum non solum ingratitudine erga Deum, verum etiam miris & Adepto Philosopho indignis erga immeritum proximum technis: quibus olim aliquot clarissimi viri & nostro sæculo duo diversarum nationum manifestati Philosophi, dono DEI *contra horrendissima Philosophorum Anathemata abutentes, sibi postea (siquidem quilibet secundum dexteritatem suam à spiritu sydereo causatam ac excitatam suæ fortunæ faber est) cum perenni Nominis sui dedecore, juxta immeritam Verissimæ Artis Philosophicæ proclamationem, dolendum & commiserandum attraxerunt exitium,* DEI *justi Vindicis Irâ (tam ob arrogantem superbiam, loquacitatem pœnâ & pœnitentiâ concomitantibus provocantem, quam ob imposturarum fraudes ad primi silentii Harpocratici rupturam, securitatis suæ gratia vicissim tegendam commissas) miserè consumpti & refrænati.*

Origo magisterii Philosophici.

Sicus faciunt plurimi qui de perfectione quamvis imaginaria saltem apud alios gloriantur, & ita sua credulitate ac persuasione se impediunt, quominus discendo ulterius proficere possint.

Antiquiores illi peritioresq; felici sydere nati Philosophi, Hermetis scientiæ inventoris filii, apud quos nil Veritate antiquius, nil turpius Falsitate atq; deceptione, & quibus semper sine teste multitudinis imperitæ tutius operæpretium fuit in RECEPTU ESSE *quam in* FRONTE *videri aut haberi: quiq; sui memoriam nulla labe contaminatam ad posteros transmittere conati sunt, non ut multi nimium creduli opinantur, quod imaginationibus suis frivolis decepti, alios vicissim voluerint decipere, quod non cadit in virum probum: Hi inquam Naturæ non publici sed occulti Secretarii, in Naturali Lumine in ipsis vigente, pro viribus sibi divinitus concessis Rationem ducem optimũ secuti, omnes summâ tum animi tum corporis intentione ad Virtutis unum eundemq; potius tendentes*

Deus primo sæculo se per Lumen Naturæ manifestavit.

dentes scopum, nil majoris esse gloriæ sunt arbitrati quam Prudenter & Quieto Silentio juxta DEI *Timorem & Amorem proximi* MENTE *recte* SANA *in* CORPORE SANO *tranquillè gaudere posse: Hæc est Philosophia Adepta, quam Paracelsus in Tinctura Physicorum explicat Vitam diuturnam & sanam absque omni infirmitate, usque ad mortem Naturalem, ejusque vitæ longæ honestam sustentationem in hac scilicet miseriarum valle, ut scilicet* DEO *absque indigentia & proximi detrimento inservire possimus: Hanc quidem felicitatem, multa licet sint animi & diuturna quadam aviditate venati plurimi: eandem tamen nec alio in medio, nec artibus ullis se adepturos unquam, nisi per admirandam abstrusissimamq́ complexionem quandam omnium totius Creaturæ in unica quadam massa confluentium & concurrentium virtutum (Viâ saltem Regiâ illa ac Ratione Philosophicâ præstandam) existimarunt: Omnibus his virtutibus spiritualibus, activisq́ qualitatibus, magno ingenii Artisq́ beneficio instar mundi minoris in unam Massam (quam Lapidem seu Pulverem suum vocare consuevêre) coacervatis & concentratis (unita siquidem vis fortior dispersa) præter* MENTIS *suavissimam quandam & mirabilem illustrationem (est enim Lux Naturæ in Tenebris mundi corruscans) omnium item rerum Naturalium & Cœlestium secretorum scientiam, operationemq́ perfectam, imo juxta omnium Rerum affluentem Abundantiam, Sanitatis beneficium legitimo hujus summi & admirandi Magisterii usu ad miraculum usque consecuti sunt: Cujus in suis monumentis scriptis nostri prædecessores Philosophi, in schola Hermetis enutriti, licet in reticendo artis secreto, constanti Taciturnitate planè elingues (scientes videlicet quibus periculis artium arduarum Indagatores & Secretarii Naturæ publici sint obnoxii, ut semper de salute vel quiete desperabundi, pervagari cogantur) hanc tamen Rationem tradere solent: quod summa illa Medicina per artificium Naturâ sagaci Scientiæ Magistrâ cooperante, ut iam dictum, præparata, sit Vita & Lux illuminans & vivificans Balsamum nostrum, hoc est vitæ spiritum seu vaporem cœlestem non visibilem: sit Vitæ nostræ Essentia: Quinta Essentia ex 4 Elementis composita, in qua sunt actualiter omnia Elementa, cum omnibus suis actibus, cum concordantia maxima, æquatione vera, secundum omnem Naturæ possibilitatem æquata & Catena aurea ligata, absq́ aliqua contrarietate: sed omnia aggregata in tàm subtili Materia & Forma tàm subtili, & tam simplicitati propinquâ respectivo modo, sicuti in Ful-*

Artis induſtriâ Naturæ defectus ut suppleatur necesse est, cum Natura ad sui perfectionem semper tendat, laboret & anhelet, ipsa suâ indole. Prov. 3 Sect. 16.

Sub Anathematis pœna, non sunt ausi loqui nisi in pictura verborum Ænigmaticorum, quia non habebant licentiam à Magistro Naturæ, ne sibi ipsis periculum accerserent aliisque maleficii ansam præberēt. Prov. 10. Sect. 14.

Excitat motum in corporibus, & vivificat Elementa, vivificantur autem Elementa cum in actum suum excitantur: nam Vita Naturalis nil aliud est, quam actus Elementorum.

gure & in Basilisci oculo, ut per Experientiam patet, in curatione morborum & metallorũ metamorphosi: Hæc res ita se habet respectu quatuor qualitatum corporis, sicut se habet Cœlum incorruptibile respectu 4 Elementorum. Hanc Quintam Essentiam vitæ radicem creavit Altissimus in Natura, ad conservationem quatuor qualitatum corporis Humani, sicuti Cœlum ad cõservationem universi. Est Ignis cœlestis non urens, anima & vita Creaturarum omnium: subjectum in quo præter Elementorum vires & operationes, omnes Firmamenti, etiam cœlestes virtutes tàm stellarum Fixarum, quam Planetarum, invisibili modo infunduntur & imprimuntur, siquidem omnium corporum cœlestium Influxus, qui sublunaribus unicuiq; particulatim communicantur, hi in hoc uno concentrantur: Theatrum secretorũ Luminis Naturæ totius: Speculum mysteriorum DEI, *& Miraculum universæ Naturæ: Totius mundi machinæ Quinta Essentia, & totus mundus Regeneratus, in quo totius Naturæ Thesaurus jacet: Subjectum & Instrumentum omnium Virtutum Naturalium & Transnaturalium: Filius* SOLIS & LUNÆ, *qui suo ascensu in Cœlum & descensu in Terram omnes vires superiorum & inferiorum adeptus est: Habitaculum omnium Formarum metallicarum, mineralium & vegetabilium, à* DEO *sub* LUNÆ *globo creatarum: Imò quod sit verè spiritus vitæ penetrans omnes alios spiritus, cum spiritu corporis nostri planè unus & idem: Vinculum inter Corpus & Animam, quo delectatur illud supercœleste, retineturque ne fugiat à corporeo carcere, ut enim pax fiat inter istos inimicos Animam & Corpus, Balsamo Vitæ medio opus est ab Externis petito quo Internum instauretur, ad retinendum vel sustentandum Ignem Vitæ longæ, sine quo fomite recedit à corpore non secus atque à lychno flamma, deficiente oleo: Materia simplicissima generata à Domino Opt. Max. ex spiritu Mundi, ad restaurationem & conservationem Humanæ Naturæ, cunctis nostri temporis Medicis prorsus incognita: Non enim in Scholis illorum provenit, qui Templum Apollinis non per debitum Ostium, sed per Tectum devium irruentes, sedem illius occuparunt, veluti Scribæ olim & Pharisæi sedem Moisis: Et dum scientiarum claves in captivitate iniquâ detinent, suis placitis nihil efficiunt aliud, quam ut sinistrè docentes, ipsi non ingrediantur Naturæ Academiam, & alios rectè discendo ingredi cupientes, suis dehortationibus pernitiosis in laudabili remorentur cursu, ita ut nunquam ad Veritatis cognitionem perveniant, & ubinam ea lateat nescire cogantur. Quia vero*

Vita Rerum Naturalium est Lucis Idæalis unio, cum Cœlo Terraq; pariter Idæalibus.

Hac ex arte omnium penè rerũ notitia, & hoc in Lapide universa rerũ natura elucet.

Tinctura est Q. Essentia de microcosmo ad primum perfectissimũ esse, & unariũ numerum Cabalisticũ quam proximè accedit.

P. vocat Balsamum perfectum, perpetuum, Catholicon Physicorum: Defensivum senectutis, medicamẽtum universale, quod instar Ignis invisibilis omnes morbos consumat.

Hanc Q. Essentiam Animarũ mediam Naturam, Veteres illi Rerũ consultissimi vocaverunt.

verò omnium morborum corporalium origo vera secundum saniores medicos est Naturalis proportionis Primorum Trium enormitas (seu ut cum medicorum vulgo loquar Immoderatio & intemperies quatuor Elementorum seu Humorum) ex quibus corpus Humanum compositum ægrotat & benè habet: hæc autem supradicta medicina, quæ in se ipsa est Creationis nostræ materia, sit congenea & uniformis substantiæ, in æqualitate consistens, Anima subtilissima secreta à fæcibus, & veluti simplex Elementorum substantia, Quintum esse seu Virtus Quinta de puriori Essentia quatuor Elementorum resultans, purificata, incorruptibilis, comparatur cœlo, nec admittit ullum malignum spiritum sed fugiunt ab illa: Et quia Temperatæ corruptioni seu putrefactioni minimum obnoxia est, ideò quantum per Naturam possibile est omnem corruptibilitatem accidentalem, è qua infirmitas provenire potest, expellit, ac per omnia membra interiorem instaurat vigorem, morbosq; Trium Principiorum exaltatione factos, reconciliatione iterum curat: Sanitas Hominis in concordantiâ & unione Trium substantiarum Primarum consistit: ubi vero exaltantur & per Astra incenduntur, sequuntur bella intestina: Et quia Tres Primæ substantiæ morborum volatiles sunt, Ignis Essentiæ morbum consumentis & purum ab impuro separantis cedunt. Insuper illa Virtus Quinta corporis Humani Elementa seu Humores in pace & fœdere Harmonico colligat, & inæquales æquando ad verum Temperamentum reducit, caloremq; insitum ac humidum substantificum corroborat, Vitæ oleum & igniculum cœlesti suo vigore in æqualitate conseruat (quandiu enim Radicalis Humor, Balsamus Vitalis, & Vitæ nostræ Nectar pretiosissimum, siquidem confortativa vis corporis Humani & Animalium ex spiritu Vitæ procedit, manet in sua quantitate, non sentitur morbus) ægrumq; sanitati ac temperiei restituit, Naturã ipsam suo in esse retinet, & Nectar Vitæ nostræ in bono & laudabili conservat Temperamento, sicq; ad mortẽ usq; Naturalem (id est, ad eum vitæ Terminum quem Omnipotens Deus Homini propter inobedientiã tàm primi parentis, quam cujusq; propriam instituit) à morbo tutum atque integrum cum Iuvẽtutis nitore & Tempore consistẽdi (quæ est ætas Pulchritudinis & Fortitudinis Humanæ) conservabit prædispositum hominẽ, qui illa prudenter & convenienter cum piâ Nominis Divini invocatione usus fuerit, modo corporis cõstitutio & complexio ejus supra modum non sit læsa. In hac ergo Q. Essentia & Spirituali Medicina, quæ est de Natura & Calore Cœli, & non in nostra Mortali & corruptibili,

Quando Elementa purificata reducũtur ad puram & æqualem simplicitatem, tũc habetur Medicina prolongandi vitam, quia sic Elementa sunt æqualia: nam inæqualitas & dominium unius in alterũ generat morbos.

Sanitas consistit in Tẽperato corpore.

Nemini videatur mirum, quod ad Solis cœlestis Lutum desiccantis & Ceram liquefaciẽtis exemplum, actus solus unius Rei, non quo ad se sed secundum Recipiẽtis Naturam variè diversificatur.

possibile est, Verum medicinæ Fontem, Conservationem Vitæ, Restitutionem sanitatis, Renouationem juventutis deperditæ, & serenæ valetudinis optatum invenire: ac Naturaliter loquendo, nulla est in toto mundo hâc verâ Philosophorum Theriacâ melior Medicina Balsamica, quæ instar Elixiris vitæ superlativa & ultima corporis Humani consolatio est, omnes activitates conservans in Natura humana & vires ex Naturæ defectu diminutas restaurans: In omni enim genere unum quid est, quod primum in eo genere gradum tenet, quia ergò hæc Medicina genita est ex incorruptibiliori & efficaciori materia, quæ sub cœlo sit, Anima vel Spiritu mundi, nimirum omnium Cœlestium, & Terrestrium vires in se continente, ideò primum teneat gradum in ordine medicinarum, & hac utens Homo, cum aliorum ciborum moderatione, poterit ad Veterum Patrum ætates accedere. Ex duobus SOLIS *&* LUNÆ *fontibus, ut doctè disserit* Suchtenius, *oritur Spiritus mundanus Naturalis & Vitalis cuncta permeans Entia, omnibus vitam & consistentiam præbens, per quem ut mediatorem omnis occulta proprietas, omnis virtus, omnis vita propagatur in inferiora corpora, in herbas, in metalla, in lapides, in animalia: ita ut nihil sit in toto mundo, quod hujus spiritus scintillâ careat vel carere possit. Hic spiritus Cœlestis, cum Naturali nostro spiritu unus & idem, cum in nostro corpore fuerit in debito statu non diminutus aut per res extraneas impeditus, est Calor iste noster Naturalis, quo omnis Res ad sustentationem & multiplicationem individuorum digeritur: Digerit enim Nutrimentum ab Homine assumptum, & generat bonum sanguinem in omnibus membris: Sanguine existente, puro existit & spiritus Cordis vitalis fortis, purus & sanus, sicq; totum corpus rectè & sanè vivit: Si verò impeditus per ægritudinem fuerit, quo minus hoc suum officium faciat, sequitur mala decoctio nutrimenti: Inde generatio impuri sanguinis, ex hoc spiritus Cordis vitalis debilitatur.* U*nde oritur Senectus Oblivionis domus, tandem sequitur plenaria exstinctio, consumptio & dissipatio spiritus illius quæ Mors est Naturalis:* U*t ergò consumptio & dissipatio dicti spiritus (quatenus per Naturam licet) vitetur, augendus & confortandus erit spiritus ac calor iste in corporibus Humanis existens Naturalis sic diminutus vel impeditus, quò fortius & melius suo officio fungatur.*

Calor Naturalis, quo digeritur omnis Res ad sustentationem, & multiplicationem Individuorum est Calor Solis & Lunæ.

Spiritus est Vita & Balsamus omnium Rerum Naturalium.

Vita Hominis est Astralis Balsamus, Impressio Balsamica, Cœlestis & Invisibilis Ignis, Aër Inclusus, & Tingens Spiritus Salis.

Cum autē omne agens cum agere cœperit, non ad inferius seipsō movet, sed ad sui par, simile & consentaneū: Confortatio etiam hæc fieri debebit per suū simile, *nempe*

nempe per Calorem illum Cœlestem Solis & Lunæ, aliorumq; Planetarum, vel cũ rebus iis, in quibus Virtus SOLIS *&* LUNÆ *potentissima est, plurimumq; abundat, minusve cohibetur à materia: Hæ enim res citius & perfectius agunt, promptiusq; generant sibi simile: Imò quod facilius etiam ex istis spiritus vel Ignis iste supernus per artificium elicitur: cujus propria sunt Calor, non urens ut Elementalis, sed omnia fœcundans, & Lux omnibus vitam tribuens. Ignis autem Elementalis & Inferioris propria sunt Calor ardens, omnia consumens, & obscuritas sterilitate cuncta replens.*

Spiritus mũdi seu Cœlestis & Naturalis spiritus nostri corporis est unus & idẽ spiritus: Ergo Calor Solis & Lunæ generatus ex ipso ictu spiritus, est res magis decocta & per consequẽs magis perfecta.

Excluditur ergò hic iste, simul etiam cum eo omnia diversa vel contraria, qualia sunt omnia Elemẽtata Inferiora. Hæc enim & alia omnia, quæ in se Naturalem compositionem includunt (quatenus adhuc crassiori materiæ immersa nondum ab ea separata sunt) corruptioni & transmutationi sunt subjecta: Conservantia vero medicamina & admodum durabilia esse debent, & à corruptione remota: Nam cum Humanum corpus à corruptione servare debeant, ea inprimis durabilia sint oportet. secus magis corrumperent, quam servarent. Addo, quod vanum esset per rem putridam & corruptibilem, corpus corruptibile velle conservare, Infirmum sanare per rem infirmam, Rem formare per rem deformitati subjectam. Omne enim corruptibile infirmum & debile additum suo simili, coaugmentat illud, & sic corruptibilitas illa augetur, & non diminuitur, uti videmus multos, & quidem plurimos nostræ ætatis medicos crassis & corporalibus suis medicamentorũ compositionibus Hominem sanum, & à morbis immunem reddere frustrâ conari: Altior namq; hîc speculatio requiritur: Morbi enim cum sint non corporales, sed spirituales utpote in spiritibus delitescentes, medicamina etiam poscunt spiritualia. Volentibus igitur in juvenibus spiritum istum vitalem (qui est Humidum & Calidum Radicale, Mumia innata, & sedem in medio Hominis corde habet, tanquam sustentaculum omnis vitæ nostræ) conservare, in senibus vero languentem restaurare, & eos velut ad juventutem reducere, quoad vires, sicq; vitam Hominis in summam sanitatem adducere, opus erit quærere non Elementalem sed Calorem illum Cœlestem Solis & Lunæ habitantem in incorruptibiliori substantia sub Lunæ globo reperibili, hunc calori vel spiritui nostro similem reddere, quod fit cum in medicinam & cibum suavissimũ præparatus fuerit, ita ut per os assumptus, statim per humanum corpus penetret, omnem rem, maximè carnem sibi unitam teneat incorruptam, virtutem & spi-

Unum simile additum suo simili facit illud magis simile.

Spiritus Vitalis in Homine & Elementalis est unus spiritus.

Calidum Innatum & Humidum primigenium microcosmicum à Calore & Humore Solis & Lunæ macrocosmico sustentantur, tãquam uno eodemq; Cœlesti illo & Naturali nostro spiritu.

ritum vitæ nutriat, augeat & restauret, omne crudum digerat, omnem excessum cujuscunque qualitatis amputet, humidum naturale faciat abundare, & calorē vel Ignem Naturalem debilem confortari, inflammari & augmētari procuret. Hoc veri medici & sanioris Philosophi erit officium: Sic enim corpus nostrum sine corruptione servare, senectutem retardare, floridam juventutem in vigore usque ad extremum vitæ finem retinere, & nisi peccati stipendium obstaret, in æterna sanitate conservare, & ab interitu tueri posset. Paracelsus vocat Elementum IGNIS, *quod instar Solis Terreni seu inferioris Firmamenti in omnibus morbis tollendis, & frigidis demortuis membris refocillandis sit summum Arcanum, operatur enim ille Ignis Essentialis in corpore ut Flamma & urtica extra corpus. Cujus etiam (ut hoc loco ab inusta ac injusta calumniâ meritò vindicetur) hæc fuit mens, ubi de perfecti hujus Ignis Vitæ viribus agit, ut Balsamus Naturæ, Mumia Balsamita, Vitale Corpus, Liquor vitæ, Humor nativus seu Radicalis, quem spiritus Vitæ agit, restauretur, confortetur, ac conservetur quasi incorruptus usque ad extremam ejus consumptionem, id est ad ultimum Vitæ spiritum absque ulla ægritudine, dolore & molestia, quod ipsum tamen in aliorum deploratis & desperatis morbis sanandis ab illo ad miraculum præstitum, ob* VENENUM *toties sibi ab invidis & inhumanis adversariis oblatum in suo corpore diutius præstare impeditus fuit, (immaturâ siquidem & violentâ hausti Veneni morte sublatus Naturalem Terminum vitæ vix assecutus est) non autem ut multi suo alienissimo commento malitiosè cavillantur, quod præsumptuosè sibi sua hac medicina aditum & viam ad Immortalem corporis sanitatem cum suis Antecessoribus demortuis Philosophis in hoc impio mundo & verâ miseriarum valle sternere voluerit, quod ipsis ut peregrinis & advenis hujus mundi ne per somnium in mentem venit. Deus omnium Creaturarum Centrum est, cui quo quis propinquior, eò beatior & minus variabilis & mutabilis est: Quò verò quid magis ab isto Centro seu uno, voluntate scilicet* DEI *immutabili, recedit ad Creaturarum circumferentiam, varietatem & pluralitatem, eò infelicius, imperfectius & mutabilius est: In unitate est Beatitudo, non in circumferentiâ, in Christo est pax, quies animarum, non in mundo. Qui ergo per immensam Bonitatem* DEI, *nos sine intermissione præcurrentem, oblitus omnium Rerum, & relictis sensibilibus & Temporalibus in transitu saltem utendis, unitus fuerit isti uni Centro, juvenescit*

Par. Tinctura Balsamum ita mundificat, ut etiam proles hereditaria in decima progenie sentiat effectum sanitatis.

Humores vitæ spiritum vitæ nutriunt.

Vide apud Par. in Tomo quinto inter Fragmēta medica fol. 162.

Definite ergò inposterū culpare Paracelsum, quod lōgitudinem vitæ aliis pollicitus sit & ipse vix justam attigerit ætatem.

Ejusmodi plura comminiscuntur & redarguunt, è malitiosa ignorantia, quæ nusquam somniavit Paracelsus.

Ultra murum Paradisi seu Æternitatis Horizontem videndus est Deus, qui est proprius Locus contemplantium.

Qui unitus cum Deo in Centro manet instar DEI & Angelorum non senescit.

scit magis, quam senescit: Et hæc est Vera Cabalistarum, & Paracelsi Vita Longa, toties votis & sanctâ spe in suis hymnis & soliloquiis expetita, Vita Enoch divina: sicuti è contra, qui huic unitissimæ Fontali & unicæ unitati per adhæsionem non unitur, necesse est perire in æternum, ac per mortem secundam separari à Luce & Vita, coniiciq; in Exteriores Caliginosi mundi Tenebras, quæ carentia conspectus DEI, *omnium pœnarum acerbissima est.*

Invanum exurgent Paracelsi cortices exurgere consueti qui hanc interpretationem clamabũt esse coactiorē & longius petitam.

Omnium rerum cognoscere opificem ipsum Deum, & in illum tota similitudinis imagine ceu essentiali quodam contactu sine vinculo transire, quo ipse transformeris, efficiarisq; Deus, ea demum Vera solidaq; Philosophia. Igitur Adeptorum Philosophorum, quorum ex saturitate Vitæ Terrenæ πολίτευμα in cœlo est, quibus unum est in omnibus Omnia, & Omnia sunt in uno unum: quiq; hæc transitoria semper sinistro, & cœlum dextro intuentur oculo: horum inquam MENS *à superiori cavillo longè semper remota & aliena fuit. Dum enim relicto post tergum Mundo in maligno posito, meditatione tranquilla & religiosa, è corporis sui sepulchro seu è mortuis Tenebrarum operibus Divina cooperante gratia excitati, potuerunt Lumina Cordis aperire & per separationem Mentis à Terrenis obstaculis in se ipso, in Sabbatho Cordis ad Deum diverti, & Beatissimo Spectaculo uno videlicet ac simplici ab intra intuitu, Essentiali quodam Divinitatis contactu, Omnia videre in uno, & in* DEI *Lumine tanquam æternitatis speculo contemplari pulchritudinem Summi Boni, Creaturæ Veteri incomprehensibilem,* INFORTUNIUM *putarunt, quæ in hac miseriarum & ignorantiæ valle est, moram: Inquietum enim est Cor nostrum, donec relicto post tergum Nihili pulcherrimo (Tenebrarum scilicet & umbræ mortis regione) redeamus ad* ENS ENTIUM *(à quo peregrinamur) tanquam ad præfixum scopum omnis desiderii & voluntatis, ad quem omnis Creatura anhelat & suspirat. Ideò denudati ab omni Creatura & relicti, relinquunt se, & à se totaliter exeunt, spretis omnibus & corporeis & incorporeis, ab imperfecto ad unum & perfectum suspirando festinant, cujus cognitio & contemplatio (id quod venerandæ canitiei Hermes sapientissimus ille ac pientissimus Philosophorum Naturalium Antesignanus & Primus Propheta in sua Monade etiam agnovit) est sacrum Cœleste & occultum silentium, sensuum rerumq; omnium quies, ubi tandem absoluto miseriarum, laborum, & peregrinationum penso, unanimi amicitia, omnes animi in una* MENTE, *quæ est super omnem* MENTEM

Rom. 6. ad Col. 23.

Mysterium Matrimonii Divini cum Homine.

Hujus radii seu veri lapidis cœlestis accessu omnes sordes purificantur, & mundātur, tenebræ ignorantiæ depelluntur.

Sir. c. 18. sect. 8. Ps. 50. sect. 10. Rom. 8.

Quicquid Deus non est nihil est, & pro nihilo computari debet.

Lactantius Hermetem nō tàm inter Philosophos, quā inter Sybillas & Prophetas, ut verũ Orphea commemorat.

ineffabili quodam modo unum penitus evadunt. Intima DEI *visio & Cognitio* DEI *Intuitiva, quæ etiam in hoc mundo Animæ separatæ per Lumen Gratiæ contingit, si quis modo se expedire velit, ac Deo subditum reddere. Ita multi sancti viri virtute Deifici Spiritus in hac vita primitias Resurrectionis degustarunt, & Patriæ Cœlestis prægustum senserunt. Mors videlicet illa Sanctorum spiritualis (quam Hebræi Mortis osculum vocant) in conspectu* DEI *pretiosa, si dici mors debeat Vitæ plenitudo: Mori oportet Mundo, Carni, Sanguini, & toti Homini Animali, qui per Excessum* MENTIS *velit ad hæc secretorum Penetralia ingredi, & in Paradisum intrare: Homo sola Mente vivens, ut Angelus evadit, ac toto (ut sic dixerim) pectore Deum quodammodo concipit. Scopus ad quem omnes dilectißimi, sancti & intimi Amici* DEI *juxta Altißimi Imaginem seu inspirationem, & non secundum Terræ Limum viventes tendunt, qui se ex Amore Divino in fontem Abyßi, seu Nihilitudinis Pelagus libenter præcipitant, & per Vitam Christi Sancta Sanctorum ingrediuntur, ut in Sabbatho vivant in Requie & Beatitudine cum Deo, & sic Aeternitatis Ambrosiano Nectare perenni potentur. Per Animam stantem, suam Divinitatis Imaginem complexam seu* MENTEM DEO *per Christum unitam actuali potimur Beatitudine.*

Unico Ictu præsentiali intuetur omnia.

Exod. 33. Es. 6. 2. Cor. 11. Ps. 115. sect. 15.

Etsi vero verba producendæ vitæ Vanorum hominum esse dicantur, nec Naturæ tamen nec Rationi repugnat Hominem sibi posse suam prolongare vitã, ultra communem hominum ætatem, usq; in magnum tempus, duas ob causas: quarum PRIMA *est, quod nullus certus Terminus in* NATURALIBUS *appareat constitutus, quo die nobis moriendum sit, sed hoc in nostra manu & potestate positum ac situm est, abrumpendi vitam si volumus, & sine* DEI *offensâ prolongandi si modo possumus, & sapientiã habemus: Loquor hîc de Naturali morte Philosophicè, quæ est tantum consumptio Naturalis Humidi & Caloris, ut demonstrabile in lychno accenso, non Theologicè de morte illa Fatali, & ultimo Termino cuilibet à* DEO *præfixo, quo non solum Naturæ debitum exolvere, sed pro peccatis pœnam reddere cogimur. Mors est Terminus, qui præteriri non potest, non autem dies vel hora, quia vivimus è Gratia* DEI *Terminum sine hora. Sicuti enim Deus nostros capillos numeravit, ita etiam annos supputat, relinquendo videlicet illos in nostra potestate: Et quia* DEI *beneplacitum fuit, ut Homo in sempiternum viveret, indè facilè percipi potest, ipsi quoq; propter Legitimã*

Ulterior longæ vitæ extensio possibilis est: Ideò Porta Genethliacorũ vitæ metam præfigentium opinionem reiicit, affirmando eum, qui infirmitates cavet, & noxia vitat, longiorẽ vitam ducere posse.

Par. cap. 7. Labyrinthi medicorum.

generis

generis Humani matrimonialem propagationem & augmentationem non displicere. Hominis etiam in hoc mundo vitam diuturnam ac longævam, præcipuè in Timore & Servitio Creatoris transactam, semper tamen citra ultimum ac Fixum DIVINÆ *mortalibus incognitū* PRÆDESTINATIONIS *Terminum vel punctum deputatum, primis parentibus & heredibus impositum, propter Lapsum ab Originali Justitia, qui præteriri non potest. Quemadmodum Homo multis modis constitutum vitæ Terminum morbis circumventum non attingere, & sic vitæ spatium abbreviare potest: eodem modo poterit impedimenta hæc removendo vitam prorogare, ut tandem Naturæ suæ constitutum vitæ Terminum attingat.* ALTERA *Causa est, quod Deus supra nominatā Medicinam, ad vitæ conservationem creavit, quæ possit corpus nostrū tàm à corruptione parentū quam à defectu proprii regiminis conservare, infirmum curare, & deperditum restaurare: imò omnes morbos naturalem mortem causantes à nobis abigere, donec veniat Terribilium omnium Terribilissimum ultimata Mors (quæ est Mumiæ Interitus) ab altissimo Creatore Deo in peccatorū stipendium ordinata. Ideò Paracelsus dicit, mortem ex Iliadi resolutione, per industriam medici impediri posse, at illam quæ ex Ente minimè: Sicuti autem Ignis aliquis potest à nobis conservari adjectis lignis: ita quoq; vita nostra prolongari potest adhibitis Remediis & arcanis, ex fonte donorum* DEI *derivatis, quibus Radicalis Humidi & Innati Caloris debilitatio ceu Ignis Ligno alitur atq; fovetur: Hoc saltem in nobis desideratur, quod exortes sapientiæ ligna non cognoscamus, quibus vita nostra esset fovenda atq; prolonganda. Adam plenus scientiæ, perfectæq; cognitionis rerum omnium Naturalium, aliiq; plures coætanei ejus, nostrâ longe frugaliorem vitam viventes, tot sæcula attigerunt non Naturâ aut Proprietate Temporis, alioquin omnibus Longævitas contigisset, sed auxilio Arcanorum & Sapientiâ paucis revelatâ, specialiq; à Deo hac in parte cognitione acceptâ, quâ produxerunt vitā in tot annos, ultra communem vivendi statum. Multi sancti viri, ante Diluvium, Medicinâ universali usi sunt, quam Adam etiam habuit in sua Familia, teste Lactantio, quæ confortat Balsamum Internum & instar Ignis Homogenea congregat, & his contraria Heterogenea segregat. Neq; eorum standū judiciis, qui mysteriorum Elementi Aquæ ignari, efficaciam crescentium atq; frugum eluisse Diluvium somniāt, seu corpora humana viribus suis per Aquam spoliata esse: Nam omnia crescentia Aquæ beneficio germinantia adhuc in eodem sunt vigore, & eâ-*

Vide Par. de vita longa.

Vide Par. in lib. 8. Archid. de Elixiriis.

Est conservatio corporis Humani ab omni accidentali corruptione.

Mors minister DEI expectat bella nostra intestina.

Mors duplex ex Iliado & Ente.

Anima perpetuitatis seu spiritus Lucis perpetuus cum Luce Naturæ conjunctus, ejusmodi conjunctionem & vitam non finit esse brevem.

dem efficaciâ, ſicuti tempore Adami. Ideoq; nihil amplius nobis deeſt, præter Arcanorum cognitionem, & uſum illorum. Et ita non creſcentibus, ſed nobis ea cognoſcendi Sapientiam Diluvium eluit. Hæc ſecretorum ſecretiſſima ſemper fuerunt occultata à vulgo Philoſophantium, & maximè poſtquam Homines cœperunt abuti Sapientiâ, diſponentes ad malum, quam Deus in ſalutem & utilitatem eorundem conceſſerat. At ſicuti pauci Naturalem Terminum attingunt, ita quoq; pauci rationem prolongandi vitam norunt: Et hujus rei ſunt Cauſæ perplures. Nam abrumpitur vita bifariam, vel per MENTEM, *unde Mentales morbi qui ſunt inviſibiles, & afficiunt nos in noſtra Mente orti, ut ſunt Incantatio, Imaginatio, Aeſtimatio, Influentia, Superſtitio, qui omnes è ſpirituali affectione procedunt: Contra ejuſmodi inflictus nulla corporalis cuſtodia, aut tegumentum prodeſt, ſed Fides reſiſtens, vel aliud medium Magicum requiritur in his faſcinis amoliendis, & licet cura ſit difficilis, eſt tamen poſſibilis. Et hi morbi ſolis medicis Adeptis cogniti, citra medicinæ Naturalis adminiculum ſanantur. Ineſt enim Hominum animis Virtus quædam deliteſcens, immutandi, attrahendi, ligandi, potiſſimum ſi maximo Imaginationis Mentis, Voluntatiſq; exceſſu, in id, quod vel attrahere, vel immutare, vel ligare, vel impedire cupiat: Hoc illis non videtur mirum, qui ſciunt operationes Magnetis Naturæ Antipathici, ſpiritualiter ac inviſibiliter faſcinantis, vires mirificas. Ne autem ſpiritus noſter, his quinq; læſionibus ſupernaturalibus inflictis, ſuffocetur, neve vita penitus abrumpatur, tunc curâ ſupernaturali & præſidio magico, citra omnem Divini Nominis profanationem, horum Aſtra maligna avertuntur in aliud quid: Et ſic qui ex Mente proceſſerunt morbi, mentalem requirunt medicationem, de quibus plura apud Paracelſum in Philoſophia Sagaci: Pietas eſt ſumma medela, cuſtodia atque conſervatio contra ejuſmodi mala, ſicuti* DEI *auxiliares manus in omnibus morbis ſunt ſummum præſervativum. Vel abbreviatur per* ENTEM, *ut per morbos Entales ſeu Corporales: Multi enim viventes ut edant voluptuoſamq; abundantiam Naturali neceſſitati paucis contentæ præponentes, crapulâ ſibi abbreviant vitam, & reperiunt mortem in olla:* Jejuniis *ſanitas conſervatur, ac optimum Regimen ad prolongandam vitam eſt moderata Diæta. Et hæc cura Naturalium læſionum membrorum videlicet ex Ente è Naturalibus cauſis & mediis (Elementis ſcilicet & Arca-*

Par. Hominibus in mundo ſe multiplicantibus, ſapientes reſervata ſecum Sapientia manſerunt in Centro, alios ipſa deſtitutos ablegarunt in Circumferentiam.

MENS & ENS abrumpunt nobis vitam.

Non obſtãte quod dicatur, actum Imaginationis eſſe immanentem, & Imaginatione unius, corpus alterius nõ poſſe alterari.

2. Reg. 4. Sir. 37. ſect. 34. cap. 31. ſect. 22 23. 24.

Arcanis) petenda. Nam quilibet morbi suam postulant propriam sanationem, respuunt alienam: Medicationes corporales non prosunt mentalibus seu supernaturalibus: nec medicationes mentales utiles esse possunt corporalibus morbis. Hoc etiam non prætereundum, quod in utero matris sæpè corrumpimur, sæpè in partu & educatione impedimur, & multis variis accidentibus possumus detineri, quo minus ad vitæ Naturalem Terminum pertingamus, sicuti abundè in suis libris à Theophrasto notatum est. Sed ne instituti nostri immemores latius quàm Præfationis ratio admiserit vagemur, hîc scribendi vela complicabo. Quicquid ergò laboribus, vigiliis, studiis & peregrinationibus lucrifeci, quod tàm Medicinam & Philosophiam illustrare, quam Lumen GRATIÆ *&* NATURÆ *manifestare possit (licet longè majora sint Divina mysteria, quam ut Humanorum verborum splendore queant illustrari) quantum Divina permisit Minerva, in hac prolixa & Admonitoria Præfatione opportunis inserui locis, & quoad licuit, quantumq; fas fuit, Doctrinæ Filiis & Sapientiæ heredibus (qui secundis meditationibus prudentioribus, lotis & Animæ & Linguæ manibus, relegendo hæc sine ulla superfluitate aut diminutione in* DEI *Lumine in medium allata sæpius per reiterationis speculationes, enucleatè ac considerato judicio percurrent) ex intimo & penitissimo Cordis Armario candidè communicavi, siquidem non satis est scire quod scias, sed ad publicam quoque utilitatem pertinet publico scripto, quod publicè intersit, palam facere, non fastum aut inanem captando gloriam, sed juvandi studio incitatus, ut posteritati consulatur & summa* DEI *benignitas colatur, venereturq;: tùm quod videam in scholis publicis maxima ex parte hodiè potius eruditionis ostentandæ, quàm auditorum profectus gratia doceri: tùm quod non cuilibet discendi & proficiendi cupido (sive lauta sive re angusta sit domi) ea contingat felicitas quæ mihi peculiari Numinis beneficio accidit, quod videlicet, in duabus Laudatissimis & Honoratissimis Familiis,* ESNÆA *in Gallia apud Bojos, &* BAPPENHEIMIA *Mareschallorum Imperii plusquam decennium magno studiorum meorum commodo liberaliter transegerim: Et dum Generosam meæ fidei & diligentiæ commissam Prosapiam instituerem, factum est, ut variis medico cumprimis* LIBRUM NATURÆ *(cujus qualibet regio folium est) non manibus sed pedibus fructuosè evolvere cupiēti, utilissimis peregrinationibus (maximè dum cum Illustri & Ge-*

Lege, perlege, relege ac reitera lectionem, nec te laboris ut spero pœnitebit.

Propria utilitas Reipub. cōmodo nō præponenda.

Schola medica non tecta est lateribus sed Firmamento: Ideo Codex Naturæ pedibus est evolvendus à perambulano ex Paracelsi mente medico.

neroso MAXIMILIANO *Mareſchallo infelici tunc ſua ſorte detenti parentis ipſius* CONRADI *Antiquæ Fidei & Virtutis nunc in Chriſto quieſcentis Herois liberationem ſollicito) cum non promiſcuè literatis optatiſsimus contigerit congreſſus, quorum aditum ſine his adminiculis alioquin difficilem expertus eſſem. Acceſsit inſuper & hoc præcipuum ac potiſsimum adjumentum, quod Illuſtriſsimus omniumq́ literatorum obſervantiâ perpetuâ digniſsimus & Heroicus Princeps* CHRISTIANUS ANHALTINUS *&c. ſuo pluſquã ſingulari in Muſas ſecretiores favore & laudabili patrocinio, me ferendo & deponendo huic oneri planè imparem (videlicet in omnibus his præparandis, & Ignis beneficio examinandis medicamentis) ſumptibus ſublevarit neceſſariis. Quo egregio in totam Rempub. Spagyricam ſtudio, promerito & exemplo (aliis magnatibus hoc loco à me ad imitationem propoſito) Celſitudo ipſius Illuſtriſsima, juxta beata ſumptuum præmia non ſolum æternam Nominis Famam & gloriam meritò ſibi ac jure conciliabit, verùm etiam ab exteris nationibus, omni temporum poſteritate Immortalis memoriæ gratiam referet. Porrò quod ad Ordinem & Diſpoſitionem medicamentorum attinet, hanc mihi (dum ſuo quilibet fruitur ſenſu) pro genii & ingenii mei modulo ac arbitrio ita placuit inſtituere: Cuilibet erit integrum ſuas adjungere ulteriores Experientias, ſibiq́ pro animi ſui ſententia ad ſuos privatos uſus amplificatam diſponere aliter: Et ita non dubitabo, hanc Chymicæ Segetis meſſem, frugumq́ mearum primitias, & hoc difficilis & Laborioſæ diligentiæ Spagyricum munus, quò non puto me potuiſſe præſtantius Patriæ & Reipub. relinquere, piâ doctrina præditis (Canes & Porcos ab omni virtute & gratia alienos, Scarabæos etiam in ſuis ſterquiliniis relinquendos non moror) futurum gratiſsimum, iiſq́ omnium maximè, qui conſumpſerunt ſuam juventutem cum infinitis laboribus ad proſequendam Scientiam, quiq́ Intelligentiæ Lumine non orbati, in Vulcani ſcholâ Spagyricâ & Hermeticâ enutriti, jam antè obſervatis medicorum conſuetis canonibus, tàm de morborum cauſis, quàm de eorundem methodica curandi ratione inſtituenda, è probatis autoribus ſufficienter edocti ſunt: Non enim ad vitandam prolixitatem, hoc loco tractari potuerunt omnia: Scimus non paucas relictas eſſe dubitationes inexplicatas: nec mirum, Multa neſcientes de multis dubitare neceſſe eſt: Et lege Philoſophica cautum eſt, ut ipſis initiatis diſcipulis & Inveſtigationi Intelligentium, quædam ſint relinquẽda occultata tædia: Ita enim probantur ingenia,*

Non tàm multa diximus quin plura adhuc tacenda reliquerimus.

ingenia, & idonea redduntur Philosophorum scholis. Qui potest capere capiat: Et qui non intelligit, aut discat aut os premat & taceat: Nihilominus Indagator solers Antiquæ Primæ & Sacræ Philosophiæ alumnus, qui in Timore DEI, *pias inclinarit aures, & Rationem seposita Phantasiâ benè dispositam cum subtili ingenio & profundo intellectu habuerit, oculorum non vulgari acie deprehendet & conjiciet, in hoc aperto Naturæ Foro (Omnipotente concedente) ex* PAUCIS *significationem* MULTORUM: *Et qui Veritatis patiens, posito livore, candido animo ad hæc legenda accesserit, & diligenti ac considerato* MENTIS *judicio affectibus non depravato omnia examinaverit penitius, fores & intima utriusque Luminis penetralia reserata, favente supremi Opificis virtute, magna tandem fatebitur gratitudine, & ex omnibus probè intellectis* ORANDO & LABORANDO *fructus suâ expectatione preferet longè uberiores. Si fortè qui sint obliquæ opinionis, Veritatis nescii & morosi palati Homines, qui temeraria sua ignorantia in ingenium nostrum ingrati beneficium pro injuria reputant, & promerito hoc publico ad* DEI *gloriam ac proximi commodum promovendum Reipubl. egenti syncerè de manu* DEI *communicato opus non habeant, illi suis superbis & temerariis censuris cum corniculæ Aesopicæ, aut farraginum consarcinationis Exprobratione (quandoquidem è palea granum eruere, verum à falso secernere non minoris artis & felicitatis quam tædiosissimi laboris) indubitatæ Experientiæ sedulitates laboriosas, alienosq; sudores (judicent hi, quibus in re simili sudatum est) injustè non exagitent, neq; cum* Timone μισανθρώπῳ *torvum vidente animum amarulentum posteritati notificent, aut crudelem suam ac detestandam inhumanitatem seu iniquissimum Veritatis assumptum odium insurgendo toti mundo publicent, nisi responsi loco è literatorum cœtu planè exclusi generis humani perduelles & publicæ salutis adversarii eliminãdi jurè jam antè vocari velint: Illos etiam Veritatis studiosos qui gratanter hos nostros labores, & fidelem diligentiam excipient, non deterreant: aut si possunt dum ipsis hac vice suarum quoque Observationum publicandarum porrigitur ansa fontes suos derivent forâs, ac ne ipsis ficulneæ maledictio contingat, lucem accensam sub modio depromãt, & omissis otiosis logomachiis, scholasticisq; quæstionib. ac disputationib. inutilib. (versatili. n. & litigioso Philosopho Sceptico, cujus non veri inveniendi, sed altercandi propositũ, cuiq; vocis contẽtione quidvis probare ac defendere, & quidvis diluere proclive est) meo exemplo incitati & provocati prout*

Iis hæc scripta sunt qui ingenio perspicaci & felici à Deo mentem illustratam & Animam sale Sapientiæ conditam possident.

Sufficiũt Intelligẽti pauca.

Mat. 21. Sect. 19

bonos ac synceros Reipubl Medicæ & Spagyricæ cives decet (siquidem Medicina perfectionis Terminum nondum assecuta est, sed multa futuris sæculis manifestanda restant) propriâ suâ Experientiâ proferant his meliora & Lazaro Egeno non VERBIS *syllogisticis aut Leviticis, sed* Operâ *succurrant Samaritanâ. Hoc si fecerint, depositisq; maledicentis Ignaviæ signaturis ex Fucis inani clamore & strepitu saltem terribilibus in Apes transplantentur, & nobiscum deinceps gratâ concordiâ, pio amore mutuisq; officiis repudiata multitudine & fornicatione in unionem & mellificium conspirent Spagyricum, præstantiamq; Chymiæ adversus Calumniantium linguas* REIPSA *propugnēt, & bonam hanc nostram operam suo ingenio doctrinaque sine invidiâ & maledicentiâ ipso opere meliorem reddere nitantur: nullum planè erit dubium, quin juxta alias arcanas adhuc in occulto delitescentes scientias, Antiqua illa, Vera & Philosophica Medicina, vetustate & injuriâ temporis, nostri etiam corruptissimi sæculi indignitate (hominum peccatis haud dubiè ita commerentibus) nondum planè manifestata, brevi faventibus superis nitori pristino ac deperdito splendori restituatur cum saluberrimo totius generis humani commodo & debito Spagyricorum Medicorum Honore, quorum operâ immensum illud Misericordiæ Divinæ pelagus Instrumenti & Calami loco ad tàm salutare negotium perficiendum uti voluerit. Id faxit illa sancta Triunitas, cujus Nomen ineffabile in sæculum sæculi sit benedictum.*

AMEN.

Quis enim Medicinæ finem perscrutari potis est?

SANA-

SANATIONES omnium Morborum (ut hîc etiam convenientissimè significantibus P. SEVERINI verbis utar) sunt duplices.

" UNIVERSALIS, quæ est ablatio Radicum " seu Impuritatum morbidarum, vel ab ortu " hæreditariove parentum semine, vel postea " alimentorũ usu & culpâ, sive externarum Impressionum In- " juriâ in Humanam Anatomiam insitarum: perficitur BAL- " SAMO Naturali Remediorum Humanæ Naturæ consenta- " neo, resolvente, consumente & dissipante Impuritatum se- " minarias Tincturas: corroborante vero, consolidante & custodiente Innatum Balsamum (quandiu enim secundum Paracelsum Humidum radicale manet in sua quantitate, nõ " sentitur morbus) Et quia hîc Indicationum pluralitates, par- " ticularitates, ordines locum non habent, uno eodemq; Re- " medio absolvitur. Ideò non sine causa dicit Lullius posse hanc unicam supremam & universalem medicinã, ad quam omnes medicinæ particulares reductæ sunt, corpori Humano administrari, sine Infirmitatis cognitione, quia sapiens Natura per suum instinctũ dedit ei Virtutes curandi omnes Infirmitates naturales & rectificandi se ipsam. Quatuor " summa Morborum genera exaltata & consummata, univer- " sali solummodo curationi subiiciuntur (Epilepsia videlicet, " Podagra, Hydrops, Lepra) ad quorum familiam omnes reli- " qui Inferiores morbi tanquam ad fontes & principia dedu- " cuntur. Optanda quidem esset Universalis hæc Curatio, sed

Una est communis omnium hominum Mumia, Spiritus Vitæ: ergo & una potest esse Medicina, quia morbus in homine nihil aliud est, quam affectio quâ Mumiæ seu Spiritus Vitæ functio in homine impeditur: probatur Exemplis, videlicet solis, salis, panis, veneni, aëris, ignis, omnes homines indifferenter afficientibus.

Horũ si summus sanatur, sanantur inferiores.

pauci hoc divûm munere digni habentur. Raymundus Lullius sedulò & fideliter Medicos ad perfectionem aspirantes jubet quærere Universalem illam medicinam, quæ una est sanativa omnis Infirmitatis, & confortativa Spiritualiũ Virtutum, siquidem in ea tanquam in unum proprium subjectũ facta est omnium Operativarum Virtutum totius Medicinę (per tres Naturæ Familias alioquin particulariter & confusè distributarum) Naturæ cursu Realis & Universalis conjunctio, congregatio & colligatio: Et qui tale habet omnium morborum Antidotum in hoc mundo, DEI habet Donum, quia Thesaurus est perennis, incomparabilis & innumerabilis. Quæcunq; Infirmitas hoc competenti adminiculo Naturali administrato non sanatur (siquidem ex denegatione auxilii, Digitum Domini Naturæ animadvertere non obscurè poterimus) tolerabilius tamen facit malum, donec Infirmum liberet ipse Deus Omnipotens.

PARTICULARIS, in quâ non semper Radices ipsæ, vel Seminales Tincturæ morborum tolluntur, sed sæpius fructus, symptomata, paroxysmi, dolores mitigantur, prohibentur, ad exaltationes venire non permittuntur, excrementorum evacuationes instituuntur, & debilitatæ Naturæ corroborationes adjunguntur, Remediorum consentaneis Spiritibus, qui morborũ diversoria soli sciunt. Nihilominus hæc Particularis Curatio, non est contemnenda: Sæpè enim in morbis gravissimis Universalis officio fungitur, quia Deus è misericordia sua quædã Secreta Naturalia Universalia manifestavit, quæ in se continent Naturã totius Cœli, alia totius Aëris,

quædam

„ quædam totius Terræ, per quæ morbi facilè dignoſcuntur & „ curantur: Specifica enim & appropriata Remedia facta Spi- „ ritualia Univerſalem Curationem ſæpè æmulantur, Impuri- „ tatum Radicibus conſumptis, & Balſami Virtute confirma- „ ta. Utiq; beati eſſemus in defectu Univerſalis, ſi ſaltem Par- „ ticulares, ſubalternas, ſpecificas, individuas Curationum ſpe- „ cies attingere liceret. Hactenus Severinus.

VIÂ PARTICULARI Morbi materiales expelluntur PRIMÒ per univerſalia emunctoria, per quæ Natura Remediis adjuta materiam morbidam excernere & compeſcere conſuevit, ſequentibus viis ſeptem, ſcilicet

per VOMITIVA.
CATHARTICA.
DIURETICA.
DIAPHORETICA.
CONFORTANTIA.
ANODYNA.
ODORIFERA.

SECUNDÒ Morbi fugantur Viâ Particulari, per Remedia appropriata & ſpecifica, ſicuti eſt

SEPTEM PRINCIPALIUM MEMBRORUM corporis Humani.
CAPITALE, ſcilicet EPILEPTICUM. APOPLECTICUM.
OPHTHALMICUM.
ODONTALGICUM.
PECTORALE.

Specificum { CORDIALE.
STOMACHICUM.
UTERINUM.
FEBRILE.
PESTILENTIALE.
PODAGRICUM.
NEPHRITICUM.
HYDROPICUM.
DYSENTERICUM.
VENEREUM.
VENENATUM.
VULNERARIUM, ulcerosum, pustulosum.

I.

UNIVERSALE DIGESTIVUM SEU MATURATIVUM.

IN morbis, qui constant ex Impuritatibus mobilibus superficiariis, qui non egerunt fixas radices, neq; ad difficiles coagulationes destinati, quod ex dolorum signaturis & symptomatum inconstantibus & turgidis effervescentiis deprehenditur, quales sunt Febres plurimę, Catarrhi, Tusses, Raucedines & similes affectus, in illis non opus est Digestivo, tutò & subitò tolluntur Purgantium & Mundificantium ope. Impuritates vero Febriculosæ & Inflammatoriæ, quæ Tincturas habent difficiliores, quoniam resolutiones & Vaporũ coagu-

coagulationes admittunt fixas, difficulter resolubiles (tales in suspectis partibus & consentaneis mineris perpetuò recipiuntur) per CONCOCTIONEM Hippocratis, vel MITIGATIONEM Paracelsi, seu EPICRASIN Galeni, (æquipollentes videlicet indicationes curativas) tutissimè & convenienter curantur: non obtemperant enim facultatibus crudis Purgantium medicamentorum communium, quæ corporeis & crudis spiritibus agunt, quæ spirituum morbosorum effervescentias exasperant: Posteaquam verò spirituum fervores cessaverint, resolutaq; materia, coagulationem consentaneā acceperit, quia vinculis spirituum destituitur, faciles admittit Purgationes.

Præparatio ad levem eductionem sine læsione Naturæ.

In morbis Chronicis, ut Epilepsiis, Quartanis, Colicis, Nephritide, Podagricis, & omnibus affectibus Tartareis, Hydrope & Leprosis affectibus Impuritates Radicales RESOLUTIONE non Concoctione propriè & primò curantur. Frustra enim Concoctionum signa in eis expectantur: Resolutione confestim instituēda est cura, Consumptione, Destructione, Ablatione: si Mitigatio confluxerit felicius propositum assequemur. Fructus vero, Paroxysmi, & fructuum effervescentiæ in nonnullis speciebus prædictorum morborum Concoctionum & Contemperationum Indicationes requirunt; Et ibi locum habet Hippocratis decretum asserentis Concocta solum medicanda nisi turgeant.

Aph. 22. sect. prima.

TARTARUS VITRIOLATUS.

℞ Salis Tartari albissimi, aliquot vicibus secundū artem

Chymicam dissoluti, filtrati & coagulati cum aqua Agrimoniæ; exempli gratia uncias quatuor; resolve in cella supra marmor, aut beneficio manicæ in oleum. Habito hoc oleo puro accipe olei Vitrioli optimè rectificati uncias duas, illudq; guttatim supra Tartari oleum in vitro capaci instilla: tunc fiet coagulum albissimum; humiditas supernatans evocetur lento calore ad siccitatem Salis, ita habetur Tartarum album Vitriolatum fixum.

Observationes.

I. Servetur modus in affundendo Vitrioli oleo ne sapor Salis repercussi sit nimium acidus, sed quasi nauseabundus: si enim nimium de oleo Vitrioli affundatur, tunc non purgat, alioquin per quatuor emunctoria, vomitum, secessum (si purgantibus immisceatur) item per urinam & sudorem operatur.

Si olei Vitrioli nimis parva quantitas affundatur, facit saltem vomitũ.

II. Si possit fieri per infundibulum angustissimi orificii, ita ut certo artificio olei Vitrioli guttæ paulatim saltem & successivè stillent in oleum Tartari, consultius erit, nam sic boni spiritus, qui ex mutuâ subitæ mixtionis effervescentiâ se vaporando elevant & evanescunt, retinebuntur.

III. Vitrum supra modum incalescit ex conjunctione duorum illorum Ignium. In hâc mutuâ effervescentiâ observetur Epilepsiæ generatio, quando videlicet Spiritus Vitæ in Microcosmo à Heterogeneis concitatus, simili modo ebullit.

IV. Qui ad duas partes olei Tartari unam partem Salis vel

vel liquoris Corallorum velit addere, antequam oleum Vitrioli guttatim affundat, ei integrum esto.

DIGESTIVUM ex illo Tartaro Vitriolato parari potest, quod necessitate exigente purgantibus medicamentis præmittendum est, in hunc modum:

℞ Tartari Vitriolati unciam j. solve in duabus vini mensuris, addatur ad libitum aqua decoctionis Passularum & Cinamomi.

De hac mixtura exhibeto duos vel tres dies ubi opus est, mane post sumptum sorbile ovum haustum unum, ad prandium alterum, tertium circa vesperam. Postea exhibeatur Catharticum è Panchymagogo. In omnibus febribus & quartanâ miranda præstat, resolvit enim Tartarum in corpore humano efficacissimè.

Vires Tartari Vitriolati.

1. In Hæmicraniâ, morbo regio, & omnium viscerum obstructionibus, in liquore idoneo, seu vino albo exhibetur ægrotantibus per aliquot dies in aurora, & si opus fuerit, dosis augeatur.

2. In Calculo exhibetur in Aqua Petroselini vel Parietariæ, vel vino albo.

3. Efficacissimum Renum deopilativum & detersivum, si scrup. semis cum Julepi Rosacei unciis duabus, & aquæ Cinamomi uncia semis misceatur & exhibeatur.

4. In Contracturis & venarum obstructionibus è Tartaro ortum habentibus utere per vicem sex vel octo granis in aquâ decoctionis uvarum Passularum & Cinamomi.

5. Sudorem provocat in aqua Cardui benedicti vel vino albo.

6. In Hydrope ut crassi & serosi humores expurgentur

℞ Scrupulum unum & misce cum uncia semis mellis Rosati solutivi, vini Enulati unciis duabus, & exhibe.

7. In Mensium suppressionibus

℞ Scrupulum j. & exhibe in syrupo Artemisiæ vel Betonicæ, vel misce cum melle Rosato in aqua Pulegii soluto.

8. Utiliter etiam in febribus exhibetur.

9. Purgat per inferiora, & omnes obstructiones tollit, si misceatur Cathartico, vel offeratur in syrupo Rosarum vel Violarum solutivo, vel melle Rosato solutivo.

10. In Melancholiâ & Splenis duritie, in aquis appropriatis offertur.

Dosis à scrupulo semis ad integrum.

In Hydromelite propter saporis emendationem commodissimè offertur.

II.
VOMITIVUM.

IN quo ciendo, Antimoniales, Vitriolatæ & Helleborinæ facultates vigent, quæ nil pravi in ventriculo relinquunt, sed

ſed omnem impuritatem radicitus evellunt.

Hellebori Vomitivum reperitur apud Conradinum expertiſſimum medicum in libello de febri Ungaricâ: Hoc loco de Vitriolo agemus: Antimonii præparationes ſequentur paulò poſt.

GILLA THEOPHRASTI SEU SAL VITRIOLI.

Cryſtalli Vitrioli, è Venere ſeu Marte præparati (ut paulò poſt dicetur in Specifico ſtomachico) reſolvantur in phlegmate acido, quod primò egreditur è deſtillatione Vitrioli vulgaris, & ſimul per octo dies circulentur. De hoc circulato liquore detur à ſcrupulo j. ad drachmam ſemis, ſeu ſcrupulos duos.

Longè efficacius & commodius operabitur hic liquor, quàm Sal è capite mortuo vulgaris Vitrioli, ſeu Albi Goslarienſis quomodo extractum.

VITRIOLUM ALBUM VOMITIVUM.

Vel ſolve Vitriolum album in aqua pluviali & evapora, donec quaſi cruſta appareat, poſtea per quatuor dies in loco frigido ponas, & concreſcent Cryſtalli, quos eximes, & aquã iterum evaporabis ut antea: Hic labor penitus tertiò reiteretur coagulando & diſſolvendo: ultimò ter eodẽ modo procedatur cum aqua Roſarum. Cryſtalli tandem ſupra calorem levem ſiccentur, & ſpontè redigentur in pulverem al-

bum. Hoc lene est Vomitivum & cerebrum benignè expurgat.

Usus & Dosis Gillæ & Salis Vitrioli.

Gillæ si scrupulus unus è vino bibatur, è vestigio Vomitũ movet, quo vẽtriculus tùm onere levatur, tùm robur acquirit, nec quicquam infertur nocumenti.

In Febribus
Lumbricis
Omnis generis infirmitatibus ventriculi
Defluxionibus salsis
Synovia: Hîc drachma una in cerevisiæ haustu exhibetur.
Peste
Doloribus Dorsi, drachma semis in vino calido.

Vulnerum recentium curam promovet, si quaternis auroris continuis drachma semis in cerevisia calida assumatur.

Dosis utriusq; à scrupulo ad duos, habitâ ratione complexionis & sexus.

Sal potest misceri cum saccharo Candi, demum in aqua Fœniculi dissolutum calidè exhiberi.

Offertur etiam in jure carnium, haustu cerevisiæ vel vini, in aqua cum melle mixta, vel in Conserva Rosarum.

Puerulis contra Lumbricos, quatuor, quinq;, octo grana in cochleari vini Malviatici exhibentur.

Ope-

Operatur hoc medicamentum variè, per vomitum, ſedes, interdum etiam ſudores & ſomnum facit.

III.

CATHARTICUM, RESOLUTIVUM, MUNDIFICATIVUM, ABLUENS.

Pollet Scammoneatis & Colocynthiacis viribus.

Obſervationes.

1. Omne Laxativum conſtet tribus Energiis, ſecundum Paracelſum, ut laxet, Naturam ab Evacuatione feſſam & debilitatam confortet, & mitiget.

2. Purgationes, quæ ſymptomata venenatarum proprietatum etiamnum relictarum teſtimonia & virium dejectionem adducunt, ſunt perpetuò fugiendæ.

3. In verâ Purgandi ratione (in quâ non dejectionum numero, vel copia, facultatum poteſtatem & præſtantiam æſtimamus, ſed ubi morborum Radices, Impuritateſq; ablatas ex ſymptomatum remiſſione, & virium reſtitutione animadvertimus) officium tunc abſolviſſe Remedia judicamus, ſive abſoluta conſumptione, ſive ſenſibili excretione Impuritates tollant, ſive urinas, ſive ſudores, ſive dejectiones moveant.

4. Cathartica, non qualitatis vi, hoc eſt, caliditatis, frigi-

ditatis, humiditatis, ſiccitatis ratione operantur, ſed occultâ proprietate, formâq; ſpecificâ, videlicet totius ſubſtantiæ proprietate, quæ caloris impulſu, ac cœleſti vi incitante, humorem ſibi familiarem & affinem ad excretionem expellit.

5. In morbis Chronicis, Criticis, & Longis non Purgationibus ſed Arcanis utendum, non enim ſanantur ſine Spagyricis gradibus.

5. Si in morbis Chronicis Purgationes inſtituantur, debent fieri tardè, paulatim, & cum tempore.

6. Quamvis fortibus & violentis medicamentis non temerè utendum eſſe, nec corpus inconſultè movendum præcipiat Plato in Timæo, & longè ante eum Hippocrates, qui Democritum amicum & familiarem Helleboro & ſimilibus curare noluit, affirmans nullum eſſe medicamentum ſolutivum, quod non deprædetur aliquam partem de viribus & ſubſtantiâ noſtri corporis: hancq; ob cauſam Avicẽna rectè dicat Medicinas etiamſi non ſint venenoſæ, eas tamen bibere Naturæ laborioſum eſſe: attamen morborũm fixæ Radices Purgationes Antimoniales, Vitriolatas & Mercuriales requirunt, à quibus merito abſtinere poſſemus niſi melior eaq; innocua præparandi via innotuiſſet, & hujus ſæculi medicorum Nutrix Intemperantia, ſpretâ avorum frugalitate, ad eorum uſum nos etiam invitos adigeret.

Hinc fortè Agrippa aſſerit nullum pro conſervanda vita ſanitateq; utilius conſilium eſſe quàm abſtinere à medicis indoctis: nullam ad ſanitatem & ſenectutem viam certiorem quam medicis inexpertis caruiſſe.

TURPETUM MINERALE.

Quia inter varia præſtantiſſima, quæ hoc loco trademus Pur-

Purgantia, primò in Mercurium incidimus, quamvis ejus Impuritates profundius admixtæ ſunt, attamen ingenioſa adaptatione poſſunt tolli.

Philoſophi Hermetici hunc Mercurium vulgi non niſi pro famulo & ſervo fugitivo quodam habuerunt hactenus: neque arbitrandum illos in ſuis ſcriptis Philoſophicis quemlibet accipere, & ſine ullo diſcrimine propinare voluiſſe Mercurium. Vera illa Philoſophica & Nobiliſſima Lympha haud ſeſe multis offert, & non niſi Philoſophis ancillari libuit. Hanc licet venantur plurimi, repererunt tamen pauci: In Philoſophia Cabaliſtica per Virginem Mariam, ſicuti Salvator noſter per Fermentum medicinæ denotatur, quia affirmant illam Ante, In, & Poſt partum ſemper manere Virginem: Sed ad inſtitutum medicum.

Aqua hæc Sapientiæ paucis innoteſcit.

Vulgaris hic Mercurius certa præparatione, doſi & mixturâ divinum evadit Pharmacum, & in plurimis morbis longè efficacius operatur, modo eadem illi adhibeatur fides, quàm decantata illa ſuperiorum temporum Panacæa è pulvere cinnabaris nativi tenuiſſimè triti, admixto croco & conchis confecto, in cujus examine minimo adhibito igne Mercurium adhuc crudum per fumum aſcendere & nummum aureum dealbare olim multoties deprehendi.

Ad præparandum Mercurium, variæ rationes fuerunt à Chymiatris excogitatæ: quorũ aliqui (nec malè) per ſpiri-

tum Salis nitri aliquoties cohobando, nonnulli per ſpiritum Salis communis, Aquas Fortes, oleum Vitrioli, alii per ſe aut cum ſilicibus longitudine temporis perficere conati ſunt.

Via præcipitandi Mercurium commodior & ſecurior vix dabitur quam ſequens.

MERCURIUS PRÆCIPITATUS.

℞ Mercurii benè purificati libram ſemis, cui affundatur lib. j. olei Sulphuris per campanam facti & rectificati (Hoc enim oleum præ omnibus aliis corroſivis eum optimè, & oleo Vitrioli longè potentius præcipitat, & coagulat, ita ut majorem etiam patiatur ignitionem) compoſitum per duos dies in arena digeratur, poſtea per retortam vitream luto munitam paulatim deſtilla, liquorem egreſſum iterum affunde, & hoc tertiò reitera. Quarta vice poteſt adhuc ſemel aliquid de recenti Sulphuris oleo affundi, & circa finem aucto Igne inter deſtillandum ita abſtrahi ut retorta candeſcat, ſic in ipſa deſtillatione præcipitatur Mercurius in maſſam albam: Poſtea fracta retorta exime illam ac ſupra marmor tere, & aqua calida pluviali deſtillata ſalſedinem diligenter ablue in vitro oris ampli: agitetur probè, & per horas quatuor ſemper aqua prius ſubſideat, antequam effundatur: edulcorationem toties reiterabis, quouſq; nullam ſalſedinem in affuſa aqua amplius deprehendes, & Mercurium remanentem videas verſum in pulverem flaviſſimum, quem poſtea prius exiccatum phialæ oblongo collo bombyce claudendæ impones, & in ignem

gnem arenæ vehementiſſimum per octo dies digerendum collocabis, ſi forte adhuc aliquid de Mercurio non ſatis præcipitato immixtum eſſet, illud ſponte ſublimabit ſe in vitri collum, quod poſtea ferreo circulo candente franges, & ſuperiorẽ partem in qua crudus Mercurius affixus hæret, caute & leniter auferes, maſſam vero in fundo reſtantem eximas, & ter Spiritum vini deſuper incendas, & poſtea ad ſuos uſus reponas: Ita ſecurè datur intra corpus.

Præcipitavi aliquando amalgamata Auri & Argenti ſeorſim, per duos annos, & quamvis pulverem rubicundum nanciſcerer, tamen nondum erat debitè fixus, nec in uſum medicum commodè adhiberi poterat, ſine ulteriori præparatione.

Qui volet ejuſmodi præcipitatum per amalgationes intra tres vel quatuor menſes bono igne adhibito conficere, videbit pulchras cupreſſi inſtar in ipſo vitro creſcentias, & ſæpius maſſam eximendo ac terendo habebit ignis violentiâ materiam terreã, poſtea per oleum Sulphuris ut jam dictum in pulverem flavum præcipitandam & figendam.

Obſervationes.

1. Signum veri præcipitati eſt, ſi cum auro fortiter teratur, nec aurum inde dealbetur, ſicuti ex contactu Mercurii fieri conſuevit.

2. Non eſt neceſſe ut ſit omnino fixus, ea enim ratione amitteret vim ſuam purgandi.

3. Nullus eſt præcipitatus qui non poſſit reduci, ſi fi-

xus planè esset, non posset in corpus humanum operari, ratione cruditatis suas operationes perficit.

Vires.

Mercurius est Balsamum Naturæ, in quo est virtus Incarnativa, quæ mirabiliter renovat, & clarificat ab omnibus Impuritatibus corpus microcosmicum Lue Venerea infectum: ubi enim tota massa sanguinea in universo venarum ambitu corrupta est, & referta multorum morborum seminariis, tūc hæc metallica vi ignis attenuata eam penetrandi vim acquirunt, ut habitum totius corporis permeent.

1. Remedium est contra infirmitates causatas ex humorum putredine, & in morbis deploratis vix experimur aliquid præsentius.

2. Educit omnes vitiosos humores, & cerebri defluxiones.

3. Purificat sanguinem in venis, & medullam in ossibus.

4. In Hydrope est Remedium appropriatum, habet enim vim expellendi.

5. In Podagra exhibetur cum Pilulis Ruffi & oleo mellis.

6. In Pleurisi cum specifico vehiculo.

7. Contra venena & scabiem.

8. In omnibus febribus continuis & intermittentibus addendo semper quatuor vel quinq; guttas olei Vitrioli cum Pilulis Ruffi.

9. Catholicon est in expurganda Lue Venerea, hujus eni horrendæ Luis solus ῥιζοτόμος dici meretur: radicitus enim

tollit

tollit omnia ulcera Venerea, & ſimiles fluxiones reiteratâ Doſi.

10. In Ictero nil præſtantius.

11. Datur etiam in Peſte, cum Pilulis peſtilentialibus Ruffi.

12. In ulceribus malignis & fœtidis expurgandis commiſcetur unguentis.

Paracelſus in Luis curatione exhibuit cum Electuario de ſucco Roſarum, & Phædro cum ſpiritu Tartari ſucceſſu feliciſſimo puſtulas Venereas expulit.

Huſerus p.m. affirmavit mihi ſe ex ejus frequentiſſimâ exhibitione, nullam unquam deprehendiſſe noxam, niſi quod interdum propter bilioſas vomitiones, ægrotantes de dolore aliquando etiam de ardore quodam gutturis ac oris conqueſti ſint, qui ſtatim adhibito levi gargariſmo vel uſu Terræ ſigillatæ, ſi ardor in gutture fuit, ſopiebatur.

Doſis & Uſus.

A gr.3 4.5.ad 6.in corporibus præſertim robuſtis.

Offertur cum Pilulis appropriatis.

In doloribus capitis cum Pilulis Cochiis.

In doloribus brachiorum cum Pilul. de Hermodactyl.

Vel miſcetur Extractis purgantibus.

In ſucco Liquiritię melius operatur quàm in Theriaca: offertur etiam in Conſerva Roſarum aut in ſaccharo Roſaceo, vel deglutiatur in pane hoſtiario, ſuperbibendo tantillum vini.

ARCANUM CORALLINUM PARACELSI, SEU MERCURIUS SUBLIMATUS *rubeus, non corrosiuus.*

℞ Mercurii lib. j. purgetur per lixivium è calce viva & cineribus clavellatis ſexies, vel ſepties, poſtea cum ſale & aceto tamdiu lavetur, donec in colorem cœleſtem abierit, & ſic erit paratus ad ſublimationem.

℞ Iſtius purgati libram j. Salis Petræ (quod tamen diligenter purificatum & ſeparatum ſit ab omni Sale vulgari, alioquin ſublimatus pulvis fieret ſupra modum corroſivus: Examen ritè ſeparati Salis poteſt fieri in hunc modum, ſi Sal Petræ ſupra laminam ignitam totus incenſus avolet, nullo Salis veſtigio remanente) & Vitrioli ad rubedinem calcinati ana lib. ij: pulveriſentur omnia & miſceantur, irrorentur ſaltem aceto deſtillato acerrimo, & cum piſtillo ligneo benè ſimul incorporentur, donec mortificatus videatur Mercurius: Maſſam poſtea totam impone lutatæ Cucurbitæ mediocris capacitatis, verùm parietibus Cucurbitæ non maculatis aut prius probè abſterſis deſtillatio in arena inſtituatur, per noctem adhibeatur ignis, ut phlegma aceti egrediatur, poſtea ſucceſſivè augendo & continuando ignem ad 24 horas ſublimatio continuetur: in capitellum ſubnigro colore aſcendet Mercurius vivus, in medio alembici pulvis erit flavi coloris, paulo ſupra materiam rubicundi: Effracto vitro collige ſublimatum pulverem omnem, ſcilicet tàm rubeum quam flavum, & accipe libram j. Salis Petræ & Aluminis calcinati

tan-

tantundem (calcinatio Aluminis in tigillo fiat modo vulgari, non ita vehementi igne, ne ſpiritus evaneſcant.) terantur omnia & impaſtentur ut antea ſaltē humectando cum prioris deſtillati aceti phlegmate, ſublima denuò in novo alembico ut prius: In continuo igne ſpatio 12 horarum abſolvitur operatio, & pulvis aſcendit, infra rubicūdiſſimo colore, paulo ſupra flavo, & in capitello nigricante: Poſtquam omnia refrixerunt, vitro rupto ſingula cautè eximantur: quod rubrum eſt ac inferiori loco parietibus vitri adhæſit ſupra caput mortuum, purum eſt & maturum, hoc ſeorſim colligatur & edulcoretur aquis Cordialibus, ultimò incendendo deſuper aliquoties Spiritum vini: Flavum ſeorſim collectum poteſt etiam in tigillo mediocri ſaltem igne calcinari ut rubeſcat, & poſtea dicto modo edulcorari: Fæces nigræ in capitello cum capite mortuo in fundo abiiciantur.

Magnum Paracelſi ſecretum & inventum.

Huſerus prætulit hunc Sublimatum Turpeto, illoque in multis deſperatis morbis feliciſſimè uſus eſt.

Uſus & Doſis.

In Hydrope.
Morbo Gallico.

Doſis à tribus granis ad quinq;, in Theriaca, ſucco Roſarum, Pilulis Catholicis.

Inſuper ſunt duo ſecretiſſimi modi tractandi Mercurium

pro medicina corporis.

In primo modo Mercurius ſine ulla additione certis inſtrumẽtis per ſe redigitur in Cinnabarim rubicundiſſimam.

In ſecundo modo mortificantur corroſivi ſpiritus Vitrioli & Salis in Mercurio ſublimato, è quo miro & ſimplici artificio homogeneo fit pulvis Cryſtallinus planè inſipidus: Unum è præſtantiſſimis Catharticis, per ſe vel cum aliis Catapotiis in uſu medico radicaliter omnia noxia è corpore humano pellens. Hoc illis non videbitur mirũ, qui ſciunt Mercurium eſſe Balſamum Naturæ, in quo eſt virtus Incarnativa & Regenerativa, mirabiliter renovãs & clarificans ab omnibus Impuritatibus.

FLORES BUTYRI ANTIMONII.

℞ Antimonii Ungarici, & Mercurii ſublimati ana lib. j. terantur ac miſceãtur diligenter, & in retorta vitrea luto obducta in arena mediocri igne deſtillentur, tunc liquor inſtar Butyri ſeu glaciei egreditur, ſi concreſcit in collo retortæ, ut ſæpè fieri ſolet, tunc admota pruna forcipe comprehenſa liqueſcat, ne obſtructione impediatur deſtillatio.

Hunc Liquorem vulgò vocant Mercurium Vitæ, cum tamen ſit ſummè corroſivus: Et fuerunt quidam ita temerarii, qui cum illo impunè luſerunt de corio humano.

Si aqua calida illi affundatur, tunc Salia corroſiva reſolvuntur, & flores albi petunt fundum, qui diligentiſſimè ab omni ſalſedine multoties aquâ calidâ edulcorandi: Ille pulvis

vis ſiccus ſervetur ad uſum medicum, & in complexionibus fortibus exhibetur majori cum ſucceſſu intra corpus, quàm vulgares Antimonii flores albi per ſublimationẽ præparati.

Qui Butyrũ illud Antimoniale prius volet rectificare, antequam aquam affundat, ei liberum eſto: Ita enim habebit flores candidiores. Num in Chymia aliquid præſtare poſſit hoc oleum, judicent ij, qui illud cum auro radicaliter ſoluto fermentare, & per rotam Philoſophicam, ſecundum artem requiſitam deducere norunt.

Uſus & Vires.

In Peſte
- Capitis morbis
- Febribus, ſi fortè moveant vomitum, non formidari debet.
- Lue Venerea
- Lepra
- Hydrope, ubi plerunque ſine vomitu per inferiora ſuas operationes perficit.
- Ulceribus malignis.

Doſis.

Duo, tria vel quatuor grana cũ Panchymagogo, vel Conſerva Roſarum, Violarum, Vitello ovi, ſyrupo Cidoniorum.

Obſerva diligenter, ut ſemper poſt omnem purgantis Antimonii exhibitionem te in lecto contineas, & paulo poſt ſumptionem jus ſorbile ſumas, ita minori moleſtia evomes,

quam si ventriculum habeas vacuum. Reiteretur haustus jusculi aut Cerevisiæ calidæ, bis, ter, quater, si opus.

FLORES ANTIMONII CORRECTI.

Primo habeātur flores Antimonii albi vulgari Chymicorum more præparati, sublimatione scilicet, mediantibus ollis artificiosè sibi mutuo incumbentibus: Vel sumantur illi qui beneficio retortæ parantur, dum pulverisatū Antimonium arenæ puræ admixtum sine omni capite mortuo ignis violentia in flores redigitur.

Postea ℞ Salis Tartari frequenti solutione & coagulatione summè depurati quantum vis, & affunde tantum de aceto destillato quantum pro solutione Salis sufficit, abstrahe acetum lento igne in Balneo, vel fac ut evaporet, affunde vicissim acetum destillatum, ut dictum, & abstrahe eodē modo reiterando laborem, donec acetum ejusdem saporis destillando egrediatur, quod octava vel nona imbibitione & destillatione fiet. Hujus igitur Salis aceti spiritu impraegnati & exiccati accipe exempli gratiâ unciam j & semis, Florum Antimonii alborum unciam unam, misce & in cruciculo ad ignem liquescant, massam liquefactam ferè instar sanguinis rubeam effunde supra marmor, ubi refrixit erit coloris cineritii. Postea tere materiam, & affunde illi in vitro sequentem aquam Vitæ aromatisatam.

℞ Galangæ
Galliæ Moschatæ

Caryo-

Caryophyllorum
Cinamomi
Maceris ana unciam ſemis.
Croci drachmas tres.

Terantur mediocriter, & affundatur Alcohol vini ſine phlegmate, in lento cinerum calore Tincturam extrahe, poſtea per declinationem aufer tinctum Spiritum vini, & affunde recentem, donec amplius non tingatur: demum omnem Spiritum vini tinctum & aromatiſatum affunde Tartaro & Antimonio ſimul ut dictum eſt liquefacto, addendo Salis Perlarum & Corallorum ana drachmas duas: Omnia vitro clauſo digerantur in calore cinerum per duos dies: Poſtea adaptato capitello deſtilletur lento igne Spiritus vini, remanebit in fundo Tinctura Aromatum cum pulvere Antimonii & Tartari, abſtrahantur omnia ad ſiccitatem, color erit inſtar Caryophyllorum: Ita habebis Antimonium optimè præparatum. Servetur in vitro clauſo pulvis, quia in aëre reſolvitur: Sine ulla formidine tutò intra corpus exhiberi poteſt.

Uſus, Vires, & Doſis.

Mirabilia operantur hi Flores
In Peſte.
Febribus acutis.
Mania.
Philtro.
Dementiis.
Faſcinationibus.

Morbis omnibus in universum opitulantur, quos atra bilis excitat.

Epilepsiis & aliis plurimis morbis succurrunt.

Per alvum, per superiora, per poros, per insensibilem transpirationem noxia copiosè expurgant.

Dosis à gr. 7. ad 8. & 10. præsertim in robustioribus.

ELECTUARIUM ANTIMONII.

℞ Vitrum Antimonii fusum Sole & Luna in Aquario seu Piscibus existentibus: teratur subtiliter aliquoties affundendo acetum destillatum, & iterum exiccando in cineribus: Sic habebis massam albam, quam in pulverem teres.

Hujus pulveris sume uncias duas.

Theriacæ Andromachi tantundem.
Nucis muscatæ drachmas duas.
Masticis tantundem.
Corticum Arantiorum.
Corallorum rub. præparatorum ana drachmas duas.
Caryophyllorum.
Sem. Fœniculi.
Coriandri præparati ana uncias duas.

Pulverisentur optimè & commisceantur, fiatq; cum myva Cidoniorum q. s. est massa, de qua formentur pilulæ in forma pisorum.

Vi-

Vires.

Mirabiliter operantur
In Peste.
Quartana.
Hydrope.
Longis & obfirmatis morbis.
Diuturnis putridis febribus.
Cachexiâ.
Melancholiâ.
Insaniâ.
Delirio.
Venenorum haustorum symptomatibus.

Dosis.

Debiliori datur pilula una:
Fortiori duæ, habita ratione ægrotantis virium.

Cautiones in exhibitione Antimonii & Turpeti.

1. In exhibitione horum duorum Catharticorum cavendum, ne sint constipationes, dolores Colici, aut unum membrorum principalium læsum, pulmonem putà, jecur, alioquin à gravi vomitu & commotione periculum.

2. Quibus Antimonium offertur, iis nec ante ejus assumptionem, nec post vena est incidenda.

3. Ubi ſeſe vomitus movet, ſolet exhiberi offa aut jus Piſorum leviter coctorum, vel gallinarum non pingue, aut calidæ Cereviſiæ hauſtus, reiterando ſi opus aliquoties, ut quis facilius vomat, & medicamenti acceleretur actio.

4. Offerantur ſemper duabus vel tribus horis ante & poſt paſtum.

5. Picrocholis & iis qui difficulter vomunt ac qui viribus imbecillibus ſunt præditi, non temerè offerri debet, ne ſtomachus ex ejus uſu gravius vellicetur, diſtendaturq;, & vires ægri in totum dejiciantur.

6. Iis rectè datur, qui ad vomitum ſunt proclives, ſtomachum fortem habent, thoracem amplum & latum, quiq; vomere aliâs ſunt aſſueti, & quibus humorum materia ſurſum fertur.

7. Si morbus occurrit contumax, hic maturandus cum uſu Turpeti per duos dies, poſtea Antimonium exhibeatur.

8. In peſte ſi offeratur Antimonium, obſervandum, ut unâ operâ ſupra bubonem maturativum Attractivum, ſupra Anthracem Attractivum ponatur, alioquin inſtar ſcirrhi indureſcit, & ad aliquot menſes durities illa non remittit.

Ad compeſcendum Vomitum nimium in hypercatharſi.

Offertur Theriaca recens vel Rob de Cidoniis: Emplaſtrum de cruſta panis ventriculo imponitur: Et plantis pedum panis toſtus aceto madefactus.

Si ſum-

Si ſummus adſit dolor capitis.

Apponitur capiti & fronti linteum madefactum aqua Lactucæ & Roſarum cum aceto & oleo Roſarum.

PANCHYMAGOGON.

Inter omnia medicamenta Cathartica, licet nec labori nec ſumptui pepercerim, nullum tamen multiplici experimento facto potui adhuc inveſtigare, quod minori moleſtia aſſumptum operationes deſideratas felicius exequeretur quam Panchymagogon.

Si Antimonium, quod apud vulgus propter vomitionum vehementiam infame & abominabile evaſit, ita præparari poſſet, ut ſaltem per inferiora ſuam obiret functionem ſine illa vulgari vehementiâ, quæ tamen in aſſignatis meis præparationibus antecedentibus ipſi maxima ex parte adempta eſt, vix daretur in rerum natura Catharticum jucundius: Sed præparationem ejuſmodi ſæpiſſimè attentatam, nondum licuit Pyrotechniæ beneficio impetrare, multò minus illam apud ullum Chymicum videre, quamvis oſtentationis gratia multi de illa, ut & de Auro potabili falſo glorientur.

℞ Specierum Diarrhod. Abbat.
Diambræ ana unciam unam.

Ex his Tinctura in digeſtione per quatuordecim dies, ut decet, quotidiè aliquoties movendo, per Spiritum vini extrahitur & ſeorſim cuſtoditur.

Deinde ℞ Pulpæ Colocynt. drachmas ſeptem.
Turpeti gummoſi drachmas quinq;.
Agarici optimi unciam unam.
Rad. Hellebori nigri veri unciam unam.
Scammonij ſelecti drachmas ſex.
Foliorum Senæ uncias quatuor.
Rhab. ſelecti drachmas tres.
Elaterij drachm. duas.
Seminis Ebuli triti uncias tres.
Hermodactyl. drachmas tres.

Incidenda incidantur, & terenda terantur, ac Spiritus vini ſpecierum tinctus, his purgantibus medicamentis ſuperfundatur, ſicq; in lento B. M. calore per dies octo vel quatuordecim macerentur (cave ne Spiritus vini vitrum rumpat) Tinctum poſtea Spiritum aufer per inclinationem, & recentem affunde, tamdiu, donec omnis Tinctura & vis purgatrix extracta ſit: ultimo Spiritum vini Tinctum ſimul mixtum abſtrahe in lento Balnei calore, donec craſſamẽtum inſtar mellis in fundo relinquatur: circa finem adde olei Cinamomi, Caryophyllorum, Nuciſtę ana guttas decem, Salis Perlarum & Corallorum ana drachmas duas. Salem è fæcibus calcinatis arte extractũ cum raſuræ Cranei lotone uno majoris efficaciæ ergò admiſcere poteris. Non datur melius Catharticum, quod minori moleſtia purget.

Uſus & Doſis.

Ex hac compoſitione ſumitur à ſcrupulo uno ad duos ex

vino

vino Malviatico vel alio generoſo, è juſculo vel alijs Catapotijs aggregativis admixtis.

Sunt qui in uſu aliquot guttas olei Vitrioli addere ſolent.

In pulvere Liquiritiæ ſine moleſtia omnes noxios humores expurgat.

Poſſunt indè efformari pilulæ & per ſe deglutiri, vel quod optimum diſſolvatur in hauſtu vini Malviatici.

ALIA DESCRIPTIO.

℞ Pulpæ Colocynth. drachmas ſex.
Agarici
Scam. ſelect. ana unciam ſemis.
Hellebori nigri
Specierum Diarrhod. Abb.
Aloës ſucco citrini ana unciam j.

Extrahatur ex omnibus per Spiritum vini Eſſentia, à qua poſtea in Balneo Spiritus vini ſeparandus. Et quia in Extractione Purgantium ſæpè ſolet vis purgatrix debilitari, ideò quidam ſolent ad unam partem Extractorum addere crudorum Purgantium partem alteram: adde ergò ſuperioribus, antequam Extractum in fundo remanens planè inſpiſſetur,

Trochiſcorum Alhandal drachmas ſex.
Diacryd. præparati
Agarici Trochiſcati ana unciam ſemis.
Aloës Epatici unciam j.

Omnia ſint pulveriſata, & redigantur in maſſam juſtæ conſiſtentiæ.

Doſis à gr. 10. ad 15. & 20. in forma pilulari.

SCAMMONII VERA PRÆPARATIO.

℞ Scammonii ſelecti non adulterati libram ſemis, teratur & cribretur, poſtea affundatur parum ſucci Roſarum pallidarum, vel quod melius ſylveſtrium, expreſſi & colati (additâ unâ atque alterâ guttulâ ſpiritus Vitrioli. in frigido ſervatur ille ſuccus ad uſum, ne aceſcat) ac in Sole ſeu retrò fornacem exiccatio inſtituatur. Hæc imbibitio & exiccatio vigeſies ſeu trigeſies renovetur, ſic enim lenta, viſcoſa ac tenax malignitas Scammonii diſſipatur, quæ alioquin adhæſione ſua in ventriculi tunicis tormina & cruciatus excitare conſuevit. Qui volet, poterit priori ſucco ad libitum ſucci Cidoniorum expreſſi & depurati dimidiam partem adjungere: ſic efficacius & minori moleſtia purgabit: Et cum hoc Scammonio præparato poteris omnium Catharticorum vim purgantem excitare & acuere.

Uſus.

In multis morbis Evacuatione egentibus.

Doſis.

Grana quinq; : Robuſtiori à gr. 12. ad 15 & 20 offerri poſſunt.

Formentur inde pilulæ, vel in pulverē poſt exiccationem teri-

teritur, & grana 15 vel 20 illius pulveris in ſyrupo Roſaceo offeruntur.

OPTIMA SCAMMONII PRÆPARATIO.

Scammonium ſelectum præparetur per imbibitiones & exſiccationes reiteratas cum ſucco Roſarum, ut jam dictum eſt, deinde ad manus ſit bonum Alcohol vini ſine phlegmate (in quo per 24 horas prius in Balneo maduerit tantillũ ſem. Aniſi, Fœniculi, Cinamomi, & Spicæ nardi) quantitate tantâ quæ ſufficiat pro extrahendâ Tincturâ ſeu Scammonij Eſſentiâ, affundatur ad eminentiam trium vel quatuor digitorum Scammonio mediocriter trito, & in Balneo Mariæ per tres vel quatuor dies ſtent, quotidie aliquoties movendo, ſic Spiritus vini Tincturam extrahet: Tinctum Spiritum purum per inclinationem aufer, & affunde novum Spiritum reiterando laborem, donec nullum Alcohol amplius tingatur. Poſtea omnis Spiritus Tinctus mixtus abſtrahatur in Balneo Marię, remanebit Scammonium inſtar mellis in fundo quod ulterius exſiccetur calore leni in vaſe convenięti. De hoc Extracto adhuc molli inſtar panis recens cocti ſumatur uncia una, & ſucci Cidoniorum depurati unciæ quatuor, ſucci depurati Roſarum rubearum uncia una, miſce omnia in vaſe convenienti vitreo, & lento calore effundatur Extractum in ſuccum, movendo paulatim ſpatulâ argenteâ, ut ſucci exhalent, & Extractum priorem acquirat conſiſtētiam pro efformandis pilulis. Antequam planè omnis humor exhalet, ad

unciam unam Scammonii adde Salis ſeu magiſterii Perlarum & Corallorum ana drachmam unam. Efformentur pilulæ 1. 2. vel tres. Ita habebis præſtantiſſimum Catharticum quod ſine moleſtiâ & nauſea purgabit.

Doſis.

A granis 10. ad 12. & 20.

Nota in Extractione Scammonij, quod proprium habeat, ut ſubſidat, antequam humore privetur: Itaq; ſi duas partes Spiritus vini vel liquoris per alembicum à Tinctura traduxeris, poteris deſinere, & cum Balneum refrixit, vitrum eximes, in quo ad fundum videbis dejectum Scammonium, vel etiam pendere in reſiduo liquore inſtar liquidæ picis colore pellucido.

Hoc loco induſtrii obiter admoniti ſint, poſſe debita quãtitate Eſſentiam Cathartici (unius vel plurium) Spiritu vini extractam & eidem adhuc immixtam, Electuario Cidoniorum vel Citriorũ opaco ſeu pellucido circa finem decoctionis ſupra lentum calorem miſceri, & poſtea ad juſtam conſiſtentiam ſecundum artem denuò incoqui, ita remanebit vis purgans Electuarijs immixta poſt Spiritus vini evaporationem.

Hæc Cathartica debita doſi in minima quantitate, neceſſitate exigente delicatulis & nauſeabũdis, cum magno emolumento & nulla ægrotãtium moleſtia aut animadverſione, fraude

fraude honesta, fuco ingenioso, & officioso Medicis à Platone permisso mendacio possunt exhiberi, cum nullum ingratum præseferant saporem.

SPECIFICUM PURGANS PARACELSI.

Primò Purificatio Vitrioli à suo Sulphure fiat sequenti modo:

℞ Vitriolum Ungaricum, & solve in aqua communi in aheno cupreo, soluto insperge oleum Tartari commune, ad tres libras Vitrioli unciæ quatuor olei Tartari circiter requiruntur, refrigescant una, postea quod clarum est aufer, Sulphur enim fœtidum huic operationi inidoneum, instar argillæ fundum petiit: claram solutionem fac paulatim evaporare donec ferè crustam incipiat obducere, postea in frigido in lapillos concrescet Vitriolum, quod servetur.

Secundò Destillatio Spiritus Tartari instituitur in hunc modum:

℞ lib. duas Tartari albi crudi, affunde mensuram Spiritus vini, clauso vasis orificio in calido hypocausto, per quatuordecim dies unâ digerantur: postea destilla in lento cinerum igne donec incipiât guttæ flavæ oleosæ egredi, ubi cessandũ Egressum Spiritum seorsim serva, caput mortuum permitte, ut igne forti tàm diu evaporet, donec Tartarus medioeriter calcinatus sit, non tamen ad albedinem, sed in colore nigro desinendum: supra hunc Tartarum affunde priorem Spiritum egressum, stet per tres dies in Balnei putrefactione, post

ea deſtilletur primo in arena, deinde in aperto igne fortiſſimo, per alembicum lutatum non nimis altum, ſic requiſitus Tartari ſpiritus elicitur.

Tertiò, accipe remanentis prioris Tartari calcinati (è quo Spiritus extractus eſt) lib. j. Vitrioli pręparati, ut ſupra dictum eſt, libram quoq; unam, trita miſce in vitro magno, affunde jam antè deſtillatum Tartari ſpiritum, addita menſura vini albi generoſi & antiqui: Vitrum claudatur alembico cæco, ſtet quatuordecim dies in lento calore: poſtea deſtillare incipe, primò lentiſſimo igne in arena, ut ſaltem ſubtilis Spiritus vini, Tartari & Vitrioli aſcendat, quem ſeorſim diligenter collectum aſſervato: ubi jam phlegma dulce egreditur, illud ſeorſim colligito; poſtea materiam iterum tere, cócreſcit enim, & deſtilla vehemēti igne aperto in retorta luto obducta, primò tamen paulatim incipiendo ne materia liqueſcat: ultimò fortiſſimo igne pelle (ut in præparatione olei Vitrioli fieri ſolet) donec ſpiritus omnes egreſſi ſunt. Hos ultimos ſpiritus fortes, miſce cum primis ſubtilibus ſpiritibus, medium enim phlegma dulce nullius uſus abjiciendum.

Quartò, jam extrahe è capite mortuo Salem ſecundum artem notam, beneficio Aquæ communis, ſi opus ſit, reverberetur materia, & iterum extrahatur. Hanc reverberationem & extractionem toties reitera, donec omnis ſalſedo extracta ſit. Extractiones Salium miſce, & aquam evaporando abſtrahe. Salem ſupra marmor tritum pone in alembico oblongo, affunde ad eminentiam trium vel quatuor digitorum proprios ſpiritus, primos videlicet ſubtiles & ultimos fortes

(etſi

(etsi aliquid phlegmatis adhuc immixtũ sit, nil indè incommodi) collocetur in B.M. per aliquot dies, tunc extrahit spiritus è salibus suam propriam essentiam, quicquid solutum & extractum est leniter per inclinationem effunde, ac affunde plus de remanẽte spiritu, denuo extrahat reiterando tandiu, donec spiritus extrahendo non amplius coloretur.

Quintò, has spiritus Extractiones misce & cohoba in B. M. ad quatuordecim dies, semper quod egressum est reaffundendo: ultimò in arena fortiter destilla quicquid vult egredi: quod residuum est pelle igne aperto, tunc salia unâ cum spiritu egrediuntur.

Sextò, egressos sales cum spiritibus cohoba in B.M. ad placitum, sic salia spontè incipient se repercutere, crasso modo & visibili in fundum (fit indè liquor albus instar calcis Lunæ in aqua valenti solutæ) ac tum in B. M. subtili calore spiritus proprius potest abstrahi, ut materia in fundo ad pulticulæ consistentiam remaneat.

Et sic Purgans specificum non sine magno labore & tempore paratum est.

Modus parandi facilior in secunda operationis reiteratione.

Residuus spiritus, post primam absolutam operationem ultimò abstractus, pro secunda pręparatione potest asservari, ita labor erit facilior, videlicet ut saltẽ vulgaris Vitrioli salem & salem Tartari accipias in æquali pondere, & hoc spiritu ex

illis Essentiam seu Sales extrahas, & modo prædicto in omnibus procedas.

Quia autem Purgativum in magnâ copiâ citò fieri non potest, neq; solum Realgaria mineralia, sed etiam Terrestres Impuritates à corpore microcosmi expurgari debeāt, abbreviationis ergò quędam herbarum Salia extracta fieri possunt per alembicum volatilia, & in æquali pondere cum specifico Purgante misceri & exhiberi simul in Dosi priori, tunc efficacius solet operari.

Salia Herbarum ita præparantur.

℞ Hellebori nigri
Cardui benedicti } herbas & radices.
Imperatoriæ

Rad. Petroselini — Angelicæ
Centaureæ — Pimpinellæ
Tormentillæ — Chelidoniæ

Herbarum & florum Cichorij.

Herbarum Hyperici, Aronis
Vincetoxici, Verbasci
Pentaphylli ana omnium
pro libitu.

Siccentur in umbrâ non in Sole: incidantur & ponantur in doliolo affusâ aquâ incoctionis tantilli Lupuli & Fermenti, fermententur in hypocausto, sæpius movendo per tres septimanas, postea destilla in vesica cuprea, ut moris est, cũ refrigerio

gerio spirituum, sicuti in destillatione Spiritus vini fieri solet. Hunc spiritum mediocriter rectifica non tamē ad summum: Fæces remanētes (poteris illis siccas similes herbas addere ut habeas majorē copiam) in cineres redige, & salem extrahe: Sali exsiccato affunde spiritum proprium, ut in B. M. spatio aliquot dierum essentiam eliciat, effunde hūc & affunde novum, reiterando donec non amplius extrahat. Extractiones misce & cohoba aliquot dies in B.M. (si fortè fæces fundum peterent, has per tritorium chartæ Emporeticæ separare poteris) postea in bulliente Balneo destilla, tunc Sal simul ascendit: si fortè aliquid remaneret, plus spiritus affunde, ac iterum cohoba, & tum in arena destilla: quicquid egressum est accipiatur, & affundatur bona quantitas sui phlegmatis, stent in loco frigido, tunc subtile destillatum Sal fundum petit, spiritum per inclinationem aufer & serva pro secundo Extractionis usu, quod fundum petiit parum edulcorari potest, & exsiccari in hypocausto, tunc restabit Sal Herbarum efficacissimum in usu medico, cujus

Usus secundum Theophrastum talis est:

℞ partem unam Specifici purgantis, partem alterā Essentię Croci Orientalis cum S. v. extractæ, à qua Spiritus vini non separatus est, circula duas vel tres septimanas & ad usum serva. Datur etiam sine Essentia Croci, sed præstat cum illa propter Cordis confortationem.

Vires, Modus exhibendi, Dosis.

In omnib. morbis evacuatione egentibus sine discrimine.

In omnibus putrefactionibus & superfluis humiditatibus corporis, undecunq; proveniant.

Datur in vino vel Absinthite, Malviatico, jusculo, succo Rosarum, ventriculo jejuno.

Provectioris ætatis hominibus, utpote 20. 30. 40. & 50. annorum grana quatuor dantur: adolescentibus quindecim annorum grana tria pueris & infantibus duo grana. Incalescant per horam post sumptionem in lecto, deinde surgat patiens, ambulet, vel sedeat, si in duabus horis non operatur, eandem Dosin denuo exhibe, jejunet tres horas cum custodia integri diei ab aëre. Quacunq; viâ operetur, ne sis solicitus, sive per vomitum, sedes, sudorem, urinam. Sequenti die quiescat patiens. Tertia die auge Dosin dimidia parte (ut si ante grana quatuor exhibueris, jam sex offeras) servet Diætam primi diei: sequenti iterũ quiescat. Si necessitas flagitat, offer tertia, quarta, quinta, sexta vice, prout morbus est longus. Sufficientiæ hoc signum est: Dum superest in corpore Impuritas, purgat & discurrit in membris hinc indè, & præcipuè in Centro morbi dolorem excitat. In defectu Impuritatis non facit dolorem, & vix amplius purgat, quia humorem radicalem non aggreditur more vulgarium Catharticorum.

IV.

DIURETICUM.

QVia non per alvum excerni volunt omnium morborum Impurita-

Impuritates, igitur Diureticis & Diaphoreticis opus.

1. SAL SUCCINI.

Hujus præparandi modum paulò post olei Succini descriptionem indicabo.

Dosis & Usus.

A granis tribus ad 4.6.8.& 10. in aqua Petroselini seu Ononidis.

Mirabiliter pellit remoratam urinam.

2. SPIRITUS SALIS.

℞ Salis Cracoviensis nativi, vel Salis marini exiccati vel calcinati lib. 4. affundendo aquam pluvialem, impasta vel malaxa cum albæ argillæ figulinæ recentis & per setaceum cribratæ libris duabus (vel quod melius, argillæ loco sumatur matrix si haberi possit, seu cortex Terram sigillatam involvens & proximè ambiens, & è qua Terra sigillata tanquā nucleus eruitur, sic enim efficaciorem liquorem ad usus medicos habebis) inde facias orbiculos rotundos seu oblongos, quos retro fornacem ad duritiem exiccatos impones retortæ terreæ luto obductæ, vix ad dimidietatem impletæ: jungatur Recipiens satis capax, & servatis Ignis gradibus, donec phlegma egressum est, ultimò pelle forti & indesinenti igne aperto continuando, donec spiritus albi omnes egressi sunt. Destillatio eadem quæ in paranda aqua Forti adhiberi solet.

Usus & Dosis.

Duæ vel tres guttæ in aqua Cardui benedicti & Parietariæ subitò remòratam pellunt urinam, sicuti etiam Aqua Vitæ per se optimè à phlegmate rectificata facit.

Observationes de Spiritu seu Oleo Salis.

Mirum quod hic Spiritus cum Sale communi singularem antipathiam & naturam contrariam habet.

Primò, ratione Sitis: Sal commune excitat sitim: Spiritus hic pellit eandem, quod manifestè apparet in hydropicis.

Secundò, ratione Putrefactionis: Sal commune omnia à putrefactione præservat, & mordax est: Spiritus hic absumit, corrodendo spatio unius diei, at sine dolore, quicquid in vulneribus aut affectibus aliis putredini obnoxium.

Tertiò, ratione Gustus: Sal commune est acre & mordax: Spiritus habet saporem γλυκύπικρον, & odorem succi expressi è pomis agrestibus.

Sequuntur vires & virtutes Olei, secundum Paracelsum.

Sal simplex, omnium condimentorum condimentum, omne stomacho insuave insuetumq; suave & nutritioni aptum facit, & cum putredinem nesciat, maximè omnia à putredine vindicat, & naturali corpori salutaris, humanę naturę adeo conducibilis, ut sine eo vivere nesciamus, corporibus inditus quicquid adest humidi absumit, & quod reliquũ est

solidæ

ſolidæ ſubſtantiæ adſtrictione contrahit, unde corpora condita ſiccat, & à putredine vindicat. Hæ igitur virtutes, cum crudo inſint Sali, quanto potiores Spiritui ejus convenienter præparato?

1. Paracelſus illo uſus eſt in omnibus morbis bis in menſe ſemper tres guttas exhibendo: Renovat Hominẽ, præſertim ſi aliquot folia auri in illo ſolvantur, Sal enim omnia præſervat. Alioquin etiam ſpiritũ Salis feliciter cum oleo Vitrioli miſcuit, & poſtea ad varios morbos intra corpus cũ maximo ſucceſſu exhibuit, præſertim in hydropicis cũ aqua Abſinthii.

2. Leproſos, & alios tàm virorum quam mulierum morbos in vino ſumptum ſanat, & ſanguinem purificat.

3. In Hydrope miſcetur Sali Abſinthii, vel aliquot guttæ offeruntur in aqua Abſinthii quotidiè, donec Hydrops in paucis diebus evaneſcat.

4. Ad confortationem capitis in aqua Lavendulæ, Majoranæ, Salviæ.

5. Ad Cor, in aquis Cordialibus frigidis, Violarum, Roſarum, item Borraginis, Meliſſæ.

6. Ad Stomachum, cum aqua Menthæ, ita appetentiam cibi auget.

7. Ad Hepar cum Cichorio, Lactucâ, Carduo benedicto.

8. Ad Splenem, cum Endivia, Portulaca.

9. In Peſte, cum aqua appropriata Cordiali: Infecta etiã regio illo ungatur, apoſtema retrocedit, & venenum ſine noxa expellitur per aliud emunctorium.

Si guttæ quatuor cum uncia ſemis Electuarii Juniperini

offerantur, expectato ſudore, ut ſingulare commendat Theophraſtus in Peſte & Venenis, quia Cor confortat & ſanguinem purificat.

10. In aceto ſi offeratur, pellit Sudorem Anglicum.

11. Renes & Veſicam expurgat & Calculum rumpit. Uſus ejus cum Balneo certò juvat.

12. Lumbricos pellunt aliquot guttæ in aqua Artemiſiæ.

13. Hernioſos Paracelſus in loco affecto hoc liquore unxit, adhibito Balneo Hernioſo: aliquot etiam guttæ intra corpus dentur, ita intra paucos dies patiens ſanabitur.

14. In Colica duæ vel quinq; guttæ in forti vino præſentaneum remedium.

15. Pellunt febres etiam diuturnas guttæ quatuor in aqua Vitæ.

16. In Ictero tres vel quatuor guttæ proſunt, continuetur donec patiens ſit reſtitutus, quod fit in tribus ſeptimanis.

17. In Iliaca, Dyſenteria, Paralyſi, Apoplexia, Podagra, in aquis appropriatis.

18. Ulcera interna etiam ſanat.

Doſis.

4.6.7. guttæ in cochl. vini Malviatici, vel aqua Cinamomi, vel aliâ appropriatâ.

Usus ejus ab extra.

1. Cum aquis appropriatis mixta, utiliter parti dolenti Podagricæ inungitur.

2. Penetrat omnes venas, carnem, ossa, & promovet omnium ulcerum curam.

3. Ubi membra contracta, & de sede mota sunt, sive sit Contractura, sive Apostemata, inunctio instituatur, cum appropriatis unguentis.

4. Omnia ulcera cacoethea, insanabilia, fœtida, ut Fistulam, Cancrum, Lupum & similia Phagedænica cum inunctione continuata in parvo tempore sanabis.

SPIRITUS SALIS NITRI.

Eodem planè modo & simili Ignis regimine Spiritus Salis Nitri destillatur, qui per fumum rubicundum egreditur.

Hoc saltem notandum quod ad j partem Salis petræ purificati, tres partes argillæ figulinæ admisceri solent, pro efformandis globis oblongis, post exiccationem demum ad opus adhibendis.

Usus & Dosis.

In Colica: Et hoc nemini videatur mirum, siquidem in simili affectu crudum Nitrum nonnulli offerunt: nam spiritus Salis microcosmici effervescentia & malignitas ex hujus debito usu mirè inhibetur & reprimitur.

In Pleureſi.

Prunella.

Miſcetur cum ana Spiritus vini, & de illâ mixturâ dantur ſcrupuli duo vel drachma integra in hauſtu aquæ Fontanæ tepidæ. Si in Colicâ utimur, tunc ab extra umbilicus oleo Nuciſtæ expreſſo cum tantillo Zibeti admixto inungitur: Intolerabiles cruciatus & dolores confeſtim non ſolum ſedat, ſed & diſcutit & reſolvit malignos, crudos, nitroſos atq; vitrioſos humores, qui niſi impediantur, ne ad partes nervoſas & articulos repant, quod non rarò fit propter certam ſympathiam, qua cum talibus membris habent illi humores aliquid mixti, condolenda ſequitur articulorum impotentia, laxatio & reſolutio: Circa finem curæ Enulæ Campanæ uſus Salem reſolutum efficaciter expellit. Porro Nitri ſeu Salis Fuſilis vires reconditæ à Filiis Hermetis ſemper in magno pretio fuerunt habitæ.

V.

DIAPHORETICUM.

Multi ſunt morbi qui ſolùm per ſudore & pororum emunctoria curari volunt, ut Peſtes & Pleureſes.

SUdor in Peſte & Morbo Ungarico eſt univerſalis evacuatio Veneni totius corporis, non in ſanguine modo, ſed etiam in habitu corporis, adeoq; in omnibus partibus hærentis: Hujus ſudoris beneficio Venenum quod circumſtans frigus ad cor propulerat excluditur: Nam ut attractione ſpiritus, ſimul etiam venenatam auram attrahimus, ita ſudore oportet illud ipſum ex omnibus membris extermina-

minari: Nulla enim corporis pars licet parva, aëris eſt expers: proinde ſudare omnes poſſunt: Ideò ſudor eſt univerſalis evacuatio, ſiquidem ferè tertia pars omnium morborum, qui corpus humanum infeſtant, per ſudorem curari poſſunt.

ANTIMONIUM DIAPHORETICUM.

℞ lib. j. Mercurii ſublimati per Vitriolum & Salem, adde tres libras Antimonii Ungarici, terantur invicem & miſceantur, ac retortæ vitreæ luto munitæ omnia indantur, adjuncto receptaculo clauſo, deſtillatio fiat in arena cum Ignis regimine, ne guttæ in collo inſtar Butyri congelentur, eo apparente mox carbo ignitus cum forcipe admovendus erit tam propè, ut vitro non noceat, & tamen reſolvat, idque toties iterandum, quoties neceſſe fuerit; Liquorem egreſſum ſemel rectifica: poſtea calore liquefactum effunde in vitrum capax, quod collum longum habeat, & affunde aquam Regis (alii ſolo Spiritu nitri utuntur) guttatim ſaltem fiat, propter ſtrepitum & efferveſcentiæ periculum, ubi videris totam materiam ſolutam eſſe planè, affunde exempli gratia ſi libra ſemis olei fuit, etiam lotonem unum auri in aqua Regis ſeorſim prius ſoluti, ita mixtio manebit clara, non turbida, & rubicundiſſimi coloris, alioquin niſi ita proceſſeris, turbida fiet ſolutio, & aurum non verè ſe incorporabit, ac poſt abſtractionem apparebunt adhuc auri ſcintillæ mi-

cantes. Totam hanc claram & rubicundiſſimam ſolutionem pone in alembico benè lutato, addito capitello & receptaculo, juncturis benè munitis, ſervatis poſtea gradibus Ignis incipe phlegma abſtrahere (ſpatio duorum dierum operatio abſolvitur) ultimò fortificando Ignem ita, ut fundus Cucurbitæ candeſcat: Parum ſe ſublimat, quod abſoluto opere, vaſe refrigerato & fracto abiiciendum: reliquum in fundo, etiam in parietibus hærebit, colore ſubflavo, inſtar Terræ ſicciſſimæ & hiantis, nullius ferè ſaporis: adhæret linguæ ſine corroſione inſtar cornu aduſti & calcinati. A libra j olei habebis poſt exiccationem libram Terræ dimidiam. Calx illa fixa non eſt edulcoranda, niſi velis, ſed in crucibulo per dimidiam horam ignienda: Mirum quod examen Ignis in crucibulo ſuſtineat, & omnia corroſiva in ipsâ, mortua ſint.

In uſu Chymico, quamvis hæc Terra ſitiens fixa ſit, & beneficio vulgaris Sulphuris arte admixti, auro in fluxu peculiari induſtria maneat admixta, non tamen in cineritio optatæ & expectatæ fixioni ſolet reſpondere.

In uſu medico unum eſt è Spagyricis medicamentis maximè πολύχρηστον.

Conſtitit mihi ferè ducentis Daleris, ego candido lectori cum reliquis gratis communico.

Vires & Uſus.

Arcanum ſummum in variis & ferè omnibus morbis, per ſudorē & urinam operans efficaciſſimè, non purgat, nec debilitat

bilitat ægrotantes, ſed plurimùm ſudorem & urinam moderatè ciendo, ratione auri additi Naturam confortat.

In Lue Venerea.
Peſte.
Podagra.
Hydrope.
Febribus.
Obſtructionibus & doloribus Lienis.
Calculo.

Doſis 3. 5. 7. 8. grana in aquis convenientibus.

Circumferũtur deſcriptiones Mercurij Vitæ quibus nonnulli hoc corroſivũ oleum per cornu Cervi cũ Saturni Eſſentia eſſentificatum in pulverem Diaphoreticum redigere conantur. Operoſus eſt labor, nec propriâ experientiâ optatum & deſideratum videre licuit eventum. Nam adhuc acredinem retinet ille pulvis, nec ita fixus eſt, ut hic noſter, per dicta corroſiva fixatus, quæ in hac operatione omnia moriuntur & evaneſcũt, quod ſummè mirandum eſt. Ergò hac deſcriptione contentus ſis lector benevole, quâ tibi vix offeretur alia melior.

SPIRITUS TARTARI.

℞ Tartari vini albi optimi (quod frangendo videlicet niteſcit) libras ſex, lava ex aqua pluviali tepida, donec nulla

pulverulenta conſpiciatur ſpurcities, tandem è vino tepido optimè eluatur, exſiccetur ad Solē vel in hypocauſto, & redigatur in pulverem: Vel pulveriſatus Tartarus in aquâ pluviali calidâ abluatur & ſolvatur, quod non ſolutum remanſit in fundo, in aquâ pluviali coquatur, ut ſolvatur, poſtea filtretur, aqua paulatim evaporet, & ultima medietas in loco frigido ponatur, ut Tartarus iterum lapilleſcat, & hic eſt Tartarus purificatus (per ſe etiam Catharticus, ſi drachma una è juſculo carnis ſumatur) & ad deſtillandum aptiſſimus: Indatur Cucurbitæ luto oblitæ, & aperto igne deſtilletur inſtar Aquæ Fortis, ita tamen adhibenda eſt multa cautio, ut commiſſuræ Receptaculi capaciſſimi probè adaptati ſint diligenter propter ſpirituum penetrantiam luto munitæ, ne hujus aquæ ſpiritualis evanida virtus in auras evolet. Ignis primo ſit lentus, poſtea fortificetur, donec omnes ſpiritus exierint, & Recipiens nubibus repletus iterum factus ſit transparens & pellucidus. Da operam ne ignis nimium invaleſcat, propter ſummam ſpirituum penetrationem. Aqua primum emanat, deinde fœtidum oleum: ſeparentur per tritorium: Aqua ſeu ſpiritus primùm corrigitur & rectificatur in cellario, collocando octiduum in gelidam aut madidam arenam: Oleum corrigitur ex aceto deſtillato per retortam in igne aperto, tunc eliciatur cum aceto, atq; emanat nunc rubrum, nunc citrinū, atq; ita acetum recipit Empyreuma in oleum, & oleum aureo colore ſine fœtore ſuccedit. Spiritus ſeu Aqua poſtea in cineribus per alembicum deſtillatur, & rectificatur bis vel ter, ut ſit purus, nec ita odore gravis, qui tamen planè

planè tolli ſine virium amiſſione non poteſt. Si Salem è capite ſuo mortuo arte extrahas, & ſpiritum hunc deſuper in Balneo rectifices, tūc fœtor magna ex parte perit: Eodem enim modo omnia olea à fœtore per abſtractionem à ſuo Sale proprio rectificari poſſunt.

Vel circula illum ſpiritum cum Spiritu vini ana in digeſtione, ita odor gratior erit: Vel ſupra Caryophyllos poteris illum rectificare.

Vel aliquot guttæ olei Vitrioli cum duob. vel tribus cochlearibus Spiritus vini digerantur, & poſtea miſceantur cum Tartari ſpiritu, ſic etiam fœtor perit.

Sunt qui aquæ Roſaruum aliquid propter odoris emendationem miſcent.

Obſervatio.

Fœtor ille ſpiritus Tartari in totum non eſt auferendus, nec formidandus, cum habeat ſignaturam Fœtorum, quando videlicet in Peſte, vel in aliis morbis venenatis exhibitus, magno juvamine profluentes fœtidos ſudores è corpore copioſè expellit.

Vires & Uſus.

1. Præ omnibus ferè alijs medicamentis & Arcanis hoc ſolum excellit in tollendis omnibus obſtructionibus & putrefactionibus.

2. Si ter quotidiè exhibeatur, multum facit in Paralyſi, totum enim corpus penetrat & roborat, quod in hoc morbo maximè requiritur.

3. In Hydrope etiam feliciter utimur cum aqua Soldanellæ & Ebuli: Aſſumitur etiam cum oleo Vitrioli, tunc aquas per urinam pellit, quicquid hac via non perficitur, difficulter tentabitur aliâ.

4. Vitia menſtruorum retentorum corrigit.

5. Initia Lepræ profligat.

6. In Eryſipelate cum æquali pondere Theriacæ circa finem morbi drachma j exhibetur, ita tamen, ut venæ ſectio in robuſtioribus præcedat.

7. Icteritiam & omnes indè exortos morbos expellit.

8. In Lue Venerea ſingulare eſt medicamentum, ſi Turbit minerale ſimul exhibeatur: Expellit enim è Centro Luem internam, poſtea cruſtæ oleo Guajacino inunctæ decidunt.

9. A Centro ad circumferentiam & ſuperficiem expellit omnem ſcabiem latentem, ſerpiginem, lentiginem.

10. Provocat ſudorem.

11. Prodeſt Pleuritidi & Anginæ.

12. In morbis capitis etiam utimur.

13. In Febribus.

14. In Contracturis. Hujus enim uſu Davidē Syderocratem Spirenſem quondam medicum, olim Generoſam Dominam Catharinam Bappēheymiam, nunc in Chriſto quieſcentem, neq; manus, neq; pedes è dolorib. Colicis moventem, ad perfectam ſanitatem, adhibitis etiam Balſamis externis reſtituiſſe vidi.

15. In puncturis Laterum.

Doſis.

Dosis.

A ſcrupulo uno ad duos in aquis ſpecificis & convenientibus.

Sulphur Tartari verum, ſummè cauſticum, ab Expertis Philoſophis olim in magno ſemper pretio fuit habitum: Extrahitur beneficio ſpiritus Homogenei, & à quibuſdam per ſe vel cum Leone reſoluto rotatur, an avidæ illorum expectationi ſatisfaciat, judicium eſto penes experientiam.

VI.

CONFORTATIVUM.

COnfortans & corroborans Internum & Innatum Balſamum, clarificãdo & mundificãdo ſpiritus & Elementa omnia microcoſmi: In quo ſecundum Paracelſum non curandum calidá ne res ſit an frigida, ſed arcani conſideranda vis.

Ita curationes, quæ corroboratione, ſedatione & mitigatione abſolvuntur, tutiores ſunt, præſtantiores, altiores, utpote ad Balſami Innati Naturam ac proprietates propius accedentes, & quoad fieri poteſt cum prioribus curationum Indicationibus, id eſt, cum Purgantibus, Reſolventibus, Abluentibus, cum Diureticis, Diaphoreticis, & Mundificantibus miſceri & conjungi debent.

Sic Natura confortata per διαπνόην, seu insensibilem Transpirationem, sæpè etiam Criticè per hæmorrhagiam sponte concitatam, materiam morbidam deponere, & exonerare, magno ægrotantis levamine & salute insperatâ consuevit.

SAL MARGARITARUM ORIENTALIUM.

Variæ excogitatæ sunt viæ solvendi Margaritas, per spiritum Vitrioli, per spiritum Guajaci rectificatum: item per aquam Locustarum, Quercus novellæ: simplicissima & optima videtur per acetum destillatum.

Post solutionem abstrahitur acetum ad siccitatem, & Sal aqua pluviali destillata, vel quod melius Rore Majali supra Triticum collecto, solutum & filtratum denuò evaporatione siccescat, reiterando quinquies vel sexies hunc laborem, donec Sal candidissimum habeas ab omni acetositate acri liberum.

Vires & Usus Salis Perlarum.

Cordiale est nobilissimum, Auro potabili in temperaturâ & operatione, quam proximè accedit.

1. In Contracturis, resolutione Nervorum, Convulsione, & Phrenitide.

2. Corpus sanum conservat, læsum pristinæ sanitati restituit, lac muliebre emendat, semen utriusq; sexus auget & corrigit.

3. In

3. In confortatione cerebri, memoriæ, & Cordis conducit, in aqua Cinamomi, Borraginis, Buglossæ, Salviæ.

4. Prophylacticum Apoplexiæ & Vertiginis.

5. Exiccat & consumit omnes pravos humores in corpore existentes, è quibus Podagra, Arthritici dolores, & Febres solent existere.

6. Contra Tabem, ariduram, & marcorem senilem.

7. Utimur etiam in Hydrope ad confortationem præmissis generalioribus.

8. Contra Calculum singulare.

9. Renovat, auget & confirmat humidum Radicale, ita etiam à senectute debilitatis summoperè conducit.

10. Certissimum præservativum contra Paralysin bis in sept. 10 grana in vino Malviatico.

11. Mitigativum in morbo Venereo quotidiè 10 grana sumendo idq; per 16 dies.

12. In Epilepsia singulare est medicamentum: usus ejus per 6 septimanas mane & vesperi.

13. Præservativum in Podagra, quotidiè 10 granis Salis utendo, & per 12 dies continuando.

14. Fortificat humorem Vitæ & Naturam internam in omnibus membris.

15. Contra Tremorem & pulsationem Cordis, item animi deliquia in aqua Cinamomi.

16. Fœtum in utero etiám fortificat.

Dosis.

Dosis Salis à gr. 10. 12. 15. ad scrupulum j. ex aquis convenientibus, Cinamomi, Buglossæ.

Offertur etiam in aqua Roris Majalis supra triticum, vel frumentum collecti.

Herbæ & flores inter destillandum flavas guttas emittentes.

Vel ex Aqua Rorellę vel Roris Solis quæ destillando flava egreditur, quod mirum est, sicuti etiam Crocus facit, & Verbasci florum succus expressus insolatus & destillatus.

Notandum si Perlæ per acetum Botin resolvātur, & edulcoratum Sal in cella suis mēsibus in liquorem fluat, tunc hujus liquoris aliquot guttæ, miro & jucundo spectaculo coagulant optimum vini Alcohol in Butyrum scissile.

SAL CORALLORUM.

Eodem modo Sal Corallorum paratur, Concharum margaritiferarum, oculorum Cancri, & aliorum Crustaceorum lapidum.

Resolvuntur autem omnia hæc Salia mensibus Junio, Julio & Augusto demum, in cellariis, supra porphyrium vel vitream tabulam, in liquorem, tunc enim propter Antiperistasin cellæ sunt frigidiores: Alijs autem mensibus frustra resolutionē attentabis, aut solitis mensibus indicatis difficiliorē.

Tincturam Corallorum veram & genuinam apud neminem adhuc videre contigit: Optima enim quæ affusione Aquæ mellis extrahi creditur, potius Tinctura Aquæ mellis est quam Corallorum. Multa enim sunt Menstrua si stant aliquandiu in digestione, per se spontè rubescunt (ut in spiritu

NB.

Tere-

Terebinthinæ multoties licet rectificato videre eſt) & ita incircumſpectos decipiunt, arbitrantes ſe Tincturam Rei ſolvendæ habere, cum tamen ipſius ſit Menſtrui ſolventis. Nec Spiritus vini Sali Corallorum affuſus licet coloretur in digeſtione Balnei rubedinem veram extrahere videtur. Sunt qui Corallos in Spiritu Salis ſolvunt, affundendo poſtea ſolutioni rectificatiſſimum vini Spiritum, quem ſupernatando dicunt Tincturam ad ſe attrahere & per tritorii ſeparationem & abſtractionē in B. per ſe poſtea recuperari poſſe.

Uſus & Vires Salis Corallorum.

Sicuti Coralli mirabiliter creſcunt, ita etiã mirabilia ſunt illorum Arcana, myſteria, ſecreta & magnalia: quemadmodum enim rutilantes integri ex commendatione Paracelſi excellentes ſunt contra Phantaſiam, Phantaſmata, Spectra, Eveſtra, Melancholiam: ſic Sal uſu medico ſingulares virtutes etiam de ſe exhibet.

1. Salis Corallorum ea vis eſt & Natura, ſanguinem in univerſo corpore ſic mundificare & renovare, ut omnib. morbis & affectionibus ex ſanguine corrupto ortum ducentibus breve intra tempus ſublatis ac ſanatis, corpori veluti reintegrato, alacris priſtinæ ſanitatis vigor reſtituatur.

2. Siſtit omnes fluxus muliebres immodicos in aqua Plantaginis.

3. Omnes fluxus ventris.

4. Omnem ſanguinis profluentiam & rejectionem, hæmorrhoidas.

5. Ad mundificationem vel renovationem ſanguinis in aqua Fumariæ vel Cichorii.

6. Siſtit putredines, roborat Cor & ſpiritus vitales, ipſumq; tuetur à labe Veneni.

7. Confortat & corroborat Stomachum & Calidum innatum.

8. Omnes obſtructiones tollit, in precipuis membris Pulmone, Jecore, Renibus.

9. Concretum ſanguinem dirimit.

10. In vehementiſſima ſuffocatione matricis, ubi omnia irrita, item in menſtruis ſuperfluis cum aquâ Artemiſiæ, Meliſſæ, Pulegii.

11. In Hydrope, Spaſmo, Paralyſi, Epilepſia, in aqua Cinamomi continuando.

12. Contra Calculum in aqua Ononidis.

Doſis.

A granis 6. 10. ad ſcrupulum j. vel duos ratione ætatis, & ſecundum morbi vehementiam.

In ovo ſorbili loco Salis communis, juſculo, vino generoſo, aquâ Cinamomi: poſſunt etiam tabellæ parari.

Extra.

Sanat ulcera.

LIQUORES GEMMARUM, UT RUBINORUM, GRANATORUM, HYACINTHORUM, TOPAſiorum, *Amethyſtorum, Cryſtallorum item & Silicum ſic parantur.*

Cum

Cum Sulphure ter vel quater comburuntur earum pulveres in Igne Rotæ, in crucibulo cum cooperculo, ultimò Carbonibus tegitur totum crucibulum: abluitur Sulphur, & fæces tritæ cum ana Salis nitri purificati miſcentur & calcinantur in tigillo clauſo in Igne Rotæ ut fluant, Sal à pulvere propter corroſionem aquâ calidâ abluitur, poſtea pulveri edulcorato Menſtruum Terebinthinatum affunditur, diligenter primis horis movendo omnia, ne materia lapideſcat, ſic reſolventur: Menſtruum poſtea abſtrahatur in alembico, & Sal in fundo remanens dulcificetur aliquoties, ſemper filtrando aquâ deſtillatâ & evaporando. Poſtea illum Salem ſupra nominatis menſibus ponito ſupra marmor in cella vinariâ, ut in liquorem reſolvatur. Fæces in fundo remanentes poſt ſufficientem Menſtrui affuſi extractionem iterũ poſſunt comburi novo Sulphure, & pro ulteriori Extractione Salis denuo modo priori in uſum adhiberi.

ACETUM RADICATUM, QUOD Huserus Acetum Terebinthinatum vocabat, *Verum Menſtruum omnium duriorum Lapidum.*

℞ Exempli gratia lib. 2. vel tres Terebinthinæ, affunde ultimæ medietati aceti deſtillati libras duas, & deſtilla ſecundum artem in arena primo lento igne, donec acetum cum ſpiritu Terebinthinæ egreſſum ſit, poſtea auge ignem & exibit oleum flavum & aqua rubicunda acerrima, quando oleum rubrum vult ſtillare, ceſſandum eſt à labore.

Separa postea spiritum Terebinthinæ & oleum ab aceto per tritorium, & solum acetum supra Zinziber rectifica.

Hujus aceti parata copia in promptu habenda, cum illo enim dicto modo unâ operâ solventur omnes Lapides Paracelsi contra Calculum, ut paulo post suo loco dicetur.

OLEUM CINAMOMI.

Oleum Cinamomi legitimè præparatum, inter efficacissima confortantia Spagyrica referri potest.

Et licet ejus præparandi modus cuivis in Chymicis exercitato sit obvius: hîc tamen obiter admoneo, aromata destillanda in pulverem non esse redigenda, ut quidam præpostere facere solent, sed tantum in frusta confringenda, modicumq; contundenda, alioquin dimidio minus tibi Olei suppeditabunt, ut periculo facto aliquoties sum expertus.

Hac viâ major Olei copia haberi potest quam vulgaribus destillationibus:

Confractum selectissimum Cinamomum in retortam vitream immittas, & in Balneo vaporoso destilles, tunc exit Aqua & Oleum simul: Illam Aquam recenti ligno affunde & perge in destillatione, quam si continuaveris aliquoties dicto modo, habebis magnam copiam Aquæ & Olei, fæces in fundo omnino aridas subnigras & insipidas.

Vires & Usus.

1. Omnia principalia membra corporis confortat, inprimis Ventriculum frigidum, Cor, & Cerebrum, anhelitusq;

tusq; fœtorem abigit, ejusq; suavitatem inducit.

2. In universum Balsamo Naturali (sicuti etiam oleum Caryophyllorum) respondet, intus putrefactionem arcet: Extrinsecus omnia recentia Vulnera seu ulcera consolidat.

3. Tollit Tussim frigidam, & Capitis dolorem.

4. Cor exhilarat & omnia membra confortat si illo inungantur.

5. Provocat menses.

6. Partum promovet.

7. In deliquiis animi singulare est medicamentum: sicuti etiam Croci Essentia, per aquam Vitis extracta, summa est medicina ubi aliquis quasi ad desperationem è nimia tristitia venit.

Dosis.

2. vel 3 guttæ è vino, aqua Melissæ, vel alia specifica.

Hâc viâ ferè ex omnibus aromatibus Olea elicere poteris longè efficaciora & subtiliori quam vulgari viâ præparata: è Caryophyllis scilicet, Nuce muscata, Macere &c.

Hæc Olea si in usum medicum adhibere volueris, fiat hoc alvo aperta, & gravidis ultra guttam non offerenda: Usus Olei Cinamomi convenientior hyeme quam æstate.

Fuerunt qui mediãtibus hisce Oleis aromaticis Calci au-

ri peculiariter præparato extraxerunt eſſentiam coloratam magno ægrotantium juvamine in uſum medicum adhibitam.

ELIXIR PROPRIETATIS PARACELSI.

℞ Myrrhæ Alexand.
Aloes Epat.
Croci Orientalis ana unc. 4.

Pulveriſentur omnia diligenter & in vitrum indantur, humectando optimo Spiritu vini Alcoholiſato, poſtea affunditur rectificatum oleum Sulphuris per campanam factum (preparetur illud oleum è Sulphure flavo ſeu ſubgriſeo, tempore pluvio, ſic majorem copiam habebis) ad eminentiam 4 digitorum, ponatur in digeſtione & circulatione per duos dies, tandem quod tinctum & extractum fuit per inclinationem ſepara, materiæ in fundo reſtanti bonum S. vini affunde, & circulando per menſes duos iterum coloratum extrahe, ſepara, ac priori liquori colorato miſce. Fæces in fundo lentè deſtillentur, quod primò egreditur, addatur ſuperiori Tincturæ, & ita per menſem adhuc ſine deſtillatione circulentur. Sapor eſt ſuavis, non amarus, multo minus Empyreuma ſapiens, ut fieri ſolet vulgariter deſtillando.

Diligenter obſervandum materiam primo irrorandam Spiritu vini, ut fiat quaſi paſta, & demum oleum Sulphuris affundendum, alioquin tota materia in nigredinem combu-

retur,

retur, id quod Paracelſus ſtudioſè occultavit.

Vires & Uſus.

Balſamum priſcorum eſt, ut Paracelſus ait, tenuium prorſus partium, calefaciens & ſiccans, ſicq; à putrefactione cōſervans. Eſt perfectum Elixir, in eo ſunt omnes virtutes Naturalis Balſami, & virtus conſervativa maxima, præcipuè in ſenibus.

1. Mirāda in affectionibus Thoracis & Pulmonis præſtat.
2. Adverſus Peſtiferæ Luis contagia populatim graſſantia, aëremq; corruptum mirè efficax.
3. Humores Ventriculi diverſos educit, ſtomachum cum inteſtinis confortat, & à doloribus præſervat.
4. Hecticis, Catharroſis & Tuſſientibus in genere ſubvenit, & pectus mundificat.
5. Capitis & Stomachi refrigerationi prodeſt.
6. Hæmicraniam & Vertiginem curat.
7. Oculorum caliginem depellit.
8. Cor & memoriam confortat.
9. Paulatim Pruritum, dolorem item Iliorum & Coſtarum levat.
10. Calculos Renum rumpit.
11. Quartanam curat.
12. A Paralyſi & Podagrâ præſervat.
13. Intellectum & omnes ſenſus acuit.
14. Melancholiam aufert & lætitiam adfert.
15. Senectutem fortiſſimâ juventutis conſervatione arcet, ac canitiem retardat.

16. Vitam ex nimia cibi & potus ſumptione abbreviatam prolongat.

17. Vulnera & ulcera interiora brevi conglutinat tempore.

18. Omnes demum tàm calidas quàm frigidas Infirmitates occultâ quadam proprietate curat.

Doſis.

à 6. ad 10. & 12 guttas in vino vel aqua convenienti & ſpecifica.

BALSAMA CONFORTANTIA BENEFICIO CERÆ INSPISSATA.

Quia Olea Aromatica formâ liquidâ propter effuſionis periculum, aut vitri rupturam ſatis aptè & commodè circũferri non poſſunt; cœperunt Chymiatri cogitare de modo inſpiſſandi, ita ut illorum varia pixidibus ſtanneis aut argenteis ſed probè inauratis, eò commodius circumferri, & urgente neceſſitate ad manus eſſe poſſint.

Ad illa autem conficienda ſatis ſit hac vice ſolertibus ſaltem innuiſſe, requiri ad cujuſq; præparationẽ tàm Oleũ deſtillatione prolectum, quàm Tincturam per S. v. Alcoholiſatum extractam & inſpiſſatam per ſeparationem ab eodem Spiritu: Item Salem poſt incinerationem miniſterio Aquæ è ſuo capite mortuo prolectum: Medium, quod juſtam conſiſtentiam dat, raſuram eſſe Ceræ albæ ſæpius in aqua Roſarũ coctæ, ut acredo tollatur, nec ullam ſaporis alienam qualitatem

litatem referat: Hæc omnia si debito & Chymico artificio misceantur, habentur odorifera Balsama aromatum & vegetabilium, tàm pro externo illitu, & inunctione Narium & Temporum, quàm pro interno usu efficacissima, secundum simplicium usum & proprietatem.

VII.

ANODYNUM, MITIGATIVUM, SOMNIFERUM, SEDANS.

MUlti sunt morbi, qui absq; Anodynis sanari non possunt: Ergò in omnium morborum curationibus, ubi dolorum comites vigiliæ, viriumque resolutiones adfuerint, Anodyna intrinseca appropriata possunt administrari; ut ablatis symptomatum ipsis radicibus pernitiosorum cruciatibus, amica quies Naturæ reddatur.

Somnus enim est Arcanũ in medicina, supra omnes gemmas & lapides pretiosos: Et qui arcanum somniferum à verâ Essentiâ sumptum (quando videlicet morbi inimici quiescentes intempestivè à somno excitati sunt) potest Naturæ egenti commodè applicare, magnifaciendus est apud ægrotum medicus.

LAUDANUM PARACELSI LAUDATISSIMUM.

℞ Opij Thebaici uncias tres.

Succi Hyoſcyami debito tempore collecti & in Sole prius inſpiſſati unciam j & ſemis.
Specierum Diambræ & Diamoſchi fideliter diſpenſatorum ana uncias duas cum dimidia.
Mumiæ Tranſmarinæ ſelectæ unciam ſemis.
Salis Perlarum
Corallorum ana drachm. iij.
Liquoris Succini albi per Alcohol vini extracti
Oſſis de Corde Cervi ana drachmam j.
Lapidis Bezoartici
Unicornu animalis vel mineralis ana drachmam j.
Moſchi
Ambræ ana ſcrupulum j.

In defectu genuini auri potabilis nullis corroſivis inquinati addantur

Oleorum Aniſi
Carui
Arantiorum
Citriorum
Nuciſtæ
Caryophyllorum
Cinamomi
Succini ana guttæ 12.

Fiat ex his ſecũdum artem Chymicam maſſa ſeu Extractum, è quo ad neceſſarios uſus poſſint pilulæ efformari.

OBSER-

OBSERVATIONES in præparatione Laudani.

1. Radices & cortices Hyoſcyami juniores, recentes, ſucculentæ, exteriores, (abjecto interno trunco lignoſo) colligantur Sole & Luna exiſtẽtibus vel in Ariete vel in Libra ante plenilunium, alij colligunt ſi fieri poſſit in ipſa hora, quando Luna in dictis Signis renovatur. Expreſſus ſuccus deſpumatus & filtro trajectus in loco calido coagulatur ad ſpiſſitudinem mellis & poſtea in Sole indureſcit, ab hoc, Spiritu vini Tinctura extrahitur.

Tunc enim ſumma vis ſpiritus, ſeu primum Ens herbæ in radice eſt adhuc concentratum.

2. Opium purgetur prius in liquore Hyſſopi, vel aqua deſtillata, ut cum Aloë fieri ſolet, poſtea extrahatur etiam Spiritu vini.

3. Succus Hyoſcyami & Opium (antequam miſceantur reliquis) prius in digeſtione rejiciant ſua ſulphura & venena noxia (quod ſpumæ inſtar ſuperficiem petit) indè enim tàm varia & calamitoſa proveniunt ſymptomata illis ægrotantibus, qui Opio & Hyoſcyamo nõn debite defæcato utuntur, quod à pauciſſimis hactenus animadverſum, hîc quoq; Rempubl. Chymicam cælare nolui.

4. Extrahenda extrahantur Spiritu vini rectificato, quò diutius poſtea invicem digerantur, eò potentior etiam erit operatio.

5. Pro mulieribus & hyſtericis propter ſuffocationẽ matricis Ambra & Moſchus omittantur in compoſitione, vel ad ſupprimendum odorem, aliquot grana Caſtorei addantur

ad dosin unam, antequam mulieribus exhibeatur.

6. Fæces Opij, Hyoscyami, specierum Diambræ &c. post Tincturæ extractionem calcinantur, & Sal secundum artem extractum miscetur circa finem integræ compositioni.

7. Ab omnibus illis, quæ Spiritu vini extracta sunt, tandem post digestionem duorum mẽsium, Spiritus vini in Balneo iterum abstrahatur ferè ad mellis consistentiam, & tum demum Sal Perlarum, Corallorum, Mumia trita, Lapis Bezoar, Unicornu, Os de Corde Cervi, Moschus, Ambra pulverisata miscentur: Et quia Olea destillata difficulter Extracto miscentur & semper supernatare solent, omnibus Oleis nominatis in vitro prius invicem mixtis aliquot guttæ Spiritus vini affundi solent, & diligenter commisceri, ita invicem uniuntur, & postea facilè permiscentur toti compositioni, quæ tandem in lentissima cinerum digestione in alembico cæco per mensem majoris efficaciæ & operationis ergò fermentari poterit.

ELECTUARIUM LAUDANI.

℞ Opij
Succi è Rad. Hyoscyami Essentificatorum ana unciam unam.
Essentiæ radicis Mandragorę cum S.v. extractæ drachmas sex.
Specierum Diambrę sine Moscho & Ambra præparat. uncias quatuor.

Salis

Salis Perlarum
Corallorum ana drachmas duas.
Carabe
Mumiæ ana ſcrupulos quatuor.
Croci Orientalis ſcrupulos duos.
Unicornu ſcrupulum unum.
Terræ Strigenſis drachmam j.
Mellis deſpumati uncias duodecim.

Diſſolvatur Eſſentia Opij & Hyoſcyami (ſi ſit nimis liquida, fac ut Spiritus vini prius ſufficienter lento calore ab illis evaporet) in melle ſupra ignem, poſtquam probè mixta fuerint, adde Salia Perlarum & Corallorum, poſtea reliquos pulveres tenuiſſimè tritos, Carabe ſcilicet, Mumiam, Crocum, Unicornu, Terram ſigillatam, cum ſpeciebus Diambræ, paulatim inſperge tepide diligenter miſcendo in formam Electuarij.

Vires & Uſus.

Laudabile medicamentum, quod planè ſuo Nomini reſponderit, ſi Laudanum dicas.

Mirum atque iterum mirum, cur à quibuſdam ſciolis Opij uſus intra corpus formidetur, cum Laudanũ Opiatum ab omnibus Venenis & Impuritatibus liberum ſit, ut taceã præſtantiſſima corrigentia admixta. Id de Officinarum & Veterum Compoſitionibus, quas Opium & Hyoſcyami ſemen ingrediuntur, affirmari non poteſt, ut de Philonio Romano, Perſico, Tarſenſi, Athanaſia magna, Aurea Alexan-

drina, Nicolai, Triphera, Theriaca, Mithridat Andromachi, Trochiſcis de Alkekengi, Pilulis de Cynogloſſa, &c.

Anodynum hoc ſpecificum εὕρημα πρὸς πάσας παθῶν ὀδύνας. Extremum eſt refugium.

1. In omnibus doloribus acutis, frigidis & calidis, tàm externis quam internis, ubi præ vehementiâ homines ferè exanimantur, maximè in dolore Colico cum aqua Menthæ (alvus ſit libera & aperta) Nephritico, Pleuritico, Arthritico.

2. In ſiſtendis omnibus defluxionib. omnium humorum & Catarrhorum tenuium, præſertim in principio.

Item in omnibus profluvijs Inteſtinorum, ſive ratione humorum peccantium & mordentium, ſive ratione humorum purgantium, cum Maſtice tunc & Terra ſigillata datur.

3. In Vigilijs & Inquietudinibus immodicis intra & extra: ſi ab extra vis adhibere, tunc è granis 4. vel 6. cum tribus guttis olei Nucis Muſcatæ, vel tantillo expreſſo oleo fac turundam lineam, & naribus indendo mirificè ſomnum inducet: ubi altius dormiunt, poteſt turunda eximi: Ita Hæmorrhagia Narium deſperata ſanata fuit, è gr. 16. duas pilulas formando & utramq; Narem pilulâ unâ occludendo.

4. In omni Febrium genere ex aqua Abſinthij & Rutæ (quæ ſunt ſpecificæ Febrifugæ) ſi calor diu durat, poſt quartam horam reiteretur una Doſis. In ardentiſſimis Febribus ſitim reſtinguit & ſomnum conciliat, præcipuè quando Febres ſomnum inducant laborioſâ vigiliâ permixtum.

5. Aſthmatici & Phthiſici, ſi in aqua Hyſſopi utantur, diu illo poſſunt foveri. In Tuſſi cautione opus eſt ne ſcilicet viribus valdè infirmis exhibeatur, & cum recrementorum copia

in Thorace continetur: Etenim quamvis Tuſſim leniat, ac ſomnũ accerſat, Thoracis tamen anguſtiam adauget. Quare præſtat in Tuſſi ex eo ſemper minus dari, & præterea extenuantia ac Abſtergentia ei miſceri, ut Oxymel, aut quod ex Marrubio conficitur: Tunc potiſſimum datur, ubi id, quod influit, tenue eſt & acre: ſi enim tale quid ſit, nil indè nocumenti, ſi antidotum dederis: Nam ea quæ tenuia ſunt, mediocriter craſſa reddit, & contemperat, doloremq́; hinc provenientem finit: In maxima Tuſſi additur Tragacanthum.

6. Conſervat Calorem nativum, corroborat ſpiritus, & reparat vires, præſertim illud in quo eſt Moſchus.

7. Efficax eſt contra affectus Melancholicos prętet rationem mæſtos, Cardiacos.

8. Feliciter utimur etiam in Vomitu, Singultu, in exoluto & debilitato Ventriculo.

9. In Sanguinis excretione, & Menſtruorum nimiâ evacuatione, cum Croco Martis & Corallis rubeis.

10. In Phreneſi, Maniâ, intra & extra illinitur Temporibus cum Aqua Vitæ.

11. In Epilepſia cum ſpiritu Vitrioli & Eſſentia Camphoræ cum oleo Amygdalarum extracta, ſolet offerri.

Doſis.

A granis 2. ad 3. 4. Si alvus eſt libera tunc efficaciter operatur: Offertur etiam in Aquis ſpecificis & appropriatis illiſq; remiſcetur, ſecundum 7 membra & morbos. Si morbus eſt vehemens, poteſt circa noctem longè à cœna pilula j dari.

mediâ nocte altera, manè tertia.

ELECTUARII idem Usus, nisi quod Dosis augeatur. Datur à drachma una ad drachmam j & semis in appropriato liquore, vino, vel aqua Cinamomi: Puerperis & infantibus etiam tutò potest exhiberi.

VIII.

ODORIFERUM.

IUvatur Humana Natura odoribus, juvanturque spiritus: ideò Philagrius apud Aëtium non inscitè dicit Naturam odore grata lubenter amplecti, & indè recreatam ac quasi revivişcentem vires suas à morbi ferociâ pressas revocare: Odor enim naribus haustus ad Cor & cerebrum trahitur, spiritum compressum suffocatumq; excitat, halantem & fugacem retinet: Imò sunt etiam regiones calidæ, ubi Astomos solis odoribus vivere Plinius innuit. Aër ratione sanitatis habet plurimum momenti, qui enim a fœtore ægrotat difficulter sanatur, quia ingratus odor cũ spiritu permeat ad omnes corporis partes, maximè ad cerebrum & pectus. Odore Elixiris Vitæ ex varijs aromatibus compositi, dicit Baptista Porta, se multiplici Experientiâ multorum exhalantẽ retinuisse animam: In multis igitur morbis rectificandi & corrigendi sunt spiritus vitæ: Principalia enim membra & vitales spiritus (quæ utraq; à quovis Veneno omnium primo molestantur & inficiuntur) mirabiliter odoratis reficiuntur, ac vene-

nati

nati excluduntur fumi: Oportet enim ſpiritum ſpiritu & odore recreari ac inſtaurari: Sunt enim odores ſuaves noſtris ſpiritibus ſolis vitæ noſtrę autoribus analogi & communicabiles. Videmus, ut ad ingratos odores nares obturemus, & ſpiritum cohibeamus, ne percipiamus fœtorem, à quo dum ſentitur facilè debilitamur. Adhæc ubi ſpiritus noſtri, deliquiis animi vel convulſionibus concluſi, premuntur ac deiiciuntur, ſtatim atque odorifera nobis admota percipimus, erigimur, animumq; ac vires recuperamus: Videmus matricis os deorſum ſurſumq; verti, ubi ſuavis odor ſpirat: Ad eundem modum non ſolum in Peſte, ſed etiam in Ungarica febre & ſimilibus Venenatis morbis, ſpiritus, qui attractione contagii inficiuntur & contaminantur, ſuffitibus emendari & reſtitui tùm poſſunt tùm debent, ut videre eſt apud Cõradinum in libello ſuo de Febre Ungarica, in qua Candelas & Aquas odoriferas varias deſcribit.

In Conficiendo Specifico odorifero, odoris fragrantiâ deficientem animum mirè revocante, qui volet ſequi Paracelſi proceſſum in Archidoxis, operam & ſumptus in illo per digeſtionem præparãdo mecum perdet. Zibetta, Gummata, Tragacanthum in digeſtione ingratum nanciſcuntur odorem.

℞ Macis
Caryophyllorum
Cinamomi electi ana drach. duas.
Ambari griſei drach. j.
Muſci drach. ſemis.

Zibettæ drachmas duas.

Gummi Arabici drach.j.

Tragacanthi prius ſupra fornacem ſiccati drachm. duas.

Hæc duo gummata cum Moſcho terantur.

Omnibus diligenter tritis miſce Zibettam & affunde Aquæ Namphæ optimæ ſeu Damaſcenę odoriferæ pro libitu, ex odoratis ſpecificis & aqua Roſarum præparatæ, in qua prius per octo dies in digeſtione modicum de Paracelſi Carbon vel Zibetta occidentali admixtum ſit: Hujus aquæ prius per bombycem vel ſetaceum colandę affunde diligenter agitando quantum pro incorporatione maſſæ ſufficit, ex qua poſtea vel poma, ſeu ſcuta & pentacula Cordis formam habentia effingito, & in vitro ſine digeſtione indurari permittito.

Vel hoc modo parari poteſt:

℞ Aquarum Roriſmarini
Liliorum alborum
Baſiliconis
Roſarum
Majoranæ
Spicæ
Lavendulæ ana q.ſ.

Pro humectatione Macis, Caryophyllorum, Cinamomi ana drachmas duas, prius tamen aromata mediante ſetaceo in tenuiſſimum pulverem redigantur, adde Ambræ pulv. unciam ſemis, Moſchi Alexandr. drachmas duas, Zibettæ unciam j. Omnibus diligenter mixtis, adde pulveriſati gummi Arabici

Arabici drachmas 2. Tragacanthi pulverisati drachmas quatuor, diligenter agita, & relinque per noctem, donec omnia benè incorporentur, sequenti die efforma placentulas seu scuta intra duo folia in calido confestim siccanda, & ad usus seponenda.

Vires & Usus.

Quemadmodum Zibetta suo odore stercora expellit: ita Specificum odoriferum morbos ab ægrotis eiicit: Et quemadmodum Tyrus immiscetur cōpositioni Theriacæ, ut penetrare faciat vim aliorum Ingredientium ad membra principaliora: ita etiam propter majorem penetrationem Carbon additur, cujus prævalens odor ingratus (qui tamen in digestione sicuti Experientia me docuit in suavissimum & gratissimum transmutatur) citius penetrat, quàm operationes omnes Liliorum, ut verè Theophrastus innuit.

Usus hujus Specifici odoriferi, quando medicamenta nō possunt intra corpus sumi, ut in Apoplexia, Epilepsia. Multi enim talibus odoribus excitantur, non quod planè morbus indè tollatur seu curetur, sed quod via præparetur: Per virtutem enim odoris corpori communicatam sanguis movetur, & Cor supra modum refocillatur.

In Apoplexia.
Epilepsia.
Colica.
Suffocatione Matricis.

In aura pestilentiali maligna.

In confortanda Venere, mariti illo etiam ad usus suos utuntur.

Miscetur tantillum cum oleo Nucistæ expresso, ut fiat quasi Linimentum, & in supradictis morbis debito modo adhibetur.

MEDICAMENTUM SPECIFICUM OMNIUM SEPTEM MEMBRORUM PRINCIPALIUM.

Conserva membra principalia, ait Paracelsus, & non facilè mors eveniet, nam absq; membri principalis cõservatione non potest curari morbus. Si enim vitam velis conservare, non solum Cor in suo esse conserves, sed etiam Cerebrum, Hepar, Pulmonem, Lienem, Renes & Fel. Nam quãvis Cor sit Centrum ipsius corporis atque Radix, tamen quodlibet membrum principale destructum adfert mortẽ.

℞ Olei Succini ter vel quater per aquam Majoranæ rectificati drachm. ij.
Spiritus Vitrioli veri
Salis Cranii microcosmici ana unciam semis.
Tincturæ Croci Orientalis
Granorum Alkermes ana drach. ij.
Salis Margaritarum
Corallorum ana unc. j.
Olei Cinamomi & Maceris ana drach. semis.

Lactis

Lactis Sulphuris unciam j.
Extracti Spodii unciam j. ſemis.
Magiſterii Tartari unciam j.
Antimonii Diaphoretici unciam ſemis.
Tincturæ Croci Martis
Chelidoniæ
Rhabarb. ana unc. ſemis.
Liquoris Cryſtalli
Calculi microcoſmi ana unciam j.

Cum extracta & inſpiſſata Theriacæ Eſſentiâ, melle Junipe-rino, Conſervâ Roſarum, addendo pro libitu ſaccharo Ro-ſaceo, redigantur omnia ſupradicta diligenter mixta in juſtā Electuarii conſiſtentiā addita Moſchi & Ambræ ana drach. j.

Propter Ventriculi ſympathiam cum reliquis membris addantur drachmæ duæ olei Vitrioli Veneris, cum drachma ſemis olei Nuciſtæ deſtillati.

Uſus & Doſis.

Uſus hujus medicamenti in deploratis morbis, ubi nec ægroto, nec ipſi medico conſtat de genere ſeu morbi ſpecie.

Et quia in omnibus morbis internis neceſſariò unum (ſi non plura) ex illis ſeptem membris afficitur, poterit etiam in omnibus ægritudinibus tutiſſimè exhiberi. Abſque membri enim principalis conſervatione non poteſt curari morbus.

Doſis à gr. 5. 6. 7. uſque ad 10. in vino vel aqua Cardui be-

nedicti, vel appropriatâ, secundum septem membra.

SPECIFICUM CAPITALE.

MUltas Paracelsus virtutes tribuit in curandâ Epilepsiâ Volatilitati spiritus Vitrioli: At illius apud nullum adhuc Chymicum data mihi fuit videndi facultas, nec ullus mihi affirmare potuit, quod confirmatam Epilepsiam solo vulgari & simpliciter præparato Vitrioli spiritu tollere potuerit. Hunc sequentem Spiritum efficacissimum usu medico deprehendi.

VITRIOLI SPIRITUS.

℞. Vitriolum Hungaricum, seu Cyprium, vel Romanum perinde est (quamvis illud in Silesia in mineris uf dem Zigmantell Huserus semper plurimi fecerit, conficitur enim è Minera Auri, Argenti, Ferri & Veneris) solve in aqua destillata vel rore Majali, & solutum cola, postea collocetur in digestionem cinerum seu arenæ vel fimi, in alembico negligenter saltem obturato, quia nil evaporat: stet per mensem, tunc ad superficiem ejicit fæces separandas: Iterum ponatur in digestione tamdiu donec nullas fæces amplius reiiciat, postea coletur & quod clarum est in lento igne Balnei vel arenæ destilletur, spatio aliquot horarum duarum vel trium phlegma egreditur, quod auferendum est, postea sequuntur spiritus (ubi hi incipiunt ascendere; quod

quod gustando poteris deprehendere, senties enim aciditatem, & videbis, ut in destillatione aquæ Vitæ fieri solet, striarum instar in alembicum ascendere) qui mutato vase Recipiente seorsim colligendi sunt. Hic Spiritus Vitrioli ad odoris suavitatem & dulcis aciditatis gratiam reductus, in quo nec sensibilis corrosio in lingua apparet, nec tarda austeritas, sed spiritualis aciditas, utile est medicamentum & curationibus necessarium. Qui volet ulterius persequi destillationem, auctiori igne oleum profluens, ad suos usus seorsim colliget, & hujus rectificati olei partem unam cum quatuor vel 6 partibus Spiritus vini alcoholizati in Balneo Rorido, per aliquot menses digeret, & postea destillabit, habebit Oleum Vitrioli supernatans aquæ suavissimi odoris & jucundi saporis, separetur per tritorium: In usu medico maximæ est efficaciæ.

Oleum Vitrioli subdulce.

Alia descriptio Spiritus Vitrioli.

℞ Vitrioli crudi, ac ut paulo antè dictum depurati, duas saltem libras, destilla & pelle fortissimo igne, ut Spiritus & Oleum egrediantur: Liquori egresso adde duas partes aquę pluvialis destillatæ, & in B.M. nova destillatio instituatur, tunc subtilissimus Spiritus Vitrioli cum aqua pluviali elevatur in hac rectificatione & egreditur, relicto acidissimo Oleo in fundo. Ille egressus Spiritus aqua pluviali immixtus summè penetrans est, & in Febri Ungaricâ & aliis febribus ardentibus efficacissimè operari solet.

EPILEPTICUM MEDICAMENTUM.

Mirum ad Lunæ vices Cerebrum commoveri, augescente humectari, & minuente siccari, ut in Epilepticis videre est, qui crescentis Lunæ damna sentiunt.

Primò Vitriolum ad flavedinem calcinatum imbibere convenit Spiritu vini, ut fiat massa.

Hujus accipe libram j. & semis.

Rasuræ Cranii Hominis justificati.
Visci querni.
Ungulæ Alcis.
Granorum Pæoniæ ana unciam j.

Omnia scindantur & tundantur, postea mixta destillentur per retortam servatis gradibus, ultimò violento Igne pellantur.

Hujus egressi liquoris libra j. rectificetur in Balneo Maris supra.

Castorei.
Specierum Diamoschi dulcis ana unc. semis.
Anacardi drach. sex.

Postea adde Spiritus vini lib. 4.

Salis Pæoniæ drach. j.
Liquoris Perlarũ & Corallorum ana drach. j.
Olei Anisi.
Succini ana scrupulos duos.

Misce & digere in Balneo per mensem.

Usus & Dosis.

In aqua Pæoniæ datur de liquore dicto cochleare semis

mis vel integrum novem dies continuando, post exhibitum medicamentum per tres horas maneat jejunus.

APOPLECTICUM.
AQUA VITÆ APOPLECTICA EXIMIA.

℞ Exempli gratia Florum Lilij Convallij
Tiliæ, Pæoniæ
Primulæ veris
Majoranæ
Lavendulæ
Salviæ
Betonicæ
Rorismarini

Cerasorum sylvestrium nigrorum & dulcium, Luna decrescente decerptorũ ana q. s. in sufficienti quantitate.

Tritis omnibus & mixtis (vel seorsim flores, seorsim Cerasa destillentur) adde Sinapi seminis triti libram j vel duas, pone ad putrefactionẽ affusa convenienti aquæ communis quantitate, in qua tantillum Lupuli & Fermenti incoctum sit, ut omnia possint fermentare, postea secundum artem destilla & inde elicies spiritum inflammabilem, quem circula cum ana spiritus Vitrioli præcedentis, & in Apoplexia, pro morbi & ægri ratione cochleare semis exhibe, addita una atq; altera gutta olei Succini.

Ab extra etiam tempora & vertex Capitis utiliter illo liquore inunguntur.

OLEUM SUCCINI.

In hoc parando diligentia non vulgari opus est, requirit enim convenientem & debitum ignem. Albo Succino è purissimo & mero Bitumine in mari generato, in medicina utimur, non flavo.

℞ ergò Fragmentorum Succini albi (exempli gratia duas vel 3 libras) & crasso modo tundas, non in pulverem tenuem teras: Eluantur prius si opus sit aquâ communi sordes, deinde ponatur in Cucurbita vel alembico non nimis alto, & effundatur bona quantitas aquæ Rosaceæ & Betonicæ (quod fit ne Oleum comburatur, & ut harum aquarum vehiculo facilius stillare incipiat) imponatur capitellum capax cum rostro satis amplo, & vas recipiens adaptetur, & in arena, clausis utrobiq; pro more vitrorum juncturis, servato Ignis gradu convenienti & continuo ne refrigescat, (alioquin instar picis nigrescit & vitrum frangit) destillatio absolvatur. Cave etiam ne Ignis nimium invalescat, alioquin recipiens periclitatur.

Primò egreditur aqua & oleum album cum spiritibus nubium instar, deinde non amplius spiritus egreditur visibilis, sed in capitello striæ apparent, ut in destillatione Spiritus vini videre est: tandem venit oleum flavum, hîc cessandum à destillatione, vel mutato recipiente excipe seorsim oleum rubeonigrum subsecuturũ: ultimo ascendit Sal sublimatione:

Caput

Caput mortuum in fundo manet, friabile, nigrum & leve.

Antequam Oleum Succini albi rectificetur, bene abluatur prius in aqua communi, volvendo sæpius, postea rectificetur lentè in B. M. per aquam Rosarum vel Majoranæ. Post rectificationem potest etiam ulterius cum nova Rosarum vel Majoranæ aqua aliquoties misceri, semper post residentiam & separationem olei ab aqua, renovando aquam. Sic fœtor perire solet.

A libra una Succini post rectificationem vix tres vel quatuor lotones veri Olei albi haberi possunt.

SAL SUCCINI.

Salem sublimatione vi ignis ascensum collige & solve in aqua Majoranæ & filtra, aquam in B. paulatim abstrahe: Iterum solve, filtra & coagula: hoc aliquoties reiteretur: tunc habetur SAL DIURETICUM efficacissimum, cujus superius facta est mentio.

Vires Olei Succini.

Efficacissimum Opobalsamum Europæum meritò vocari potest, quia sua facultate omnia alia Remedia superat in Apoplexia & Epilepsia curanda: olim Sacrum appellabatur, propter vires ejus nimirum admirandas & arcanas.

1. In PESTE una gutta mane & vesperi naribus affricatur, sic nullum venenum cor inficere potest: Correpto datur à scrupulo j ad duos in aqua Cardui benedicti.

2. Vehementer prodest illis, qui periculosos capitis mor-

bos timent, qualis eſt Apoplexia, Paralyſis, Epilepſia. Nam ſi quis in aquis appropriatis, puta Betonicæ, Tiliæ, Lavendulæ, Ceraſorum nigrorum &c. unam atque alteram guttulam Olei illius jejuno ſtomacho aſſumat, nil periculi erit ab illis morbis: Idem præſtant placentulæ ſeu Rotulæ ex ſaccharo confectæ, quibus aliquot guttæ Olei inmixtæ ſunt. Et ſi Apoplexiâ, Epilepſiâ, Paralyſi quis corripiatur, vix eſt præſtantius Remedium, quam Olei è Succino albo deſtillati guttæ aliquot in ſpiritum Epilepticum infuſæ & exhibitæ. Prodeſt etiam cervicem & nares ungere dicto Oleo, & certò pellitur morbus, & recipientes ſe, ſenſum & motum recuperant correpti, non aliter ac ſuffitus ejuſdem Succini albi ſupra carbones naribus Epileptici admotus paroxyſmum ipſi ſedat.

3. Nervi, venæ aut partes nervoſæ Spaſmo aut ſimilibus Contracturis infeſtatæ, ungantur hoc Oleo: ita utere, ut pauxillum immiſceatur unguẽtis, quibus nervi refocillari ſolent.

4. Una atq; altera guttula aquæ Petroſelini immixta & aſſumpta calculos & alios ſuperfluitates meatuum urinalium pellit.

5. Scrupulus ſemis vel integer ſi aquæ Verbenæ vel Artemiſiæ, vel Malviatico infundatur, & mulieri parturienti propinetur, partum promovet.

6. Prodeſt frigidis defluxionibus capitis, qui hujus uſu cõſumuntur & cerebrum reficitur.

7. Guttulæ aliquot naribus & Cordis foſſulis ſeu pectoris ſi illiniantur, illis mulieribus, quæ ſuffocationes, præcipitationes & ſtrangulationes uteri habẽt, ſedat matricis motum.

Simi-

Similis efficaciæ ſunt Rotulæ ex oleo Succini cum ſaccharo confectæ, ſi una atque altera aſſumatur.

8. Confert quoque in deliquiis animi, languore & palpitatione Cordis.

9. Confortat non ſolum facultatem virtutis Vitalis Cordis, verũ etiã Animalis Cerebri ac Naturalis Hepatis: ideoq; in concoctione & digeſtione magnas utilitates ciere ſolet.

10. In Febribus tres guttæ in aqua Cardui benedicti ante paroxyſmũ expectato ſudore aſſumuntur, ſic Febres pellũtur.

11. In Retentione urinæ tres vel quatuor guttæ in aqua Fragariæ vel vino ſumantur, mirabiliter promovet illam.

12. In Exiccatione Catarrhi conducit.

13. Dolores dentium è defluxionibus exortos curat, ſi cum aqua Plantaginis miſceatur & inde gargariſmus fiat.

14. In Icteritia datum cum aqua Endiviæ, Cuſcutæ, Cichor. Chelidon.

15. In Colica ſcrupulus unus vel drachma ſemis exhibetur in Cereviſia.

16. In Suffocatione matricis ſeptem vel octo guttæ in aqua Pulegij.

17. In Expulſione fœtus & ſecundinæ ſeptem vel octo guttæ in aqua Sauinæ, Artemiſiæ.

18. In menſiũ retẽtione 7 vel 8 guttæ in aqua Meliſſæ.

19. In Contractura quidam contractus in manibus & pedibus fuit reſtitutus illitu Olei Succini.

20. In Vomitu ſanguinis tres guttæ in aquâ Tuſſilaginis, Tormentillæ, Prunorum ſylveſtrium.

21. Vertiginem & Scotomiam curat.
22. Cerebri ſtuporem miraculosè removet.
23. Viſum cum aqua Fœniculi confortat.
24. In Punctura lateris efficaciter adhibetur.

Doſis.

A guttis 4. 6. 7. 10. uſque ad ſcrupulum unum, ratione morbi & complexionis.

BALSAMUM APOPLECTICUM.

℞ Olei Nuciſtæ expreſſi uncias duas.
Ambræ griſeæ drachm. unam.
nigræ drach. j. & ſemis.
Moſchi drach. j. & ſemis.
Zibettæ drach. duas & ſemis.
Oleorum ſtillatitiorum Lavendulæ, in quo Lilij convallij flores maduerint drach. ſemis.
Cinamomi ſcrupulum ſemis.
Majoranæ drach. ſemis.
Caryophyllorum gutt. 6.
Succini drach. j.
Rutæ drachmam ſemis.

Ex his omnibus ſecundum artem mixtis fiat in juſtâ conſiſtentiâ Balſamum: qui volet aliquid de Balſamo Peruviano odorifero addere, ei erit integrum.

Vires

Vires & Usus.

1. Apoplecticis, Epilepticis, & Vertiginosis mirè confert, si extremitates narium, tempora, vertex, interius etiam palatum, exigente necessitate inungantur, noctu & die per intervalla.

Pro præservatione singulis septimanis tantillo, alæ Narium mixtâ hac pulpâ pollice modicè inuncto, una cum vertice semel atq; iterum inungantur.

2. Contra malignam & pestiferam auram.

3. Omnes Animales & Vitales spiritus recreat.

4. Arcanum in Colica, si umbilicus eo inungatur.

5. Matricis ægritudinibus mirè confert, si inungatur vētriculus & umbilicus, etiam Naturalia mulieris suffocationē patientis, tunc confestim recreatur: ad nares autem illarum eo tempore fœtida adhibeantur, qualia sunt Castoreũ, Assa fœtida.

Usus ab extra saltem est: tantillum extremitatib. narium admovetur pro libitu: per unum aut alterum diem suavis ille odor vix evanescit.

OPHTHALMICUM.

℞ Vini Malviatici lib.j.
Aquæ stillatitiæ albuminum ovorum coctione induratorum lib.j.
Aquæ sanguinis humani unciam j.

Aquæ Rosarum albarum
rubearum ana unc. tres.
Aquæ Chelidoniæ, Rutæ
Euphrasiæ, Fœniculi
Valerianæ, Fumiterræ
Pulegij ana uncias 2.
Mellis virginei cochl. j. & semis.
Aluminis Roch.
Sacchari candi
Vitrioli albi ana unciam semis.
Camphoræ drach. tres.
Salis Euphrasiæ
Fœniculi
Saturni ana drach. j.
Salis Margaritarum
Corallorum ana scrup. duos.
Caryophyllorum
Zinziberis albi
Mastichis ana drach. j.
Tutiæ præparatæ (id est in aqua Rosarum & vino Cretico ana sexies extinguatur ac tenuissimè teratur) unciam j. & semis.
Aloes unciam semis.

Terenda terantur & misceantur, stent in vitro clauso aut in caloris digestione per mensem, vel quod melius sub dio, Soli & Rori exponatur per 40 dies quotidie movendo aliquoties, sic demum insolata promenda usui. Qui in vase Aurichalci-

no

no vult parare & exponere, faciat pro libitu.

Nota Aloen in mortario cum aquis dictis prius remiſcendam movendo quatenus in aquam abeat, & ſtrigmenti modo coeat, idq; donec Aquæ remiſceatur, poſtea reliquis addatur.

Uſus.

1. Ad omnes Oculorum affectiones,
   inflammationes,
   lippitudines,
   nebulas,
   fiſtulas, & ejuſmodi.

Modus applicandi.

Jaceat in lecto æger ſupinus, & injecta intra apertos oculos aquæ lachryma, vel gutta cum pluma gallinæ nigrę indatur, claudat reſeretq; oculos infirmus, ut per oculorum cavitates intruſa aqua per oculum diffundatur, id bis terve in die, & curabitur.

Si nebulæ fuerint ſupra vel infra corneam, conficito pulverem è Saccharo candido, Alumine combuſto, & Sepiæ oſſe, ſed tenuiſſimè contuſum & ſuccretum incerniculo, ut tactum effugiat, & quum cubitum pergit ex canaliculo pennæ parum de hoc pulvere inſuffletur, moxq; aquæ guttam inſtillabis, oculos claudat ac dormiat, nam citiſſimè diluetur.

Vel ſi ſint maculæ, miſceantur cum uncia ſemis illius liquoris Ophthalmici, olei Laterini quater rectificati, & olei

Fœniculi ſemel rectificati, ana guttæ 4, item duæ guttæ olei Succini rectificati, ac in die de hoc liquore benè-mixto bis, manè & veſperi, ſemper una atq; altera gutta oculo indātur.

Mirum & ſtupendum Ophthalmicũ fit è Cancris & Chelidonia, quod ſi debito artificio & tempore præparetur, oculos ad deſperationem læſos virtuoſiſſimè reſtituit, & omnia vulnera ſpatio 24 horarum conglutinat.

ODONTALGICUM.

OLEUM ANODYNUM.

℞ Olei Caryophyllorum rectificati unciam ſemis, ſolve in illo drachmam ſemis Camphoræ, adde poſtea ſpiritus Terebinthinę quater rectificati unciam ſemis, & mixtum hunc liquorem ad neceſſarios uſus ſerva.

Uſus.

Gutta j vel altera denti dolenti eroſo cum goſſypio indatur ad ſopiendos dolores.

AQUA EJUSDEM EFFICACIÆ.

℞ Serpilli
Origani
Salviæ
Mentaſtri
Hydropiperis ſeu Perſicariæ
Raſuræ Guajaci

Ra-

Rasuræ Tamarisci
Buxi ana m.j.

affunde S.v. Opiaticum, videlicet à Laudani confectione residuum, ad eminentiam trium vel 4 digitorum, stent in calore, vitro clauso, donec tingatur spiritus: De hoc spiritu Tincto tantillum in ore contineatur, parte illa ubi sunt dolentes dentes, postea iterum expuatur: reiteretur si opus est. Si dens sit concavus, gossypium intinctum imponatur. Efficacissimè omnes dolores dentium sopit.

PECTORALE.

LAC SULPHURIS.

℞ Sulphuris flavi triti vel cribrati, vel florum Sulphuris partem j & Salis Tartari partes tres, pone in vitro ore capaci, luto obducto collocetur in arenam, affundatur aqua pluvialis destillata ad eminentiam 6 digitorum: Vitri quarta pars sit vacua, quæ extra arenam promineat, subjice ignem successivè, ut bulliat, lignea spatula diligenter agitetur, donec Sulphur ferè omne in illis ebullitionibus solutum sit, quod spatio 5 vel 6 horarum fit, tunc enim liquor rubescit, mediocriter saltē se inspissādo instar lixivii: Si aqua inter bulliendū evanescit, affundatur alia fervida: Ultimò ubi ferè omne Sulphur solutū est, & liquor rubeus ad eminentiā trium digitorū transversorū restat, tunc ita calidè filtratur, per chartā Emporeticā, & defiltrata calida solutione parū in alio vitro ponitur, & confestim dum adhuc calet, affunditur vinū (sunt qui

aceto destillato utuntur, sed vinum præstat) lentè, celeri tamen & alto lapsu, tamdiu, donec colorem spissi lactis acquirat. Hoc postea in peculiari vitro servatur, & proceditur eodem modo cum restante solutione calida & vino: ultimò omnem lacteum liquorem misce, & pone in loco tepido, donec albedo Sulphuris à vino cœrulei & rubei coloris in fundum descendendo se separaverit, abstrahe tunc vinum per inclinationem & affunde aquam pluvialem destillatam miscendo: stet diem & noctem ac iterum effundatur affundēdo novam: Hoc toties reiteretur, donec nulla nigredo seu impuritas in aqua amplius appareat, nec sensibilis fœtor, postea post debitam residentiam & effusionem aquæ siccatur per se in hypocausto, & servatur instar pollinis, vel antequam planè siccetur, misceatur aquâ Cinamomi vel aliâ appropriatâ, ut fiat pultis instar vel lactis, & priusquam ad usum medicum adhibeatur, diligenter moveatur.

Vires, Usus, & Dosis Lactis Sulphuris.

1. Balsamum est humidi radicalis.
2. Confortat vires Naturales.
3. Purificat sanguinem ab omnibus impuritatibus, unde varii morbi oriri solent.
4. Præservativum Apoplexiæ.
   Convulsionis nervorum.
   Lepræ.
   Luis.
5. Specificum Pulmonum, præservat & sanat Asthma.

6. Tollit

6. Tollit antiquam & recentem Tussim.
7. Consumit & exiccat fluxus Capitis.
8. Confortat Cerebrum.
9. Ventositates Ventriculi & Colicam impedit.
10. Hecticis & aridis peculiariter sua confortatione prodest, cum aqua Cinamomi si misceatur, ut fiat instar lactis liquidi.
11. Phthisicos oculariter juvat, agendo in humidum radicale, testimonio ægrotantium.
12. In Arthritide, Podagra, Schiatica, & similibus morbis, summoperè etiam conducit.
13. Instar Ignis occulti consumit morbum non aliter ac Ignis vulgaris lignum absumit.

Dosis.

Tantum pulveris miscetur, ut vehiculum quasi albicante colore tingatur: manè & vesperi j cochl. Ante exhibitionem diligenter liquori immisceatur.

Offertur in aquis stillatitiis Cinamomi, Melissæ, Lavendulæ, aqua Epilepticâ: vel in Spiritu vini.

CORDIALE.

PRæcipuum in medico, qui ægrotum curat, ut Cor benè defendat, & postea morbum aggrediatur. Quibus Harmonica Analogia Superiorum & Inferiorum innotuit, & qui ex Astrologorum suffragiis, duobus Maxi-

mis Cœli Luminibus duo maxima hominis viſcera, COR videlicet & CEREBRUM, dicata eſſe didicere, diffiteri nequeunt, maximum Confortativum Cordis in Natura Rerum latenter quieſcere in Auro ſeptem ſigillis munito, ſicuti in præfatione utrâq; ſatis annotatũ eſt. Fatentur vulgares medici Aurum Cor confortare, quod non de Communi Auro mortuo, aſpectu ſaltem Cor exhilarante, ſed de Philoſophico, Vivo, Regenerato, Pluſquamperfecto, & in omni liquore reſolubili audiendũ. Et quamvis Gemmæ quædam Auro præferantur, non tamẽ hoc fit, quod Auro ſint meliores, ſed quia rariores & pauciores inveniuntur. Auro enim Natura non contemptibiles indidit virtutes, quas qui ſcit eruere, & arte tractare poterit, comperiet Aurum quod mortuũ & ſterile videbatur, vivũ adeò eſſe & prægnans, ut germinet, ac de ſe novum Aurum, novis & iiſdem infinitis progeneret incrementis. Quod autẽ metallorũ generatio non adeo ut in Vegetabilibus & Animalibus ad oculũ patet, in cauſa eſt craſſa illa Terreſtris moles, per quam ſpiritus Vegetativus velut carcere incluſus impeditur, quo minus officio ſuo fungi, ſibi ſimilia generare poſſit: Hic ſi per artem à Terreſtri illa domo & ſepulchro liberatus, & ab omnibus inquinamentis exolutus fuerit, ſine dubio æque ut omnes aliæ Creaturæ vis generativæ particeps erit, fructumq; ſuo ſemini correſpondentẽ proferre poterit, ſicq; metallũ producet metallum, Aurũ generabit Aurum. Indè Verus Philoſophus mirabilẽ & omnibus expetendã concinnabit medelam, quæ & metallorũ imperfectorum, & humanorũ corporum morbis incurabilibus affe-

In auro eſt omnium magiſteriorum reſervaculum: auri enim Quinta eſſentia reſiſtit Solis & reliquorum Planetarũ operationibus in Homine.

affectorũ omnia vitia tollet. Felicẽ illũ & terq; quaterq; felicem Medicũ, qui materiæ universalis debitæ tria prima summoperè purificata ac debita proportione juncta, ita Rotatione Physica per omnes Colores requisitos in Phœnicem incombustibilẽ redigere poterit, cujus beneficio Aurum in fluxu actualiter vegetari & animari, ipséq; Phœnix eadem opera inseparabili modo aurificari possit: Fortunatum inquam illum medicũ, qui favente SOLE Cœlesti, ex Anatomiæ Magicæ & Philosophicæ Pyronomiæ legibus SOLEM METALLICUM, per illam plurimorum nominum Hylealem Aquam solutum & Regeneratum SOLIS VEGETABILIS seu Spiritus vini generosi appropriato vehiculo SOLI ANIMALI seu Cordi microcosmico Hominis videlicet Spiritui vitæ tanquam simili ritè ac Harmonicè applicare novit: Cum donorũ dator mei hac in parte nondũ misertus sit, ut supra dixi, licet varias tentarim vias, & è centum ferè descriptionib. Auri Potabilis seu Putabilis potius multas irrito conatu post tẽporis & sumptuũ jacturas in igne examinaverim, nollẽ etiam hoc loco candidũ lectorem Chymicũ naso suspẽdere, quia promisi me Experta saltẽ in hoc meo libro traditurũ: Ut tamẽ avidę quorundã expectationi satisfaciã, unam saltem descriptionẽ non ita pridẽ mihi fideliter communicatã paulò post inserã, quæ quamvis à veritate non videtur esse aliena, illam tamen meâ Experientiâ non comprobatã, lectori cupido, cui integrũ est, examinandam offero. Rationes autẽ & Viæ Alchymistarũ vulgarium in conficiendo Auro Potabili, ineptę, humanæ Naturæ inconducibiles, & à proposito Philosophorũ

Quatuor Naturæ Principia. Inter Cœlestia, Sol obtinet primas. Inter Vegetabilia Vinum. Inter Animalia COR. Inter Mineralia Aurum.

longissimæ sunt, quicquid etiam hoc nomine glorientur & mentiantur. Nam quicquid redigitur in corpus, hoc ipsum crudum & indecoctum est: Natura enim bonum in melius, per alterationis modum transfert: Sed hoc Aurum quod ab ipsis tractatur, neq; alterationem passum est, neque solutionem Physicam; In melius ergo non deducitur: Et quamvis multi per Spiritum Salis vulgarem, nonnulli per Spiritum Vini Alcoholisatum, alii per Acetum radicatum, alii prius per Salia corrosiva, postea per Spiritum Terebinthinæ seu Olea Aromatica & similia deliramenta conantur Aurum ut stirpem metallicam, quam ab Animalium & Vegetabilium provincia immeritò excludunt, solvere, invanum tamen laborare omnes ipsa Experientia testatur. Aqua Sapientię Philosophorum una est, quæ omnia metalla & lapides ab impuro Puncti Quaternarii coagulationis vinculo Philosophicè & Naturaliter liberat: nec est sub Cœlo modus alius dissolvendi Physice Corpus Solis quàm per Universale Menstruũ Mercuriale Philosophorum totius Naturæ secretissimum, quo dum per ignorantiam & difficultatem acquirendi caremus, consueverunt in defectu Perdicum, famem etiam Carnes bubulæ sedare, siquidem coquus in absentia ligni quercini ad coquendos cibos utitur fagino seu betulino. Porrò Aurum in quo est Elementorum adæquatio, est Universale subjectum ad Animalia, Vegetabilia & Mineralia, Vita rerũ omnium: Et ut cum Sole Cœlesti singularem concordantiam habet, sic etiam cum Corpore Humano suâ formâ internâ magnam possidet affinitatem & Harmoniam. Quemadmo-

Cœlum autem nullo impuro mediante reseratur, ideo feculentus & ponderosus Lucifer olim è cœlo spirituali dejectus fuit.

Veteres non sine causa dixerunt in Sole & Sale contineri omnia videlicet non illo excrementitio sed Centrali Balsamo Naturæ universali, quod ab omni ævo Veræ Halchymiæ nomen dedit.

Lege Redargiri Zodiacum inferiorem de signis hyemalibus, & Lulli Cœlum Philosophorum de Sole Centrali: huic Cœlo Philosophico applicamus stellas suas Terreas, quæ sunt plãta, lapides & metalla.

Ut in animantibus universo Corpori ipsum COR, *sic Cœlo & Mundo præest* SOL, *gaudium totius Creaturæ, in ipsum universum mundum, & quæ in eo sunt, imperium habens.*

admodum autem Sol Cœlestis se habet erga reliquos Planetas, tanquam Rex enim sedet in meditullio aliorum Planetarum, luce, magnitudine, pulchritudine, omnes excellens, omnes illuminans, virtutemq; illis ad inferiora quæque disponenda distribuens: Ita etiam Sol Philosophicus seu Naturale Aurum erga reliqua metalla: Metallorum enim purissimum est Aurum, in quo splendor Solis Ignisq; Cœlestis radius est, & in cujus corpore perfectissimo quatuor Elementa conveniunt. Rubinus habet in se effectum omnium Lapidum pretiosorum, sic etiam habet Aurum (nobilior lapis omnium pretiosorum) in se virtutem omnium lapidum ductibilium, metallorum scilicet, quia continet in se omne metallum, & ea tingit & vivificat. Et sicuti superiores Cœlestes Planetæ suum Splendorem & Lumen accipiunt à Sole Cœlesti: Eodem planè ac simili modo accipiunt Terrestres Planetæ vel corpora metallica suum Splendorem, Lumen, Vim, & Radios ab Auro, utpote à Philosophico & Terrestri Sole. Hinc videre est cur antiquissimi Cabalistæ & Sapientes Magiæ Naturalis periti, plenariam totius Naturæ cognitionem in DEI Lumine adepti, Exordia Rerum omnium totius mundi Puncto Lineæ rectæ, & Peripheriæ assimilarunt: Item cur metallis Characteres & Nomina Cœlestium Planetarum impertiti sunt, videlicet propter singularem correspondentiam, & quia se invicem sine magno discrimine interpretantur. Auro metallorum Regi & Capiti secundum HERMETEM, corpori videlicet perfectissimo & purissimo, à nullo Elementorum domabili, & à DEO & à Natura perfe-

Vide Monadē Hieroglyphicā.

ctè ſecundum materiam & formam elaborato, non ſolum omnes Cœleſtes Vires Planetarum aliorumque corporum metallicorum ac mineralium, ſed & Vegetabilium & Animalium infuſæ ſunt; Ideò hanc Temperatam Elementorum deſponſationem & conjunctionem, non poteſt Ignis violentia ſeparare, nec Terræ fęculentia vitiare, nec Aquæ limoſitas contaminare, nec contactus Aëris obumbrare aut corrumpere. Undè à Sophis tàm propter Cœleſtes, quàm Terreſtres latentes vires omnis Homo, Microcoſmus, & Adam nominabatur: ſicuti illud finis & perfectio operis Naturæ: imo Septenarius perfectionis Numerus verè completus eſt, ultra quem Natura (ſine adjutorio Artis) in ſuâ potentia & operatione altius procedere non potis eſt, ſed Sabbatizat & quieſcit. Verùm ut intelligatur quomodo Cœleſtia corpora Planetarum & ſtellarum, Virtutes etiam Elementorum & Vegetabilium ſuas vires Auro ſub Terra communicent, ſequentia ſyncerè Philoſophantium relinquimus conſideranda & excutienda judicijs. Tota machina Creationis ſecundum Cabaliſtas Hebræorum in tres Orbes ſeu Mundos dividitur, in Mundum ELEMENTAREM, ſcilicet hūc ſenſibilem, infimum, cujus partes ſunt Cœlum & Terra: in INTELLECTUALEM ſeu Angelicum: & in ARCHETYPUM. Hi tres Mundi ſunt figurati à Moiſe evidentiſſimè in Admirabilis illius Tabernaculi ſui, ſecundum Archetypum in Monte demonſtrati conſtructione: In Mundo Senſibili eſt Elementaris Regio & Cœleſtis. *Elementaris* concluſa & cincta Cœlo exteriori ſeu Firmamento, continet in ſe quatuor Elemen-

Aurum eſt omnis Natura.

Exod. cap. 26. ſect. 30.

menta, generationibus & corruptionibus obnoxia: In Cœlesti Planetæ & reliquæ stellæ, seu corpora Cœlestia suam gubernationem habent & officia exequuntur. SECUNDA Regio, habitatio seu locus Angelorum est, à doctis Rabinis MUNDUS INTELLIGENTIÆ vocatur. TERTIA continet MUNDUM ARCHETYPUM. Jam vero descendit Potentia & Voluntas Divina, antequam se inferioribus communicat, primò ad Intelligentias aut Angelos, ab illis ad Sphæras Firmamenti Planetarum aut stellarum: ultimò venit in mundum Elementarem, vel in Regionem quatuor Elementorum, ubi postrema executio mandatorum & Voluntatis Divinæ (ut Hebræi loquuntur) impletur & perficitur. Deus autem unicuiq; ex illis tribus Regionibus indidit similitudinem seu Exemplar suæ Divinæ Omnipotētiæ, non eo fine ut sibi ceu Creatori æquale illud sit, vel ut per se sua sponte omnia facere potis esset: sed ut illæ effigies sint tanquā simulachra significantia saltem & demonstrantia Essentiam Divinam, per quæ Deus Omnipotētem suam vim, & Potentiam sentiendā & oculis cernendā exhibet, attestante Paulo Rom. 1. Deum Ethnicis vel Hominib. Invisibilem suam Essentiam hoc est æternam vim & Deitatem fecisse manifestissimā per opera sua, videlicet in Creatione mundi. In ARCHETYPO sunt IDEÆ & Divinæ DIGNITATES DEI: In INTELLECTUALEM mundum collocavit ANGELOS seu INTELLIGENTIAS. In COELESTEM verò Regionem seu mundum hunc SENSUALEM collocavit PRIMUM MOBILE seu ut alij loquuntur Secundam motionem post Angelos ceu primam Creaturam corporalem & Fontem omnis vitæ & motionis.

Supremi ordinis monita medius ordo inferioribus interpretatur.

Movetur tertius à secundo, secundus à primo regitur.

Sect. 16.

Deus in dispositione & ordinatione Rerum per gradus semper nobiliorem in summo gradu collocavit.

In hanc autem Cœlestem Regionem posuit SOLEM quasi Regem & Gubernatorem stellarum & fontem omnis Luminis. Anima enim mundi seu Natura media in SOLE præcipuè habitat, ut quæ globum Solis totum implens radios suos undiq; quasi spiritum effundit per omnia, vitam, sensum & motum ipsi universo distribuens, & cuncta permeans Entia. In Sole igitur omnes Naturæ vires quasi in Receptaculo & Fonte perenni reconditæ sunt: Et sicut in Humano corpore Cor est scaturigo vitalis spiritus & sanguinis, omnibus reliquis membris motum & vigorem impertiens: Ita Sol Cor Cœli vicissim tanquam omnium Virtutum Elementarium Dominus per universam Naturam suos spargit & infundit radios. In Mundum Elementarem AURUM, quasi Receptaculum & subjectum omnium Elementarium Cœlestium & Supercœlestium Virium: quæ postquam à Supercœlesti & Cœlesti Influentiâ deorsum in Mundum Elementarem delapsæ sunt, simul in hoc metallum unicum concentrando se confluxerunt, & sic finaliter in illo colligatæ asservantur & concluduntur.. Auri enim spiritus secretissimus Cœlestis, omnibus Creaturis totius mundi Vitam, Substantiam, Essentiam largiens, & hac Ratione Imaginem DEI gerit proxime: Idem Spiritus in Cœlo liberrimè diffusus motu & virtute sua est: In Terra autem & maximè in Centro ejus arctissimè contractus condensatur jam & quasi incorporatur in substantiam illorum, quæ in Centro Terræ proveniūt: In metallis totus clauditur & figitur: Et hoc ut clarius explicetur tenendum est. Quando Solis Peripheria in Cœlo volvitur

[illegible] omnes [illegible] Animæ mundi & Pl[illegible] omnes [illegible] ol[illegible] unicū [illegible] Regem omn[illegible] referri debent.

S uper O mnia L ucet, & est Sapientiæ Humanæ Fermentum.

Solis vis peculiariter micat in lapide, cum enim in qualibet re Naturali ejus insit spiritus, eo magis erit in Auro & Lapide, qui Naturam suo laborantem defectu juvat & instaurat.

Ideo Paracelsus non sine ratione in libro Vexationum Aurum constituit triplex.

Metalla infimum circuli sortita sunt locum, in medio Centri Terræ delitescentia.

vitur & permeat vias ſeu plateas itineris Cœleſtis (ubi ad Planetarum aliarumve ſtellarum domos & hoſpitia divertit, ſiquidem ejus ductu Planetæ omnes agitantur, pręſentiâ nondum conjuncti torquentur, & conjunctione corporali lætantur) confortando illarum vim, & operationem, quam in Aëre habent, excitat (cum Marte videlicet Calorem, cum Saturno Frigus) & unicuiq; infundit Lumen, vitam, & motum uſque ad infima & profundiſſima loca Terræ. Unde ab Heraclito Fons Luminis Cœleſtis, ab Orpheo Lux Vitæ & Oculus Mundi, ſeu vivificus Cœli Oculus, qui omnibus rebus calorem, lucem, vitamq; inſpirat: Ignis externi natura eſt omnes Ignes in occulto latentes vivificare: Ita Sol à Deo ordinatus in eum finem in hunc mundum, ut omnes occultos & quieſcentes Ignes incendat, nimirum Sphæras Planetarum qui nobis non apparerent, per ſe enim ſunt mortui, ſi vero incenduntur, ſunt vivi & operantur ſuas proprietates: A Paracelſo Sol vocatur Spiraculum Vitæ Elementorum: à Platone & Zoroaſtro Cœleſtis & Invincibilis Ignis vocatus eſt: Pater Luminum ſplendorem Ignis ſui emittens & communicans primò Soli & ceteris Cœleſtibus corporibus, indè tanquam per media inſtrumenta in hunc Ignem noſtrum influit: Et hoc modo omnium Planetarum vires & virtutes in Sole reperiuntur: Et Jamblichus verè dixit: Quicquid habemus doni, habemus à Sole, vel ab ipſo ſolo, vel ab ipſo per alia, quamvis enim aliquid ab aliis habeamus, illud tamen à Sole mutuatum eſt. Ideò in Sole Cœli Corde, ut in potenti ſcaturigine vel fonte reperiuntur Cœleſtes occultæ opera-

Sol à nemine accipit, ſed ardet & lucet ſemper de ſe, & à ſolo Deo regitur.

Nil ſine Luna beneficio unquã perfecerus, quia Luna virtute Solis Domina generationis augmenti & decrementi.

Luna quaſi luce lucens aliena, quia ipſa nõ lucet de ſe, ſed omnem ſplendorem ſuum à Sole mutuatur.

Abſque Luna intermedia, vim ſuperiorũ attrahere omnino nequimus.

Luna licet ab omnibus ſtellis vires ſuſcipiat, potiſſimũ tamẽ in Sole quoties illi coniungitur vivificâ virtute repletur ac per illius intuitu complexionem mutuatur.

tiones corporum Cœleſtium: ſed Cœleſtis Regina & Uxor Solis Luna, videlicet omnium Cœleſtium influxuum virtutumq́; ultimum Receptaculum, Solis ceterorumq́; Planetarum atq; ſtellarum radios & influxus quaſi fœtum ſuſcipiens, inferiori mundo ſibi vicino quaſi parturiens edit: Et æſtimatur à Deo ſapientiſſimo Sphæram Lunæ in infimo loco corporum Cœleſtium, & ſupremo Elementarium motuũ creatam & collocatam, ut ab illa deſuper poſſint accipi Vires & Influentiæ Cœleſtes Aſtrorum, & ipſa ſupple Luna eaſdem à ſe refundere in omnia Elementaria, vel in ipſa Elementa uſq; in Terræ globum diſtribuere, & cujuſq; rei peculiare ac proprium Innatum Aſtrum cum ſuperioribus conſpirans hoc pacto excitare. Hinc apparet, quomodo Anima mundi per Supercœleſtem Inviſibilem & Inſenſibilem Ignem commoveat Lumen & Ignem Solis; qui poſtea movet Vires Aſtrorum & tandem demittit per Lunam in Terræ globum, uſq; in intima Abyſſi profunda diſtribuẽdo, quemadmodum ſemen virile in globum vel vas matricis ejaculatur. Quia igitur hanc ſingularem conformitatem, concordantiam, ſimilitudinẽ mutuò inter ſe habent Sol Cœleſtis & Terreſtre Aurum, veteres Sophi & Cabaliſtæ etiam utrumque tàm Cœleſtem quàm Terreſtrem Solem uno charactere Hieroglyphico videlicet integro Circulo & viſibili Centro deſcribere & præfigurare voluerũt: ſiquidem Solis character tùm Cœlum tum Terram refert, nam Circulus Cœleſtes motus & Influẽtias, Centrum Terrenam & Fixam Naturam promittit. Quicunque Veri Puncti & Centri Rationem cognoſcit, nihil in

☉

Rerum

Rerum Natura unquam ipsum latere potest, cujus non perfectam habeat notitiam: In eo siquidem Rerum abditarum Fundamentum & Radix cum consistat, nō immeritò etiam omnium artium & scientiarum Fundamenta Naturalia hinc primum elicienda & depromenda sunt: Sed ad communicatum Aurum Potabile veniamus.

Primò requiritur Calx Solis subtilissima, quam olim pro aliis tamen usibus ita præparavi.

℞ libram semis Aquæ Fortis communis, solve in illa unciam unam Salis Armoniaci, vel quantum solvere potest in parvo calore: Ita habebis Aquam Regis, in qua tantum solves Auri quantū libuerit, postea effundatur solutio in vitrum capax, & guttatim saltem (propter ebullitionis strepitum & periculum) instilla de bono oleo Tartari in cella per se resoluti: in hujus defectu Tartari Sal in aqua communi solutum accipiatur: requiritur autē olei Tartari bona quantitas, tunc Aurum cadit ex repercussione in fundū: Ubi tota Auri Calx soluta fundum petiisse videtur (quod animadvertes è colore Aquæ Regis, qui debet esse albus, nam si adhuc flavus sit, signum est totum Aurum nondum repercussum, plus igitur olei Tartari guttatim affundatur, hoc meo damno fideliter admonitus sis) tunc post subsidentiam aliquot horarum in calido liquorem superiorem effunde, & Calcem (colore fere Terram sigillatam pallidam referentem) quater vel quinquies aqua calida edulcoratam, postea in B. M. prudenter & paulatim lentissimo igne sicca, vel quod tutius in patina vitrea per se spontè in hypocausto siccescat, nullo ignis calore

adhibito: Calcem ligneâ ſpatulâ non ferreâ, poſtea majoris ſecuritatis gratiâ collectam ad uſus in vitreo vaſculo recondẽ. Nota magnum eſſe periculum, ſi alio modo exiccetur, quàm prædictis duobus: quamprimum enim calorem ignis ſentit, & fortiorem commotionẽ cum inſtrumento ferreo, concipit ſpontè flammam, & in auras abit purpurei fumi in modum, cum maximo ſonitu & ſtrepitu inſtar pulveris nitrati, adeo ut ne unicum Atomum reperire poſſis. Novi qui cum periculo vitæ hunc ex imprudentia confecerunt. Sunt qui magno juvamine aliquot grana hujus Auri Volatilis ad uſus medicos intra corpus loco Diaphoretici exhibent. Si aliquid de Sulphure vulgari trito ipſi immiſceatur, & poſtea in crucibulo admoto igne exuratur, ſubtiliſſima Calx Auri remanet brunni coloris, quæ omnem vim percutiendi amiſit, quod mirum & notatu dignum eſt.

Scrupulus unus iſtius Auri Volatilis fortius & potentius ferè operatur, quàm libra ſemis Pulveris Tormentarii.

Granum unum vel alterum cultro impoſitum ſi ſuppoſita candela accenſa incaleſcat, ſimilem ſonum edit, ac ſi magna aliqua fuiſſet exploſa bombarda, & ſonus ille præacutus audienti & aſtanti quaſi auditum lædit.

Operatio hujus Pulveris contraria eſt operationi Pulveris Pyrij: Ut enim hic vim ſuam per ſuperiora aſcendendo exerit: ita alter è contra per inferiora ſaltem deorſum operatur. Aliquot ſcrupuli ſuper Laminam ferream ſatis craſſam carbone incenſi, illam penetrando perforant.

Sal Armoniacum exiſtimo eſſe percuſſionis illius cauſam:

Rationes

Rationes meas hîc in medium proferam, donec probabiliores ab aliis adducantur. Quemadmodum enim Sal nitrum & Sulphur ſunt hoſtes, & ſe invicem non compatiuntur, ut videmus in præparati Pulveris Tormentarii accenſione: Eodem modo Sal Armoniacum & Tartarus ſibi contrariantur: Quando ergo Sal Armoniacum cum oleo Tartari ſub hoſte conjungitur, faciunt ex illâ mutuâ pugnâ Aurum cadere, in Aqua Regis prius ſolutum, & oleum Tartari percutit Spiritum nitri ſummè purificatum, qui ſe in illo conflictu conjũgit cum Sulphure Solis ſuo adverſario: Et quia Sulphur illud Solis à Natura ſummè depuratum eſt, & vulgari noſtro combuſtibili Sulphure longè ſubtilius, ideò valentius & in minori quantitate operationes ſuas ſtupendas potenter perficit: Eodem planè modo, quo Sulphur vulgare & Sal petræ in Pyrio Pulvere conjuncta & incenſa, magnum ſtrepitum & fragorem facere animadvertimus.

Hæc Calx in oleo Salis inſtar Butyri liqueſcit, idque propter remanentiam ſiccorum ſpirituum Salis nitri, Vera tamen & Radicalis non eſt ſolutio, quia iterum in corpus reduci poteſt.

Hucuſque eſt mea Experientia, quam olim etiam Auguſtiſſimo Imperatori noſtro RUDOLPHO expetenti, cum aliis quibuſdam ſecretis medicis communicavi.

Sequitur jam Proceſſus Auri Potabilis ulterior, quem ſingulari munere acceptum Chymiæ ſtudioſis (ut & reliqua) gratis at non expertum libenter & fideliter offero.

℞ Urinæ Hominis ſani bibentis vinum circiter 20 men-

ſuras, pone in aliquot alembicis vitreis, abſtrahe ab his viginti menſuris tantum phlegmatis in Balneo, ut ſaltem menſura una maneat reſidua, phlegmata abſtracta abiiciantur, remanentiam in unum collectam miſceto, & abſtrahe in arena, quantum ſtillare vult, ultimo augendo ignem fortiter, ſublimabit ſe aliquantulum: ſublimatum illum miſce cum Spiritu deſtillato, reſiduum Sal quod in fundo manſit aufer, Spiritus deſtillatus fœtebit, cujus ferè menſura erit integra: Hũc Spiritum rectifica in Balneo, ſervata priori quarta parte, quæ fortis & melior eſt, ac poſteriori ablata. Poſtea accipe aquã pluvialem vel fontanam recentem, affunde Spiritui reſervato, & ſuperet eundem pondere quadruplo, adapta vas recipiens, dum guttæ acidæ cadunt, partim inſtar glaciei egrediuntur, affunde adhuc ſemel pluvialem vel fontanam aquam ut antea, & iterum deſtilla, ſi nulla aciditas amplius egreditur tunc ceſſa: Spiritus Urinæ primò venit, aqua pluviali cum fœtore remanente. Hujus Spiritus Urinę accipe partem j. optimi Spiritus vini partem alteram miſce, ſtent in leni calore per diem & noctem, poſtea unâ deſtillentur: tunc hi duo Spiritus ſe invicem coagularunt: Et ſic Spiritus Urinæ ad hunc laborem paratus eſt.

Nunc Oleum Salis requiritur, cujus præparatio talis eſt.

℞ Salis fuſi quantum vis, pone in retorta terrea loricata, adjunge capax vas recipiens, juncturis benè clauſis, quando Sal in fluxu ſtat, tunc Spiritus egrediuntur in vas recipiens: aut ſi cum argilla feceris, addi poteſt aqua in Recipientem, ut Spiritus egreſſi eò citius ſe cum illa miſceãt: Sed dictus

dictus Spiritus, ante usum, prius supra Salem fusum recentem aliquoties rectificandus est, ut sit fortior, per se enim nimis debilis est, ad hanc operationem.

Postea accipe de Calce Solis supra dicta & affunde Oleum Salis, ac ut eo melius solvatur abstrahe Oleum Salis iterum usque ad oleitatem, & denuo affunde Oleum Salis, aliquoties hunc cohobationis laborem repetendo donec Calx benè soluta sit.

Deinde hujus soluti accipe partem j. & præparati Spiritus Urinæ partem alteram, instilla guttatim saltem Spiritum Urinæ, obstruendo semper vitri capacis orificium, donec strepitus cesset: In léto calore Balnei per 4 septimanas stet in putrefactione, postea per retortã in arena pellatur, servatis gradib. Ignis primò lento, ultimo fortiori, ut retorta candescat, tunc Aurum maxima ex parte ascendit, quem sublimatum pulverem diligenter serva, Oleum enim Salis per se egressum est quod seponatur. Tandem accipe hunc sublimatum Solis, affunde Spiritum vini, & colorabitur in colore lento, affunde alium priori per inclinationem ablato, continuando donec affusus recens Spiritus non amplius coloretur. Hic Spiritus vini potest abstrahi ad oleitatis remanentiam, vel ita tinctus cum Auri Essentia ad usum medicũ servari. Calx Solis in retorta remanens denuo solvatur Oleo Salis, & digeratur cum Spiritu Urinæ, ut modo dictum, reiterando laborem, donec nil de Auro supersit amplius. Si vero Spiritus vini cum extractâ Solis Tincturâ aliquot septimanas stet in digestione, tunc in totum fit Volatile Aurum & alembicum ascendit.

Hunc procesſũ poterit experiri qui volet: ſi ſolutio eſſet rubicũda, arrideret magis ſiquidẽ ſolutiones Auri, quæ per corroſiva flavo fiunt colore, non dicuntur eſſe radicales ſolutiones, cum vas ſtanneum ſeu argenteum in quod infunduntur, nigredine afficiãt, quod Philoſophicæ ſolutiones facere non credũtur quæ ſunt rubicundiſſimæ: Inſuper Metalla imperfecta tingũt, nec in corpus ullo artificio, niſi per projectionis modum reduci poſſunt. Lullus dicit præſtare Ignem ardentem comedere cum oculis Baſiliſci, quam loco Auri Potabilis, ſeu medicinæ per ſcientiam ignoratæ, Venenum applicare, quia Aurum Sophiſticatum eſt totum impuritate plenum ex Igne contra Naturam, cum quo Sophiſta operatur: nam ſtatim per res acutas Ignis contra Naturam (Humanæ Naturæ contrarias) Calor Naturalis mortificatur & diſſolvitur, & reſolvuntur Cordis ſpiritus, in quibus Calor Naturalis conſervatur. Ideo P. Severinus verè affirmat in ſua Idæa, Perfectiſſimorum corporum Balſama & deſideratas proprietates illorum, tàm duris (propter perfectam combinationẽ Elementorum) corporum carceribus contineri, ut favorem & benevolentiam, quam Humanæ Naturæ debent, demonſtrare non poſſint: Fiat ergo manifeſtatio occulti, quia omnes herbæ & mineralia ab intra ſunt ſanguis & ſanguinei coloris, & ſic præparata facilè ſanguinem noſtrum immutare, & ad ſuam complexionem elevare poſſunt. Ita Corallorum, Perlarum, Gemmarum, Auri, Argenti, reliquorumq; metallorum virtutes dolent ſe fruſtrâ in mundanam provinciam veniſſe, & mortalium ſceleſtam temeritatem incontinenter

Nemo periculo ſemel facto utetur ſecunda vice.

nenter

nenter accuſant, quod tantarum prædeſtinationum immemores, ad quas Naturæ providentiâ deſtinabantur, in peregrinos & infames uſus, ejuſmodi Rerum majeſtatem commutaverint: Impuritatem pellis, Inſcitiam mentis tegere coguntur, & doloſa Avaritiæ, Superbiæ, Luxuriæ, Perfidiæ, Adulterii, Diſcordiæ, & Mortis miniſteria ſubire: Hoc eſt, in nō naturalē uſum Res transferre, iniquas uſuras exercere. Qui vero DEI benignitate Fontem Univerſalis menſtrui attingit, ille ex Philoſophorum veridico relatu, poterit non ſolū omnia & ſingula metalla, verum etiam lapides tam nobiles quam ignobiles ac minerales etiam ejuſdem beneficio Naturaliter & radicaliter in ſua tria reſolvere, qui reſolutus & potabilis liquor Regeneratus, ſeparatis ſpontè in fundo fæcibus, poſtea à pie docto medico uſibus humanis pro ſua voluntate & arbitrio ſecundum morbi exigentiam legitimè accommodari & ſtupendo ſucceſſu adminiſtrari poteſt.

Oportet ut Mors præcedat Regenerationē.

Hoc loco ſyncerum lectorem candidè de quibuſdam imposturis præcavendis admonitum velim, poſſe illo pulvere Auri Volatilis à malitioſis agyrtis literâ longâ dignis, vario modo ſimplicibus & incautis hominibus imponi: Communicaram ipſum aliquando cuidā Philoſopho corticario, ſub ſynceritate & pietate Phariſaica, hypocriticum ac colubrinū dexterrimè decipientē animum tegenti, qui hunc pulverem (poſtquam ei Sulphuris triti admixtione, per admonitionē, vim percutiendi ademiſſet) de facie incognitum ſuis imposturis miſcens, cum damno aliorum & ſuo commodo Auri

multiplicationem apud plurimos attentavit. Idem furcifer, poſtquam intellexiſſet à me, Lunam in vulgari Aqua ſeparatoria ſolutã, & aquâ vulgari ſalitâ repercuſſam deiicere pulverem album in fundũ, qui ter vel quater edulcoratus poſtea ad ignem in tigillo liqueſceret, & poſt effuſionẽ Cornu formâ referret, hanc Corneam Lunam incognitam, ad candelã & ignem facile liqueſcentem, & cultro ſciſſilem, aliis mineralibus & plumbo admiſcuit, & hâc inſigni ac damnabili impoſturâ poſt cineritii examen, apud improvidos multos Saturni in Lunam tranſmutationem mentitus eſt.

STOMACHICUM.

OLEUM VITRIOLI VENERIS ET MARTIS.

Modus faciendi Vitriolum è Venere & Marte ſine corroſivo.

Totum Artificium eſt ut Metallum benè per Sulphur calcinetur.

℞ Laminati ferri vel Veneris (una enim eſt utriuſq; via) quantum vis, ſcinde in fruſta magnitudinis ſemidaleri, fac ſtratum ſuper ſtratum cum Sulphure pulveriſato in tigillo lutato, pone in Igne Rotæ: Ignis ab initio tigillum non attingat, ſed paulatim admovendo augendus eſt, quem ultimo fortificabis: Ita accenſo Sulphure calcinantur prædictæ Laminæ, quod intra horam abſolvitur: Ubi omnia refrixerunt, exime nigrocineritiam materiam inſtar æris uſti, & tritam

tam cribra, eamq; in olla non vitreata aperta positā per transversum (ut in præparatione Vitri Antimonii fit) move diligenter, supra Ignem Carbonum, ne liquescat, & Vitriolum in Cupro evanescat, sic Sulphur incēditur vel evaporat, move cum ferreo vel cupreo instrumento pro ut Vitriolum facere intendis de latere ad latus, ubi ferro vult adhærere, tunc satis est, & ab igne auferatur: Pulverisatam hanc Veneris Calcem pondera, & ad quamq; libram accipe Sulphuris tres lotones, misce & in olla pone ad latus, move supra lentum ignem per quadrantem horæ, ultimò olla quasi candescat: Cuprum mollescit instar pastæ & ferro adhæret: Frigescat ac tritum cribretur: adde denuo ad lib. unam tres lotones Sulphuris, calcina ut antea per quadrantē horę. Hoc quinquies, sexies, vel septies repetitur, tunc calcinatio est absoluta. Nota diligenter, ut Calx semper benè siccetur, & ad lib. j. saltem uncia cum dimidia Sulphuris præcisè sumatur. Calcem metalli tritam minutissimè accipe, & affunde in patina lignea aquam calidissimam, solvetur Calx, & aqua è Venere erit cœrulea, cola, colatam evapora, supra ignem incoquendo mediocriter donec quasi crustam acquirat, reliquum in frigido concrescat, sic habebis è Cupro pulcherrimum Vitriolum Cœruleum, è Ferro viride. Fæces in aquæ fundo remanentes sicca, & non solutas iterum cum Sulphure calcina ut prius fecisti, servato pondere priori, postea lixivium fac, quod filtratū evaporabis. Hoc repete, donec tota Calx in lixivium abeat: Inde in Terreo vase Görlicensi aut Wallenburgensi, vel in Cucurbita magna vitrea (cave ne

rumpatur) fac evaporet, donec crustam nanciscatur, pone in loco frigido, tunc in fundo Veneris Vitriolum in strias desidet, sapore subdulci, aufer aquam & sicca crystallos concretos: Aquam remanentem iterum incoque parum, & in frigidum locum si collocetur, denuo concrescent lapilli, reiterando, donec totum in Vitriolum abeat: Possunt etiam bacilli imponi ut Vitriolū eò melius adhærere possit: Sulphur illorum fundum petens seorsim servetur ad suos usus.

Ex his duobus Vitriolis Ferri & Cupri, Spiritus & Oleum preparari Chymicè possunt, vulgari ac cognito modo, longè majoris efficaciæ & virtutis, quàm è Vitriolo communi.

Hoc pacto habetur Fons acidus Artificialis: Acetum Esurivum est in hoc Sulphure Vitriolato sine corrosivo præparato, perfectum Arcanum in corroborando languēte ventriculo: Vide Theophr. in lib. de Vita Longa, & in lib. de Tartaro circa finem.

Hujus Olei Vitrioli Vires & Usus.

Paracelsus vocat Partem Pharmacopolii quartam, & cuilibet Pharmacopæo ita commendat, ut sit instar lapidis angularis in suâ officinâ.

1. Utimur 6. 8. guttis in vino, aqua Mentæ crispæ, vel quod melius in jure carnis calido: In debilibus ventriculis frigidis, quia digestionem promovet.

2. In Calculo & Arena, in aqua Ononidis.

3. In Suffocatione matricis, in aqua Artemisiæ.

4. In Febribus stomachi, caloribus & siti 12 vel 15 guttæ: In a-

In aqua Centaureæ, Vino, Rosarum, Anthos.

5. In omnibus morbis capitis, in aqua Lilij convallij, Lavendulæ.

6. In Ictero efficax est in aqua Chelidoniæ 15 vel 20 guttæ cum sudore.

7. In Peste miscetur cum saccharo Candi & Electuario Juniperino, & sic etiam loco prophylactici sanitatis utimur.

8. Inuncti hydrargyro & malè affecti Oleo Vitrioli cum Theriacâ mixta sudando restituuntur.

9. Externè Alopeciam, unamquamq; Tineam tribus diebus illiniendo per se vel cum aqua Chelidoniæ curat.

10. Tollit omnem serpiginem, scabiem, pruritum, & quicquid cuti solet adhærere, tentiginē pravam, syrones, &c. Sed sine commiseratione fiat inunctio, & pro defensivo opodeltoch adhibeatur.

Nemo sine dolore sanitatem recuperat; instar prægnantis quæ sine dolore nō convalescit.

11. Post evacuatum corpus cum Theriacâ seu aquis appropriatis ferè in omnibus morbis exhiberi potest: aciditate enim sua putredinem omnem arcet, partium vero tenuitate obstructiones pellit.

Dosis.

Modus exhibitionis est saporis in acidum mutatio: Dantur in aquâ Acetosæ vel specificâ aliâ potādæ tot guttæ, quot dentes stupidos non reddant, manifestam tamen gustui aciditatem concilient: per se nullus sit ejus usus, sed cum vehiculo, & parcus. Hoc si Chymicorum iniquus quidam convitiator intellexisset, intempestivo & immodico Olei hujus

uſu bonum aliquem at innominatum Virum, non è medio ſuſtuliſſet: Dum utimur, probè debet agitari cum ſuo vehiculo, quia gravitate ſuâ fundum petit.

Cautiones.

1. Propter aciditatem prodeſt Ventriculo languido, in quo tamen nulla Cholera aut Apoſtema, alioquin eſt ebullitio mutua & efferveſcentia (abſtineant ergo Cholerici & Picrocholi à noxio ipſius uſu) ut videmus in oleo Tartari & Aqua forti, quæ ſe invicem non compatiũtur: Similis eſt ratio in Jecore.

2. Uſurus hoc Oleo, in vehiculo convenienti calido fiat, poſtea contineat ſe in lecto ac ſudet: Videmus enim ejus operationem in majori mundo in frigido non perfici, ſed in calido: talis etiam eſt ipſius operatio in microcoſmo.

Porro Oleum Vitrioli pulcherrimo colore & durabili tingit

Expreſſos ſuccos Roſarum pallidarum.
Violarum.
Florum Pæoniæ.
Papaveris ſylveſtris.

Item Extractum Alkermes
Et Oleum Caryophyllorum, ſi ſingulis debitè remiſceatur.

Dulce Oleũ Vitrioli, ut & illud Antimonij, de quo multi glo-

gloriantur, apud neminem adhuc videre licuit, ſicut nec genuinum Vitriolatum Sulphur Fixum, cui Anodyno ſtupendas vires Paracelſus tribuit.

Oleum Vitrioli ſubviride ſmaragdinum magnarum virium in medicina

Parari poteſt, ſi Vitriolum purificatum, vehementiſſimo igne deſtilletur, ac poſt extractionem & purificationem Salis è capite mortuo (quod Sal tamen nullo modo ulterius in igne calcinandum aut igniendum eſt) denuo cum omni egreſſo liquore ad ſuum tempus in Balneo circuletur.

Variè operatur hoc Oleum per vomitum, ſedes, urinam, ſudorem.

Doſis guttæ 6.8.12. in liquore convenienti.

UTERINUM.

Artemiſia omnes obſtructiones mulierum deopilat. Ante mēſtruum & poſt partum decoctum ejus ad purgandam matricem adhibetur, additâ unâ atque alterâ guttâ olei Succini.

1. ELIXIR UTERINUM.

℞ lib. ſemis Caſtorei.
Croci uncias duas.

Extrahe Tincturam cujuſque ſeorſim Spiritu vini, & ſepara Spiritum ad remanentiam Extractorum, quibus mixtis adde Extracti Artemiſiæ uncias quatuor.

Salis matris Perlarum unciam j.
Oleorum ſtillatitiorum Angelicæ
Aniſi
Succini ana drach. ij.
Digerantur mixta omnia per octo dies.

Uſus & Doſis.

Doſis hujus Elixiris ſcrupulus j vel duo, ingruente paroxyſmo hyſterico, tunc ilicò ſanantur. Quod ſi ſingulis menſibus appetentibus menſtruis æquali doſi utantur, non revertetur morbus.

2.

Pulvis compoſitus à Paracelſo deſcriptus è Lichenibus ſeu Callis Equarum cruribus innaſcentibus, etiam efficaciſſimus eſt, in ſuffocatione matricis. Fumus ejus per tritorium bombyce circumvolutum, ſupra ſedem clauſam manè & veſperi, vel inſtante paroxyſmo ab hyſtericis exceptus, ſufficit ad tollendas omnes matricis ſuffocationes deſperatiſſimas: Interius interim datur Spiritus Vitrioli cum Sale Corallorum in aqua Meliſſæ & Artemiſiæ.

3. EXTRACTUM SPLENIS BOVIS.

Paracelſus in Archidoxis facit in libr. myſteriorum hujus mentionem, quod Lienis obſtructiones expediat, & menſes provocet.

℞ igitur Splenem Vaccæ caſtratæ, ſcinde in laminas tenues,

nues, maceretur per aliquot dies in Spiritu vini cum Myrrha essentificato, postea exicca in aere: Hoc modo procedēdum est, alioquin si per se velis exiccare fœtebit, postea cum S. v. essentiam extrahe, & sapidioris efficaciæ ergò adde pro libitu aliquot guttas olei Angelicæ.

Dosis.

Scrupulus unus in aquâ appropriatâ.

Observatio.

In provocandis menstruis tempus observandum, quo menses in ægra fluere consueverũt, tunc enim Renũ & Lumborum dolores adesse plerunque solent, & sic adjuvante Natura Remedium operabitur efficacius.

4. SAL JOVIS.

℞ Cinerem Stanni aperto igne sine sophisticatione præparatum, ex illo Salem non aqua, ut habent irriti vulgarium descriptionum labores, sed aceto destillato extrahas, quem postea à suo Sale aqua pluviali, solvendo, filtrando & lenissimè in Balneo evaporando septies edulcora.

Vires, Usus, & Dosis.

Secretum est efficacissimum in suffocatione calidè umbilico inunctum: matrix ubi sentit calorem, confestim in locum suum redit, nec amplius indè movetur.

Dosis, tria grana, tribus aut quatuor auroris continuis in

aqua Artemisiæ vel aquis cordialibus.

AQUA SINGULARIS IN QUA HYSTERICIS SUFFOCATIONEM PATIENTIBUS offerri solet Sal prædictum.

℞ Rad. Diptami
Sem. Dauci ana unciam j.
Cinamomi electi
Cassiæ lign.
Melissæ ana scrupulos duos.
Croci Orientalis scrupulum j.
Castorei recentis scrup. j. & semis.

Ex omnib. mixtis fiat pulvis & affundantur aquæ Rutæ libræ duæ cum dimidia, stent per 4 dies in infusione, destilla in B. Mariæ, & serva ad usum.

In hujus Aquæ cochleari uno grana tria Salis offeruntur tepidè, tribus vel quatuor diluculis jejuno ventriculo per tres horas.

FEBRILE.

Si Febris è Mercurialibus, abstemij sunt.
Sulphure, evomunt quæ edunt.
Sale proprio, patiuntur orexin.
Hepate, sitis est vehementissima, tunc Laudano curatur.
Stomacho, sine siti pigerrimi sunt, olfaciunt quæ sentiunt, curatur Corallino.

Primò

Primò purgatio instituatur Turpeto minerali vel Panchymagogo, vel Floribus Antimonij albis: Ablata materia peccante, postea sequens Pulvis exhibeatur:

1. ℞ Cochlearum longas testas, quæ propè piscinas & lacus reperiuntur, affunde acetum de vino paratum, stet per noctem, tunc extrahit mucorem, quem diligenter abrades cum scopis ferreis, quibus aurifabri utuntur, postea testas illas oblongas totas calcinando incinera ad albedinem & pulverisa.

Usus & Dosis pulveris.

Dosis scrupuli duo instante paroxysmo in haustu Cerevisiæ calidæ, cum tantillo butyro recenti. Raro bis vel tertiò assumitur, quia primus haustus plerunque per sudorem sanat: Ideò in lecto se continentes infirmi sudorem expectent.

Nota medicamenta debere ex Theophrasti mente in Febribus exhiberi instante paroxysmo, vel paulo ante, ut simul cum paroxysmo operentur.

2. ℞ Olei Vitrioli scrupulum j.
Salis Absinthij scrupulum j & semis.
Aquæ Cichorei unciam j. misce.

Post hunc assumptum haustum patiens sudorem in lecto tectus expectet, abigit omnes febres. Robusto datur hic potus integer: imbecilliori detur in tali dosi:

℞ Olei Vitrioli scrupulum semis.

Salis Absinthij scrupulum j.
Aquæ Cichorei unciam j. misce.

PESTILENTIALE.

ELIXIR PESTILENTIALE.

CUM Pestis sit Ira & peculiare Dei Flagellum, sequentia post Reconciliationem cum Deo & Proximo, Vitæque emendationem ex usu esse poterunt.

℞ Florum Sulphuris Spagiricè præparatorum (ut paulò post dicetur) uncias tres, affunde olei Juniperini è baccis, in Balneo prius rectificati, ad eminentiam trium vel quatuor digitorum, (eodem modo cum Spiritu Terebinthinæ fieri potest Balsamus Sulphuris, cujus Tinctura postea Spiritu vini extrahitur ad affectus asthmaticos) olei Succini terna rectificatione in Balneo ab odoris vehementia liberati quarta pars ad oleum Baccarum Juniperi itidem affundatur, stet in Igne cinerum vel arenæ sæpius movendo, ut flores lentè sine adustione solvantur & liquescant: Postea habeas Theriacæ Venetæ libr. j. ex qua optimo Spiritu vini Tincturam extrahes, quam à Spiritu vini separatam seorsim servato extrahe eodem Spiritu, Radicum Elenij, Angelicæ, Baccarum Juniperi contusorum & mixtorum ana uncias tres, & Tincturam à Spiritu vini in Balneo separatam misce cum Tinctura Theriacæ, ac affunde oleum

Extractum Enulæ Campanæ fere Sulphur superat in Peste.

Juni-

Juniperinum & Succini floribus Sulphuris essentificatum, ac per papyrum bibulam prius filtratum, omniaque circula lentissimo cinerum calore per 14 dies. Habebis secretum, quod in Peste & morbis Epidemicis ex DEI benignitate ad miraculum operari solet.

Vires, Usus, & Dosis.

In Peste est Præservativum & Curativum.

Dosis una vel duæ guttæ in vino vel aceto quotidiè manè: Vel singulis septimanis semel 8 vel 10 guttæ jejuno ventrilo expectato sudore assumantur. Præservat à putredine & nil impuri relinquit in corpore.

Correptus Peste statim ab initio accipiat à scrupulo j ad 2, in vino, aceto rutaceo, vel alio liquore appropriato, & sudet, potenter venenum è corpore pellit.

FLORES SULPHURIS.

Crudi Sulphuris in medicina nullus debet esse usus, nisi ad manus sit illud, quod in fodinis reperitur, & Scissile vocatur, à Natura purificatum, quod cum Floribus Sulphuris arte paratis, nulla prorsus re pugnat: Nam ut hîc artificioso Igne, ita illinc Naturali, pars tenuior Sulphuris attollitur ad editiora loca, eaq; & ratione plus coquitur: Ergo cum Scissile ad manus est, licet loco Florum uti: Sed quia rarò Natura nobis copiam Scissilis suppeditat, medici Chymici cœperunt de artificio cogitare, quô in illius penuria sublevarentur.

In agro Cracoviensi in Polonia, miro artificio Naturæ

Vesuvius Campana mons.

depuratum conſpicitur, & olim in Regno Neapolitano propè Puteolos ubi Mons Sulphureus perpetuò ardet, cum deſiderio vidi. Solet in illo loco Sulphur è ſaxis tanquam Ros exſudare: dulciſſimus eſt ille Flos, qui ſi in copia haberetur, poſſet Verus Spagyrus ſingulare ſibi ex illo medicamentum Chymiſtico magiſterio elicere.

Sulphur autem ibi conficitur, poſtquam vi ignis à lapidibus & Terra defæcatur.

Propè Salisburgum in Mineris cupreis, ubi Vitriolum coquunt è Minera, aſſatione, ut vocant, Sulphur ſolet avolare à Minera, quod deinde pollinis inſtar adhærere conſuevit camino, ad hunc excipiendum & retinendum fumum ſtudioſè extructo: Hic Flos Sulphuris benè depuratus eſt, & dum à Vitrioli Minera ſublimatur, aliquam ſecum aciditatem retinuit.

Hujus ergo in defectu Florum Chymicè præparatorum, cum commodo, ſicuti ſæpius expertus ſum, uti poſſumus.

℞ Sulphuris flaviſſimi (illud enim rubri coloris habet multum Arſenici & Realgaris, & in medicinam non debet adhiberi) lib.j. Salis fuſi libram ſemis, fluat prius Sal in crucibulo, quamprimum ubi fluxit effundatur & frigeſcat, in mortario vel ſupra lapidem: Vitrioli Ungarici purificati & calcinati libram ſemis. Pulveriſentur & miſceantur invicem, imponantur Cucurbitæ vitreæ (cum collo mediocri non nimium capaci,) argillâ benè munitæ, imponatur Alembicus altus & capax cum Recipiente, collocetur in cineres vel arenam, notandum tamen ne nimia quanti-

quantitate arenæ cooperiatur, ne ſuperior pars incaleſcens faciat Flores liqueſcere, & ſi tunc refrigeſcere ſinis Alembicus difficulter aufertur, niſi admotis prunis iterum liqueſcat: Non opus eſt luto, ſi benè quadret capitellum, niſi velis chartam farinâ madidam circumducere. His peractis da initio ignem lentum, poſt tres horas phlegma ſtillare incipiet, & durabit per 4 vel 5 horas: Ignis augendus eſt ſenſim magnis carbonibus, ut tandem patina in qua eſt arena, rubeat: Si ignis eſt continuus, ita ut Sulphur in Alembico quaſi fluat, tunc citius ſublimatur, non tamen ſit exceſſivus, alioquin non flavo colore ſegir dno aſcenderet.

Flores aſcenſi in Alembicum citò eximantur, chartam videlicet rotundam & quadrantem ſemper ſubtus tenendo, ne ſublevando capitellum Flores in arenam cadant, & interea, ſi Cucurbita tunc ſummè calet, ſine mora orificium ejus tegatur, ne Sulphur ab aëre ingrediente, ut ſæpè fieri ſolet, accendatur) & reponatur Alembicus igniſq; continuetur ad decem horas.

Refrigerentur poſt abſolutam ſublimationem omnia, & remoto Alembico Flores accipiantur ac cum prioribus miſceantur: Caput mortuum in quaque ſublimatione ſit poroſum & friabile, prunis aſperſum non amplius ardeat: Id enim ſignum eſt privationis omnis bonitatis.

Rurſus hos Flores miſce cum Sale novo & Vitriolo ſervata priori proportione, perge omnino ſicuti prima vice, quod

quo ſæpius fit, eò plus tenuitatis acquirũt Flores fiuntq; magis ac magis puriores. Tertiò pariter facito, ſed pauciores Flores habebis: A tribus libris ter ſublimatis habebis uncias viginti: In hac tertiâ repetitione conſiſtere debes, eò tùm quod plurimum decedit, tùm quia tandem utiles partes Sulphuris figuntur.

Horum Florum dimidiam partem cum gummatibus ſequentibus ſelectiſſimis in tenuiſſimum pulverem tritis, mixtam ſervabis ad uſum, ut monet Paracelſus in lib. Paragraph. & lib. de Natura, libro & capite de Sulphure.

℞ Florum ſimplicium Sulphuris ter elevatorum unciam j & ſemis.
Myrrhæ ſelect. drachm. j.
Aloe Epatici ſcrupulum j.
Croci grana quindecim.
Terræ ſigillatæ ſcrupulum j.
Sacchari quantum ſatis, diſſolvatur in aqua Roſ. vel Pectorali, & fiat maſſa ex qua formentur Rotulæ.

Alteram partem modo ſequenti ſublimabis, quamvis ſint qui putent gummata inter ſublimandum comburi: Elevatio ideo lentè fiat ſine aduſtione.

℞ ergo dictorum Florum lib. j. & ſemis.
Colchotaris uncias ſex.
Salis fuſi drachmas quinq;.
Myrrhæ Alexandrinæ
Thuris ana uncias tres.
Aloës ſucco citrini purificati prius uncias quatuor.

Maſticis

Masticis uncias tres.

Croci unciam semis.

Omnia trita simul & benè mixta imponantur priori vasi, si sit adhuc integrum, vel recenti, additoq; Alembico in furnū reponito, ignem subdito, sicuti prima vice fecisti: Post duodecim horas extrahe Flores qui ascenderunt, rursus Alembicum repone & ignem continua per duodecim alias horas. Nota si nimium Materiæ una vice imponis, tunc comburitur, eminentia trium vel 4 digitorum sufficit: Tunc ex libra una uncias undecim Florum habere poteris; quod si paucio res habueris, reposito Alembico perge adhuc ignem subministrare per duodecim alias horas.

Aquæ stillantes ex unaquaq; sublimatione tàm Florum Sulphuris simplicium quam compositorum in Recipiente adaptato colligantur ac seorsim serventur, illę postea rectificatæ in Balneo bullienti misceantur cum aqua illa, quæ ab ultimis Floribus compositis abstracta est, nec rectificatione eget, coloris lactei propter gummata, & saporis acidi: Hæc seorsim colligenda, ne misceatur cum oleo subnigro, quod subsequi solet.

Vocant hanc Aquam ENS seu LAC BALsami, cujus idem usus qui Florum.

In Peste.

Febribus.

Pleuresi.

Colicâ.

Affectibus Pulmonum.

Obstructionibus Hepatis.

Doſis pro natura infirmi & judicio præſentis medici.

Vires, Uſus, & Doſis Florum Sulphuris.

1. In Peſte ſummum eſt Curativum & præſervativum: reſiſtunt enim impreſſioni & præſervant à putredine: Cum Extracto Enulæ Campanæ ad miraculum operantur tempore infectionis.

Doſis drachma una in aqua Cardui benedicti, vel in Theriaca. Vel in uncia una Syrupi de Citro, & unciis duabus Aquæ Meliſſæ. Hic hauſtus præſervat, & curat abſq; omni aliâ medicinâ ut πολύχρηστον Peſtem, Pleuritidem, omnes Putrefactiones, Apoſtemata.

2. Quotidianus uſus eſt προφυλακτικὸν omnium morborum, cum accidentibus, & Naturæ & Sanitatis conſervativum.

3. Offertur in omnibus morbis, qui efficaci exiccatione opus habent.

4. Sudorem in Lue Venerea promovent.

5. In omnibus Pulmonum affectibus, aſthmate, tuſſi antiqua & recente: In Catarrhis pectoralibus, phlegmaticis.

6. In Pleureſi.

7. In Colica.

8. In Apoſtematibus & putrefactionibus corporis.

9. In omnibus Febribus præſervativum: tollunt enim omnes impuritates febriles & peripneumonicas leviores tutò & ſubitò.

10. Præſervativum etiam in Epilepſiâ.

11. Con-

11. Conservativum vini, si illi misceantur impedit generationem Calculi.

Dosis drach. j. robusto, juveni drach. semis in cura.
Pro præservatione grana 8. 10.
Miscentur etiam Saccharo & cum Dragac. in aqua pectorali soluto formentur tabellæ.

Cautio.

Oleum & Flores Sulphuris sublimati gravidis non temerè offerantur, quia menses promovent.

AQUA THERIACALIS.

℞ Theriacæ Venetæ uncias quinq;.
Myrrhæ rub. Alexandrinæ uncias duas & semis.
Cinamomi selecti
Croci Orientalis integri ana unciam dimidiam.
Camphoræ drach. duas.

Affunde optimum vini Spiritum diligenter rectificatum, vel si ad manus sit è semine vel radicibus Angelicæ præparatus qui efficacior est, ad eminentiam trium vel quatuor digitorum, ac in vitro clauso in leni calore cinerum Tincturam extrahe: Per inclinationem tinctum Spiritum aufer, & affunde recentem Spiritum tamdiu, donec non amplius tingatur: Spiritum vini tinctum postea ad medietatem saltem abstrahe, reliquum maneat cum Essentia extracta, cui addes uncias sex Spiritus Tartari, sicque simul

per octiduum vel quatuordecim dies circulabis & digeres.

Vires, Usus, & Dosis.

1. In Peste maximus ejus usus, & talis, ut infectus intra 12 horas sumat cochl. j in tribus cochlearibus vini optimi, sudet horis tribus, & ab hac potione ad cibum ac potum capiendum ad minimum sex horæ interponantur.

2. Purgat caput, pectus, & omnia corporis membra principalia, illaq; confortat, & si quæ labes illis aspersa, delet, & in pristinum naturalemq; statum ea reducit, & præcavet, ne in posterum facilè lædantur.

3. Illis benè confert, qui hydrargyro fuerunt inuncti, suâ enim penetratione omnes nervos, musculos, medullam penetrat, & quicquid noxium reperit, corrigit ac expellit.

4. In rectificatione sanguinis.

Lue Venerea.
Putredine.
Vermibus.
Puncturis laterum.
Tremore Cordis.
Febribus.
Ictero.

Potest etiam cum aliis Diaphoreticis misceri.

Dosis à cochl. semis ad cochl. integrum in aquâ appropriatâ, in haustu vini, aquâ Melissæ, Cardui benedicti.

ZE-

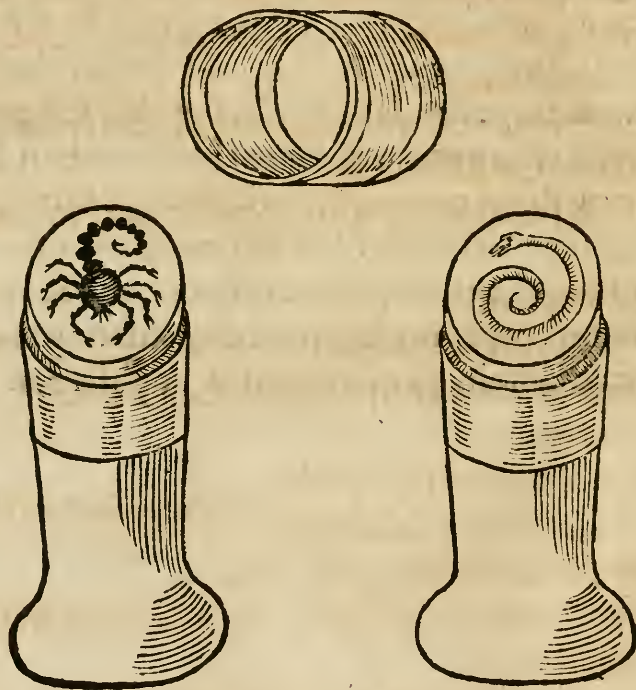
ZENEXTON PARACELSI.

I.

Primo fiat Inſtrumentum chalybeum in quo efformari poſſint placentulæ ad drachm. j & ſemis circiter ponderantes: Inſtrumenti ſint partes tres: in ſuperiori, quod eſt inſtar majoris ſigilli, eſt Serpens ſculptus: in inferiori, quæ quaſi parvam incudem repræſentat, eſt Scorpius: Annulus chalybeus cavus ſeſquidigitum tranſverſum circiter altus, continet materiam imponendam ne elabi poſſit, ſed premendo ſupra & infra efformetur: Sculptura Inſtrumenti fiat certo ſyderum cœleſtium poſitu, Sole videlicet & Luna Scorpionis ſignum ingredientibus: Eodem etiam tempore ſigillentur illa Pentacula, aut ad minimum cum Luna Scorpionis ſignum attingit: Sic enim ſuperiora cum inferioribus unione ſympathica indiſſolubili maritantur & copulantur.

Magnetis Naturæ Spiritualis, Sympathici vel Antipathici (licet inviſibilis, attamen ex effectu ſufficieter ſenſibilis) vires mirificæ

Forma instrumenti talis est.

Massa pro efformandis Amuletis seu Pentaculis constellatis.

℞ Bufonum benè in aere & Solis ardore exiccatorum ac pulverisatorum sub aperto cœlo, naribus obturatis vel aversis, pistillo artificiosè pensili, uncias duas. Nota, nisi benè & citò exiccentur, fœtent ac difficulter teruntur. Octodecim bufones dant circiter duas uncias pulveris.

Zenith juvencularum quantum haberi potest.

Arsenici Crystallini albi

Arsenici Rubri seu Auripigmenti ana unciam dimidiam.

Rad. Diptami

Tormentillæ ana drachmas tres.

Margaritarum non perforatarum drach. j.

Corallorum.

Fragmentorum Hyacinthi / Smaragdi } Orientaliũ ana drach. sem.

Croci orientalis scrupulos duos.

Propter odorem aliquot grana Musci seu Ambræ addi possunt.

Pulverisentur omnia subtilissimè & misceantur, postea Tragacanthum resolvatur in aqua Rosarum instar mucilaginis, cum quo pulveres impastentur & formentur (Sole & Luna in Scorpione existentibus, aut ad minimũ Luna) Pentacula rotunda, & pistillis illis duobus, sub eadem Influentiâ cæla-

tis, ſignentur: aut ſi mavis parentur Scuta formam Cordis habẽtia, poſtea exiccata ſindone obducantur rubro, & Cordis regioni appendantur per intermedium induſium.

Uſus.

Exterius collo appenditur funiculo ſerico, intermedio induſio ad regionem Cordis: non ſolum præſervat à Peſte, ſed impedit quo minus corpus à Venenis ſeu morbis Aſtralibus inficiatur: attrahit Venenum ab intra, & extra illud conſumit.

ZENEXTON PRO DITIORIBUS MAGNATIBUS.

2.

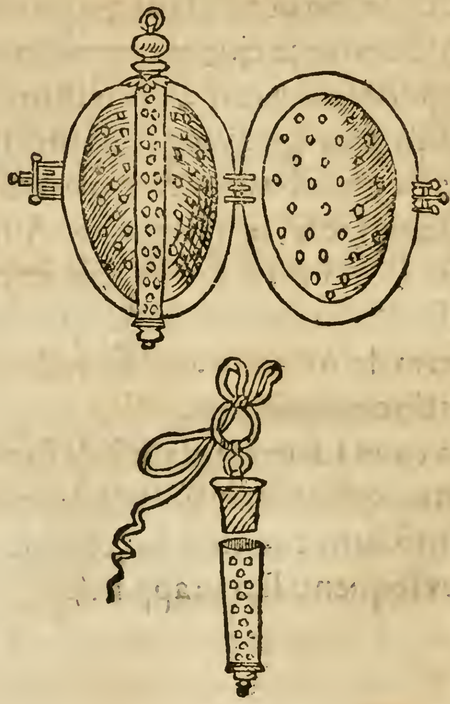
Capſula ex auro conficiatur puriſſimo, cum fiſtula foraminibus plena, in medioq; fixa in uno latere veluti baſis hærebit: In hujus anteriori parte exterius Sapphirus Orientalis præſtantiſſimi coloris adaptabitur, & in ejus circuitu Bufonum lapides quatuor vel Araneorum, qui formam crucis in dorſo habent: Hoc enim Aranearum genus, Lapides minutos præſefert, qui præſentaneum ſunt in Peſte remedium, ſi de collo ſuſpendantur: In altera vero ſive poſteriori parte Hyacinthus unus juſtę magnitudinis ſimili modo aptabitur. Hiſce ita abſolutis, ſumatur Bufo vivus, & dextro pede poſteriori ligatus vivus & integer citra ſanguinis emiſſionem ſuſpendatur verſus Orientẽ donec perfectè exaruerit, ac pulveriſari poſſit, cave ne à pluvia tangatur: Et hic cum modico

optimi

optimi præſtantiſſimiq; Aceti commiſceatur, donec formam paſtæ habeat, quâ tota capſula interius repleri undiq; debet: Demum fiſtulæ, quæ in medio paſtæ extiterit, particulæ ſeu fruſtula aliquot ex linteo (quod primo virginis mẽſtruo, quæ annum decimum quintum nõdum exceſſerit, madefactum fuit) imponantur, adeo ut fiſtula plena prorſus & compacta lintea exiſtant: Foramina ejus magnitudinis eſſe debent, ut per illa Bufonis pulvis tangatur ab hujuſmodi fruſtis: Nam ex mutua operatione oritur Sympathia utriuſque, quæ poſtmodum converſis gradibus per Antipathiam Venenis uſq; adeo reſiſtit & adverſatur, ut ille qui hoc Amuletum de collo tempore Peſtis ſuſpẽſum geſtaverit, liber prorſus poſt Dei Providentiã & habendus & certiſſimè dicendus ſit: Id quod experientia & viva demõſtratione callent hi, qui veram ejus componendi rationem norunt.

Nota, aurea canna ſeu rimoſa fiſtula ſuperius poſtquam referta eſt, optimè & diligenter obſtrui debet, requiritur ergo operculum ad modum cochleæ ſeu terebri ut paretur cum annulo, ſicuti ex ſequenti Icone apparet.

Forma Instrumenti talis est.

PODA-

PODAGRICUM.

INcipiens & levis Podagra, ſecundum Severinum, uno unguento ſeu Balſamo curatur, mixtionem admittit Reſolventium, Mitigantium, & Corroborantium.

Podagra cõfirmata, quæ radices difficulter reſolubiles vel in ſanguine, vel in carnibus, vel in ipſâ Synoviâ poſuit, nõ ſolis externis Balſamis Reſolventibus, Mitigantibus, & Corroborantibus curari poteſt. Itaq; Purgationes Podagricæ adjungendæ, Mundificantia, Diaphoretica, Diuretica per madores, inſenſibiles tranſpirationes, conſumptiones & perfectas ablationes, Evacuantia Podagrica tamen & conſentanea accerſemus.

Paracelſus dicit ad Curationem Podagræ requiri tria, Reſolventia, Mitigantia, Corroborantia.

In Reſolventibus Paracelſus commendat Arcanum Corallinum: Item ſequentem Pulverem Artheticum:

℞ Hermodactyl.
Turpeti optimi
Diagrid.
Fol. Sennæ
Raſuræ Cranij
Sacchari ana drachm. j. miſce & fiat pulvis ſubtilis.

Doſis drach. ſemis mane ex aqua Ivæ Artheticæ p dies 3 vel 4.

Purgat ſecurè & leniter omnes defluxiones Podagricas.

Loco Mitigantiũ ſequẽtia duo Balſama uſui eſſe poſſunt.

Inter Corroborantia & defluxionem impedientia nume-

retur Spiritus Vitrioli usus cum Sale Perlarum, & Vinum Paracelsi medicatum è Caryophyllata & Acoro, quod defluxiones exiccat & impedit.

BALSAMUM PODAGRICUM I.

℞ lib. 2. Vitrioli ad flaved. calcinati.
Mellis virginei cum favo lib. j.
Spiritus vini lib. j. (si sit ad manus ille Spiritus è confectione Laudani Opiati residuus, erit eò melior)
Terebinthinæ uncias 4.
Verbenæ uncias sex.
Rorismarini tantundem.
Silicum calcinatorum libram semis.

Omnia trita misceantur, & imponantur justæ amplitudinis Alembico Vitreo, benè luto obducto, addito satis magno capitello cum Recipiente capaci, juncturis benè lutatis, ponantur per triduum in lento arenæ calore ad digerendum, postea paulatim destillentur, ultimo fortificetur Ignis, quandiu vides guttas seu spirit' exire, postea frigescat. Caput mortuum seu fæces spongiosæ nigræ, reverberentur ad albedinem, illisq; priorem liquorem denuo affunde & secundo destilla.

Vires & utendi modus.

Efficacissimum est Balsamum: Neminem sua expectatione ritè præparatum & adhibitum frustratur: citò enim & subitò dolorem Podagricum sedat, si locus affectus inun-

inungatur, pręmiſſo prius Pulvere Paracelſi purgante è Hermodactylis ſeu Arcano Corallino. Linteola madefiant & applicentur loco affecto tepidè, & relinquantur donec ſponte exiccentur, poſtea iterum imponantur donec dolores ceſſent: viſibiliter vapores extrahuntur: Si pars dolens nimio ardore & rubedine crucietur, poterit de ſucco è florib. Thapſi barbati expreſſo & inſolato ana admiſceri.

BALSAMUM PODAGRICUM II.

℞ Olei mandibularum inferiorum, veterum equorum, tempeſtatibus diu expoſitorum.

Vel olei ex oſſibus Hominis (violenta morte, reſte vel rota perempti) ſiccis, Soli & Lunæ multis annis expoſitis.

Vel olei è ſanguine Cervino.

Cujuſcunq; hujus olei aliquoties prius per ſe rectificati ſumatur uncia j.

Olei Laterini

Terebinthinæ

Juniperi ana uncias tres. miſce & deſtilla omnia adhuc ſemel in Balneo, & poſtea ungatur locus affectus, è veſtigio tollit omnes dolores Podagricos è frigida cauſa ortos.

III: UNGUENTUM ANODYNUM.

℞ Florum Roſarum ſylveſtrium manipulos decem, Herbæ & corticis exterioris recentis Hyoſcyami manipulos ſex, conciſis ſimul affunde menſuram ſemis vini, coquantur & poſtea trita exprimantur ac colentur: à colaturâ, aqua in

Balneo abſtrahatur ut inſtar mellis reſidentia maneat. Hunc liquorem in tigillo vitreato permitte paulatim evaporare, agitando continuè, piſtillo ligneo, donec inſpiſſeſcere vult, poſtea affunduntur pinguedinis ſuillæ caſtratæ libræ duæ & miſcentur, tandem ita calidè ab igne auferantur, & parum refrigefactis unciam unam Opii pulveriſati ac in vino ſaltem ſoluti, & Croci pulveriſati quantitatem duarum avellanarum, Extracti florum Verbaſci unciam ſemis addere convenit, & movendo diligenter inmiſcere, donec frigeſcendo fiat unguentum cineritii coloris.

Vires & Uſus.

Singulare in ſiſtendo dolore Podagrico & Nephritico, ſi calidè affectus illo inungatur.

Ubi dolori Nephritico velis applicare, operæpretium feceris, ſi manipulos duos vel tres baccarum Juniperi ab initio compoſitionis cum Hyoſcyamo teras & exprimas.

NEPHRITICUM.

CAlculi varia ſunt genera, gradibus atque partium numero differentia: Omnia ex impuriori alimentorum portione ſubtiliata & ad coagulationem deſtinata producuntur poſt benignioris alimenti ſeparationem factam, beneficio ſpiritus ſeu caloris partium ſupervenientis ad abſolutionem deducuntur: Variis exornantur figuris pro materiei varietate, ex qua veniunt, & partium in quibus hærent diverſitate

ſitate multiplici, ſymptomata inferunt ſingulis conformia, & magna affinitate juncta.

Fortis digeſtio dat citam operationem ad Calculū: Nulla debilis digeſtio, unquam Calculum produxit: Niſi debili digeſtione per vim fortem expulſivam expellatur, & non ſecernatur, fieri non poteſt, ut Homo ſine Tartaro reperiatur, quem Spiritus Salis coagulare ſolet, & quem Purgationes non tollunt.

Si vis Expulſiva debilis eſt, tunc vis Salis coagulativa facit Tartarum.

Detur opera diligens, ne acuta medicamenta exhibeantur in Calculoſis, qui aliâs ſunt valetudinarii.

SAL CONTRA CALCULUM.

In Remediorum longitudine nil ſitum eſſe dicit Paracelſus de Calculo, ſaltem in vera præparatione.

℞ igitur Oculorum Cancri
Calculi microcoſmi
Lapidis Judaici
Lyncis
Spongiæ
Aquilæ
Glaciei duræ ſeu Cryſtalli
Silicum
Lapidum Ciprinorum è Percis piſcibus.

Reſolve ex his ſingulis vel omnibus quantum velis aceto deſtillato, toties repetendo affuſionē, donec omnes ſoluti ſint, ac inde para Salem, abſtrahendo acetum: Hoc Sale ſæpius per aquā pluvialem prius dulcificato & purificato (ſolvendo

ſcilicet filtrando & evaporando) per ſe utere vel in liquore reſoluto.

Cruſtacei, ut ſunt Oculi Cancri, Lapides Cyprini, non egent calcinatione, per ſe enim in aceto deſtillato ſolvuntur ut Perlæ & Coralli.

Silicei vero, ut Cryſtallus, Silex, Lapis Judaicus, Lyncis, Spongiæ, Aquilæ, calcinentur primò cum Sulphure & Sale nitro, ut ſupra de liquoribus gemmarum dictum, poſtea reſolvantur cum aceto Terebinthinato, & Sal dulcificatum ad uſus ſervetur.

Ex his lapidibus ſpecificis, propter varias ſignaturarum formas habebis Remedium Univerſale ad Calculum & Tartareos morbos.

Unumquodq; è ſupranominatis ſpecificis rectè præparatum, eſt ſufficiens ob ſcientiam ſignatam.

Cryſtallum Montanus Paracelſi Ludum eſſe putabat, qui omnem Tartari Anatomiam, Signaturam & Curam in ſe continet. Particulariter curando fieri non poteſt, ut omnes ſpecies dignoſcantur: Calculi & Tartari genera ſunt pluſquam quingenta, & quodq; egeret ſuo Remedio ſpecifico.

Uſus, Vires & Doſes Salis.

In omnibus Calculorum generibus, in quibuſcunq; ſint membris.

Doſis à ſcrupulo j ad duos pro præſervatione in Syrupo convenienti ſingulis Lunæ quadris.

In Cura à ſcrupulis duobus ad drachmam j in aquis ſpecificis

ficis Ononidis, Saxifragiæ, Pimpinellæ, Petroselini.

Mulieribus offertur in aqua Melissæ seu Baccarum Juniperi.

Observationes duæ.

1. Nota illud Sal sæpissimè solutum & coagulatum, ultimò cum optimo Spiritu vini digeratur, abstrahaturque fortiter in cineribus, reiteretur labor, sic Sal fiet volatile. Post quamlibet enim putrefactionem uncia semis Salis ascendit. Illa vini Essentia secundum Paracelsum non debet separari à Sale immixto ac volatili, ut eò potentius agat in Tartarū interiorem. Ubi enim Alcohol vini fermentatum est cum virtute Lapidum, tunc habet vim resolvendi Calculum Hominis, quemadmodum Alcohol vini fortificatum cum Tartaro, Auro & Corallis rubedinem extrahere perhibetur.

2. Neminem terreat, quod Silicei lapides propter duritiē primò per Salem Petrę calcinandi sunt, ut eo melius per Acetum radicatum superius memoratū solvi possint, quod alioquin non fieret. Nam crudi Salis Nitri per Sulphur purificati cum tantillo Croci, Maceris & pulvere lapidum Citrinorum in Calculo est Remedium efficacissimum.

Pulvis contra Calculum singularis.

HYDROPICUM.

ALimenta nostra Cibus & Potus tria habent in se Excrementa, unum est Aqua, alterū Sulphur, tertium Sal vel Tartarus. Si hoc Sal medium reliquorū duorum ab Astrali

Igne cum suo proprio Elementali Igne conjuncto lædatur, tunc fit & generatur ex illâ resolutione Salis, Hydrops.

PURGANS SPECIFICUM HYDROPICUM.

℞ Radicum Hellebori nigri debito tempore collectarum uncias tres.

NB. ut ab Helleboro spuma venenata in præparatione Essentiæ diligenter separetur.

Coloquintid. uncias duas.

Extrahatur Essentia cum Spiritu vini, & iterum separetur ab illa Spiritus, ad mellis spissitudinem.

Hujus ℞ grana quatuor.

Mercurii per oleum Sulphuris præcipitati grana duo.

Misceantur & formentur Pilulæ: Exhibentur tribus auroris successivè: Postea sint ad manus flores Sulphuris ter per Vitriolum sublimati, quorum accipe tres partes, & adde extractæ Essentiæ Croci Martis: Essentia hæc ex optimè præparato Croco Martis extrahitur, olei Vitrioli beneficio in digestione, cui bona quantitas aquæ communis admixta est, quæ tamen iterum fortiter abstrahenda est, ut Pulvis extractus per se remaneat. De hoc mixto Pulvere, manè, meridiè, vesperi exhibe drachmam semis: offeratur in Conserva Rosarum: Sudor oleo Guajaci rectificato cum aqua Theriacali provocandus: Utatur cibo sicco convenienti, potu exiguo, qui sit vinum Absinthites chalybeatum.

DY-

DYSENTERICUM.

Si digeſtio eſt bona, & non eſt ſeparatio, tunc adeſt Dyſenteria.

Si eſt ſeparatio, & nulla eſt digeſtio, tunc eſt Lienteria.

Si neq; ſeparatio neq; digeſtio, tunc eſt Diarrhœa.

Si adeſt putrefactio materiæ ſtomachi, tunc eſt Fluxus ventris cum variis coloribus.

PULVIS DYSENTERICUS EXIMIÆ VIRTUTIS.

℞ Succini
Sanguinis Draconis
Lapidis Hæmatit.
Corallorum rubeorum
Sem. Portulacæ
Plantaginis
Anthoræ
Rad. Tormentillæ
Terræ Strigenſis ana uncias duas.
Balauſtiorum unciam j.
Nuciſtæ numero quatuor.
Cinamomi unciam ſemis.
Croci Martis
Talcis calcinati
Matris Perlarum calcinat.
Oſſium microcoſmi calcin. ana unciam j.

Lapides in porphyrio in tenuissimum pollinem conterantur, postea ex omnibus reliquis tenuissimè tritis, & invicem mixtis fiat pulvis.

Vires, Usus, & Dosis.

In omnibus dolorificis alvi profluviis, cujuscunq; originis & diuturnitatis.

Dysenteriâ.

Lienteriâ.

Hæmorrhagiâ narium.

In muliebribus sanguinis profluviis quantũvis magnis & contumacibus, etiam in prægnantibus. Sedatur enim ilicò in quibusdã, in aliis repetenda eadẽ Dosis horis aliquot post, longè à pastu, aut die sequenti in aurora, rarissimè tertiò repetitur, fœminis eo malo quantumvis gravi liberatis.

Dosis à drachma una ad drachmam j & semis etiam ad duas drachmas, cum unciis tribus vel quatuor liquoris stillatitii Plantaginis.

In Dysenteria ab extra sequens Emplastrum regioni Ventris utiliter imponitur.

℞ Theriacæ
Terræ sigillatæ ana, fac Emplastrum, applica tepidè.

CROCI MARTIS ESSENTIA.

℞ Scoriam ferri cœruleã (Norimbergæ ubi Laminæ chalybeæ fiũt optima haberi potest) vitrescentẽ, rejectam in illis locis,

locis, ubi minera ferri funditur, tere in pulverem minutũ, pone in vitro, affunde acetum vini destillatum acerrimum, stet in calore mediocri per 14 dies, & tingetur colore rubro, filtra & abstrahe in Balneo, remanet materia rubra, à qua ter vel quater aqua pluvialis abstrahitur, ut sapor aceti evanescat: Potest etiam prius in Tigillo, in arena calida parum calcinari movendo, ut aceti evanescat aciditas, & postea cum aqua edulcorari, si debitè tractetur, spontè sese in cella postea pars in oleum supra marmor resolvit.

Hæc Croci Essentia in medẽdo longè efficacior est, quàm vulgaris Crocus Martis reverberatione per se factus, immittendo baculum ferreum vel chalybeum in fornacem vitrariam, vel irrorãdo laminas chalybeas aceto, & postea easdem in reverberatorio ad rubedinem saltem ne nigrescat reverberando.

Vires Essentiæ seu Croci Martis.

1. Conducit in sistendis mensibus, & fluxionibus intempestivis.
2. Prodest albæ profluviei muliercularum.
3. Gonorrhœæ.
4. Hæmorrhoidibus.
5. Dysenteriæ & Diarrhœæ.
6. Urinæ incontinentiæ.
7. Hæmorrhagiæ internæ & externæ: si ejus à scrupulo j ad drachmam semis cum succo Cidoniorum condensato, seu Conservæ Rosarum drachmis tribus assumatur, aut vul-

neri ſanguinem fundenti, aliquid inſpergatur: quamvis Fungi Betulini ramẽta ad miraculam Hęmorrhagiam externam longè efficacius ſiſtant.

8. In omnibus Jecinoris & Lienis obſtructionibus deploratis: ſed ſumentes prius medicinis attenuantibus & alvúm ſubducentibus purgatos eſſe oportet. Lienoſis datur ex Aqua Aſplenii, Adianti, Tamariſci. In Hepatis affectibus, in aqua Intybi, Cichor. Agrimon. exhibetur, tunc ſiſtit ſanguinis ſputum.

9. In morbis diſſolutis, Hydrope & alijs ubi conſolidatione opus.

10. Ventriculum corroborat, & nauſeam tollit in Conſerva Roſarum, vino generoſo.

Doſis.

Doſis à gr. 8. 10. 12. ad 15.
In vino rubro.
Aqua Plantaginis.
Burſæ paſtoris.
Tormentillæ
In Conſerva Symphyti.

VENEREUM.

Confortans Vegetabile è deſcriptione Paracelſi cum additione.

ESSEN-

ESSENTIA SATYRIONIS.

QUemadmodum Rhabarbarũ parva elixatione amittit vim purgantẽ: ita etiam Satyrion exiccatione: quamvis enim radix ſicca Spiritu vini extrahatur, operatio tamen ex ejus uſu nulla deprehenditur efficax: & Experientia demonſtrat Aquam è viridi radice deſtillatã plus operari, quàm Pulverem radicis ſiccæ: A radice igitur humore ſuo adhuc imbuta per ſeparationem eliciatur virtus, id quod in hãc fit ſententiam.

℞ Primo Vere omnium Cynoſorchidum ſpecierum radices ſelectas ſucculentas & plenas ad placitum, contunde in mortario marmoreo. Nota, alterum è duobus teſticulis ſemper flaccidum, mollem & rugoſum abjiciendum, quia virtute contraria (quam Paracelſus Saturninam vocat) Venerem reprimit & extinguit: adde micam unam atque alteram recentis panis ſimilacei candidiſſimi, miſceantur omnia in mortario lapideo diligenter, & propter lentoris dilutionem affunde ſufficientem copiam Spiritus vini Malviatici, poſtea in Alembico cæco in digeſtione lentiſſima Balnei pone: Finito uno atque altero digeſtionis hujus menſe, exprime per prælum ſuccum tenacem (fæces calcina & Salem extrahe candidum, ſapore ſuavi, non urinaceo, ut reliqua vegetabilium Salia) & colatum iterum in Alembicum cæcum per duos menſes in digeſtione repone, tunc flaviſſimus liquor, (interdum etiam rubeus) ſeparat ſe ſe in ſuperficiem remanentibus, in fundo fæcibus impuris ſecernendis, quæ in forma hypoſtaſis aut ſedimenti in imo reſident.

Panis & Vinum ſuſtentationis præcipua fulcra & procreationis media ſingularia, quia ſine Cerere & Baccho friget Venus. Zach. cap. 9. Sect. 17.

Liquor ſeparatus per inclinationẽ ad uſum ſervetur, cui addes Salem proprium, & aliquid de Sale Perlarum, guttam etiam unam atq; alteram olei Cinamomi, Maceris & Nuciſtæ, ſic gratius & efficacius medicamentum erit. Poſſet addi Aurum Potabile, ſi modo verum, genuinum, ac corroſivis rebus non inquinatum & corruptum haberi poſſet.

Vires, Uſus, *& Doſis.*

Mirabilis omnium ferè totius corporis membrorum externorum, utriuſq; ſexus ſignatura, in hiſce variarum ſpecierum radicibus deprehenditur. Ideò etiam totum hominem confortare non immeritò creduntur. Phædro vocat Radicem, Mumiam rubram, & ſingularem cum microcoſmo dicit habere συμπάθειαν.

Hoc igitur Extractum eſt unum è ſummis totius corporis Confortativis: In confortanda Venere eſt præſtantiſſimum medicamentum, & datur magno juvamento frigidis & maleficiatis: Senibus item invalidi femoris, virilitatem amiſſam potenter reſtituit.

Doſis à ſcrupulo j ad ſcrupulos duos & tres in vino Muſcatellino dulci, vel Malviatico, eundo cubitum: Vel miſceatur cum Conſerva Roſarum, de qua exhibeatur quantitas avellanæ, ſuperbibendo hauſtum vini Malviatici vel Muſcatellini.

VENE-

VENENATUM.

THERIACA DE MUMIA.

SOLA Mumia eſt, quæ præſentiſſimum Remedium adfert, adverſus omnia Venenorum genera.

Primò paretur Tinctura Mumiæ in hunc modum:

Eligatur Cadaver hominis ruffi, integri, recentis ſine macula, viginti quatuor annorum, ſuſpenſi, vel rotâ contriti, vel haſtati, per diem & noctem tempore ſereno collectum.

Hanc Mumiam, à duobus Luminaribus ſemel illuminatam ac conſtellatam, fruſtulatim vel aſſulatim conſcinde, & aſperge pulvere Myrrhæ, & tantillo ſaltem Aloës (alioquin nimium amareſcit) poſtea imbibe macerando aliquot dies in Spiritu vini, ſuſpendatur parum ac iterum imbibatur, tandem in aëre fruſta ſuſpenſa ſicceſcant, tunc aſſimilatur carni fumo duratæ ſine fœtore: Et poſtea Spiritu vini ſecundum artem, vel Spiritu Sambucino Tinctura rubicundiſſima extrahatur.

Poteſt etiam oleum olivarum ſeorſim cum conciſa Mumia ſicca (nam humiditas intolerabilem illum fœtorem in digeſtione cauſatur) macerari per menſem, ſic tingetur, de hoc tincto oleo olivarum poſtea ad libitum Tincturæ Mumiæ poteſt addi antequam cum Theriaca miſceatur.

℞ ergo Tincturæ ſeu Extracti Mumiæ per Spiritum vini, à qua tamen Spiritus denuo abſtractus ſit, librâ ſemis.

Theriacæ Andromachi uncias quatuor.
Olei olivarum Mumiati uncias ij.
Salis Perlarum & Corallorum ana drach. ij.
Terræ ſigillatæ uncias duas.
Moſchi drachmam unam.

Miſce & digere circulando per menſem.

Vires, Uſus, & Doſis.

Plurimi morbi hâc Theriacâ de Mumia perfectè ſanantur.

1. In Peſte tanta ejus vis eſt, ut ſi ante infectionem fuerit adminiſtrata, nil prorſus incommodaturum ſit Venenum, & qui horis matutinis ſcrupulo uno utetur, eodem die non inficietur.

Infectus utatur drachma ſemis vel drachma una, in aqua Cardui benedicti vel cum Theriacâ.

2. In Apoſtematibus, Carbunculo, Anthrace, Pleureſi drach. una adminiſtratur. Proinde exactis ſex horis alteram drachmam exhibe, & qui illam horam attingit ut ſecundam potiunculam accipiat, de ſalute certus eſt.

3. Contra quævis Venena. Doſis à drachma ſemis ad unam vel duas in ſummâ neceſſitate. Si quis Venenum hauſit, offertur dicta Doſis in uncia una, vel duabus olei amygdalarum; ut patiens vomat, in lecto medicinæ operatio expectetur.

Hac ratione pellitur, quicquid eſt Beſtialium ſeu Mineralium Venenorum.

II. AR-

II. ARCANUM THEOPHRASTI AD QUÆVIS VENENI GENERA PRÆSTANTISSI-*mum, cujuſmodi ſunt Mercurius ſublimatus, Arſenicum, Napellus, Pulvis Adamantis, Virus Aranearum & Bufonum, Phthora, Cerebrum Felis, Menſtrua.*

℞ recentem Ciconiæ ſanguinem, quantum in ſuo corpore continet, deſtilletur per Balneum Mariæ, in vitrea Cucurbita nova: aquam quæ promanat ſerva diligenter, & ſanguinem coagulatum loco paululum calidiori exicca, & contere in pulverem.

Ventriculum ſimiliter exiccari cōvenit, ac crucibulo impoſitum comburi tantiſper, donec in cineres vertatur, è quibus cum proprio ſanguinis liquore extrahendum eſt Sal, id quod diligenter cuſtodiendum, & ſanguini pulveriſato conjungendum eſt.

Hiſce in vitro ſatis capaci impoſitis addi debent:

Succini albi electiſſimi uncia una.
Corallorum rubeorum &
Baccarum Uvæ verſæ (nigrarum & benè maturarum) exiccatarum & pulveriſatarum
Eſſentiæ Mumiæ
Radicis Anthoræ ana uncia ſemis.
Lapidis Bezoartici drach.iij.
Theriacæ optimæ uncia j & ſemis.

Hæc cum oleo (quod è nucleis Pini per validam expreſſionē conficitur) incorporanda & commiſcenda ſunt omnia ſimul, ac

deinceps tantum olei ſuperaddendum, ut trium digitorum vel quatuor latitudine id ipſum emineat: Deinde orificio vaſis diligenter obſtructo inſolentur; quô enim vetuſtior compoſitió hæc evaſerit, eô melior & fortior.

Efficaciſſimum eſt medicamentum contra omnia Metallica, Animalia, & Vegetabilia Venena.

Uſus & Doſis.

Uſus iſtius eſt, ut in omni Veneno corporali ejuſdem detur uncia ſemis cum hauſtu aquæ, vini, vel quod melius eſt lactis tepidè: nam decimaſexta pars horæ non tranſitura eſt quin patiens Veneni ſumpti ſubſtantiam à ſe ejiciet, ac liber evaſurus eſt, qui deinde Confortãtibus refici ac auxiliari poteſt. Optimè hoc fiet, ſi in recenti lacte Corallorum rubeorum pulverem quotidiè ſemel ſumpſerit prius calefacto.

Hoc arcano aliqui magnates intoxicati reſtituti ſunt priſtinæ ſanitati, quum prius Eſſentiis Monocerotis & aquis Theriacalibus ac hujuſmodi innumeris mediis fruſtrâ uſi eſſent.

Vipera apud Hieroglyphicos non ſine cauſa Salutis ſymbolum innuebat.

III. SERPENTUM PRÆCIPUE VIPERARUM ALCOHOL CONTRA OMNIA Venena Remedium eſt tàm θεραπευτικὸν, quàm προφυλακτικόν.

Poſt excoriationem inteſtina, caput & cauda auferantur (pinguedo ab inteſtinis ſeparata ſeorſim pro ſingulari Ophthalmico aſſervetur) reliqua caro elota, cum corde & jecore poſt

post lentam exiccationem, sive per se, sive in B.M. in Alcohol redigitur, ac in usu medico intus præsumpta, Venenum ad cutim propellit, tanquam Theamedes Lapis qui ferrum longè à se expellit. Quod si quis huic testimonio & experimento consentire noluerit, non damnet veritatem, nisi prius quod testatur, aut contrarium assecutus sit. Hoc medicamento magnâ pecuniâ à quibusdam empto, cum fiducia uti licet, nec quisquam medicorum ejus usu famam unquam periclitabitur.

Dosis à drach. semis ad drachm. j. in haustu vini Malviatici, vel jusculo vini generosi.

Efficacia hujus medicamenti non pariet illis admirationē, qui sciunt plerunq; in Natura apud summum Venenum, latere etiam Medicinam: Et quia mala majori bono copulata naturâ consistunt, ideò multi populi carne Viperinâ vescuntur, longitudinem vitæ præseferentes, idque nullo præeunte horrore, nullove subsequente periculo. Non ergò sine causa Baldus Angelus in suo libello de admirabili Viperarū Natura in sequentia verba erumpit: Illud unum venit mihi in mentem vehementer admirandum, Serpentis astu in orbem Terrarum mortem intrasse: Illud etiam mirum ex Viperæ serpentis nece, & ejus carne ab omnibus gravioribus morbis atque venenis curari & in pristinum restitui: Sed continuato Viperinæ carnis esu, ab omnibus morbis præservari, hoc certè totum omnem admirationem superat & excedit.

Triticum non habetur sine Lolio, nec mel absq; aculeo reperitur.

Tantum benevole Lector in præsentia sufficiat egisse tàm

de quibuſdam morbis Elementaribus, Materialibus, Internis, qui Naturaliter videlicet ex Ente Naturæ generantur, & ab Obſtructione & Tartaro, ortus ſui principia ducũt, quàm de nonnullis ex Ente Veneni obortis, quomodo videlicet illi à Natura debitis & aſſignatis medicinis confortata curentur.

Entia morborum ſecundum Paracelſum ſunt quinque. Dividit enim morbos in Naturales qui quatuor Entibus comprehenduntur, Naturali ſcilicet, Aſtrali, Venenali, ac Spirituali, & in Flagellũ videlicet Quintũ Ens Deale.

De Morbis Aſtralibus, Spiritualibus, Imaginariis, Votalibus, Incantamentis, ex Ente Aſtrorum ſeu Spiritus provenientibus, Paracelſus peculiares conſcripſit libros, ad quos cupidum remitto lectorem: Ut enim morbi à depravato cibo & potu, ab Animalibus, Vegetabilibus & Terræ fructibus orti, cum Arcanis herbarum & radicum ſanãtur, ſicuti à Mineralibus & metallis cum horum etiam Arcanis ſanantur, ſiquidem Vegetabilium Arcana reſpuunt: Eodem planè modo, maxima pars morborum venientium ab Influentiâ Cœleſti, & ab Aſtrali Impreſſione Firmamenti Majoris mundi, non cum promiſcuis Remediis curari vult, utpote per Arcana herbarum, mineralium, metallorum, ſed per Influẽtiam Aſtronomicam curatio inſtituatur cum iis ſaltem, quę Analogiam ad majorem & minorem mundum habent, in quibus eſt vera Magnetica vis Firmamenti & Impreſſio Cœleſtis reſiſtendi morbis è Firmamẽto majoris & minoris mundi, ſicuti apparet in Perſicaria, Solidagine minore, Dracunculo, Symphyto majore.

Hæ Syderales & Firmamentales Infectiones ab Adepto medico cognoſcuntur & curantur Firmamẽtaliter: medicina enim Adepta eſt Ars, quæ cognitionẽ dat Firmamentales Infectiones cognoſcendi & expellendi.

Si Supernaturaliter per Incantationem vel Magicam Aſcendẽtium Impreſſionem morbus vel dolor illatus, ibi priorum trium ſanandi conatus irritus, ſed ſecũdum Paracelſum

Magicè

Magicè & Supernaturaliter procedēdum, ac malum eô quô illatum modo viciſſim repellendum: alioquin in dictis Simplicibus eſt attractivum Influentiale, ac omnia ex ordinatione Divinâ, Magicè, Aſtronomicè, Magneticè curant, quia medicina eſt in ipſis & in Homine Magnes: Ut enim Sol & Aſtra habent potentiam attrahendi humiditatem ab inferioribus: Ita Homo (ſuâ inſitâ magneticâ vi attractivâ inſtar Magnetis Ferri ſpiritum nutrimenti loco trahentis) ac Inferiora habent eandem attrahendi à Superioribus, ut videmus tempore Peſtis, & hæ attractiones ſunt Naturales, non Veneficia, Incantationes aut Superſtitiones. Morborum ergo origo ex ſuo principio petenda, & tunc curatio inſtituenda. Inſuper variæ ſunt morborum Naturæ & proprietates, ut Phædro diligentiſſimè annotavit, dum ait: Quidam morbi Remedia cum Extrinſecus, tùm Intrinſecus adhibita patiuntur. Quidam Extrinſecus morbi, & ulcera Intrinſeca, Remedia non ferunt: Sunt etiam quidam Intrinſeci morbi, qui nulla omnino nec Extrinſeca, nec Intrinſeca applicata Remedia patiuntur: Sunt porro quidam morbi & Intrinſeci & Extrinſeci, qui Verbis tantum, in quibus ſecundum artem Influentia impreſſa eſt, quidam qui Herbis conſtellatis, quidam qui nec Remediis, nec Herbis conſtellatis, nec Verbis adhibitis ut uſis curari volunt, ut quidā vulnus vel ulcus Diapenſiâ vel Alchimilla curare potuit, cultro juxta ipſi' ſitus terræ infixo, cavēdo tamē ne cultro Radix pūgatur, aliâs patiēs foret incurabilis: Ita refert quandā vetulā ſolâ Alchimilla ulceri cācroſo adhibitâ varia Carcinomata curaſſe:

Magnes Hominis Cura Magica, in qua eſt Cœleſtis Impreſſio poſt herbæ contactum herba donec putrefacta ſit, attrahit medicinam in ulcus ſicq; illud ſanat.

Sic multa ulcera desperata per curam Characteristicam cum virtute Firmamentali perfecte curata esse. Nemini hæc videbuntur mira, qui legerit apud Agrippam in constellatis vocabulis, characteribus, lapidibus, & similibus maximas latere Influentias seu virtutes in actu quæ sint miraculi loco: Similiter idem Cornelius asserit esse dictiones, quæ pronunciatæ, statim exhibeant obedientes creaturas visibiles & invisibiles, tàm de nostro hoc mũdo quàm de aqueo, aëreo, subterraneo & olympico. Sed hæc magnalia Primis & Antiquis parentibus notissima hoc loco obiter innuisse sufficiat.

EXTERNA.

VULNERARIUM, ULCEROSUM, PUSTULOSUM, MUNDIFICANS, MITIGANS, *Consolidans.*

BALSAMUM VULNERARIUM EFFICACISSIMUM

Quo omnia vulnera & punctiones membrorum, juncturarum, nervorum, ictus etiam telo seu globo tormentario facti, tutò sine ullo superveniente symptomate curari possunt.

℞ Florum Hypericonis lib.j.

Colligantur flores cum solis ortu Balsamitico

tem-

tempore, in exaltatione videlicet circa ſeſtum Johannis ante novilunium.

Florum Cheyri, Verbaſci, Chelidoniæ
Centaur. minoris, Ariſtolochiæ
Prunellæ, Chamomillæ
Conſolidæ mediæ vel majoris ana unciam unam & ſemis.
Foliorum Roſ. rub. unciam j ſemis.
Mumiæ Tranſmarinæ
Myrrhæ
Thuris ana unciam j & ſemis.
Maſticis unciam unam.
Storacis liquidæ uncias duas.

Inciſis incidendis, & tritis terendis, ponantur in vaſe, & affundantur menſuræ duæ boni Spiritus vini, ſtent in digeſtione omnia retrò fornacẽ vel ad Solem: Poſtea effundatur Spiritus vini tinctus, & fæces prælo exprimantur: Tandẽ addatur huic Spiritui tincto (niſi velis majoris efficaciæ ergò reiterare macerationem florum) olei olivarum recentis, quod ſupra ramenta pinguia abietina per 8 dies in digeſtione ſtetit, libras quinq;, Terebinthinæ claræ noſtratis, & Reſinæ Lariceæ lotæ in aqua Hypericonis lib. unam & ſemis: Iterum per quatuordecim dies omnia digerantur: Ultimò abſtrahatur Spiritus vini in Balneo Mariæ, tunc Balſamum manebit in fundo Rubeum inſtar ſanguinis.

Hyeme prædictarum herbarũ ſemina parabilia trita Balſamo iniiciantur, & ponantur in digeſtione, & longe potentius operabitur.

Vires & Usus.

1. Contra omnis generis vulnera plumaceolum vel flocci molles, qui circa ſemen Cardui benedicti, vel in Populo arbore creſcunt, tepidè intingantur, & vulneri prius vino eloto indantur, ſuperpoſito Emplaſtro ſtictico ſequenti tamdiu, quoad nec venæ, arteriæve, nec nervi & vincula media aut alia id genus appareant.

2. In omnibus Tumoribus, Inflammationibus, contractis & contuſis membris, rupturis oſſium.

3. Contra morſus canum, non neglectis aliis Remediis, ſi morſus ſint venenati.

Balſamum eſt ad vulnera & punctiones ſanandas efficaciſſimum.

EMPLASTRUM STICTICUM.

In cujuſque ſalutaris Emplaſtri ſtictici compoſitione, ſecundum Paracelſum, quatuor diverſorum generum ingredientia conſideranda veniunt.

1. Sanatio, quæ fit ratione Ceræ & Colophoniæ.

2. Accidentia, quæ tolluntur & impediuntur beneficio gummatum ſcilicet Opopon. Galb. Sapag. Bdell. Ammon. Eleni.

3. Putredo (quodlibet enim vulnus etiam ſine accidenti putredini eſt obnoxium, generat vermes & carnis malæ excreſcentiam) quæ tollitur & præcavetur ope magnorũ conſolidativorum, Maſtiche ſcilicet, Myrrha & ſimilibus.

4. Ut

4. Ut præservet à mucore, scabie, aridura, contractura, synovia, & similibus accidentibus, quod fit per mineralia scil. Lithargyrum, Minium, Antimoniū, Cerussam, Marcasitam, Calaminarem, & similia.

Vulnerum ulcerumque telo inflictorum stiticum Emplastrum præstantissimum.

1. ℞ Minij
Calaminaris ana lib. semis.
Lithargyrij auri & argenti ana uncias tres.
Olei Lini
Olivarum ana lib. j. & semis.
Laurini lib. dimidiam.
Ceræ
Colophoniæ ana lib. j.
Vernicis
Terebinth. ana lib. semis.

2. ℞ Opopanacis
Galbani
Serapini
Ammoniaci
Bdellij ana uncias tres.
Carabe citrini
Olibani
Myrrhæ Alexandrinæ
Aloë epat.
Utriusque Aristolochiæ longæ & rotundę ana unciam j.

Mumiæ Transmarinæ
Magnetis
Hæmatit. ana unciam j & semis.
Corallorum alborum & rubeorum
Matris Perlarum
Sanguinis Draconis
Terræ medicatæ Strigensis
Vitrioli albi ana unciam j.
Florum Antimonii drach. ij.
Croci Martis tantundem.
Camphoræ unciam j.

Modum parandi talem servavi:

1. Gummata quinque in aceto macerata & cocta exprimantur per linteum crassum bis repetendo cocturam. (Dosis gummatum potest augeri propter fæces ab expressione remanentes & abjiciendas) postea super lentum calorem in munda sartagine usque ad consistentiam mediocrem inspissentur.

2. Oleum Lini & olivarum imponatur alteri sartagini & addatur Lithargyrium Auri & Argenti, coquantur agitando, donec oleum coloretur, postea addatur Calaminaris, & paulo post Minium, omnia illa agitando ferè per duas horas coquantur simul ad sufficientiam, cujus Proba est, si supra unguem gutta concrescat & condensetur, nec amplius diffluat.

3. Tandem etiam addatur circa finem Vernix, oleum Laurinum, Cera, Colophonia: omnibus benè invicem mistis & li-

& liquefactis & ab igne ſepoſitis, poſtea da operam, ut ſartago cum gummatibus paulatim calefiat, & ſucceſſivè affunde liquorem è ſecunda ſartagine gummatibus diligentiſſima agitatione incorporando, ſupra lentiſſimum calorem (cave ne bulliat, alioquin gummata in grumos coeunt, & oleo difficulter miſcentur) poſtea agitando addantur pulveres & diligenter per horam omnia agitentur: Ultimò Camphora reſoluta in oleo Juniperino addatur: ſi fortè nimis durum eſſet, addatur adhuc aliquid Ceræ & Colophoniæ.

Proba juſtæ decoctionis hæc eſt: Bacillo intincto guttulas aliquot in aquam ſtillare ſinito, ſi digitis adhæſerit materia mollis, coquatur diutius donec dureſcat: Tum demum ab igne deponitur, & in magnam pelvim aqua plenam effundatur, ac manibus (oleo Camomælino, Roſarum, Juniperino, Lumbricorum, Hypericonis ana q. ſ. mixto) perunctis pinſere, ac inſtar malagmatis ſubigere convenit, horis tribus vel quatuor, ſervetur ad uſum efformatis indè prius magdaleonibus alutæ includendis.

Vires hujus Emplaſtri ſunt innumeræ: ſub Lunari globo non reperitur efficacius.

1. Contra inveterata ulcera, nec non recentia vulnera & ictus, ubicunq; ſunt in corpore, etiam in capite.

2. Siccat & mundificat vulnera, carnem bonam producit, conſolidat, ac ſanat unâ ſeptimanâ efficacius, quam aliud menſe integro.

3. Putreſcere non ſinit bonum, inſuper corruptionem,

malæque carnis excreſcentiam impedit.

4. Nervis truncatis aut cõtuſis optimum eſt Remedium.

5. Ferrum, lignum, plumbum, & alia quæq; de vulneribus extrahit, ſuperpoſitum eis tantum.

6. Venenoſorum animalium curat morſus ictuſq; : attrahit enim Venenum.

7. Matureſcere facit apoſtemata cuncta ſuperpoſitione ſola.

8. Contra Cancrum, Fiſtulam, Scrofulas, Ignem Perſicum eſt Remedium excellens.

9. Mitigat omnes dolores, cujuſcunq; vulneris aut ictus.

10. Contra Rupturam.

11. Ubi caput inflatum eſt, radantur capilli & imponatur Emplaſtrum.

12. Dolores Dorſi impoſitione tollit.

13. Ficus cutis extra & intra ſanat imponendo.

Vires ſuas ſervat integras, annos quinquaginta, quo tempore æquè efficax eſt ac recens compoſitum.

LAPIS MEDICAMENTOSUS EFFICAX.

℞ Vitrioli viridis lib.j.
 albi lib.ſemis.
Aluminis lib.j. & ſemis.
Anatron
Salis communis ana uncias tres.
Salis Tartari

Salis

Salis Absinthij
Artemisiæ
Cichor.
Persicariæ
Plantaginis ana unciam semis.

Ponantur in olla nova vitreata, affunde modicum aceti Rosacei, coque igne carbonũ lento, sæpius agitando: ubi incipit spissescere, adde Cerussæ Venetæ lib. semis, Boli Armeni uncias quatuor: Diligenter misceantur omnia, donec vi ignis mediocris in lapidis duritiem massa concreverit, qui postea fracta olla eximendus, & ad suos usus reservandus.

Si gummata, Myrrham videlicet & Thus, addere voles, instituatur coctio lenta, ne comburantur, & vis illarum in igne evanescat.

Vires & Usus.

Virtutes ejus ferè sunt innumerabiles.

1. In partibus corporis exterioribus omnia ulcera subitò tollit, laventur manè & sero, & linteolum madidum super imponatur.

2. Omnes defluxiones tollit, mundificat, & confortat partem affectam.

3. Desiccat vulnera & vetera ulcera Aphrodisia, si linteum imbutum superimponatur.

4. Dentes confirmat, & gingivas à putredine conservat.

5. Oculorum lachrymas restinguit, rubedinem & oculorum dolores tollit, & caliginem si plumâ madefactâ an-

guli oculorum externi irrorentur.

Si in Ophthalmia utimur, poteſt ſolvi in aqua Roſarum vel Euphraſiæ vel Verbenæ: Verbena in Junio & Julio ante Solis ortum colligatur, & cum vino per menſem prius digeſta poſtea deſtilletur.

6. Ignem ſacrum tollit, Eryſipelas, linteum madidum ſuperimpoſitum, ubi ſiccum fuerit iterum madefiat, ſpatio viginti quatuor horarum abibit, & ſi ſint foramina eluantur hac aqua.

7. Scabiem manuum & corporis illâ ſanabis ſi lavetur veſperi.

8. Contra Serpigines, ſed tunc Aqua non nimium ſit diluta, ut potentius agere poſſit: ſic etiam contra Tineam.

9. Adhibetur feliciſſimè ad Cancrum mammillarum jam apertum: item ad Cancrum oris aut quamcunque affectionem gingivarum, Noli me tangere, aut alia oris vitia: ulcera gutturis, Scorbutum collutione ſanat, expuendo poſtea, vel penicillo intincto abluantur.

10. Mortificat pulcherrimè, & mundificat quamcunque plagam antiquam, ſine ulla patientis moleſtiâ.

11. Ubi ſunt veſicæ albæ & puſtulæ in pedibus, eluantur apertæ hâc aqua.

12. Linteolum hac madidum, apoſtemati impoſitum, medetur illi.

13. Ad omnis generis ambuſta, linteolum madidum imponatur.

14. Ani ficus utriuſq; ſexus ſanantur, ſi linteamina madefacta

facta applicentur.

Utendi modus.

Uncia una liquescat in lib. j. aquæ pluvialis vel fluviatilis, non fontanæ dissoluta, post filtrationem, & fæcum abjectionem, aquâ clarâ utimur.

SAL, BUTYRUM, SACCHARUM SEU MEL SATURNI.

Minium vel Cerussa, Cretâ non adulterata, aceto vini destillato humectetur, misceatur & exiccetur. Tritę materiæ affunde acetum destillatum, ad supereminentiam trium vel quatuor digitorum, stet in calido loco (non in hypocausto in quo habitent homines, fumus enim hujus aceti infusi supra Saturnum nocivus est) per duos dies vel in cineribus in digestione quater quotidiè agitando, & acetum in colorem flâvum ac saporem dulcem mutabitur (vasa sint vitrea; nam terrea perfluunt) effunde, & reitera laborem affundēdo novum acetum donec non amplius coloretur & dulcescat: Abstrahe acetum in Balneo, & manebit in fundo gummi, cui affundes aquam pluvialem destillatam, vt denuo solvatur, & fæces residuæ aceti ad fundum cadant, perge recentem aquam affūdere cineri, donec nil amplius extrahat: aquam filtratam evapora, habebis Sal quod in cella humida in oleum resolvitur. Sal prima vice paratum potest parum saltem calcinari, ne meliores spiritus avolent, & in marmore teri: acetum destillatum iterum affunditur, ut vicissim solvatur in cinerib.

calidis per tres vel quatuor dies movendo ſæpius, clarum filtratum effunditur ac evaporatur fæcibus abjectis: Si hoc aliquoties reiteretur, Sal erit pulcherrimum & cryſtallinum, quod ultimo in aqua Fontana ſolvitur & evaporatur, vel per ſe in cella in oleum liqueſcit.

Vires & Uſus.

Hoc Saccharum Saturni omnes Mercurios ſublimatos ac corroſivos dulces & innoxios facit: ideoque in vlceribus corroſivis, quæ à Sale proveniunt, præſtans eſt medicamentum: Sicuti etiam in Vegetabilibus Saccharum vulgare acrimoniã & amaritudinem rerum temperat ac corrigit: ita Mineraliũ & Mercurij & Arſenici tam in magno quam parvo mundo hoc Saturni Saccharum mitigat ac emendat.

2. Contra putredinem oris præſtantiſſimum eſt medicamentum.

3. In ulceribus malignis, corrodentibus, cancroſis, & ſimilibus Saturninis, Lupo.

4. Contra Impetigines.

5. Purgat & mundificat, ulcera vetera, apoſtemata, vulnera vix dici poteſt, quàm his ſit ſingulare Remedium.

6. Paracelſi ſingulare Arcanũ, contra omnis generis ambuſta, Inflammationes, Tumores, Ignem Perſicũ, ſi miſceatur cũ aqua Plantaginis vel Solani & linteolis madidis tepidè applicetur: Ita pann' cœrule' intinctus Igni Perſico adhibetur.

7. Contra puſtulas faciei rubeas.

8. Tumores tollit confeſtim, ſi cum oleo olivarũ & Chamæmel. aquâ Roſarum admixtâ applicetur.

9. In Inflammationib. & rubedine oculorum optimum in aqua Euphrasiæ & Rosarum.

10. Cum oleo Terebinthinæ mixtum curat omnia ulcera, vulnera & membra contracta inunctione continuatâ.

11. Contra Cancrum, Fistulas.

12. Usus præstantissimus in ulceribus mammillarum.

13. Omnem Tumorem, Inflammationē & dolores membrorum illius usu externo tolluntur.

14. In Colicâ aliquot guttæ olei intra corpus dantur in vino albo.

15. In magnis Inflammationibus internis tria grana in aqua Rosarum & Plantaginis offeruntur: Potest etiam affundi Spiritus vini, ut extrahat subtile, & hic essentificatus Spiritus loco Salis potest offerri: Saturnus est Naturæ Frigidæ, ideò omnibus Inflammationibus contrariatur.

16. In Quartana, & Lienis affectionibus: item punctura circa umbilicum.

17. Potest misceri Emplastris, Linimentis, vel per se resolvi in oleo, vel in aqua appropriata applicari.

18. Sua frigiditate hoc Sal Saturni intra corpus sumptum libidinem Veneream reprimit: Qui in cœlibatu vivere constituerunt, & illo uti volent, consultius facient, si regionem saltem externam admixto aliquo oleo inungant.

Ex hoc Saccharo destillatione artificiosâ Spiritus elicitur inflammabilis, quo multi suo tamen proprio Sale fortificato conati sunt Auri Calcem diligenter beneficio Aquæ Regis præparatam facere potabilem. Fides sit penes cujusq; Experientiam.

SPERNIOLÆ COMPOSITUM.

In Martio destilletur Sperma Ranarum per se in Balneo triduum ante Novilunium collectum: sic enim non foetet. Habitâ hac Aquâ,

℞ Myrrhæ selectæ
Thuris ana uncias duas.
Croci triti unciam semis.
Camphoræ drachmas tres.

Tere omnia & misce: Hunc pulverem in vitro Aqua Sperniolæ destillata vigesies vel trigesies imbibere convenit, ita tamen ut semper prius spontè exiccetur, postea ad usus suos servãdus est. Intra corpus datur quantitas avellanæ semis in aqua plantaginis in Hæmorrhagia interna, ubi omnia sunt irrita.

Usus & Vires.

1. Sua frigiditate sanguinem coagulat: nam ad sistendam Hæmorrhagiam internam è naribus & gutture, ubi omnia desperata sunt, tria vel quatuor grana intra corpus in aquâ Bursæ Pastoris tutò exhibentur.

2. Si resolvatur cum aceto & Erysipelati seu doloribus Podagricis calidis exterius applicetur, plurimum confert.

3. Hæmorrhagiam vulnerũ externam impositione sistit.

4. Si Panaritio per duas imponatur horas, necat illum, vel imponatur digitale è corio multoties prius intus madefacto & exiccato.

5. Morti-

5. Mortificat etiam Cancrum, ſed efficacius ſola aqua Sperniolæ.

6. In profluvio muliebri contumaciſſimo, duo vel tria grana intra corpus in aqua Artemiſiæ offerantur.

7. In aquâ Sperniolæ per ſe deſtillatâ, ſi tantillum aluminis ſolvatur, doloribus Podagricis linteis madefactis commodè & cum ſucceſſu applicatur.

COSMETICUM CONTRA FACIEI MACULAS.

℞ Mercurij optimè purificati, à quo omnis nigredo diligẽter ſit ablutione ablata, libram ſemis, miſce poſtea in parópſide terrea non devitreata cum Mercurij ſublimati pulveriſati ana, ponantur omnia in Alembico anguſti orificii, ſuperfuſo aceto deſtillato, ad eminentiam 3 vel 4 digitorum, ſtent per dies 3 vel quatuor, aliquoties in die movendo, tunc album pulverem extrahit, aufer per inclinationem acetum ſubalbidum: pulverem album ſpontè ex aceto fundum petẽtem, per aliquot dierum moram abjecto aceto ſerva: Reiteretur ſæpiſſimè hic labor, donec illius pulveris albi copiam habeas, quem per ſe ſicca, & ad ſuos uſus repone: Non eſt corroſivus, ideò niſi velis, ablutione non eget ulla.

Uſus:

Externè ſaltem adhibetur illiniendo ſputo proprio vel aqua Fabarum, contra omnes faciei maculas: item Serpiginem: inſuper magnum medicamentum Incarnativum eſt:

In applicatione cave ne oculos vel dentes attingat.

UNGUENTUM SYMPATHETICUM seu STELLATUM PARACELSI.

℞ Adipis Verris aprugni
Urſini ana lotones octo.
Quò ſeniora animalia, eò melior adeps.

Utriuſque animalis adeps prius in vino rubro per dimidiam horam lento igne bulliat, poſtea effunditur ſuper aquam frigidam & cochleari colligitur pinguedo innatans, quicquid fundum petit, abiiciatur.

Poſtea ℞ Lumbricorum ex vino vel aqua lotorum ſextarios duos, torrefiant in olla tecta in fornace piſtoris, cavendum tamen ne adurantur, poſtea terantur in pulverem.

℞ hujus pulveris
Cerebri Aprugni ſiccati
Sandali rubri odoriferi
Mumiæ
Hæmatit. ana unciam unam.

Demum accipe Uſneæ è Cranio Hominis violenta morte perempti, abraſæ, Luna creſcente, & in bona domo exiſtẽte, Veneris ſi fieri poſſit, non Martis aut Saturni, ad pondus duarum avellanarum circiter: Ex omnibus tritis & invicem mixtis cum adipe ſecundum artem Unguentum fiat, in vitro clauſo, vel pixide diligenter ad ſuos uſus reſervandum.

Si fortè lapſu temporis Unguentum exiccaretur, dicto adipe vel melle virgineo humectari & emolliri de novo poterit.

Paretur

Paretur Unguentum Sole in Libra exiſtente.

Uſus & Vires Unguenti hujus Sympathetici.

Per Veneficia non perficitur hæc cura, ut imperiti fatui opinantur, ſed per medicamenti hujus vim Magneticam attractivam à ſyderibus cauſatam, quæ mediante aëre vulneri adducitur, & conjungitur, ut ſpiritualis operatio in effectum deducatur.

Fit inquam propter conjunctionem Aſtralem & Elementalem: Ut enim Calor Solis concordat ſe cum Terra, ita Perſicaria cum morbo: abeunte Sole abit Calor, ita hîc etiam.

Tria ergò ſunt, quæ cauſantur per hoc Unguentum tâm mirabilem effectum.

1. Sympathia Naturæ.

2. Influentia corporum Cœleſtium ſuas operationes per Elementa perficiens.

3. Balſamum, quod ſanandi virtute præditum cuilibet Homini naturaliter inditum eſt.

Hoc Unguento ſanantur omnia vulnera, quocunq; telo, ictu, jactu, cuicunq; etiam ſexui inflicta (ita tamen ut nec nervi, arteriæ, nec unum è tribus principalioribus membris læſum ſit) modo telum haberi poſſit, etiamſi patiens multis milliaribus à nobis abſit. Et quia eſt conglutinantis, ſuppurantis & renovantis Naturæ, non permittit, ſi debito modo applicetur, ullum noxium ſymptoma ſupervenire.

OBSERVATIONES.

1 Ungatur telum, quo Homo vulneratus eſt, ſingulis diebus ſemel, ſi neceſſitas urgeat, & vulnus ſit ingens: alioquin ſecũdo vel tertio die inunxiſſe ſufficit, ſervetur in mundo linteolo & loco tepido non nimis calido, ne damnum inferatur patienti: Cavendum etiam ne pulvis deſuper telum cadat, nec ventus afflet in loco frigido, alioquin patiens ad inſaniam redigeretur.

2. Antequam telum ungas, conſidera, an punctim vulnus factum ſit, quod ſi eſt, ungatur defenſorium illud ſuperius (& non inferius) deſcendendo, alioquin nocumentum adferretur ægrotanti.

3. Si vero non poſſis cognoſcere, quam profunde, vel quo modo defenſorium in carnem introiverit, poteris illud totum perungere, alioquin ſufficit locum teli, quo aliquis læſus, inunxiſſe.

4. Non eſt neceſſe conſuere vulnus, more barbitonſorũ, ſed ſaltem linteolo mundo quotidiè circumligare, in patientis urina prius madefacto.

5. Quo die quis inungat telum, abſtineat à Venere.

6. Ante inunctionem teli, vulnerato etiam ſiſtatur citiſſimè ſanguis.

7. In fracturis & ruptura oſſium aliquid pulveris Symphyti majoris poteris addere unguento, vel de radicibus Hellebori nigri.

Habito telo, quo quis læſus, & cupias ſcire, utrum patiens ſit moriturus vel ſupervicturus, ſic experiêre:

Si illi

Si illi telo ſupra carbones calefacto in tantum, quod poſſis manum deſuper tenere, ſubtiliſſimum pulverem è Sandalo rubro & Hęmatit. aſperſeris, ſi ſudat guttas ſanguinis, moritur patiens, ſin minus, evadet.

Si verò ſcire volumus, utrum patiens ſe rectè gubernet in potu & aliis requiſitis.

Hoc cognoſcitur, quando in defenſorio maculæ ſanguinis apparent, ſin minus, tum benè ſe gerit.

Notandum inſuper

I. Non habitis armis ſeu telo, nihilominus quamlibet cutis aperturam & læſionem violentam, per quam ſanguis egreditur, hoc Unguento ſanari poſſe, ita ut lignellum ſalicinetum in aperturâ cruentâ madefiat, & poſtquam ſanguis adhærens ſiccatus eſt (non ad Solis vel Ignis calorē) ſed ſpontè & per ſe, demum infigatur ſupradicto Unguento in pixide aſſervato, intus relinquendo.

II. Si vulnus fortè magnum & profundum eſſet, ſingulis auroris mundificari poteſt & recenti linteolo ligari, ſine omni alio uſu extraneorum oleorum, unguentorum & ſimilium: tunc ſanatur hoc vulnus quocunq; modo inflictum per ſe, & ſufficit lignellum ſemel tantum in apertura ſeu vulnere cruento prius madefactum, unguento pixidis infixum manere, uſque ad ſanationem plenariam.

III. Attamen quoties vulnus aliquod novum ſanandum eſt, requiritur ſemper recens lignellum.

IV. Si vero vulnus nollet ſanguinem emittere, tamdiu lignello ſcarificandum, donec ſanguis effluat: Sic etiam in do-

lore dentium ſanando, dens dolens tamdiu ſcarificetur ſcalpello, donec ſanguinem emittat, ſcalpellum poſt exiccationem ſanguinis ungatur hoc unguento, ſic confeſtim ſedatur dolor.

Si equus ſit clavo transfixus in pede, extrahatur prius clavus & inungatur, & citò curabitur pes equi, ſine ſuppuratione.

Eodem modo poſſunt omnia animalia carnem & oſſa habentia curari.

Exo.15.ſect.26. Sap.cap.16.ſect.12.

Summus Medicus, cujus VERBO Medicina ab ipſo creata demum eſt efficax, det ad horum legitimum uſum, ſuam Gratiam & Benedictionem, omnibus ritè & piè utentibus: Ipſi ſoli Altiſſimo ſint laudes & gratiæ perennes ac perpetuæ, AMEN.

EPILOGUS.

DEſinant nunc in poſterum ſupercilioſi Thraſones Academici, Chymicorum Medicamentorum convitiatores, qui minis, violentiſq; objurgationibus, pro majeſtate ſua decernentes, Avorum noſtrorum Fidelem Veritatem, & Divinam Scientiam hactenus ſtultè irriſerunt, condemnarunt, & mille ludibriis affecerunt: Deſinant inquam Hermetis diſcipulis, Infamiæ, Invidiæ, Inſcitiæ & Fraudis notas inurere, ac deinceps oculares demonſtrationes, manifeſtoſq; operationum poſtulare modos: inuſitata item & nova ſua addiſcendi ratione, imperiosè à Carbonariis quos ita vocant medicis

dicis Spagyrica exigere Secreta, quæ Divina Virtute inspirãte, Reipub. pleno horreo hac vice cõmunicavi candidè: Interim hoc Unicũ ab omnis Falsi & Injusti Vindice acerrimo summis contendens precibus, ut omnibus, qui cum ardenti Invocatione auxilii Omnipotentis DEI, grato animo his ritè præparatis ad Creatoris Laudẽ & Gloriam, Proximi egeni commodum, syncerum ac debitum Arti Chymicæ immeritò proclamatę Honorem utentur, eaq; post DEI Liberalitatẽ Spagyricæ Reipub. accepta referẽt, Gratiam iisdem & omnẽ Benedictionem in medendo præstet ac elargiatur. Derisoribus autem indignis, & illis, qui simulato contẽptu hisce DEI Donis clanculũ utentur, (sicuti hactenus multos Galenicos maleferiatos, ex aliorum laboribus sibi tectè laudem & æstimationem venantes, fecisse manifestum est) & interea malitiosâ perfidiâ benefactores Spagyros seu verbo seu scripto insectari non cessabunt, omnia eveniant contraria. Id ut firmũ ac ratum sit, faxit illa Sacrosancta TRIUNITAS, quę mihi voluntatem habilitatemq; dedit hos labores Chymicos, & hæc grana Spagyrica è paleis eruta, non sine maximis studiis penitissimè sæpissimeq; examinata, perpetuæ posteritatis memoriæ consecrare, & dicat totus Senatus Populusq; Spagyricus mecum ex intimo corde AMEN.

Vive, Vale Lector, siquid scis rectius illis,
Candidus imperti: si non, his utere gratus.

SERIES
PRÆPARATIONUM
CHYMICARUM, UT ORDINE IN BASILICA CHYMICA ILLÆ *habentur.*

Secun-

Addita sunt singulis medicamentis suæ vires, usus, dosis, modus exhibendi, cautiones & observationes: ut latius in sequenti indice suis locis sigillatim exponitur.

INDEX JUXTA LITTERARUM ALPHABETI ORDINEM IN BASILICAM CHYMICAM locupletissimus.

flores

B.

convul-

E.

epilepsiæ

N.

tar-

V.

FINIS.

Pag. 130.v.20,21. *scribe* crucibulo 215,6 suo hoste 231,11 colore sed nigro asc. 254,2 miraculum.

OSUALDI
CROLLII
TRACTATUS

DE SIGNATURIS INTERNIS RERUM, SEU DE VERA ET VIVA ANATOMIA MAJORIS ET minoris mundi.

EPISTOLA NUNCUPATORIA
AD
ILLUSTRISS. PRINCIPEM AC DN. DN. PETRUM WOK URSINUM, DOMINUM A ROSENBERG, INCLYTÆ & Antiquiſſimæ Domus Roſenbergicæ Seniorem & ultimum, primariumq; Boëmorum Dynaſten, Bonorum ſtudiorum omnium Mæcenatem Excellentiſſimum.

COgitanti mihi, ILLVSTRISSIME PRINCEPS, Domine Clementiſsime, qui munificâ & ALEXANDRINA liberalitate me Tuæ Celſitud. perpetuò debendæ gratiæ reum effeciſti, quâ Ingenii induſtriâ, quove Venerationis pignore Celſitud. Tuæ, juxta devotiſsimi animi mei obſervantiam, aliquem ſaltem gratitudinis conatum in præſtitæ ſuæ erga me beneficentiæ Teſtimonium declararem: Animus erat munere aliquo pulchro & magno Celſit. Tuam (pulcherrimis maximiſq; digniſsimam) adornare: Aſt Aurea Argenteave gemmis & margaritis radiantia (quæ ex

DEI beneplacito abundè C. T. poßidet) mihi & meæ conditionis hominibus à fortuna denegata sunt. Munus igitur offero aliud, Botanologicum, Hortum videlicet pulcherrimis Simplicibus instructum, conscriptum & exornatum, miram ex Innatâ Signaturâ cum corporis nostri membris Harmonicam Correspondentiam jucundißimo spectaculo exhibentem & repræsentantem. Cum enim inter omnia BONA, à Deo Opt. Max. egentibus mortalibus erogata, ipsius Orphei, Platonis, & omnium Antiquorum testimonio vix ullum sit Medicinâ præclarius, Ars omnium, quas Humana eruit solertia, saluberrima, Antiquitate, Nobilitate, & Divinitate ceteras antecellens: quo nomine etiam Veteres non sine causa in conviviis suis solennibus decantare solebāt:

O Sanitas, tu maximum Hominibus Bonum.

Item:

Οὐδὲν ὄφελός ἐστιν, οὔτε χρημάτων, οὔτε σώματος, οὔτε τῶν ἄλλων οὐδενὸς, ἄτερ τ. ὑγιείης.

Propter hanc Artis Medicæ dignitatem ac utilitatem, quam Humano generi præstat, illi de Rebus mortalium benè merentur, qui in hac augenda & illustranda omnes ingenii sui nervos intendunt, nec sumptibus quoad fieri potest, nec laboribus parcendo: siquidē nil præstantius, nihilque Homini laudabilius esse poßit, quàm de hominum

minum genere quoquomodo benè mereri, eamque cognitionem, quam à Natura habemus, nostrâ quoque operâ arctius astringere: Id ego diligenter perpendens omni conatu ab ineunte ætate illuc respexi, ut pro mea, ad omnes liberales artes & præclara studia, ita quoque ad utilissimam Stirpium cognitionem, aliarumq; rerum Naturalium peculiari quadam inclinatione ac propensione ipse quoque in communem vitæ usum, studiis & laboribus juvandæ Reipub. propagandæq; Veritatis ergò aliquid adferrẽ, de eaq; benè meritus existimarer. Tanta siquidem mihi semper fuit juvandæ in universum Reipub. Medicæ promptitudo, ut pro mea Tenuitate nec sumptibus, nec vigiliis, nec laboribus pepercerim unquam.

Herbaria hæc medicina, de quâ hîc tracto, Illustrißime Princeps, à CHIRONE inventa, semper in magno pretio fuit habita, & magnatum studio & industria exculta: Imò Cæsarum Romanorum & Regum Priscorum, in Plantarum inquisitione, in Re inquam Herbaria colenda atq; illustranda, mirum fuit studium: quorundam ex illorum numero fama adhuc viret, & virebit, quandiu herbæ ab illis denominatæ virescẽt. Neq; ob id solum huic studio tantum laudis, admirationis & gloriæ debetur, quod ejus cognitio jucunda & delectabilis sit, sed etiam quia utilis admodum, & vitæ Humanæ omnino necessa-

ria existit. Si igitur à publicis negotiis Celsit. T. quandoq; licebit respirare, huic studio & contemplationi incumbat, in illo se per Sapientiæ Creatoris admirabilis recordationem oblectet, & manifesta in occultis Naturæ Vestigia Divinitus impressa intueatur, quia

Præsentemq; refert quælibet Herba Deum.

Scio Cels. Tuam è Naturalis Philosophiæ Lectione plurimum voluptatis capere solere, neq; in gravissimis suis & continuis pro gloria Dei & salute Patriæ curis & negotijs, in quibus dies & noctes versatur, prætermittere, quin succisivis quibusdã horis varijs Scientiarum studiis vacet. Talis igitur cum ab omnibus prædicetur Cels. Tua, audacter ad eam cum dedicatione hujus libri profectus sum, eoque maximè quod Nobilissimus & Egregius vir THEOBALDVS HOCK à Zwaybruck, Illustriss. Celsitudinis Tuæ Consiliarius intimus ac dignissimus: insuper Clarissimi & Eruditione præstantes viri MATHIAS TIMINVS ab Ottenfelt & HERMANNVS BVLDERVS, qui Tuæ Celsitudini à Consiliis medicis præstò sunt, quiq; Cels. Tuam omnes fidelissimè colunt, sæpissimè ejusdem Prudentiam, Humanitatem, Liberalitatem tanto Heroico Principe dignã passimq; notam, mirificè & jure optimo apud me commendarint. Operæ pretium igitur me facturũ existimavi, si has Signatura-

turarum Correspondentias, veluti collectas naufragii Tabulas, postpositâ lectoris inquirẽdi molestiâ in unum corpus cõtractas, ac dilucidâ brevitate, cõcinno ordine, seriejustâ, in unum comprehensas NOMINI TUO nulli oblivioni obnoxio, hac publicatione dicarem, Laudatissime Princeps, non solũ ob prædictas Eximias & Heroicas animi dotes, insignẽ videlicet Pietatem, eximiam Prudentiam, singularem Eruditionẽ, incredibilem Humanitatem, verùm etiam quod Cels. Tua de literis & literarũ Professorib. optimè merita, nullum de Musarum cœtu excludere, nec tristem ulla ex parte cum Augusto dimittere, sed in aurib. & oculis Trajani illius optimi Exẽplo libenter ferre, & facilem, quod in Pompejo laudat Cicero, se præbere, cum perenni & nunquã interitura Nominis sui Existimatione soleat, sicuti sequens Eruditissima Epistola manu propria Cels. Tuæ ad me exarata fidem etiam locupletissimã Innatæ suæ Benignitatis, ad perpetuam Rei memoriam facit. Igitur Cels. Tuam submissè peto, ut hasce lucubrationes meas ac conatus mei primitias (studii & submissæ observãtiæ monumentũ sempiternum) sub Honoratissimo Cels. Tuæ Nominis splendore & patrocinio tectas in publicũ prodire patiatur, easq; benigno vultu, & liberali manu suscipiat, & me suæ benignitatis favore, sicuti hucusq; clementissimè fecit, in posterũ quoq; cõplecti, sibiq; commendatũ habere non dedignetur.

Is qui corda Principum moderatur, qui gubernationes felices solus efficere potest, qui Sapientiā, per quam Principes regunt, largitur Deus Opt. Max. Celsitudinem Tuam salvam & incolumem in omni felicissima prosperitate quam diutissimè sospitet: Peculiari namque Numinis favore, dum Celsitudo Tua, in hâc suâ Venerandâ Canitie omnes Europæ Principes longævitate antecedit, nilominus ejusmodi senectus ita adhuc conspicitur viridis, ut cum alioquin secundum Naturæ cursum ingravescente ætate vires animi & corporis labefactari ac diminui soleant, apud Eandem indies miraculi instar rejuvenescere Ingenii acumen, & augeri deprehendatur: Quemadmodum autem Antiquissimus ille Inclytæ Domus Rosenbergicæ Ramus, à primo originis suæ Trunco Vetustissimâ videlicet ac Laudatissimâ Anhaltinorum & Ascaniorum Prosapiâ exortus & prognatus, suis Heroicis Virtutibus & factis in comitatu Imperatorum & Regum emergere & florere per tot sæcula perseveravit: Ita etiam à Deo Omnipotente summis precib. contendo, cum in Celsitudine Tua nunc postremus dicti Rami surculus (siquidem in hoc sublunari globo, ubi omnia mutabilitati obnoxia, nulla constans perennitas) fato desinere & finire incipiat inevitabili, ut nilominus illa Abavita & Heroica implantata virtus in Cels. Tuæ Filiis,

Rosenbergica Ursinorum familia genus suum refert ad Principes Ursinos Romanos, qui ipsi à Dominis Ascaniæ & Ballensted ad Harcyniam (qui Beer & Beringer cognominabantur) originem ducunt.

Filius, seris Nepotibus & Abnepotibus, DEI benedictione, novâ semper sobolis germinatione in Trunco duraturis (Inclytæ videlicet ejusdem stirpis Prosapiæ ANHALTINÆ Proceribus virtuosissimis) cum perenni & nullo unquam ævo intermoriturâ Nominis ac unius & congeneris FAMILIÆ gloriâ, & honore vireat, floreat, & frondescat.

Vale Optime Princeps, & Nestoreos annos ad DEI gloriam, Reipubl. Christianæ & Patriæ commodum, sub indesinenti Divinæ protectionis patrocinio vive felicissimè. Pragæ è Musæo, Anno 1608. 10. Sept.

Cels. T. Illustrissimæ

addictissimus

OSUALDUS CROLLIUS.

***

PETRUS WOK URSINUS DOMINUS DE ROSENBERG SENIOR ET ULTIMUS DOMINUS *Domus Rosenbergiacæ, &c.*

TERNAS Epistolas tuas, amice perdilecte Crolli, eruditas sanè & jucundas, unà cum egregio ac Principe digno Pharmacopolio Chymico à te oblato recepimus: dici vix potest, quanta voluptate nos eo affeceris, nimirum è quo maximum non modo officii, verum etiam voluntatis erga nos tuæ fructum perceperimus. Pro promptitudine idcircò ac diligentia incredibili, tibi gratiam habemus, gratosque

nos

nos & memores perſentiſces. Fatemur enim nos in omnes eos, te inprimis propenſiſsimos, qui vera Pietate, purioris Religionis ſtudio, certaque artium ſuarum Scientiâ ornati ſunt. Porrò quomodo rationis ſtatera moderanda, æquilibriumque explorandum ſit, perpaucos modo videas, qui noverint, quique minimam hac in re temperaturam aſſequantur, & ad ſcopum collimentum. Doctiſsime Crolli, Dn. agnatus filiuſque noſter Chriſtianus Princeps Anhaltinus, & nos, meritò gaudemus, quod noſtram erga te benevolam affectionem potius, quàm reliquorum ſplendorem pluris facis,

admiraris, & commune quasi perfugium existimas, nostraq; boni consulis. Desiderio videndi tui semper tenemur, fatemurque literis, præsentiâ, sermonibus, suavitate deniq; morum tuorum nos valdè delectari, tædiumq; senectutis quasi leniri ac succollari. Verus etenim amor in cognitione & conformitate veri amoris consistit & acquiescit. Cum ergò virtus, sanguis, internaque cognitio, quâ infimi summis & summi infimis æquantur, rectâ coincidunt, quo quid præclarius arctiusve reperias? Horto tuo Botanologico non opus est suspensâ hederâ; matura quæsumus editionem, & effice,

ut

ut quàm accuratiſſimè, elegantiſſimè & emendatiſſimè typis prodeat, nobiſque Exemplaria ſufficientia in Bibliothecâ noſtrâ ſeponenda & aſſervanda tranſmittas. Opus hoc adeò præclarum ac perpolitum eſt, ut nos beatos judicemus, quod noſtra in te benigna inclinatio, cum tua ſumma ac ſingulari dexteritate (qualē in profeſſionis tuæ hominibus vix alibi æquè ac in te reapſe invenimus) in omnibus ferè congruat. Perge ſaltem Spartam quam ſuſcepiſti præclaraſque animi dotes exornare, nec rebus mortalium diutius deſis. Conſiliarium noſtrū intimum Theobaldū Hock à Zwaybruck brevi ad te amandabimus: is reliqua effe-

ctum dabit, de toto enim negotio haud difficulter convenietis. Quæ nos præstare possumus, non sermone aut benevolentia sed Re atque benefi-cio repræsentare malumus, modo ob-servantia erga nos tua non tepescat, re-morisque omnibus abruptis ad nos ac-celeres, quò conspectu tuo, prudentia, doctrinaque eximia nos oblectare & alter ab altero (nulla siquidem ætas ad discendum sera) discere, juniorque se-niorem, senexque juvenem modera-mine suo dirigere ac manuducere pos-sit. Hoc seriò exoptamus, teque amo-re, judicio & bonâ nostrâ Gratiâ, prose-quimur: de quo nostro animo ipse

Hock

Hock noſter prę ſenti ſuo ſermone, ſed noſtris verbis plura & fuſius tecum communicaturus eſt. Vale. Datæ Witingaviæ Bohemorum ult. Auguſti Anno 1608.

Manu propriâ.

NICOLAI MAJI S. CÆS. MAJESTATIS CONSILIARII IN APPELLATIONIBUS Epigrammata in Osualdi Crollii opuscula Chymica.

Est aliquid rerum vires & mystica scire,
Est aliquid medicâ consuluisse manu.
Tu majus CROLLI *præstas, dum* Chymica *præbes*
Pharmaca quæ Ratio certa sat esse docet.
Et quæ longa tibi dedit Experientia Rerum
Cognita, communi das manifesta Bono.
Perge, decus Veræ medicinæ, perge mereri
Velle, tibi è cœlo præmia digna vides.

Aliud Ejusdem.

Artis opus magnæ est, si quis penetralia rerum
Norit, & hinc medicas applicuisse manus.
Sed majoris opus medicamina posse docere
Quæ Ratio atq; Fides ipsa oculata probent.
Hæc cum præstiteris CROLLI, *tua Gloria justa est:*
Invideant alii, non imitentur idem.

DE SIGNA-

DE SIGNATURIS, SEU VERA ET VIVA ANATOMIA MAJORIS *& minoris Mundi*

OSUALDI CROLLII MEDICI ET PHILOSOPHI HERMETICI AD LECTOREM PRÆFATIO.

UTINAM *nostri temporis Botanici, qui Formæ internæ ignari, materiam, substantiam, & corpus Herbarum saltem norunt, tàm diligentem in dignoscendis Plantarum Signaturis adhiberent curam, quàm accuratam in earundem variis & sæpè frivolis denominationum concertationibus, longè uberior, & fructuosior indè in Rempubl. Medicam redundaret utilitas. Cum autem pleriq; (quod ferè in omnibus artibus fieri consuevit) relicto dulci & emedullato Scientiarum nucleo, instar plebejorum oculis internis destitutorum, externamq; saltem Rerum faciem considerantium, circa exteriorem demum occupetur amarum corticem, fit indè ut multi Herbarum reperiantur Nomenclatores, Diversoria saltem, Habitationes & Externa Plantarum Vestimenta (in quibus vires tanquam in domiciliis hospitantur) magnificè describentes: Incolam autem,* DEI *Invisibilis in Creaturis Vestigium, Umbram, Imaginem Creatoris Creaturis impressam, seu Internam vim illam & arcanam operãdi virtutẽ quasi Naturæ dotem Plantæ ceu Animæ à summo* DEO *inditam ac infusam, primò per Signaturam, mutuamq; membrorum corporis & Plantarum Analogicam sympathiam & conspirationem à sagaci medico investigandam: deinde Vulcani seu Anatomici Cul-*

Locus in quo Deus stetisse dicitur, & è signo DEUS ipse seu Essentia ejus cognoscitur: nã omnes Creaturæ suis proprietatibus Deum q præsentem demõstrant.

telli operâ industriosâ eruendam, somnolenter & noxio prætereant silentio. Quas vero ex aliorum monumentis (nullo planè facto periculo) sine signato Fundamẽto & separatione Veri à Falso, descriptas vires Heteroclitas complurimas, Herbis singulis appingunt, ipsa sola Rerum & unica magistra Experientia comprobat, ne decimam partem avidæ medicorum, ægrotorumq́; exspectationi satisfacere. Magna Rationum deductione non egemus, si Experientia Veritatis mater Fidem meretur. Perspicacioribus ergò oculis, altiori ingenio, subtilioribus inquisitoribus opus est, si plenariam & intimam Plantarum cognitionem (qualem studiosis Rerum Naturalium amatoribus & admiratoribus Natura explorandam & subtiliter excutiendam reliquit) deprehendere velimus, quàm aliquot centum primo intuitu sine Scientia Virtutis Internæ vulgari modo Nominibus discernere posse (Herbarum enim nomina non habent virtutes, ideò corpora examinanda sunt, ut sciamus quid purget, quid odorem det, quid febres, quid vulnera sanet) aut injustâ & fallaci quatuor qualitatum censurâ, Caliditate videlicet, Frigiditate, Humiditate, Siccitate, illarum vires velle explorare, cum tamen illæ sint saltem umbræ rerum, sicuti colores nec radices habent, nec potestates. Hoc illi non inficias ibunt, qui Virtutem ex radice Centri non ex superficie cognoscentes, relictâ Nominum inanium subtilitate à Rebus ipsis Veritatem, intimâ & profundâ speculatione, exquisitius rimantur, manifesta in occultis Naturæ vestigia divinitus impressa intuentur, ac Herbarum abditas dotes ex suæ extimæ faciei inspectione venantur, & sapiunt, quanta sit inter corticẽ & nucleum, inter domum & inquilinum differentia, nisi stolidè velint ligna & lapides, statuarum nomine insignire, seu relictis colonis, messes cum tuguriis instituere. In omnibus rebus externis domus est saltem domicilium internarum habitantium virtutum à DEO *instar Animæ corpori humano infusarum. Rectius ille Philosophus ingenia hominum & sensus non è Nomine sed è Sermone (animi seu interioris Hominis charactere & indicio vero) petebat, dum puerum astantem tacitum sic compellat: Loquere, ut te videam ô adolescens, siquidem voce interprete mentis arcani motus aperiuntur: Ita Herbæ magicè per Signaturam penitus introspicientem alloquuntur Medicum, suaq́; Interiora in occulto Naturæ silentio abdita, ipsi per similitudinem manifestant: Est enim (ut Clarissimi viri Baptistæ Portæ verbis utar) per similitudinẽ demonstrandi modus, quo sæpissimè summus Rerum Opifex divinas & occultas Res solet patefacere, ut supremam Idæarum*

Diversæ & multiplices formæ sunt signa unumquodque mysterium indagandi.

Simplicium qualitates non considerandæ, sed eorum Arcana.

rum

rum similitudinem referrent: nec præstantiori aut concinniori poterat modo: nam si plantam loqui fingamus, & secreta suæ Naturæ commoda, quibus præstat, promere velle quocunque sermone, quibusve modis locutura, non ab omnibus perciperetur, quum & sermones & scribendi characteres singulis gentibus proprii sint & peculiares: unde aut uni nationi aut infinitis loqui linguis oportuisset: sic argutâ Naturæ solertiâ suis rerum similitudinibus & breviter & perspicuè satis simul omnibus fit. Omnes herbæ, flores, arbores, aliaque è Terra provenientia sunt libri & signa magica ab immensâ Dei *misericordiâ communicata, non quod illa signa sint nostra medicina, sed quod per illorum cognitionem ad veram medicinam, id est, signatum venire possimus. Qui ergo cupit esse medicus expertus, & habet cognitionem eorum quæ ad se spectant, per artem illam, quam Natura externè per signa proponit, cognoscat quid internè illa significet: Omne enim quod Intrinsecum est, fert illius occulti externam Figuram tàm in sensibilibus quam in insensibilibus Creaturis. Tacentibus nobis loquitur veluti notis quibusdam Natura, ac ingenium cujusque & mores revelat, quemadmodum scitè ab Adamantio Polemonis metaphraste dictum est:* σιγώντων μὲν ἐστιν ἀπόκρισις· λαλεῖ δὲ οἷον τοῖς σημείοις ἡ φύσις τοὺς τρόπους ἑκάστου ἀνακαλύπτουσα: *Et ut nostri Intimi mores, ex corporis Extimis notis investigari possunt: sic ex Plantarum Exterioribus signis, Interiorum virium Homo potest admoneri: Planta enim velut occultis verbis ægris mortalibus vires reserat, & abstrusarum rerum Thesauros, ut discat omnium miserrimus Homo, quomodo suis morbis opem ferre possit. Quemadmodum externa inducunt in cognitionem Interni Hominis & suorum morborum: sic etiam medicinæ Homini necessariæ & conducentes deprehenduntur ex simili Anatomia: sunt enim ejusdem Astronomiæ & Philosophiæ. Cognitionem autem Virtutis Arcanæ dat Magia quæ in Lumine Naturæ doctrix est, & totius Philosophiæ Naturalis perfectissima & consummata Scientia: Et sanè nil magis Pietatem auget, nil inquam ad Cultum* Dei *ejusque amorem nos ardentius promovet, quam Vera ejus Cognitio, quam indesinens immensorum* Dei *operum & mirabilium Contemplatio, quam Naturalis illa Magia (semper Internum nobis nucleum seu signatum per Externum corticem seu signum declarans & innuens) Cœli proles ac filia, artium & arcanorum Inventrix, quâ compellimur canere, Pleni sunt cœli, Plena est omnis Terra Majestatis gloriæ Tuæ Creator Omnipotens. Sed cum*

Chiromantia ex arte Cabalistica dicta est Inventrix medicinæ.

videamus ita à Natura inter homines comparatum esse, ut peregrina quidem & adventitia admirentur ingenia; sua domesticaque ob familiarem usum despiciant: sic etiam his peregrinarum Plantarum admiratoribus plerumque contingit, ut Novitatis studio sua domestica quæ noster gignit orbis, habeant despicatui, ipsis tamen exoticis longè meliora, recentiora, selectiora, & salubriora, quia sub nostri cœli influentiâ nata sunt, nostræ cujusque naturæ conveniunt magis, domi nostræ debito tempore collecta, minori difficultate & sumptu haberi possunt, & nostris usibus exigente necessitate à Patre misericordiarum destinata: Quæ igitur necessitas est iis uti peregrinis, si eadem similisque consilii & efficaciæ nostra Terra producit? Sic usus medicus edocuit Terram medicatam, quam DEUS *nobis in multis Germaniæ locis dedit, efficaciâ, bonitate & virtute non cedere Turcicæ. De Strigensi Silesiacâ loquor, quam Iohannes Montanus reconditæ experientiæ senex primus omnium detexit; post ipsum in plurimis Germaniæ locis Iohannes Bertoldius Oschatiensis Silesius, curiosus ac sedulus subterraneorum scrutator, in agro Solmensi & nonnullis Hassiæ locis. Non longè à lacu Acromio in ditione Illustris Maximiliani Mareschalci Bappenheimii propè Arcem quæ à longo lapide Nomen habet in quadam disjecta rupe, maxima copia olim effossa fuit, à Natura involucro seu matrici instar nuclei summè purificati inclusa, testantibus adhuc ibidem vestigiis, quâ in praxi medica cum fructu usus sum. Augustissimus noster Imperator* RUDOLPHUS *Secundus Brundusii in suo horto curavit effodi præter bolum duas* SOLIS & LUNÆ *ut Paracelsus vocat axungias, quarum partem à Sua Majestate dono acceptam in usu medico, comprobata illarum bonitate, Veræ Lemniæ congenerem, ac efficacissimam, nec Terræ Turcicæ cedentem animadverti. Ita* DEUS *nobis largitus est variis in locis, cum* Unicornu *verum propter raritatem in magno pretio sit; alterum* ἀντιβαλλόμενον, *quod Minerale vocant, & interdum è stagnis effoditur, aut è montibus, sicuti aliquando in Moravia tribus milliaribus Brunnâ (ubi tunc temporis cum clarissimo viro D. Iohanne Bergero Pannonio medicinã faciebam) non longè à Territorio Abbatis Obrovicensi, sub altissima rupe duorum inusitatæ magnitudinis animalium incognitorum ossa, una cum duobus juniorib. effossa sunt, quæ absq; dubio tempore Diluvii aquarum impetu perierunt in illa solitudine; quorũ ossium & mirabilium dentium nonnullas reliquias, aliquot menses post ex improviso illuc locorum veniens, & admonitus*

Medicus instar Virginis debet videre ea quæ sunt ante pedes, non ultramarina ambitiosè inquirere: Sufficit suę Regionis productũ.

Multorum potestatem ignoramus ex sola negligentia experimentandi.

ejus

ejus rei, effodi curavi: & in usu medico eandem ferè in ipsis deprehendi efficaciam, quæ monocerotis Cornu attribui potest. In eodem tractu non longè est stupendum antrum, excavato monti in Italia in Villa Costozza, intra Patavium & Vicentiam, haud dissimile, in quo mira & varia reperiuntur Naturæ ludentis opificia, dum stillantes guttæ è superiori fornice in illo cavo & multis labyrinthis intricato monte confestim in lapidem (mediante Salis spiritu) spontè côcrescunt, & suo casu alto, varias lapideas statuas & formas effingunt: Porrò lapis ille in pollinem redactus drachmæ pondere, sudorem efficaciter ciere solet, & fractis tusisq; ossibus ab extra Emplastris convenientibus mixtus, maximo applicari juvamento: Si resolvatur aceti destillati beneficio in salem, in Calculo & Podagricis illis nodosis affectibus propter signaturam operatur efficaciter: His enim duobus morbis cum Contracturâ propter cæmentosa vina in Moraviâ valde familiaribus Natura etiam idoneis connatis & domesticis prospext Remediis: Ubi malum aliquod vel morbus, ibi proximè à Natura Remedium exhibetur opportunum, ne longius à nobis sit mendicandum. Ideò Ruellius non immeritò dicit: Nullam medicinæ partem incertiorem esse quàm illam, quæ ab alio orbe quàm à nostro petitur: Et Paracelsus diligentissimus Luminis Naturæ scrutator, exoticam multorum medicorum curiositatem Plantas (neglectis internis viribus à Signaturâ petendis) saltem de Nomine nosse cupientem, meritò ridens affirmat, rusticum quemlibet Verum Pharmacopolium ante suas ædes habere. Qui simplicissimis herbis & radicibus curant, omnium felicissimè curant, teste Carrichtero: Essentia enim medica seu Aurum magicum æque benè continetur in illis, ut pretiosioribus aliis: Sicuti autem Terra cuiq; Regioni victum & amictum exhibet, si non ad superfluam voluptatem, tamen ad necessitatem sufficientem: sic etiam Rerum ipsa mater, eademq; parens Natura, quæ omnibus providit abundanter, medicamẽtorum sufficientiam distribuit necessariam: Unaquæq; *Patria sui Elementi in se continet matrices, sibiq; ipsi, quod est necessarium exhibet: Suis quibusq; Terris, & regionibus, suæ genti, suo climati, suo cælo, suo sæculo, Natura herbas producit atque temperat: In quibus, ut & in stirpibus, cum masculum & fæmellum genus reperiatur (quemadmodum in rebus Creatis Providentia Divina distinxit Anatomiam in Marem & Fæminam non frustrà) in applicationis usu non temerè sexus confundendus est:* ut *enim vir & mulier Naturâ sunt distincta, ita etiam eorum Remedia, ut nunc taceam*

Terra est DEI Pharmacopolion, & nil non herbarum vi effici posset, si plurimarum vires nõ ignorarentur.

Quando cum simplicib. medicinis possumus juvare, cũ compositis nõ operandũ est.

simplicia seu medicamina Hermaphroditica: Imò quædam juventuti, quædam senio prosunt, ut in Helleboris videre est: Ita etiam Paracelsus jubet medicos esse memores distinctionis Herbarum, ætatis, medicinarum, morborum & Lunæ. Verè igitur Agrippa dicit, stultum esse ex India petere, quod domi habemus, existimantes propriam neque terram neque mare sufficere, patriisq; rebus peregrina, frugalibus sumptuosa, facilè acquisibilibus difficilia, & ab ipsis usque Terræ finibus importata præferentes. Et ut videmus Turcarum, Indorum, Aethiopum, & Christianorum mores & Naturam diversam: ita etiam Crescentia secundum quatuor mundi Plagas & diversa climata provenientia sine dubio differunt, ac sæpius, quæ apud alios sunt alimenta, apud nos medicamenta sunt, sicuti gravissimi etiam testantur Viri, cujus Rei quantumvis infinitis Testimoniis fidem facere possimus, hac vice unum duntaxat subiiciam illorum Exemplum de Radice Aronis, ad confirmationem Veritatis adductum: quæ radix in locis nostris frigidioribus adeò fervens & mordax est, ut mandentium os & fauces exurat: at quæ in Lydia propè Cyrenem urbem provenit, exteriori formâ nostræ planè respondens, dulcis & grata esse dicitur gustu, ut raparum instar Homines in cibo sine nocumento uti possint: Et quamvis Exotica majores haberent vires, sicuti desidiosi nostra non inquirentes, ac ex peregrinâ arrogantiâ peregrina semper sectantes asserunt, qui non communem salutem sed suæ negotiationis compendium quærunt, persuadentes nobis, non nisi pretiosa quæq; plurimum prodesse: tamen illa non nisi in sui climatis hominibus quibus creata & producta sunt putabimus salubria: Si enim peregrina nostris corporibus tantoperè convenirent medicamina, procul dubio Natura factum esset quæ omnibus cumulatè prospexit, ut hæc apud nos quoque nascerentur. Transmarina ergò & domi nostræ non nascentia medicamenta, corporibus nostris propter climatum & influentiæ diversitatem non possunt adeò amica & familiaria esse, ut taceam nunc, quod vel non debito tempore & loco (unde sæpè plurimum imminet periculi) collecta sint, vel illorum Sceleta & Cadavera saltem ad nos ut plurimum à Barbaris mercatoribus mittantur, Viribus invisibilibus internis maxima ex parte, senio, carie, teredine, viarum longitudine, & sophisticationum fraudibus, deperditis, exesis, absumptis, corruptis, & adulteratis. Domestica quæ Deus nobis sufficienter suppeditat contra infirmitates corporis, vilescere cœperunt, tùm quia Medicorum Sericeorum

Secundum Climatum Regionumq; diversitatem Homines, mores, plantarum vires variantur.

Gal. lib. 2. de alimentorum facultatibus.

Et quamvis merces sint laudatæ, tamẽ hoc opus hic labor ęgrotum restituere.

ceorum (carbonum nigredinem, fumi & argillæ fastidia detrectantium) fidem & diligentiam debitam in præparando requirebant, tum etiam quod Pharmacopæorum vulgarium pars potissima gloriæ & avaritiæ stimulis incitata, officiis suis sæpè abutitur, & frequentius ad ægroti crumenæ evacuationem, quam corporis refectionem intenta est. Hinc magno totius Reipub. detrimento, & multorum Vitæ naufragio fit (testantur illi qui mortem suam magnâ emerunt pecuniâ) ut nil ferè in magno habeatur pretio, quod non à Mare Rubro, ut ita dicam, vel ab Extremis Gadibus aut Indis advectum credatur, vel mundo decipi cupienti & volenti ita saltem persuadeatur. Deus nil frustrà creavit, sed unamquamq; Creaturam licet abjectam peculiaribus virtutibus, secundum Divinæ Voluntatis suæ beneplacitum dotavit. Eam ob causam longè aliter sentiunt illi, qui Naturam etiam in minimis & abjectissimis observant cum stupore maximam esse, & ubi defecit in corpore, abundasse in viribus. Vermis (unde Orientalium grana Kermes) & Muricis Ostrum dant Purpuram Regum colorem sumptuosissimum. Apes industriæ inimitabilis Mel dulcissimum. Culmus fragilis Frumentum, Vitæ nostræ Baculum desideratissimum. Vitis lignorum abjectissima, Vinum Cor Hominis moderatè sumptum mirè lætificans. Anima Intellectualis DEI *soboles in Hominis Corpore ceu Vase Fictili ac Testa fragili hospitatur, quæ omnia non sine maxima Ratione ab Aeternâ Sapientiâ ita ordinata sunt. Paracelsus secretorum pater pro suo inter alia præclara in Rempublicam medicam promerita, Verum Medicum & scientia & usu medicinæ innotescere cupientem, ad dignoscendas Signaturas & Hieroglyphica grammata sedulò hortatur in suis scriptis, & dicit esse tria, per quæ Natura nil Insignatum prætermittens, Hominem & omnia Creata manifestet, primò per* CHIROMANTIAM *quæ est Astrum Rerum Naturalium, & Externas Hominis partes complectitur, manus, pedes, lineas, venas. Secundò per* PHYSIOGNOMONIAM *quæ Faciem & Caput comprehendit. Tertiò per habitum & proportionem totius corporis, mores, usus, animi sensa, & cordis cogitationes denotantem. Post hunc Ioannes Baptista Porta Neapolitanus insignis Phytopta, & Naturæ sagacissimus æmulator, in sua* Φυτογνωμονίᾳ *insignem operam utilitati publicæ impendit: Interea autem ut in hac re*

Nil à Natura Creatum reperitur, quod nō in medicum usum venire possit.
Sir.c.9.sect.2.3.
Sæpe sub sordido pallio magna latet sapientia.
Levit.26.
Ps.104.sect.15.
Ezech.cap.15.
Sir.c.31.sect.32 33.
Ps.104.sect.15.
Jud.c.9.sect.13.
Anima Fidelis est Sanctuarium DEI.
2.Cor.4.

Signatū Cœleste non ex Forma sed ex Corde id est operibus & fructibus manifestat Homines: sic Herodi Vulpinum animū exprobrat Salvator noster, & Pharisæorum Viperinam prosapiā Joannes Baptista taxat.

perfectioribus altiora & accuratiora scribendi occasionem suggeram, dum alius annuentibus superis in hoc studio progrediatur exercitatior, qui autumnum ingressus calamo elimatiori fructus edat maturiores (cui hac vice lampadem trado) consignatas has meas observationes nonnullas (Insuetas enim tentare vias arduum) cum Signaturarum studiosis, ulterius mecum discere non erubescentibus, libenter volui etiam habere communes, quas tàm è Lectione Paracelsi & Portæ, quam Experientiâ propriâ adsecutus deprehendi convenienter & analogicè Harmonicas: Sufficit enim quodam prodire tenus, si non detur ultra. Utinam *Carrichteri Rei Plantariæ consultissimi viri tantoperè desideratus liber de Signatura Rerum aliquando in publicum prodiret, in quo Plantarũ Stellas Terrenas, Stellis Firmamenti miro ac Harmonico modo accommodat, Respub. Botanica meritò sibi gratulari posset. Stellæ secundum Paracelsum sunt formæ & matrices omnium Herbarum, & quælibet Stella in Cœlo nihil aliud est, quam Spirituali & Chaotico modo præfigurata Herba, qualemcunque etiam in Terra repræsentans. Ita quælibet Hérba est Stella Terrena vergens Cœlum versus, & unaquæque Stella est Cœlestis Herba in Forma Spirituali in nulla re ab Herbis in Terrâ crescentibus discrepans, solâ materiâ exceptâ: Ideò Stellæ omnes morbos futuros prænuntiant per sua Excrementa & Nostoch: Ita Herbæ Cœlestes deorsum tendunt Terram versus, ac respiciunt suas Herbas à se procreatas: Hoc fundamento cognito notæ etiam erunt Herbarum Cœlestium & Terrestrium constellationes & compositiones, videlicet Hæc est Stella Rorismarini, Absinthii &c. & habet illarum Herbarũ virtutes: Observabit etiam in Herbis Terrenis, quot Colores Florum, tot Virtutes Herbarum esse. Nil Temerè & frustrâ in Plantarum familiâ confictum est, sed rato modo, ordinatis causis, accurato Numero, Tẽpore & Loco opportunis: Et ut muti, quibus pro sermone gestus sunt, & alia animalia sermone carentia, motibus corporis suos indicant affectus: ita etiam Deus cuique Plantæ indidit proditorem suum, ut genuinæ vires Herbarum latenter absconditæ per Signaturas Externas, id est similitudinem Formæ atque Figuræ (utpote per Indices officii, Essentiæ, ac virtutis latentis) ex illarum aspectu cognosci, divinari ac manifestari possint: imò ut modo dictum illæ magicè nobiscũ per Signaturas loquuntur. Qui enim Thesaurum obruendo defodiunt, notare locum aliquo signaculo consueverunt: ita Deus etiam complurima in Natura, quæ non posuit in propatulo, signavit tantum, ut diligenti inquisitione possimus illa*

Multi potuissent in viros literatissimos evadere, nisi falsa ambitione sibi persuasissent se solide doctos esse.

Sir. c. 39. sect. 26. Omnia Ordine, Tempore, Mensura & Pondere à Deo creata subsistunt.

Sap. 11. sect. 22. Quodlibet opus manifestat & notat suum opificem & fabricatorẽ, qui est Medicina, Arcanum & Mysterium.

Anatomia Formarum Natur[...] indicat.

Scivit Deus [...]quisita gratiora hominibus esse, quam sine labore obvia quæ plerunque fastidire solent.

illa explorare. Sic videmus Moisen non meminisse Gemmarum & Metallorum in abscondito Terræ creatorum, cum tamen in illis maxima Naturæ Arcana contineantur: Eorum saltem meminit, quæ in aperto creata sunt: Ideò autem Deus absconditè creavit Metalla exterius, ut sciremus in ipsis absconditas esse Virtutes Naturæ Arcanas interius: Quo nomine etiam occultum Sacrosanctæ Scripturæ sensum, Spiritus DEI *semper per Metalla & Gemmas in occulto vel abscondito Terræ creatas præfigurat: Et si fortè alicui mirum videatur, cur Deus aliquas Creaturas in aperto, alias vero in abscondito crearit, Hermeticæ Medicinæ scrutatori diligenter considerandū propono. Quas in Centro Terræ creavit Deus Creaturas, Mineralia puta ac Metalla (occultum Sapientiæ videlicet Creaturæ seu Naturæ) illas potissimum pro solis Hominibus seu pro Spiritu Vitæ in Centro Cordis humani sedem habēte conservando ac Balsamando creasse: sicuti Herbas in superficie Terræ existentes (manifestum Sapientiæ hoc est Naturæ seu Creaturæ) pro conservanda ac juvanda massa corporis humani externâ, idq; pro omnibus animantibus simul:* Semper enim DEUS in abscondito posuit Maximum, in aperto autem Minimum: *In Centro etiam collectas creavit omnes virtutes simul, quas in superficie dispersas creavit semel: Et quod mirandum est omnia Astra Cœlestia, quæ in Cœlo corporibus suis manifestè patent creata, etiam in Terra Spiritibus suis occultè clausa latent. Et sicuti Cœlestis Sol suo Calore spirituali generat omnia Terrestri modo: ita Sol Terrestris suo Calore spirituali creat & regenerat omnia Spiritualiter. Per Solem Cœlestem operatur Spiritus Domini in Natura omnia Naturaliter: sed per Terrestrem Solem operatur idem ille Spiritus omnia, sed Spiritualiter: Nam Spiritus per nullum aliud medium quam per Solem operatur, quia in Sole saltem & non alibi usquam* TABERNACULUM *suæ Habitationis posuit corporaliter. Quemadmodum autem Sol supernus bifariam, modò extra Res omnes corporaliter & manifestè, modò in omnibus Rebus occultè operatur: ita etiam alter Sol bipartitus, nunc extra Res omnes manifestus & corporalis, nunc in Rebus omnibus occultus & spiritualis est: Et ut Sol supernus intrinsecè spiritualis est in omnibus Rebus & Calor Naturalis Rerum omnium: sic Sol* TERRENUS *internè spiritualis est in omnibus rebus Calor nativus, omnium Rerum Balsamum, Lychnus, & Oleum: Ille Spiritus Vitæ in omnibus*

Moises in descriptione Cœli & Terræ ineffabilia mysteriorum Arcana verbis operuit simplicibus.

Ps. 19. sect. 6.

Per Solem id est Cor macrocosmi vivit Cor microcosmi.

rebus latens vocatur: Hic Sulphur Naturæ suo proprio & genuino nomine in omnibus rebus appellatur. Si Antiquissimis Philosophis & Cabalistis (quorum studium fuit à signis ad signatum, à Creaturis ad Creatorem, & per Angelos ad Deum ascendere, & cum illo jungi, & sic secundum Pythagoram Deificari) Veritatem nobis enarrantibus fidem non derogamus: Superiora sunt in Inferioribus, & Inferiora omnia sunt in Superioribus, non tamen ut in se, sed secundum Naturam & modum Superiorum: Sicuti enim Arbor tota in Nucleo suo complicita est Arbor Astralicè, sic Mundus sensibilis explicitus, est in DEO *Dealiter complicitus.* Cujus etiam rei, Ter maximus *ille Triplici Diademate insignitus Rex* HERMES, *vel suo quodam Vetustatis jure ☾, omnium Philosophorum Pater, ab initio Famosissimæ suæ Smaragdinæ Tabulæ, omnibus totius mundi gemmis meritò anteferendæ, fidem nobis locupletissimam & indubitatam facit: Quæcunque, inquiens, sunt Infra, sunt etiam Supra, meliori tamen, perfectiori & nobiliori modo: In mundo Angelico seu Intellectuali eadem sunt Entia, quæ in ista visibili machina, sed spiritualiter & invisibiliter: In supremo mundo Deali ὑπερτάτῳ, increato, infinito, incomprehensibili, Archetypo, tàm Angeli quam mundus unum sunt & simul modo Divino perfectissimo: Infima ergò monstrant Superna, corporalia declarant intellectualia, per Inferiorum & Terrestrium Naturas & Proprietates ascendimus in Naturas & Proprietates Superiorum & Cœlestium: siquidem hæc Inferiora, Externa, ac Visibilia exemplaria Superiorum notæ, ac Invisibilium Internorum symbola sunt, quibus nos è Temporalibus seductoriis manuducimur ad Aeviaterna & spiritualia. Tota Creatura & hæc ampla mundi machina, in qua Creator Invisibilis se nobis videndum, audiendum, gustandum, odorandum & tangendum exhibet, nil aliud est, quam* umbræ DEI, *ac figura Interni Paradisi, ille videlicet Intuitus, quo clarè videntur & intelliguntur Creaturæ, quæ sunt Creatoris posteriora, & effectus per quarum cognitionem cognoscitur Creator opifex, & Prima causa agens omnia: Creatura enim omnis à Deo creata est, ut sit in Testimonium Verbo Creatoris, per quod facta est: Et qui Rerum creatarum cognitionem separat à suo Opifice, is Rerum universarum umbram solummodo habet. Quod autem in Archetypis omnia contineantur Invisibili modo*

A Trina Virtute Ter magnus dictus, quia Rex, Philosophus & Propheta fuit Trinæ Philosophiæ monarcha.

Mundus Deitatis seu Pauli Cœlum Tertium: Supra vel extra Deum nullus alius mundus seu Cœlum reperiri datur.

Creaturę sunt plenæ DEI. Ps. 34. sect. 4. Imo est speculum in quo æternus Opifex se contemplandū exhibet.

Primus Intuitus DEI est de facie ad faciē.

Alter quo videntur posteriora ejus.

Deus cognoscitur in suis operibus: ideo nulla re ad malum seu perniticm abuti convenit.

li modo & ſpirituali, quæ in hoc Viſibili corporaliter apparent: & quod omnia ab Intra fluant in compoſitum, & nihil ab Extra ſumatur, probat & demonſtrat ipſum Naturæ Lumen aſcendendo & deſcendendo, intrando & exeundo. Tres numerantur mundi, & hi tres unum ſunt univerſum, *cum unus mundus ſit in alio,* DEUS *ſcilicet,* ANGELI, MACHINA Viſibilis. *Quiſque Inferior à Superiori regitur & ſuarum virium ſuſcipit influxum, ita ut ipſe Archetypus & ſummus Opifex per Angelos, Cælos, Stellas, Elementa, Animalia, Plantas, Metalla, Lapides ſuæ Omnipotentiæ virtutes exinde in nos transfundat, in quorum miniſterium hæc omnia condidit & creavit. Introitus vel aſcenſus fit quando per ſcalam Iacob ex infimo elevor ad ſupremum, ex ſenſibilibus ad intellectualia, ex Creaturis ad ipſum Creatorem aſcendendo: Hebræorum Cabaliſtæ vocant quinquaginta Portas Intelligentiarum: gradus ſunt ſeu limites omnium Rerum ex prima Geneſeos capite collecti, quibus ceu ſymbolis ac notis ad omnium Rerum tàm Viſibilium quam Inviſibilium cognitionem deducimur. Egreſſus verò ſeu deſcenſus fit, ubi ex* DEO *ad Creaturas, ex Intellectualibus ad Externas formas, à Centro ad Circumferentiam devolvimur:* U*t intueor oculo ſenſuali exempli gratia hunc nucleum pomi, relictâ autem corporeitate, recipio me ab Externâ formâ, ad Interius ſemen inviſibile, & oculo mentali contemplor totam Arborem, cum radice, trunco, ramis, ſurculis, foliis, floribus, fructibus ſuo Tempore per ſeparationem manifeſtandis complicari: Iſtud ſemen illa corporalia non ab extra ſumit aliundè, ſed ex ſe, ex ſuis penetralibus emittit ſingula. Cum ergo ejuſmodi Aſtrum ſeu ſemen ſit Imago ſeu* umbra *Angelicæ ſubſtantiæ, & totam molem corpoream Arboris intra ſua penetralia complicet abſque quantitate & qualitate &c. certè unicus Angelus complicabit ſemina omnium Rerum ſpiritualiter intra ſe multò facilius ut præſtantior, ſuperior, & excellentior Natura: Nam quô quid ſimplicius, eò quoq; perfectius, abſolutius & potentius: Et quicquid poteſt Potentia inferior, idem poteſt Potentia ſuperior multò excellentius & efficacius. Angelus ergò dans homini vinum, panem, fructus, & alia etiam ex agro creſcentia, non extra ſe ſumit aliundè, ſed ab intra è ſuis penetralibus (quia perfecta* DEI *imago)*

Quicquid in omnibus ſimul eſt mundis id & in ſingulis continetur, neque eſt aliquis unus ex eis in quo nō omnia ſint quæ ſunt in ſingulis, teſte Anaxag. Pythag. Platone.

Gen. 28. ſect. 12. 13.

Quemadmodũ ignis de se emittit mille alios & semper manet uniformis.

producit & largitur, quando vult & quoties vult citra sui diminutionem aut decrementum. Nam Angelus omnia secum gerit & habet Angelico & spirituali modo: imò totam Mundi machinam in se complicat, & est ista omnia Inferiora: Et quicquid Natura & Ars per Naturam potis est, illud etiam Spiritus vel Angelus supra Naturam & Artem constitutus & elevatus multo melius & celerius potest. Qui hanc Philosophiam Centralem seu Circularem suo intellectu mentisq; oculo depurato diligenter considerat, illi non erit difficile credere Angelum vel Magum cœlestem totum Firmamentum in Gamaæam posse includere, vel totum mundum in suum pugnum. Cum autem Angelus sit perfecta & absoluta DEI *imago, & omnia in suo Abysso complicet, habeat atque possideat, negandum non erit Primam & supremam causam, à se ipsa existentem, independentem, omnia secum invisibiliter & spiritualiter in Abysso suo complicare: imo omnia esse in Fontali unitate simplicissimè. Nam omnia creata, producta sunt ab illo, qui est omnia in omnibus, Prima scilicet & ultima Rerum omnium causa: Non ex materia præjacente, nec ab alio quicquam sumpsit, nec extra se accepit aliunde. Quicquid enim potest & habet, ut supra dictum est, Potentia inferior, hoc idem potest & habet Potentia superior, sed multò excellentius & efficacius, imò superexcellenter: Nulla enim collatio Infiniti ad Finitum, Creatoris ad Creaturam. Deus Centrum & Circulus sui ipsius in se ipso habitans, hoc est in Abysso Infinitudinis (Heb. vocant Ensuph, incomprehensibilem Infinitatem) ubi in æternum nullus locus, nullum principium, nec finis pervestigari aut excogitari potest: Nec ab alio nec à se ipso factus est: ab alio enim non potuit fieri, quia neminem habuit ante se priorem, aliâs non esset causa prima: se ipsum quoque non fecit, nam ex nihilo fit nihil: semper igitur* יהוה *(& hoc est Nomen Essentiale* τετραγράμματον. *Ineffabile, ob tremendam majestatē ac ob ejus incomprehensibilitatem Schemhamphoras vocatum, Nomen* DEI *magnum & mirabile, quod est super omne Nomen) id est sine Causa priore, sine Tempore, sine Loco, sine Termino, nihil aliunde accipere; sed sibi ad omnia sufficere, nullius rei indigere, & omnes suos amatores efficere sibi conformes, ut etiam nihilo ab extra egeant, sed omnia intra se ipsos possideant in patriâ suâ, & Hoc est* REGNUM DEI *intra credentes, siquidem habitabunt in* DEO, *& Deus in ipsis in omnem æternitatem. Ideò* JESUS CHRISTUS, *Verbum & Filius*

Nihil Divinũ. Aleph Tenebrosum. Lux tenebrosa.

Deus Ineffabilis & Innominabilis Trigrammus notatur in Natura, Tetragrāmus in Lege, Pentagrammus in Gratia. Status futuræ Beatitudinis.

lius DEI *patris, ac Sapientia Deificans, Verus Magister, factus Homo sicut sumus nos, ut nos perficeret filios* DEI, *sicuti est ipse, qui est Benedictus in omnia sæcula.*

Deus ergo Ingenitus Universitatis Dominus, Universorum principium, medium & finis, non ex ulla egenti naturæ necessitate, sed sola Voluntate suâ liberrimâ, & ex merâ Bonitate, propter infinitam gloriam suam, omnia ex suo gremio seu profundissimo Divinitatis conceptu & Recessu (Hermes dicit è visceribus Tenebrarum) emittens per VERBUM *suum primò produxit Lucem, id est Angelicas substantias, dicendo* Fiat Lux: *Ex Luce illa Angelica emanarunt Astra, ex Astris corpora seu mundi machina visibilis ex 4 Elementis compacta, & sic omnia sunt in omnibus suo modo, & unum manet in altero, sicut semen in Arbore, & Arbor in semine; hæc duo licet distincta, sunt tamen unum. Omnia corpora seu Elementa visibilia sunt in Astris invisibilibus seu spiritualibus Elementis, & Astra sunt in corporibus: Astra sunt in Angelis, & Angeli sunt in Astris: Angeli sunt in* DEO, *&* DEUS *est in Angelis: Ita ut semper suum Superius possit esse absque Inferiori, sed non è contra. Nam mundus visibilis seu nulla corporalia consisterent, nisi adessent Astra: sic, nulla adessent Astra, nisi Essentiæ Angelorum adessent: Angeli non extarent, nisi esset increatus* DEUS, *à quo dependerent. Cognito* DEO *cognoscuntur Angeli, sunt enim perfecta & absoluta* DEI *imago: cognitis Angelis, nota erunt Astra: cognitis Astris, nota erunt omnia creata, seu mundus visibilis: cognito mundo visibili tandem notus erit Homo microcosmus Filius mundi: nam talis est Filius, qualis est Pater per omnia, sic ex Visibilibus deprehendimus Invisibilia. Omnia ab Intra manant ad inferiora & externa: Nam à* DEO *dependent Angelicæ substantiæ, ab Angelis dependent Astra, id est Invisibiles Virtutes Rerum, & ab Astris dependent Visibiles Formæ, hoc est corpora. Sicuti igitur in* DEO *omnia sunt Divinè & in Angelis Angelicè: ita in mundo sunt omnia corporaliter seu mundaliter: Nam ut Lux lucet in Tenebris, ita Superius est in Inferiori: vice versa Quicquid est in mundo visibili sensibiliter, hoc est in Elemētis & Astris Astraliter, id est spiritualiter: & quicquid est in Astris Astraliter, hoc est in Angelis Angelicè: & quod in Angelis Angelicè, hoc est in* DEO *Divinè: Per Catenam seu restim auream cœlitus fra-*

Hiob 12. Sect. 22. Heb. 1.

Erat DEUS ante Rerum productionem ab extra nudus & solus, donec placuit Divinæ Bonitati suæ exire ad Rerū productionem & se quodammodo vestire: Quare autem DEUS mūdum nō citius creavit, propter humillimam Obedientiam, Reverentiam & Timorem Creatori debitam, Creaturæ ad evitandum peccatum non permissum est inquirere.

VERBUM DEI est prima rerū omnium Idæa: sic mundus hic Extrinsecus ad exemplar mundi Intrinseci videlicet Intelligibilis fabricatus est & effigiatus à Conditore optimo maximo.

DEUS est Ens omnium Entium, hoc est Locus, Origo & Complicatio Creaturarū omnium à quo omnes & ad quem omnes remeare nituntur.

Angeli sunt specula certissima nulli obnoxia corruptioni quæ Divinitas assidua sui contemplatione expolivit.
Quæ sunt in Superioribus, in Inferioribus etiam visuntur, sed degenere conditione & adulteratâ.
Omnia in DEO sunt sicuti Numeri in Unitate, & in Centro omnes Lineæ circuli.

gilitati nostræ demissam in Terram Mens seu Anima nostra Intellectualis, ope Divina per Creaturarum ordinem, ab imis ad media, & per hæc extra mundum ad ipsum Rerum Opificem ascendit & assurgit, ad Unum primum & summum, ad quod tanquam ad desideratum Terminum omnes Creaturæ conatu suo atque gemitu, voluntario tendunt impetu. Tota mundi machina in DEO, *nil est nisi* DEUS, *& in Angelis est Angelus, & in Astris est Astra: In semine Arboris latet tota Arbor cum radice, trunco, ramis, foliis, fructibus: Ex grano hordei procedit radix, calmus, spica, grana alia & paleæ. Hæc omnia ideò procedunt ex semine, quod latebant in eodem: Simili modo tota mundi machina in Angelo latet Angelicè, in* DEO *autem Divinè. Semen est arbor complicita, Arbor est semen evolutum & explicatum:* Unitas *est numerus complicatus, Numerus est unitas evoluta: Angelus est Astra complicata, Astra sunt Angelus evolutus.* DEUS *est in quo ceu Archetypo mundus complicatus est divino modo: Mundus est* DEUS *(ut ita dicam) evolutus. Exuperantissimus enim* DEUS *Lux omnem Lucem in se continens per Radium suæ majestatis, hoc est per genitū Filium creat Lucem Angelicam & impertit eis omnia, per Angelos fluit in quatuor Elementa invisibilia seu Astra: ex Elementis seu Astris fluit in corpora, è quibus tandem fructus proveniunt in conspectum nostrum. In microcosmo etiam similiter patet inferiora scilicet esse in suis superioribus, ultima in penultimis, & rursus priora his similiter in prioribus, aliudq; semper in alio, quousque perveniatur ad summum. Nam sensus quinque sunt in Imaginatione, Imaginatio est in Ratione, Ratio est in Mente,* MENS *est in* DEO, DEUS *in nullo nisi in se ipso: Est enim sui ipsius sedes, & habitaculum, quia est omnia, & est à se, & per se, à quo ceu à largissimo & perenni fonte* Unitatis *omnia fluunt: Ideò etiam singula è summo bono manantia ad* DEUM *tanquam ad suam originem sunt reducenda. Verùm cum hæc non sint hujus loci, & pauci tantas divitias & tam inexhaustos Thesauros suis Tuguriis & angustis limitibus comprehendere possint, nec ulterius etiam in vulgus spargi debeant, genium nunc quieto Harpocratis silentio placabo: Difficulter etiam ab illis comprehenderentur, qui Cabalisticos fontes sine fundo non degustarunt, nec nisi umbratilem illam Animalem & mundanam cognoverunt sapientiam, quæ apud Cœlestem nil nisi mera stultitia est: Sed ut eò revertar, unde digressus eram, summopere è Republ. medica est, ut Divinum hoc* Signa-

Rom. 8. Sect. 21. 22.

Supremus Naturæ Creator, creavit in uno momento sine temporis occupatione, antequam placeret facere, mirabilē ipsorum separationem seu divisionem.

Habitaculū DEI non est distinctum ab Essentia Divina, ne fiat defectus in DEO.

Iacob. 3. Sect. 15.

Signaturarum studium (quod aliqui Botanici quidem innuunt, sed aliis reliquerunt docendum & probandum) magis ac magis patefiat: Ideò non sine gravi causa Medici Titulo indignum judicat illum Paracelsus, qui ex signo signato, id est, ex Chiromantia & Physiognomonia Medicinam non faciat, cum propter admirandam majoris & minoris mundi Anatomiam Essatam ac Harmonicam, sine ægrotantium vitæ discrimine, Antiquæ medicinæ cultores, illo carere, neutiquam possint nec debeant. Quilibet enim morbus (sicuti supra in Præfatione prioris libri retulimus) & medicina ejus, unius sunt Physiognomoniæ, Chiromantiæ & Anatomiæ. Et qui hujus Fundamenti intellectu caret, cujusq; Philosophici & medici Alphabeti cognitione destituitur, non potest esse probatus medicus. Naturæ enim characterismi, & hæ Signaturæ Naturales, quæ ex Creatione non atramento, sed ipso DEI *Digito in omnibus sunt exaratæ Creaturis (siquidem qualibet Creatura est Liber* DEI*) melior est pars Veræ Literaturæ per quam omnes res occultæ leguntur & investigantur, posthabitis quatuor qualitatibus, veluti externis virium corticibus. Invisibilia enim & Interna semper sunt nobiliora, præstantiora, & valentiora quam Visibilia Externa, quæ minus perfecta & suis Internis viliora sunt: Sic Domus res externa ædificatur ob Inhabitatorem: sed Incola nobilior est omnibus lignis, lapidibus & toto ædificio, cum sit viva & Rationalis Creatura: Sine Physiognomonia & Chiromantia (quarum ministerio non solum totus Homo, cujus Interiora semper aliquo externo indicio deteguntur, sed specificæ & occultæ Rerum omnium Virtutes, imò omnia Naturæ secreta manifestantur) vix ullum Medicinæ habetur arcanum, quod Experientiæ sustineat examen: Creaturæ enim sunt præceptores medici à* DEO *creati.*

Primus noster Protoplastes Adam, in statu Innocentiæ ex Arte prædestinata, id est signata, rerum Naturalium absolutam habuit cognitionem, ac cuilibet Rei nomen indidit proprium Internam Naturam simul exprimentem:* DEUS *enim omnium rerum vires ac Naturam Hominem ipsum uno tantum spiritus Divini afflatu docuit. Sunt qui erũt qui hæc nostra imperfecta esse judicabunt, eos propter publicam Rei Medicæ studiosorum utilitatem peramanter rogatos volo, ut his meliora, commodioriq; ordine posteritati communicent. Quantum ingenio, studio, & industriâ, quantum labore & curâ, quantum denique judicio*

Ut enim Homo è fructibus dignoscitur: ita Herbæ etiam è fructibus suæ signaturæ.

Nō sine causa ab Homero vocatur medicus περὶ πάντων ὑπείροχος ἄλλων.

Anatomia & Forma Herbarum concordanda Anatomiis & Formis Morborũ: nisi enim Physiognomonia ac Chiromantia tàm Morborũ quam Remediorum Anatomia Essata ac Essentialis sit à medico cognita, nil fructuosi in medendo præstabit.

Signatura in Philosophia & Medicina summũ Fundamentum.

Rom 1. Sect. 19. Sap. 23. Sect. 1. Sap 15. Psal 19. Mat. 17. Iac. 12.

Ideo Hermes dicit Deum per singula creata ubique splendere, & eam ob causam fabricasse omnia ut eum per singula cerneremus:

Nil enim reperitur in mundo quod Divinæ Virtutis scintillã careat.

Chiromantia & Physiognomonia dant signa omnium futurorum morborum.

Hoc Fundamentum signatum è Lumine Naturæ depromptum per Scientiam magicam addiscitur.

* Gen. 2. Sect. 19. 20.

Ars hæc ex Lumine Naturæ per Divinam Gratiam communicata fuit.

consequi potui, præstare conatus sum. Benignus ideò ac candidus Lector, quia Bonæ Voluntati non adfuit optata complendi possibilitas, hoc meum saltem incœptum (siquidem in magnis voluisse sat est, nec semper licet quod libet) de Signaturis studium boni consulet, & hoc nostro Tyrocinio fruetur, donec DEUS *aliquem excitet, qui Infinita Bonitate juvante huic laudatissimo & planè necessario studio extremam imponat manum.* AMEN.

DE SI-

DE SIGNATURIS PLANTARUM HUMANA MEMBRA SIMILITUDINE REPRÆSENTANTIUM.

CAPITIS

1. PAPAVER cum corona repræſentat Caput & Cerebrum: ideò decoctum ejus in multis Capitis affectibus utiliter exhibetur.

2. JUGLANDES habent integram Capitis ſignaturam:

Cortex exterior ſeu herbaceum involucrum, Pericranii, qua de cauſa Sal corticũ ad vulnera Pericranii ſingulare eſt.

Cortex interior durior, ſeu ligneum putamen, Cranii.

Pellicula circumdans nucleum, Meningum & membranarum cerebri.

Nucleus ipſius Cerebri figuram habet : ideò etiam ad cerebrum conducit, & venena hebetat: nam nucleus tritus ſi cum Quinta Eſſentia vini humectatus vertici capitis imponatur, confortat cerebrum & caput potenter.

3. Folliculus Floris PÆONIÆ concluſus adhuc, habet ſignaturam & analogiam quandam Capitis cum Suturis, item Venulis cerebrum circumdantibus: Flores mox excludendi aperiunt externam pelliculam Cranium repræſentantem, & hac viâ ſicuti etiam ſemen poſtea exiliendo fulminis inſtar Epilepſiam ſeu Syderatum morbum expellunt.

4. AGARICUM excreſcentia eſt Laricis arboris veluti fungus, & caput purgat.

5. SCYLLA, quæ ad Epilepſiam commendatur.

CAPILLORUM.

1. Lanugo malorum CYDONIORUM refert aliquo modo Capillos: ideò decoctum ejus in reſtituendis capillis à lue Venerea defluxis efficaciſſimum eſt.

2. Muscus oblongus arboribus adhæreſcens Pilorum inſtar: Ejus decoctum ſimiliter commendatur in caſu capillorum.

3. Herba quædam in paluſtribus creſcit, Pilos oblongos formâ penitus referens, aquis innatat, & floſculo albo conſpicitur: Cujus decoctum etiam conducit (ut & priorum ab extra adhibitorum) in pilorum profluvio.

4. ADIANTUM, TRICHOmanes & POLYTRICHON Apuleji, ſunt etiam Capillares plantæ, quæ rigidiuſculis cincinnis, exilibuſq; fibrillis Capillorum faciem exprimunt, & crines denſos, criſpos & pulchriores reddunt.

5. THAPSIA folio fœniculaceo ſeu capillaceo: Avicenna dicit illam parem non habere in operiendo capillis capite in Alopecia.

AURIUM.

1. Folia ASARI habent ſignaturam: ideò ex floribus ejus Conſerva paratur, quæ comeſta auditum & memoriam plurimùm confortat.

2. Notandum hîc COCHLEAS auriculis prælongis ſignatas coqui in aqua & ſale & deſpumari, poſt exiccationem macerantur in oleo ſuccini, & deinde deſtillatio inſti-

tuitur:

tuitur: promanans inde oleum mirificum eſt ad recuperandum auditum: Reptile eſt acutiſſimi ſenſus.

OCULORUM.

1. Grana nigra Herbæ PARIS ſeu Aconiti ſalutiferi, habent Pupillæ ſignaturam: Oleum inde Chymicè prolectum vel expreſſum ad oculorum affectus efficaciſſimum eſt medicamentum, à nonnullis Anima oculorum vocatum.

2. FLOS EUPHRASIÆ habet Anatomiam omnium vitiorum oculi: ideò oculis mirè conducit.

3. ANTHEMIS, CALTHA, HIERACIUM (quâ herbâ accipiter oculis hebetudinem diſcutit) ARGEMONE, ANEMONE, SCABIOSA, Flos ASTERIS ATTICI: Hæc omnia propter ſignaturam oculis conducunt.

4. POTENTILLÆ flos Pupillam in oculo repræſentat: Aqua ejus deſtillata eſt ſingularis.

5. Lapis vulgò BELOCULUS, quia in albo orbiculo, circinata nigra pupilla conſpicitur, unde nomen adeptus, manibus geſtatus claritatem viſus conciliat.

NASI.

MENTASTRI aquatici folium Naſi formam refert: herba illa eſt quæ folia anguſta hirſuta habet, flore è puniceo albicante. Extractum ejus ſpecificum in amiſſione odoratus.

GINGIVARUM.

SEDUM Minus muris adhęrens habet Gingivarum ſignaturam: ideò ſuccus ejus expreſſus in Scorbuto ſeu Stomacace plurimum commendatur.

DENTIUM.

1. In HYOSCYAMO receptaculum seu siliquæ seminis habēt Dentis maxillaris figuram: ideò oleum ejus seu liquor per se expressus, vel decoctum radicis cum herba Persicaria in aceto, elotione calida, dentium dolores efficacissimè sistit

2. ACINI MALI PUNICI Dentes repræsentant: ad gingivarum vitia & dentium firmitatem valet decoctum.

3. PINEI NUCLEI Incisorios optimè dentes mentiuntur: ideò pini folia cum aceto decocta, dolores dentium mulcent.

4. DENTARIA Herba, cujus radix mirò Naturæ artificio compactili squammarum serie conspicitur.

GUTTURIS.

1. PYROLA, ideò in gargarismis utimur.

2. UVULARIA.

3. CERVICARIA.

JECORIS.

1. HEPATICA, LICHEN.

2. FUNGUS BETULINUS & QUERCINUS, habent etiam peculiarem Jecinoris sanguinis officinæ signaturam: quo nomine pulvis utriusq; ad miraculum usq; sanguinem è naribus ac vulneribus erumpentem inspersione sistit.

3. JECORARIA parietibus fontium adhærens, quæ contra Hepatis affectus & scirrhos peculiariter valet.

4. PIRA habent quodammodo signaturam Jecoris: ideò ad Jecur etiam conducunt.

COR-

CORDIS.

1. CITRIUM ſui fructus effigie Cor repræſentat.

2. ANTHORÆ radices duæ quaſi corcula oſtendunt.

3. ALLELUYA in cauliculorum ſummo profert folia Cordis figurâ.

4. MELISSOPHYLLON Cordis ſpecie fert folium.

5. CARDIACA ſeu MOLUCCA folia meliſſæ profert.

6. NARDUS, MYROBALANUM, MALA CYDONIA.

Omnium eximiæ ſunt dotes ad Cor.

PULMONIS.

1. PULMONARIA tàm ſaxis quàm arboribus adhærens.

2. PULmonariæ quædam ſpecies Pulmonis maculas ſubalbicantes referunt: ideò omnium decoctum in variis Pulmonum affectibus conducit.

MAMMILLARUM.

SPECULA PENNARUM PAVONIS: habent enim Mammillarum & uberum formam: ideò hauſta ſanant ubera mulierum malè affecta.

FELLIS.

Herbaceum VIRIDE involucrum Juglandis, ſi ſuccus ejus exprimitur viridis, aſſimilatur ſucco Fellis colore & ſapore, & conducit ad Fellis expurgationem.

LIENIS.

1. SCOLOPENDRIUM verum, ASPLENUM, Ceterach.

2. LINGUA CERVINA & Vulgaris PHYLLITIS.

3. LUPINUS ſua effigie Lienem demonſtrat: ideò ejus decoctum Lienoſis prodeſt.

VENTRICULI.

1. Folia CYCLAMINIS ſaltem; radicem enim membra Paralytica reddere tradunt.

2. ZINGIBER.

3. GALANGA, eſt externus Ventriculus, per quam internus ſervatur.

UMBILICI.

UMBILICUS VENERIS ſeu COTYLEDON concavum adfert folium rotundum, læve, fœmineum, Umbilicum imitatum, craſſum, carnoſum & ſucculentum. Ad amatoria valere affirmat Dioſcorides, quia medici Umbilicum Luxuriæ ſedem dicunt.

INTESTINORUM.

1. CALAMUS AROMATICUS.

2. CASSIA FISTULA.

VESICÆ.

1. ALKEKENGI, HALICACABUM, VESICARIA veſiculas ferens humanis ſimiles, intus acinum incluſum gerit, cujus celeberrimus uſus ad calculos lotiumq; ciendum.

2. VESICARIA Repens, Staphylodendros.

3. COLUTEA.

4. SOLANUM.

PUDENDI.

1. ARON præter piſtillum execti ferè genitalis effigie, inte-

integrum generationis instrumentum demonstrat.

Sunt qui putẽt Satyrion Erythroneum seu Verum Paracelsi Satyrion esse Aron seu omnes Dracontii species, quæ habent signaturam totius Pudendi & post maturationem in gramine supra terram instar serpentis incurvatæ jacent.

2. FABÆ habent etiam integram Pudendorum & Colis glandis Anatomiam: ideò à Pythagora damnatæ: Farina illarum ad inflationem pudendorum commodè à proprietate similitudinis adhiberi solet.

3. CICHORII pistillum erectum, Veretrum ostentat, cujus decoctum intra & extra adhibitum singulare pro maleficiatis ex incantatione.

4. HIERACII caulis concavus: decocti ejus cum aqua communi quotidianus haustus calidus, specificum est in inflammatione purulenta penis.

5. In CICERE & maximè in LUPINO Mentulæ forma apparet.

6. Ut & eandem PINI FRUCTUS repræsentant: ideo nuclei ejus & Pistachiorum esus Venereis exercitiis conducũt.

7. GLANS summam Colis partem ostendit, quam præputium tegit.

TESTIUM seu GENITALIUM.

1. E Bulbaceo genere omnes ORCHIDUM species à similitudine testiculorum Veneris sunt incentivæ, si cui desit facultas: alter alterius potu resolvitur, Superior, major & plenior ad stimulandos coitus, Inferior, mollior ac rugosior ad

inhibendos valet: Natura hominum generationi ſatagens hâc teſticulorum imagine ad vires Venereas, conceptum & prolem eos valere ſignificavit, ſiquidem etiam ſeminis odorem habent. Ideò Satyrii eſſentia in reſtituenda amiſſa virilitate viris frigidis efficaciſſima eſt: ſiquidem hominum & animalium luxurioſorum teſtes ita affabrè mentiuntur, ut nemo ſit qui videat, qui ſe eos cognoſcere non fateatur.

2. TRAGORCHIS hircinus Teſticulus hircum olet, & ſpirillis aruncis caprillam barbam ementiens ad Venerem inflammat, omnium bulborum valentiſſimus, ut hircus animalium luxurioſiſſimus.

Pſeudo Hermodactylus Matthioli & Italorum.

3. SATYRIUM ERYTHRONIUM, id eſt rubrum, cortice radicis gracili ruffo, intus albo: non ſecus atq; Scincus libidinem excitat, etiamſi manu teneatur, & magis ſi bibatur è vino, teſte poſt Dioſcoridem Lobelio.

4. DRACUNCULUS major radice bulboſa donatus rotunda, inſtar Teſticuli, in vino ſumptus Venerem proritat.

5. PORRUM adeò ſcroto ſimile ut in proverbium abierit: etiam Venerem excitat.

6. FLORES CYNOſorchi homines ad fœcunditatem & laſciviam invitant, Venerem conciliantes, irritantes, augentes, & ſopitam vellicantes.

7. BOLETUS CERVINUS Pudendorum habet ſignaturã: ideò non ſolum ab intra confortando conducit, verùm etiam ab extra, Inflaturis Teſticulorum utiliter imponitur.

8. PHALLUS ab Adriano Junio peculiari ſcripto in hunc eundem uſum commendatus.

9. Utriuſ-

9. Utriusq; sexus genitalium signaturam habent UVARUM ACINI: Ideò Veteres non sine causa dixerunt sine Baccho frigere Venerem. Zachar.9.sect.17.

MATRICIS & UTERI.

1. ARISTOLOCHIA rotunda fœminei uteri formam imitatur, & optimè puerperis opitulatur.

2. PISA.

3. Interior Cortex BETULÆ Viridis habet signaturam Matricis cum venulis sanguineis: ideò decoctum ejus purgat matricem.

4. SABINA habet signaturam Venarum matricis: ideò dissolvit Tartarum in venis muliebribus.

5. MALUM GRANATUM seu PUNICUM glabrum est, & membranâ tegitur, Malicorium dictâ, Sole hiat cortex aperiturq; levissimâ vel aëris injuriâ: sic etiam infans maturationis tempore exitum è matrice parat.

6. CYCLAMINUS suo circinnato radicis bulbo, muliebrē uterum affabre demonstrat effigiatum: Theophrastus ejus bulbum ad amatoria valere dixit.

7. LEONTOPETALON cujus radix fœminæ pubem lanuginoso molliq; flocco pubescentem suo intuitu & similitudine affabrè demonstrat. Tradit Dioscorides appensam ad amatoria valere.

8. MACIS Matricis signaturam etiam refert: Includit enim nucem myristicam (fœtus in utero signaturam) Macis, ut Matrix embryonem.

RENUM.

PORTULACA habet ſuam ſignaturam ad Renes.

SECUNDINÆ.

NYMPHÆA hujus ſignaturam habet. Ideò etiam Secundinam expellit.

SPINÆ DORSI.

1. EQUISETUM.

2. FILIX Fœmina: ideò ejus decoctum (in Iſchiade & doloribus Spinæ) & fomentatio è vino & aqua per multos dies præſtantiſſimum eſt ex arte ſignata Remedium: Spinæ dorſi enim effigiem non obſcurè repræſentat.

TIBIARUM & OSSIUM.

1. GRATIA DEI ſeu GERANIUM habet ſignaturam Oſſis Tibiæ: ideò pulvis ejus ſingularis in oſſibus fractis.

2. OSSISANA ſeu Lapis ſabuloſus propè Spirã & Darmſtadium repertus, miraculoſus in conglutinandis oſſibus ruptis, idq; propter ſignaturam ejus Magicam.

NERVORUM & VENARUM.

1. PLANTAGO habet ſignaturam integram, imò & manuum & pedum Chiromanticam figuram, ſiquidem manus herbarum ſunt folia.

2. SAVINA habet etiam venarum ſignaturam.

POROUM CUTIS.

HYPERICONIS folia perforata ſignaturam habent: Tollunt obſtructionem pororum & ſudorem pellunt.

MA-

MANUS.

1. PALMA CHRISTI.

2. FOLIA FICUS: ideò articulorum doloribus conferunt.

MORBORUM SIGNATURÆ.

APOPLEXIÆ.

1. LILII CONVALLII Flos habet GUTTÆ ſignaturam, quia flos quaſi gutta pendet: ideò in hoc morbo magnus ejus uſus eſt.

2. Carpionis LAPIS ſemilunari formâ ſupra oculos exiſtens, commendatur in illâ Apoplexiâ, quæ cum commotione & contractione muſculorum ſupra oculos invadit.

CALCULI.

Omnia quæ Calculum pellunt ſunt Magicè ſignata à ſimilitudine, & morbum ſignificant ſuis imaginibus.

1. CRYSTALLUS, SILEX, LAPIS CITRINUS, JUDAICUS, LYNCIS: Lyncis urina coit in lapidem: ideo ejus urina ad Veſicæ ſtillicidia peroptima eſt.

2. CALCULUS MICROCOSMI.

3. SAXIFRAGIÆ Radices.

4. LITHOSPERMON ſeu MILIUM SOLIS calculos candore & rotunditate margaritarum ferens, duritiâ lapideâ cum aliis ſeminibus ſaxeis ad comminuendos calculos valet.

5. Fructus & ſiliquæ ONONIDIS.

6. LACHRYMA JOBBEA ad deturbandos calculos nunquam ſatis laudata.

7. Fructus ALKEKENGI.

8. Nuclei CERASORUM, PERSICORUM, MESPILORUM.

9. Fructus ROSETI Rubei: Item plurimi alii in ſenticetis rubro colore in autumno ad maturitatem provenientes.

10. CÆPÆ etiam habent ſignaturam Calculi.

CANCRI.

1. DACTYLETUS: ideò ſecundum Paracelſum hauſtus Cancrum curat: alii putant eſſe Hermodactylum exoticum officinarum cum radice rotunda ſeſe in centrum contrahente, non aliter ut cancer facere conſuevit.

2. LUNARIA quæ ſignaturã habet Cancri, cum qua Carrichter affirmat ſe omnes mammillarum Cancros curaſſe.

3. Ros Solis ſeu RORELLA.

COLICÆ.

CONVOLVULUS in ſegetibus proveniens Inteſtina repræſentat: ideò decoctum ejus eſt in Colica ſingulare.

ANGUILLA in Colica peſtis.

CICATRICUM.

1. OLEA.

2. ULMUS.

3. RESINIFERÆ omnes, quæ caudicis ſciſſuras ſuſtinent, ad cicatrices & vulnera certiſſimo experimento utiliſſimæ.

DY-

DYSENTERIÆ.

1. Acori Aquatici Lutei radix in Majo effoſſa, & collecta, ſingulare Amuletum contra Dyſenteriam appenſum ad ventriculi regionem: habet enim colorem & ſignaturam Excrementorum.

2. Ita Baccæ Sambuci conferunt.

ERYSIPELATIS.

1. Semen Oxylapathi, quod ſemper carneum colorem, non planè rubrum habet: decoctum ejus hauſtum efficaciſſimum eſt.

2. Colchotar Vitrioli calcinatum fortiter: ideò exterius in aquâ plantaginis ſolutum utiliter imponitur.

3. Acorus Palustris: quo nomine de collo geſtatur.

EPILEPSIÆ.

1. Viscus Quercinus cum ſuo glutine maturat morbum.

2. Grana Pæoniæ circularia ac nigricantia, præſertim quæ à primâ emergunt fœturâ (quia matura è capitibus ſpòtè exiliunt) expellunt.

3. In Epilepſia Crux ſeu Ossiculum illud eſt præſtantiſſimum medicamentum, quod alii volunt in Craniis Epilepticorum, alii verò in ſtrangulatorum, ubi juncturæ committuntur: quia quilibet ferè ſtrangulandus Epilepſiâ in Agone corripitur, dum ſpiritus vitę intercluſus exitum quærens, ſuffocatur: tunc commiſſuras capitis hâc vehementiâ ſeparari neceſſe eſt: In principio paroxyſmi ſub Exaltatione Lunæ datur.

4. PASSER in Caduco pestis à Paracelso commendatur

EXCRESCENTIÆ.

AGARICUM & reliquæ Arborum Excrescentiæ, quæ supra ramos & frondes contra Naturæ ordinem excrescunt, humanorum artuum excrescentibus partibus medentur.

EXANTHEMATA.

1. SEMEN RAPARUM.
2. LENTES: ideò decoctum illorum expellit.

FICUS ANI.

SCROFULARIA major & minor, habent integram signaturam: ideò decoctum in exterendis ficubus mariscisve non solum utiliter bibitur, verùm etiam pro Amuleto de collo ad orificium stomachi virtuosè appenditur.

FISTULÆ.

JUNCI AQUATICI habent signaturam: ideò sal artificiosè extractum, intra & extra corpus cum juvamento offertur.

RAPUNCULUS Herba Carrichteri flore cœruleo eandem habet signaturam & efficaciam.

FOETUS in UTERO.

ÆTITES Lapis veluti prægnans, cum quatitur alio in utero sonante, gravidis continet partus, cum uterus parum tenax sinistro brachio mulierum alligatur, donec partus hora instet, tunc sinistræ coxæ imponitur, ut feliciter sine labore & periculo enitatur, post fœtum exclusum tollitur confestim, ne uterus subsequatur.

FOE-

FOETUS UTERO ADNATI.

Conferunt à similitudine GRANA FLORUM TILIÆ, supra pedunculum dimidia ex parte folio adnatorum. Dantur infantibus adnatis illorum granorum quinq; vel sex una vice, vel etiam mulieri gravidæ, cui fœtus adnatus: Colliguntur in festo decapitationis Johannis, & cortex exterior abiicitur.

FASCINI.

Conferunt Herbæ quęvis quæ per scissuram aut foramen saxi, aut lapidis alicujus enascuntur.

HERNIÆ & RUPTURÆ.

1. Radix ARONIS.
2. PERFOLIATA.
3. HERNIARIA.
4. TELEPHII radix.
5. Folia FRAXINI etiam habent signaturam: ideò oleum è ligno destillatum illitum, efficacissimè medetur.
6. In foliis ULMI folliculi quidam seu vesiculæ erumpũt & innascuntur mense Majo humore plenæ admodum vulnerario, ad Enterocela valent.
7. POMA foliis QUERCINIS adnascentia in Majo colligantur, & in vitris suspensa per se in Sole in liquorem redigantur: Hic liquor inunctione plurimum conducit.
8. A signaturâ Magicâ observentur Animalia quæ se extendunt & contrahunt: Ita Elephas proboscidem extendit & retrahit: ideò Spodium calcinatum hîc prodest.

9. Similiter TESTUDO ſe contrahit, cujus calcinatæ pulvis etiam conducit.

10. HIRUDO SPINOSA itidem ſe contrahit, cujus aqua deſtillata vel cinis combuſtus, miras habet in hoc affectu vires: Sola olei ejuſdem inunctione Hernioſi curati ſunt.

HÆMORRHAGIÆ.

1. SANTALUM RUBRUM, cujus decoctum in vino rubro ſtyptico, mirè compeſcit Hæmorrhagiam.

2. TORMENTILLÆ Radix.

3. HÆMATITES, CORONEOLUS Lapis maximè, SARDA, CORALLIUM, quæ omnia ſanguinem ſiſtunt, ex Anatomiâ, manibus ſi includantur.

4. Sextum GERANII genus dictum SANGUINARIUM, radice rubra, tantoperè in ſiſtendo ſanguinis profluvio prædicatum.

5. CHALCANTHUM combuſtũ, ſanguinei coloris evadit, erumpentem ſanguinem è cerebri vena, & è pectore mirabiliter cohibet.

6. ANAGALLIS MAS, ſanguineo flore, manibus detenta, ubi incaluit, impedire ferunt ſanguinis effluxũ ex inciſa vena.

HÆMORRHOIDUM.

Omnes Villoſæ plantæ, & mollia herbarum folia lanuginoſa, quæ lanoſiore flocco, quaſi caneſcunt, conducunt etiam ex ſympathia Hæmorrhoidibus, aſperum tactum horreſcentibus.

1. FOLIA VERBASCI, quæ cana denſaq; lanugine, bom-

baceoq; tomento vestiuntur, hujus decoctum conducit.

2. OCULI POPULI ARBORIS, oleo olivarum macerati & insolati, mirè utiles: semen coloris sanguinei planè repræsentat nates.

3. PES LEPORIS herba, etiam lanuginosa est, & decoctum utile.

4. SCROPHULARIA, quæ tuberculis & papillosis capitulis scatet.

5. ARON MINUS, Tonsillas & Hæmorrhoides mulcet.

6 Inter Verbasci nomenclaturas est LUPINA CAUDA, a pilorum molli lanugine, quam imitatur: Ejus decoctum etiam prodest.

HYDROPIS.

1. Radix BRYONIÆ habet signaturam pedum Hydropicorum: ideò Extractum aquas educit.

2. Radix MICHOACÆ.

3. DENTARIA seu ANEBLATTUM Cordi habet etiam signaturam inflationis Hydropicæ.

4. MEDULLA Ligni SAMBUCI, pressurâ etiam relinquit cavum vestigium, quale videmus in pedibus Hydropicorũ: ideò succus arboris conducit, sicuti etiam FUNGORUM Sambucinorum destillata aqua.

5. MALA PERSICA habent etiam signaturam: ideò flores Persici & folia cum nucleo siccata & pulverisata omnia debita quantitate leniter purgant in tumoribus & Hydrope.

ICTERITIÆ.

1. CHELIDONIA, CROCUS, quæ duo à similitudine flavi

coloris juvant. Item Radix CURCUMÆ.

2. CENTAUREA.

3. PEDICULI, SCARABÆI flavi.

4. Cutis interior flava OXYACANTHÆ: Item medianus flavus Cortex SAMBUCI.

5. LAPIS in FELLE Bovis repertus flavus.

6. ANCHUSÆ arvensis radix colore rubro & sapore amaro. Horum decocta juvant.

7. TENCA viva supra umbilicum ponitur, donec moriatur, præsertim in Ictero pestis.

8. ANTHOS Rosarum peculiariter confert. Dosis drachma semis.

LENTIGINUM.

1. BETULÆ Cortex albis interlitus maculis, ut videatur sturnum imitari, lentigines & faciei maculas abstergit.

2. FLORES SAMBUCI etiam maculati sunt: ideò fotus ex decocto florum in aqua commendatur.

LEPRÆ.

FRAGA habent signaturam: ideò illorum destillata aqua palliat rubicundam Leprosorum faciem, si bibatur & liniātur maculæ: Quo nomine etiam Raymundus Lullius Fragorum in spiritu vini maceratorum usum in palliandâ Leprâ plurimùm commendat in libro de Quinta Essentia.

VIPERÆ: ideò caro illarū præparata Leprosis cum commodo offertur.

LUM-

LUMBRICORUM.

1. VICIÆ habent ſignaturam Lumbricorum: ideò decoctum illarum conducit in expellendis Lumbricis.

2. In cavitate Roſæ Caninæ interiore Tineæ quædam candidæ interdum occluduntur, quibus pulveriſatis ad expellendos vermes inteſtinorum, multi feliciter utuntur.

MENSTRUORUM RUBEORUM.

ARTEMISIA RUBRA: ideò efficaciſſimis virtutibus prædita herba, in ſiſtendis & corrigendis menſibus ſuperfluis.

MEMBRORUM TABIDORUM.

SALIX non fert ſemen, ſed virgula abſciſſa etiam ferè emarcida ſola infixione in terram creſcit: ideò Balneũ è decocto ſalicis præſtantiſſimum ad membra tabida.

MACULARUM.

1. ALLIUM.
2. ARUM, ARISARUM.
3. DRACONTIUM.
4. PERSICARIA.
5. HIRUNDINARIA minor. Omnes itẽ Maculoſæ plantæ maculas corporis noſtri abſtergunt.

NODORUM in CARNE.

MERCURIALIS cum nodis: ideò decoctum ejus cum Mechoaca, nodos cutis tollit.

PRUNELLÆ.

1. SAL ARMONIACUM: ideò liquor ejus deſtillatus cum

ſucco Aizoi eſt Euporiſton medicamentum: Extrahit enim Tartaricum ſublimatum Realgar, gutturi ſeu collo adhærens, & linguam nigredine afficiens.

2. Flores BRUNELLÆ ſuâ forma guttur repræſentantes, commendantur etiam ut plurimum in hoc morbo.

PUNCTURÆ LATERIS.

1. CARDUUS BENEDICTUS ſuis punctionibus curā Pleureſis indicat, ut &

2. CARDUUS MARIÆ: Utriuſq; ſtillatitius liquor vel decoctum plurimùm confert.

3. HIPPOGLOSSUM alterum folium gerit maximè acutum, non ſine maximo aſpicientium miraculo, & Naturæ raritate: ad Laterum puncturas valere Neotericorum conſtat experimento.

4. Puncturis in corpore MAXILLA ſeu CRUX Lucii Piscis contrita & potui data, ſubvenit.

5. CONSOLIDA REGALIS, cujus tres vel novem flores comedantur.

PHANTASMATUM.

1. Fibræ ſuper folia HYPERICONIS habent ſignaturam, quod perforata certo tempore & debito modo collecta omnia Phantaſmata, & ſpiritus Phantaſticos ſine ſuperſtitione ab homine & extra hominem pellit, qui ſpiritus etiā Vermium ſpiritum in aliam Phantaſiam adigit, ut illorum ſpiritus animalis ab hoc ſpiritu fugiat. Nomen Græcum denotat, quod ὑπὲρ εἰκόνας ſuper Imagines & Spectra dominium

habeat

habeat, Fuga Dæmonum vocatur: ideò fumigatio ſeminis ejus, ut dicit expertiſſimus Philoſophus Lullius, fugat omnẽ Dæmonem à proprietate corporis, vel à domo: Portus Neapolitanus affirmat obſeſſos nec odorari, nec ſupra ſe ferre valere: Ut enim Sol cœleſtis ſua Luce fugat omnes malignos ſpiritus in Tenebris gaudentes: ſic Hypericon (inter herbas Solares numeratur præcipua) à Paracelſo Solis Terreſtris Nomine inſignitum, ejuſdem efficaciæ deprehenditur.

2. RUTA, propter Crucis ſignum ſemini impreſſum.

3. Crux BACCIS JUNIPERINIS innata, præſertim magnis granis, nucis avellanæ quantitatem æquantibus, qualia inter peregrinandum in copia provenire vidi in agro Neapolitano ad litus maris Tyrrheni: ideò experientia demonſtrat, quod proſint maximoperè à Spiritibus malignis obſeſſis.

4. ANTIRRHINUM contra Phantaſmata & Incantationes: ſemen enim quaſi Sceleton repræſentat, defunctiq; Hominis Calvariam oſtendit.

PANARICII.

ARCHANGELICA ſeu URTICA ALBA habet ſignaturam, contuſa & impoſita confeſtim necat.

PESTIS.

1. BUFO, COCHLEÆ, RANA: ideò utiliter ab extra imponuntur, ſiquidem Venenum attrahunt: Futuræ ac inſtantis Peſtis ſigna in linguis Ranarum maculatis apparent, ac ubi catervatim ſeſe mutuo conſcendunt, tot funera ſimul ſepelienda prædicere ſolent.

2. Anthracis & Carbunculi ſignatura eſt in SAPPHIRO, in quo eſt peculiaris virtus Anthracem ſine corroſivo tollendi & in Eſcharam promovendi. Similis eſt etiam in LACERTA vis, ideò extrahit Eſcharam.

3. GAMANDRÆA cum rotundo pomo etiam Peſtis ſignaturam habet: ideò infecti herbam hanc ſed ſub ſuo climate productam magno juvamine macerant in quotidiano potu: Ita Tubera rotunda Quercubus adnaſcentia ſive recentia ſive pulveriſata feliciter imponuntur Peſti: Sic & pulvis Nuciſtarum maceratarum applicatus extrahit venenũ.

SEMINIS PROFLUVII, ſeu GONORRHEÆ.

URTICA MORTUA, GALEOPSIS: ideò Carrichter decoctum ejus in vino plurimùm commendat.

SCROFULÆ.

1. SCROFULARIA mas & fœmina.

2. SCROFULARIA minor ſeu CHELIDONIUM minus, cujus ſtrumoſa radix è multis granis frumenti videtur coaluiſſe.

SQUINANTHIÆ.

FRUCTUS MORI habent Squinanthiæ ſignaturam: ideò ſuccus ejus & folia gargariſando conducunt.

SCABIEI Corporis & Pedum.

1. ARBUTA ſeu Piceæ Coni ſquammulis loricati: decoctum illorum cum Capite mortuo Vitrioli præſtantiſſimum medicamentum externum eſt.

2. SCA-

2. SCABIOSA in ſummis caulium capitulis florum calices promit compactili ſquammarum ordine ſtructos: ideò Scabiei medetur.

3. POLYPODIUM in dorſo ſcabritiem habet: ideò à proprietate ſua decoctum ejus pellit Scabiem.

SQUAMMARUM CUTIS.

1. VITIS & RESINIFERÆ quæ corticem abiiciũt, ad cutem deglubendam & Squammarum vitia conducunt.

2. Sic ad Squammas capitis Herba FILICIS vel FILICULÆ conducit.

SQUAMMOSORUM PEDUM.

SCORIA FERRI habet ſignaturam oſtracoſorum labiorum ulceris: Ut enim Scoria hæc inter fundendum à ferro ad ſuperficiem eiicitur: ita etiam ab interno Hominis Archæo ſeu Arte Naturæ fit ſeparatio Mineralium & Excrementorum in corpore microcoſmo: ideò Crocus Martis & Oleum ejus in tali caſu plurimùm proſunt.

SPASMI.

1. LIMACES vix commoti contrahunt ſe: oſſiculum exiguum in Limacibus albis per medium ſciſſis, in papiro recõditur, & in Spaſmo efficaciſſimè exhibetur.

2. POPLES LEPORIS animalis velociſſimi in curſu, itidem prodeſt.

STRUMARUM.

1. GLADIOLUS radice geniculata conſtat, parvorũ Bul-

borum modo ſuper alium inſidente, inferior gracilis, ſuperior vegetior, Strumis certò medetur.

2. SCROPHULARIA radicem habet tuberculis aſperam & papilloſis capitulis donatam, ſtrumoſo ſubtus porrecto ceſpite: Ulceribus ſtrumoſis & tuberculis ab humore frigido glaciatis emolliendo opitulatur.

3. FICUS Strumæ modo tument, valent ad eaſdem.

4. Sic SPONGIÆ MARINÆ.

5. IRIDIS radix ſtrumoſa delet ſtrumas.

6. Eſt & SCROPHULARIA minor dicta herbula foliis hederæ, habet radices quôdam callo pendentes parvas, complures, ut grana tritici in acervi modum collectas, quarum tres vel quatuor in longius protenduntur. Hâc recentiores in eximendis ſtrumis, ficubus & mariſcis magna vi & experimento utuntur.

7. SAL UNGARICUM ſeu TRANSYLVANICUM nativum multas grumas Strumę inſtar habet, cujus frequentem uſum ut & Salis Gemmæ Paracelſus in depellendis ſtrumis ſtudioſè commendat.

SUGILLATIONUM.

1. PERSICARIÆ folium liturâ maculæ modo conſcriptũ, quæ Cornicularis Lunæ imaginem refert, ſugillata delet.

2. CHELIDONIUM minus etiam propter foliorum magicam ſignaturam in hoc caſu ſpecificum eſt: nec ſolum ab extra unguentis admixtis illinitione delet maculas externas, ſed etiam in vino macerata & quotidiè ter vel quater hauſta, ab intra ſanguinem concretum è corpore ad miraculum expellit.

TAR-

TARTARI VENTRICULI.

CASSUTHA ſeu CUSCUTA ſignaturam habet: Ejus decoctum maximoperè commendatur.

URINÆ RETENTÆ.

1. MEDULLA in Calami Anſerini concavitate contenta: ſiccata & tuſa mirè in vino remoratam urinam pellit.

2. ANIMA Halecis (ut vulgus vocat) coloris argentei repræſentat etiam cavum penis ductum: pulveriſata & exhibita efficaciſſimè urinam ciere ſolet.

VENENI.

1. SYDERICA, DRACONTIUM Majus, in quolibet folio habet figuram ſerpentis: Indè magico indicio cõfirmamur, quod decoctum contra ictus ſerpentum ſit efficaciſſimum.

2. DRACUNCULUS MINOR ludentis Naturæ miraculum ad primas ſerpentum Vernationes exerit ſe terrâ, & cum iis in terram conditur, nec omnino occultato eo apparet ſerpens: officioſo Naturæ munere remedium demonſtrantis & formidinis tempus præmonentis.

3. BISTORTA, Serpentaria, Colubrina, ad viperarum & ſerpentum morſus.

4. OPHIOGLOSSUM, ut & præcedens Herba figuram habet ſerpentinæ linguæ cupientis lædere.

5. Inter ALLII genera OPHIOSCORODON ſignatum eſt.

Omnes autem plantæ, quæ ſerpentis Exuvium maculoſum exprimunt, & verſicolores viperarũ maculas oſtendunt, imò ſerpentum effigiem ex omni ſua parte conſpicuam reddunt, contra eorum morſus valent. f

VERRUCARUM.

CULMORUM NODI habent Verrucarum ſignaturam: ideò etiam magneticâ curâ per illos tolluntur.

VULNERUM.

1. SAPENA RIPARUM ſeu HYDROPIPER, in aquis pigro lapſu repentibus naſcens, propter maculas ſanguineas in foliis, medetur Vulnerum recentium ſupervenientibus ſymptomatibus: ſiquidem fluxus ſanguinis in ſanguineo Perſicariæ pedunculo, Soli objecto apparet. Hæc PERSICARIA à Paracelſo vocatur Mercurius Terreſtris, & dicit in illa eſſe Influentiam Carnalem ſeu Attractivum Influentiale non aliter, ut Sol & omnia ſydera ab inferioribus attrahunt, & inferiora viciſſim à ſuis ſuperioribus: Guttæ in foliis habent ſignaturam.

2. HYPERICONIS Folia innumeris foraminulis quaſi acu trajectis perforata videntur: ideò ad omnes externas & internas cutis læſiones proſunt: Et quia flores etiam poſt putrefactionem in formam ſanguinis abeunt, ſignant uſum peculiarem ad Vulnera.

3. MILLEFOLIUM, & BETONICA, lancinatis & inciſis foliis.

4. GENTIANELLA ſeu CRUCIATA cujus radix in modum Crucis transfoſſa eſt.

5. ASCYRUM.

6. ULMUS etiam perforata folia habet: & ſic omnes Plantæ perforatis foliis ad Vulnera corporis valent.

ME-

MEDICAMENTA, A SIMILITUDINE JUVANTIA.

NOtandum etiam est, quod quędã medicamenta, à similitudine prodesse, & miro modo à morbis liberare deprehendimus, quia unum alterius Anatomiam habet; cui enim potius comparandum est simile, quam suo simili?

ARSENICUS ulceribus Arsenicalibus subvenit: Inter omnes fructus Aquæ, non est majus Venenum, quam in materiâ Resinorum, & omnis Venenositas Resinorum, confirmante Paracelso, confluxit in Arsenico, tanquam in unum corpus.

ACONITUM ex vino tepido datum percussis à Vipera aut Scorpione salutiferum esse expertum est à nonnullis medicis peritissimis, adeò Venena plerunq; Venenatis sunt Venena.

BOLETUS CERVINUS Fungus est, quem ad res Venereas adhibent, è semine ejus Animalis genitali oritur.

CANCER, quia corpus ipsis tumet, ideò CARCINOMATA & Perniunculos cum decocto melle lenit: fluviatilium Cancrorum cinis utiliter etiam inspergitur.

CANCER item vivus, ligatis chelis CANCRO imponitur, donec moriatur: Ita Cancer Cancrum interficit, qui si sit exulceratus, postea quovis opodeltoch curatur.

CARDIACAM tollit pulvis CORDIS PERDICIS.

CAPILLI Hominum si destillentur, egreditur succus, qui CAPILLIS prolongandis inunctione prodest.

CEREBRUM SUILLUM, PHRENETICIS prodeſt: ideò etiam ii, qui memoriam amiſerunt, cum juvamento veſcuntur Cerebro Porcino, cum myriſtica & cinamomo aromatiſato.

COR MOTACILLÆ cum ſucceſſu appenditur in CONGELATIONE, ubi COR riget.

COR Hominis in CARDIACA & Syncope corroborat Eſſentia præparata de CORDIS CERVI Oſſibus.

COLI cruciatus demulcet particula de UMBILICO infantis recenter nati, in argentea capſulâ vel annulo incluſa, & ita geſtata ut carnem attingat, certiſſimo experimento multorum accepi.

CRANIUM Hominis EPILEPSIÆ ſubvenit, ſumatur autem pars anterior, non poſterior, & fœminę fœmineum, mari maſculum accommodetur.

CUCUMERIS ſylveſtris fructus maturi, leviter contrectãtem maculant, dum de ſe ſolo tactu ſuccum ejaculantur: ſic hujus coagulati ſucci ſeu Elaterii uſus, hoc magico indicio, ſeroſos Humores corporis Humani vehementer expurgat.

In DYSENTERIA maximo juvamine adhibetur rubra illa medulla, quæ in Lapicidinarum juncturis reperitur & eruitur, vulgus JECUR LAPIDEUM vocat.

EPILEPSIA, ALCIS & HIRUNDINES corripiuntur: ita etiam contra eundem morbum ſpecificè inſtar Amuleti cõducunt Alcis poſterioris pedis dextra ungula, quam auriculę ſiniſtræ ingruente paroxyſmo immittunt, ſeq; hoc pacto à paroxyſmo liberant: Ex Hirundinibus Aqua Antiepileptica ſingularis paratur.

FOE-

FOETUM excludit Exuvii SERPENTIS Cingulum, quo si instante partu nudum gravidæ corpus cingatur, feliciter enititur.

FLAVAM BILEM expurgat RHABARBARUM ejusdem coloris.

FUNGI in agro Neapolitano propè urbem Somã, quotannis è LAPIDIBUS Terrâ saltem obrutis enascuntur, qui siccati & pulverisati pondere drachmæ semis in Aqua appropriatâ manè & vesperi exhibiti, ad miraculum omnem CALCULUM comminuunt, & instar farinæ expellunt.

GLADIOLUS tusus & impositus, SPICULA & SPINAS extrahit à similitudine.

GLOBUS seu Pila à Scarabæo conglomerata supposita, extrahit GLOBOS PLUMBEOS è corpore.

HÆMORRHOIDES in locis obscœnis se manifestant, sanantur à Scarabæis in Equorum excrementis latitantibus, in cinerem prius redactis & inspersis.

HYDROPHOBIAM tollit inopinatus, subitusq; impulsus in Aquas: Ita metus metu discutitur.

JECUR LUPINUM confert JECINORIS infirmitatibus.

LINGUÆ Hircinæ semen, ECHIUM, Viperinis capitulis simile: ideò VIPERARUM, ceterorumq; serpentum morsibus medetur, & prophylacticum est medicamentum.

LUMBRICI Majoris & Minoris Mundi LUMBRICIS Hominis medētur: Ejusmodi autem vermes exiccati, & in pulverem redacti, propinati ac in lacte caprillo exhibiti Lumbricos in ventriculo & intestinis morantes interficiunt, & è corpore eiiciunt ac expellunt.

LUMBRICUS VIVUS per viginti quatuor horas PANARICIO circumligatus, donec moriatur, interficit ipſum.

LUPUS corporis Humani, curatur beneficio unguentorum & cataplaſmatum è Carne & Pinguedine LUPINA præparatorum.

MATRICIS Gallinæ pulvis in collum MATRICIS injectus, ejuſdem fluorem exiccat, & ſterilitatem fœminis indè cauſatam tollit, & conceptionem juvat.

MAMMARUM Muliebrium fiſſuris medetur inūctio Glutinis ex UBERIBUS Vaccinis præparati.

Naſcuntur in Podice veluti fructus MORI cruenti, molles, & in Scroto, qui ex fructuum MORI, frondiumq; pulvere ſanantur.

OCULI BOVIS Humor Cryſtallinus deſtillatus, omnibus OCULORUM vitiis ſuccurrit.

PEDUM Anſerinorum abſtracta cutis, PEDIBUS REFRIGERATIS (ut & Panaricio) medetur, cum Artemiſia fiat decoctum, quod utiliter imponitur.

PRIAPUS TAURI aut Cervi, PENIS ἀτονίαν aufert, & Venerem ſuſcitat: Horum enim Animaliū Natura luxurioſa.

PROFLUVIUM MENSTRUI immodicum, dum purus ſanguis ſimul effluere incipit, ſiſtunt tres vel quatuor guttæ puriſſimi illius SANGUINIS ultimò effluentis, fœminæ patienti inſciæ in vini vel cereviſiæ potu exhibiti.

PULMO VULPIS, afflicto PULMONI prodeſt.

RENOVANT noſtra corpora & juventutem reſtituunt, quæcunq; ANIMALIA habent in ſe Virtutem RENOVATI-

VAM,

VAM, ut de Vipera & Serpentibus traditur.

SANGUIS è Naribus & Venis profluens, torrendo friabilis factus, Narium & Venarum HÆMORRHAGIAM insufflatus & inspersus sistit. Datur etiam intra corpus.

Similiter SANGUIS è VULNERIBUS effluxus calidè VULNERI iterum immittitur, ut nimiam Hæmorrhagiam ejus sistat.

SAGITTAS extrahit Herba SAGITTALIS in pratis ad ripas crescens, & sagittam repræsentans.

SCORZONERÆ radix ad serpentis cujusdam SCORZONE dicti formam effigiata, contra ejusdem morsum unicum Antidotum.

SERPENS si filo lineo suspendatur & suffocetur, funiculus ille in Angina & Apostematibus faucium valet plurimũ.

Contra SYNOVIAM offertur ipsi patienti aliquid supra particulam panis præsentaneo successu.

SECUNDINAM, Secundina lota ac in fictili torrefacta, & drachmæ semis pondere in jusculo gallinarum exhibita, mirificè educit.

STOMACHI Lupi Corium gestatum STOMACHI juvat digestionem: Ita etiam Vulturis & Oloris pelles ab alutario præparatæ.

Spiritus Tartari fœtor, fœtorem humorum putridorum in Peste è corpore humano expellit.

TARTARUS seu Sal Urinæ Hominis, contra Tartarum & CALCULUM singularis est.

TORmentillæ Radix NODOSA, tusa & imposita Nodos in cute tollit.

TORSIONIBUS inteſtinorum in Colica conducit Inteſtini Lupi exiccatum Cingulũ, ut & Excrementa ejus geſtata.

TUMORI ſeu Gummi, quod noſtris membris innaſcitur, diſſolvendo medetur Gummi illud è Ceraſo deſudans, aceto diſſolutum & appoſitum.

VARIOLIS infantum, ſeminis Raparum & Lentium decoctum medetur à ſimilitudine.

VERTIGINE non corripiuntur Damæ & Serpentes loca invia accedentes: ideò illarum pinguedo, ſi tantillum de illâ Temporibus illinatur, contra Vertiginem maximoperè confert: ut & Ciconiarum Eſſentia Quinta, ſiquidem Ciconiæ longo tempore in aëre in gyrum circumvolitare conſueverunt.

Paracelſus vocat das Ferch *Idiomate Germanico.*

VITALIS ſpiritus ſeu Vita in muſculis formâ refert Animam Halecis ut loquuntur, ſeu argentum argento vivo ſuperinductum: ubi in ſanguine refrixit, evaneſcit, punctim vel cæſim vulnerato, ubi in ſanguine profluente apparet ſine mora patienti in potu exhibetur, non ſine manifeſto juvamento.

VESICÆ Bovis, omnibus Veſicæ morbis medentur.

Veſicam Suis, quæ terram non attigit, pubi impoſitam, urinam ciere dicit Plinius.

VESICA OVILLA vel CAPRINA cremata, & ex poſca bibita, iis, qui urinam inviti reddunt, benefacit.

VESICA CARPIONIS ſiccata & pulveriſata, ſingulariter prodeſt parturientibus in ipſo enixu adeò læſis, ut aquã continere non poſſint, & urinam invitæ reddant.

Cum

Cum VESICIS nigris in pedibus ſubortis, Uvæ Verſæ, ſeu Aconiti ſalutiferi folia nigra cum baccis ſignaturam habent. Cum hâc herbâ Phædro magneticè, ut & Paracelſus cũ Perſicariâ, admiranda in deploratis ulceribus curandis ſe præſtitiſſe affirmat.

VENTRICULUS Gallinæ interior ſcilicet membrana VENTRICULO malè affecto ſubvenit.

Zibetta Colicæ ſtercora expellit.

VENENOSI MORBI plerunq; propriis Antidotis ſanantur.

ACONITUM ut dictum eſt medetur morſui Viperarum, & Scorpionum.

ARANEUS mus qui morſum intulit diſſectus ſi apponatur, ictus ſui maleficia luit.

APUM ACULEOS fixos, Mel ſanat.

BUFONIO Lapide in capite Bufonis reperto ejus morbi curantur.

BUFONIUS pulvis morſui venenato impoſitus Venenum attrahit.

A BUFONE permicti, Bufone ſicco cum juvamento ſe demulcent.

CANIS RABIDI morſui ejuſdem Canis primo pili imponuntur ab extra vulneri, ſiquidem venenum attrahunt, ſimiliter exuſti propinantur, deindè jecur Rabioſi toſtũ, demorſum ſi comedit liberat, & tuetur ne tẽtetur Aquæ metu, quo nomine etiam ejuſdem Canis dentem exemptum, & pellicu-

læ inditum pro Amuleto, brachio annectunt.

CROCODILI adeps suos morsus sanat.

MURIUM morsus, Murium combustus pulvis sanat.

A MURIBUS permicti, eorundem cinerem inspergunt, antequam carnem exedat.

OS CORDIS CERVI venenatæ Caudæ Cervinæ degustatæ succurrit.

SERPENTUM Axungia etiam commendatur adversus suos morsus.

Contra ictus SERPENTUM, Capita Serpentum trita, vel Exta illorum, præcipuè Fel impositum.

SCORPIUS ipse, qui ictum vibravit, tritus, & percusso loco impositus, suæ plagæ Remedium est, ob cæcam quandam Naturarum Discordiam: Undè profectum malum, indè emanat Remedium.

Sic etiam Oleum Scorpionis adversus suos ictus.

Sic aliquando geminata, commixtaq; contrariæ facultatis Venena, remedio sunt non exitio: Fuerunt qui bubonē pestiferum excisum & exiccatum pulverisarunt, & infectis exhibuerunt, non absimili modo, ut Scorpionis oleum contra venenum Scorpionis administratur, atq; sic Venenum sibi congeneris Veneni exterminium molitur.

Quemadmodum ab Ovo frigore congelato per impositionem in aquam frigidissimam ad tempus, frigus instar glaciei extrahitur, & in integrum restituitur: ita etiam membra frigore vitiata sanantur, per impositionem frigidæ aquæ Nivalis: Ita frigus extrahit frigus.

Simili

Simili modo, membra supra modū incalescentia restaurantur, per appositionem Spiritus Vini rectificatissimi, (qui merus est Ignis vel Sulphuris Quinta Essentia) Sic calor vi magneticâ extrahit calorem.

CHIROmantiæ cognitio quantoperè medico necessaria sit, dictum est superius: Nam ex Chiromanticis Lineis Remedia illi Homini convenientia sciri possunt.

Qui Lineam Architectam in manu habet, ille obnoxius est Colicæ, & ex illa moritur: ideò Linea Architecta in Herbarum foliis, medicina in Colica est.

Ita etiam Linea Anchora est Linea Apoplexiæ: ideò Linea Anchora in Acoro est medicina Apoplectica.

SIGNATURARUM CORRESPONDENTIÆ MAJORIS ET MINORIS MUNDI.

IN MUNDO

MINORI seu *Microcosmo.*	MAIORI seu *Macrocosmo.*
PHYSIOGNOMONIA seu faciei forma.	Cœli Facies.
CHIROMANTIA.	Mineralia.
PULSUS.	Motus Firmamenti.
ANHELITUS.	Eurus, Zephyrus.
FEBRIUM Horror.	Terræ motus.
Lienteria, Dysenteria, Diarrhœa.	Pluviæ.
TORSIONES Colicæ.	Ventorum Tonitru.

Quot enim Naturę Ventorum in Mundo, tot species Colicæ in Homine.

Eadem Apoplexiæ quæ Fulminis generatio, utriusq; etiam operationes admirandæ.

DIFFICULTAS mejendi in dolore Nephritico.	Corruscatio.
APOPLEXIA.	Ecclipsis, Conjunctio seu Fulmen.
TABES, PHTHISIS seu Aridura microcosmi.	Siccitas.
HYDROPS.	Inundatio, Diluvium.
EPILEPSIA.	Tempestas.

Quæ enim Generatio Tempestatis & Tonitru in mundo majo

majori: eadem etiam Epilepsiæ in minori: Et sicut Tempestas mutat & labefactat Animalem sensum & Intellectum, ut apparet in crocitatione Gallorum gallinaceorum insolitâ, insueto item cantu & clamore aliarum avium & bestiarũ, mordenti insuper muscarũ furore: ita etiam in Epilepticis.

Tonitru demonstrat causam, materiã, originem Caduci.

In MACROCOSMO	In MICROCOSMO
1. Fit Mutatio aëris Tempestate instante.	1. Mutatio Rationis ingruente Epilepsiâ.
2. Nubila succedunt.	2. Oculi Tenebrosi, Somnus.
3. Ventus.	3. Colli & Ventris Inflatio.
4. Fractio & Tonitru.	4. Fractio Vesicæ & Concussio corporis.
5. Fulgetra & Corruscationes.	5. Ignei & lucentes oculi.
6. Pluvia.	6. Spuma.
7. Fulminis ictus.	7. Spiritus coacti lacerantes artus in cute clausa.
8. Serenum Tempus.	8. Reditus ad mentem & sermonem.
Postquam viæ lutosæ pluviâ madidæ sunt à Sole iterum exiccatæ.	Ubi scilicet Homo ad se redit & Sol Microcosmi, Rationẽ, Mentem & reliquas corporis functiones post requisitam quietem iterum in pristinum statum restituit.

Quot genera lignorum in mundo, tot genera ossium in Homine.

Omnium mẽbrorum Hominis Forma reperitur in Vegetabilibus, Lapidibus, Animalibus & Mineralibus.

Lapicidinæ, quæ sunt ossa magnæ matris.	Ossa in Carne: Ut enim Terra Lapidibus: ita corpus Ossibus munitum est, quæ auro assimilantur, utpote ejusdem Naturæ.
TERRA.	Caro.
Flumina magna.	Venæ magnæ.
MARE.	Vesica.
Septem Metalla in montibus vel septem Planetæ cœlestes.	Septem Membra principalia in Homine.

Et sicuti in Terra Flores stellarum colores: Ita Sydera in Cœlo Terræ pratum ostendunt.

Homo cognoscitur ex Natura Animalis, cujus primum esse in se dominatur.

Hinc illud Chaldæorum: Homo varia ac multiformis & desultoria Natura Animal.

Nihil est in Mundo, cujus proprietas non etiam in Homine Microcosmo reperiatur. Deus enim Gloriosus nõ creavit aliquam Creaturam sapientiorem ac nobiliorem HOMINE, quia omnium Animalium mos ac Primum Esse in ipso reperitur, ac cum sit omnium Creaturarum Fasciculus, se ipsum ipse in omnis Carnis Faciem, in omnis Creaturæ Ingenium, instar Poetici alicujus PROTEI, effingit, fabricat, & transformat: Nam ut reconditioris Literaturæ scientissimus PICUS Mirandulanus asserit, Nascenti Homini, omnifaria semina, & omnigenæ vitæ germina indidit Pater Cœlestis, quæ quisq; excoluerit, illa adolescent, & fructus suos ferent in illo: si Vegetabilia, Planta fiet: si Sensualia, obbrutescet: si Rationalia, Cœleste evadet Animal: si Intellectualia, Angelus erit & DEI Filius: Et si nulla Creaturarum sorte conten-

contentus, in UNITATIS suæ Centrum se receperit, Unus cum Deo spiritus factus in solitaria Patris CALIGINE, qui est super omnia constitutus, omnibus antestabit. Et hanc conditionem, quam in Universi serie sortitus est Homo, meritò idem Picus, non brutis modo, sed Astris & Ultramundanis Mentibus invidiosam dicit. Homines autem Animales & Astrales de Arbore propriæ superbię comedentes, qui neglecto Patrimonio æterno, Astrorum mancipia in hoc mundo vivunt, & se à spiritu Astrorum (quibus Sapiens spiraculum vitæ agens, seu Deus potius in Sapiente dominatur) regi patiuntur, poterunt in se post excitationem (ut paulo post dicetur) observare parentum suorũ delitescentes mores. Nullus Homo tàm pius & justus est, in quo non lateant occulta illa malignorum Astrorum semina, Sapientũ precibus quotidianis suffocanda & supprimenda, ne crescendo se manifestent, siquidem in Impiis, præservante Gratiâ DEI destitutis, facilè erumpunt: Ideò Propheta David conqueritur de publicata malitia Hominũ Belial, & Deo agit gratias, suã messem in Herba suffocari. CHRISTUS & Apostoli Astronomis fuerunt incogniti: Credentes enim seu Renati Astris non sunt subjecti, sed sunt Domini Firmamenti, & septem spirituum in Firmamento: Quo nomine FILIUS DEI suos Discipulos supernè REGENERATOS, post abjectionem & valedictionem omnium Astralium vocat LUMINA MUNDI, & SALES TERRÆ. Paracelsus dicit, quamprimum Homo in Ratione obbrutescit, æquum est, si secundum illum spiritum Brutalem vivit, ut illius Bruti nomine nuncupetur: Qui ve-

Vir sapiens dominatur Astris, præcipit, cogit, mandat.

Hos. 2. sect. 18. Hiob. 5. sect. 23.

Hinc illud vulgare, Aut sumus aut fuimus aut possumus esse quod hic est. Eccles. cap. 7. sect. 21. 2. Sam. cap. 23. sect. 6. & 7.

Homo habet Patrem æternum, huic debet vivere, non Spiritui Animali: Deus erogavit ipsi Animale corpus non ut in illo vivat, sed saltem ad Tempus habitet.

ro ſecundum ſpiritum Humanum inſtar Hominis Rationalis vivit, Hominis Nomine nominari debet, ſic Salvator noſter Herodem Vulpem vocat.

Luc. 13. ſect. 32.

SIGNATURAS ſuas ſumpſerunt HOMINES

ANIMOSI, audaces, fortes, & magnanimi: à LEONIBUS & AQUILIS.

AMICI FIDI: DELPHINIS, quorum Fidelis Amicitia erga Homines in hiſtoriis nota: Ita Conſtantis Amicitiæ ſignum in PORCIS apparet, læſo & grunniente uno, grunniunt accurrendo & ſuppetias ferendo, reliqui catervatim omnes: Diverſum in Canibus videre eſt, ſi ſaxo impetitur unus, & dolorem ejulanti latratu ſignificat, aufugiũt alii omnes.

Amicitia ſiũ.

AMICI VERI & CONSTANTES: HEDERA, quæ poſt mortem etiam arboribus adhæret ſuis radiculis, è germinibus inter folia emiſſis, illaſq; etiam emortuas amplectitur.

AMICI FRAUDULENTER Miſericordiam Mentientes: CROCODILIS, qui Lachrymis ſub ſpecie miſericordiæ decipiunt.

AMICI CORTICARII ad Fortunæ motum ſe moventes: AVIBUS ÆSTIVALIBUS quæ æſtate fortunante nobis adſunt, inclementiâ frigoris pulſæ recedunt.

AMBULANTES PERIPATETICI: CORNICE, quæ frequenter ſola

TICI: ſola ſecum ſicca ſpatiatur arena.

ADULATORES: à FELIBUS & CANIBUS caudâ abblandientibus: Hæc enim Animalia habent facilem conſuetudinem cum Hominibus.

ADULTERI: SARGO mirè ſalaci piſce, qui è mari egreſſus alienas uxores deperit, fœdo caprarum amore mirè tenetur, ſicuti ab Oppiano deſcribitur:

Invadit Sargos Caprarum mira cupido.
Qui madidi ſimas cupiunt tractare Capellas
Montanis gregibus, quamvis tot agmina Ponti.

Ἄστοργοι: STRUTHIOCAMELO. *Hiob. cap. 39. sect. 19.*

AVARI & Auſteri: CORVIS.

CASTI & COELIBES: MONOCEROTE. Ideò non ſine myſterioſa ſignificatione in Sanctiſſimæ Virginis Mariæ ſinum caput inclinare à veneranda ac ſapiente Antiquitate depingitur. *Vide Paracelsum in suo Aroth.*

CRUDELES & IMPII: LEÆNA.

DAMNUM SIBIIPSIS INFERENTES: TURDIS cacātibus ſibi proprium malum, videlicet viſci gluten, quo capiuntur poſtea.

DEVOTI: 1. PULLIS CORVORUM. *Ps. 147. sect. 9.*

2. ALAUDA, quæ ante & poſt cibum volando verſus cœli convexum Deum ſuis Hymnis ſuo etiam modo laudat. Sic etiam ELEPHANTIBUS quadam Naturæ recondita Ratione *Hiob. cap. 39. sect. 3.*

Religio & Veneratio ſyderum eſt.

DESPERATI:	ab ELEPHANTE.
DISCIPULI DOCILES diſcendi facilitatem didicerunt:	SIMIA, PSITTACO, ELEPHANTE.
DISCIPULI INDOCILES:	ARIETE & ASINIS.
DISSOLUTI & Vagabūdi:	APRIS.
FATUI:	PECUDE.
FEROCES & SÆVI:	TIGRIDIBUS.
FOECUNDÆ MULIERES & Fertiles:	LEPORE & CUNICULO, qui fœcundiſſimi duodecies in anno generant pariuntq́;.
FURES:	CORVIS & STURNIS.
GEMENTES:	TURTURE & PALUMBIS.
HORRIDI:	STRUTHIOCAMELO.
IMMUNDI & Spurci:	PORCIS.
IMPUDENTES & IMPORTUNI:	MUSCIS, quæ licet ſæpius abactæ, continuò nihilominus redeunt.
INVIDA MALEDICENTIA MORDACES:	CANIBUS.
INOBEDIENTES & REBELLES:	REGULO.
INGRATI:	CUCULO.
INDOMITI & Faſtuoſi:	TAURO.
INIMICI MALEDICENTES:	ANGUE: nam hoc Animal nullo alio mēbro pollet quam ore.

IN- AN-

INFENSI omnibus: ab ANGUILLIS. Hæ enim seorsim ab aliis piscibus degunt, nec junctæ cum aliis inveniuntur: Ita etiam NOCTUÆ omnibus Avibus.

IRACUNDI: GALLIS INDICIS, præ irâ nimiâ intumescētibus.

LATRONES: URSIS.

LACHRYMANTES: VITIBUS deputatis.

LIBIDINOSI: PASSERIBUS.

LIBERALES: GALLIS GALLINACEIS, quos præcipuè excitandis in opera mortalibus rumpendoq; somno Natura genuit.

LOQUACES: PSITTACIS, STURNIS, MONEDULIS, GRACULIS & PICIS, quæ in vocis imitatione singularem Naturam sortita est: Indè,

Pica loquax, varios modulatur gutture voces,
Scurrili strepitu, quicquid & audit, ait.

LUXURIOSI & fortis amoris: CUNICULIS & SCARO. qui Mites inter pisces clamore tremendo Intonat, & solus pallentes ruminat herbas.

LUCIFUGI: NOCTUIS & VESPERTILIONIBUS, quæ sunt Nocturnæ Aves.

MAGNATES CONSORTIS IMPATIENTES de Dominatu concertantes: TAURIS.

MATRIMONII LAUDABILIS MUTUUS AMOR: PALUMBIS, qui ex avibus castissimi sunt. Mas & Fœmina tanquam nuptiis alligati mutuâ consensio-

ne adeò ſtabili, certo connubio per ſummam caſtimoniam adhæreſcunt, ut neuter alienum cubile attingat: ſi impudico amore capti, ad alienam uxorem oculos adjecerint, eos reliqui circumſedentes diſcerpunt, & fœminæ fœminas, teſte Æliano. Simili modo idē Autor narrat Columbas cum aliis uxores coire non pati, neq; conjugium jam indè à primo ortu initum deſerere, niſi cœlibes aut viduas: ab adulterio illæ caſtiſſimæ ſunt: nunquam enim ex ſocietate inter ſe inſtituta, neque mas niſi morte ipſa deſtituitur, neq; fœmina diſſociatur niſi vidua fuerit: in partu mas adeſt, & cultu omniq; officio fungitur: fœminam pigrius ad nidum euntem alis percutit mas, cogitq; intrare, quum peperit ova cogit ut incubet, incubātq; ambo viciſſim, mas diu, noctu fœmina: ſi maritus obierit, fœmina cibo potuq; omni abſtinens longo tempore luget & ſe diſperdit: Tantus eſt mutuus amor Columbarum, ut fœmina marem etiam non admittat, niſi ante oſculatus fuerit.

MANSUETI:	ab	AGNIS.
MALITIOSI:		BUBONIBUS.
METICULOSI & Timidi:		LEPORIBUS.
MELANCHOLICI & SORDIDI:		UPUPA, quæ nigris maculis colorata, & ob id me-

lancholicæ complexionis, deſertas quærit nemorum & invias plagas, ſpurciſſima avis, in ſepulchris commorans, & oleto nidum circumliniens.

MUN- CA-

MUNDI: à CATIS.

MUTI: PISCIBUS. Ideò Pythagoræi, teste Athenæo, à Piscibus abstinebant ἐχεμυθίας ἕνεκα.

MUSICI: CARDUELE & PHILOMELA, quæ vocis modulatione mirificè delectant, & quibus inter Aves, nullæ suaviori cantu dulcius aures demulcent, & exhilarescunt: Ex omnibus Avibus sola LUSCINIA somni expers est, & dum ova gremio fovet insomnem noctis laborem cantilenæ suavitate solatur.

MULIERES OBSTREPERÆ, LINGUACES, & LOQUACES: ANSERIBUS, & ANATIBUS, gregatim vociferantibus: Imò etiam à CICADIS assiduè adeò vocalibus, ut clamando disrumpantur.

NOCUI: MURIBUS.

OTIOSI: CICADIS.

OBSTINATI & LASCIVI: VITULO.

PARASITI & SCURRÆ: SIMIIS, ad omnia imitanda habilibus.

PARRICIDÆ: HIPPOPOTAMO, qui parricida ingratitudinem meritorum & injustitiam nuntiat.

PETULANTES & SALACES: HIRCIS.

PHILOSTORGI: HIRUNDINE & CYGNO.

Sunt enim pullorum maximè amantes: Hirundo nō nisi quinq; pullos parit, in quibus educandis & pascendis tàm Mas quàm Fœmina summâ laborant æquitate, incipientes ab eo, qui maximus est natu, & ita in ceteris ortus rationem habentes.

PII erga PARENTES: à CICONIA & CUCUPHA, quæ aves sunt piissimæ, & gratitudinis signacula: Solæ enim hæ parentibus senio confectis gratiam referunt.

PRUDENTES & Circumspecti: SERPENTIBUS.

PRÆDONES: LUCIO pisce, & ACCIPITRE. Inde Naso:

Odimus Accipitrem, quia semper vivit in Armis.

RECALCITRANTES: MULIS.

RIDENTES: MÆO ave, risum & cachinnum humanum ad miraculum imitante: Ejusmodi aves duæ è Turcia Imperatori nostro RUDOLPHO allatæ fuerunt, una per incuriam Hortulani avolavit, altera adhuc Pragæ in Horto Suæ Majestatis cum aliis Exoticis volucribus asservatur.

Proverb. 6. sect. 8. [illegible] 30. sect. 25.

SAPIENTES & PROVIDI: FORMICIS, & APIBUS, quæ norunt sibi providere pro hyemis necessitate & tutas parare latebras: Mirum Formicam sentire vices syderis, Interlunii tempore cessare, & in Plenilunio noctibus operari dicitur.

SCIENTIA pleni & Humiles: SPICIS, granis onustis, semper

les: per ſe demittentibus & inclinantibus.

SCIENTIA Inopes, & tamen videri volentes: à SPICIS vacuis, ſpontè ſe erigentibus. Item à Fæce & Spumâ in olla bullientis carnis ſemper ſuperficiem occupante. Eodem ſenſu Dolia vacua ſunt ſonora, Dolia plena nullum edunt ſonum.

SIMPLICES: COLUMBIS.

SOLERTES: PASTINACA Marina, quæ ex occulto in tranſeuntes radium figit.

SOMNOLENTI: HERINACEO & GLIRIBUS, qui totam hyemem ſic obdormiunt, ſic ſomno expirant, ut vix igne revocari queant: Diſſectus immobilis tanquam mortuus manet, donec coquatur, tùm primum in bullienti aquâ, diſſecta membra vitam oſtendunt. Hi fortè (ut nunc Ciconiarum & Hirundinum hyeme ſubmerſarum & verno tempore reviviſcentium ex Piſcatorum relatu Hiſtorias taceam) ſuas ſignaturas Hominibus in Ruſcia dederunt, qui hyemis frigore aſperrimo in ſylvis perire, & adventante æſtate reſurgere dicũtur: Porro Animãtia illa, quæ ſine cibo hyeme vivunt in cavernis, ex eorum ſubſtantia vivunt, ſicuti videmus in Arboribus perpetuâ coma virentibus, ubi ſuccus in cauſa eſt, qui ſuo lentore facit ut ſibi ipſi ſufficiat.

Fides ſit penes Hiſtoricos.

STOLIDI, PIGRI, PATIENTES: ASINIS.

SUPPLICABUNDI:	à	CANIBUS.
SUPERBI:		CAPRIS, EQUIS, PAVONIBUS.
TRISTES & MELANCHOLICI:		NOCTUIS, quæ aves ſunt Saturnales & ſolitariæ.
TRIUMPHANTES de Hostibus:		GALLIS GALLINACEIS, qui victi ſilent, canunt autem ſi vicerint, & ſuperbo ingreſſu, ſpectatiſſimum illud Naturæ acceptum inſigne, Criſtam videlicet erigunt.
VERSUTI:		CHAMÆLEONTE, qui præ nimio metu colore mutato multiformis efficitur.
VERSIPELLES, DOLOSI & FRAUDULENTI HYPOCRITÆ:		VULPIBUS, POLYPO, & SEPIA, quæ ſuo aſtu non vacat: ubi enim piſcantem ſensêre ſeu præſentiam voraciorum piſcium, effuſo atramento, quod pro ſanguine ipſis eſt, aquâ abſconduntur.
VELOCES & AGILES:		CAPREOLO.
VORACES, INSATIABILES & RAPACES:		LUPIS pilos & oſſa devorantibus.
VINDICTAM de ſe ipſis ob perpetrata ſcelera ſumentes:		CAMELO, qui dum ignorans matrem ſuam init, poſtea id deprehendẽs, ipſe ſibi propriis dentibus genitalia abſcindit tanquam vindicans in ſe inceſtum.
UXORII, & ZELOTYPI:		GALLIS GALLINACEIS, qui

qui matre gallinâ extinctâ incubant, pulloſq; ex ovis excludunt, ac tunc ſilentio utuntur, quod ſanè ſibi conſcii ſint, muliebre munus obire: Certant inſuper quemadmodum & CERVI pro fœminis, ſeq; mutuis vulneribus, ut & mortis periculo conficiunt.

Et ſic conſequenter ex his reliqua ſuo marte quilibet coniiciat.

Ita plurimi MECHANICI ſuorum ARTIFICIORUM MODUM & SCIENTIAM didicerunt nimirum

ÆDIFICANDI artem: à COCHLEIS, HIRUNDINIBUS, & induſtrioſiſſimis APIBUS.

ACUPICTORIAM Phrygiã Aulæorum parandorũ, verſicolori texturâ ſpectabilium: à PRATIS VIRIDANTIBUS, variis colorum floribus pictis, eorundemq; inenarrabilẽ varietatem repræſentantibus.

COLONIAM docuerunt educere APES ſuis Examinibus. Item GRUES qui ſui cõmodi cauſa loca longinqua petunt, è Scythia ad Nilum ſe conferunt hybernatum.

EXCUBIARUM modum: à DAMIS & GRUIBUS. GRUES clamoſi ſunt, quicquid ſentiunt voce ſignificant: Excubiás habent nocturnis temporibus, lapillũ pede ſuſtinentes, qui laxatus ſomno decidens indiligentiam coarguat: Ducem eligunt, qui clamet, dum catervæ dormiũt: dum volant in extremo agmine diſ-

positos vicissim habent, qui acclament, & gregem voce contineant, quum in terram descendunt, Dux multum clamat, ut omnes conveniant & simul pascantur, quod si nimio clamore raucescet, alius substituetur. Quum peragrant, ob sensuum acrimoniã Trianguli formam efficiunt, ut aëra facilius adversum secent, deindè sensim ab utroq; latere tanquam remis ita pennis cursum alarum levant: si sævit cœlum & ventus exoritur, non frontatim (at lunato globi situ volant, quum est tranquillum) sed in cuneum momento se traducunt: si ab Aquila se impeti prospiciant, in orbem consistunt, & falcatæ tanquã in aciem structæ pugnæ speciem ostendunt, quare Aquila regreditur: in volatu ad tergum prævolantiũ colla admittentes (id quod etiam Cervi in tranandis fluminibus faciunt) laborem facilem efficiunt, & prima deficiens incipit esse postrema: quum consistunt, ceteræ dormiunt, Dux, quæ senserit, voce vigilans significat. Simili modo ANSER nocturnas Excubias celebrat, & vigilias suas cantu assiduè testatur.

FABRICANDORUM ARMORUM scientiam: à CANCRIS, CROCODILIS, & TESTUDINIBUS.

GLOMERANDI: SCARABÆIS, qui medicos etiam docuerunt pilulas volvere: Scarabæus totidem digitis vel pedibus nititur quot mensis diebus cõstat, in quibus Sol exoriens suos persequitur cursus: is Solis & LUNÆ coitum apertè demonstrat, quandoquidem

dem ex bubulo ſtercore pilulam ab ortu ad occaſum rotando verſans, in orbis imaginem effingit, quam viginti octo diebus facto humi ſcrobiculo adobruẽs, tantiſper celat, dum Signiferum ambiens Luna ad Intermenſtruum revertens ſileat apertoq; tum orbiculo coitus ſyderum denuntians novam prolem edit, nec aliam naſcendi novit originem.

LUSUM PILÆ PALMARIÆ: à CATIS.

MONOMACHIAM milites docuerunt GALLI GALLINACEI, qui inter ſe dimicantes, pugnaciſſimi ſunt, elati & in certaminibus pertinaces: Eis prærogativam quandam Natura largita eſt, quod ſoli inter aves tanquam galea criſtam gerant, & in pedibus calcaria, pennas per colla ceviceſq; diffuſas, quaſi jubas pugnaturi explicant: Cum limen intrãt, tametſi ſupremum altiſſimum exiſtat, tamen ſe inclinant, quod ſuperbia efficit, ne criſta uſpiam offendatur: Quum in certamine Victores, tùm oculorum eminentiâ, tùm ſuperbâ & arduâ cervice elatâ, tùm in ſublime quoq; caudâ falcatâ erectâ, cantus contentione inſolenter efferuntur, & Triumphanti Victor ſimilis efficitur: Victus autem occultatur ſilens, ægreq; ſervitium patitur.

NATANDI artem: ab ANSERIBUS & AMPHIBIIS Animalibus.

NAUTICAM: SCIURIS.

NENDI: VERMIBUS SERIVOMIS.

PLAUSTRORUM structurâ: à MURMENTIS, qui dorso recubantes, extensis quatuor pedibus currum efficiunt commeatu ab aliis pro futura necessitate onerandum, & caudâ loco temonis in speluncæ Horreum postea trahendum: ideò in Autumno tergus semper glabrum habent. Eadem solers providentia in CASTORE (animali Amphibio) observatur, qui sibi casas in fluminum ripis construit, cum aliquibus gradibus & pluribus tabulatis, ut aqua fluminis crescente ascendat & descendente descendat: arborem quam elegit secandam, ad suæ domus ædificium & ad escā, non prius relinquit, quàm totam dentibus suis ferocissimis & acutissimis dissecuerit, & propè casuram singulis ictibus suspicit, ne opprimatur improvidus: E suo genere peregrino & natu grandiori ad vitā inepto quum lignatum prodit, super resupinati ventrē ligna imponit, & ne labantur ligna, ut pro vehiculo sit, inter crura artificiosè componit, & sic onustum ad casam trahit.

TEXTORIAM & VENATORIAM: ab ARANEIS.

MEDICI & CHIRURGI, multa admodum MORBORUM Remedia & RERUM VIRTUTES à BRUTIS ANIMANTIBUS edocti sunt, in quibus est Naturalis Peritia, & Ars innata Medicinalis.

DICTAMNUM herbam ad extrahendas SAGITTAS utilē: item

A spiritu enim Animali & Sydereo Brutorum utpote Tempore PRIORI *edoctus fuit Animalis Hominum spiritus Tempore* POSTERIOR *qui in se totum collectum habet, quicquid in omnibus Animalibus dispersum est.*

item Clavum pedis plantæ infixum inhærentem docuerunt eximere CERVI, ſiquidem percuſſi telo venenato illud ejus herbæ paſtu eiiciunt & excutiunt.

VOMICÆ Curationem demonſtrarunt Chirurgis CAPREÆ SYLVESTRES, quæ montibus oberrant, paſcunturq; odoratis herbis & Nardo præcipuè: His ſanguis putreſcit intra cutem & carnem: concepta ſanies antequam vomica rũpatur, ſuapte natura ad maturationem ſpectat, ad quã cum ventum fuerit, fera, titillantis humoris lancinatu noxio laceſſita, ſaxis & cotibus longo inſolatu candentibus ſeſe affricat magno oblectamento, donec facto vomicæ emiſſario, tota saniei vis à folliculo ſupra lapides effundatur, non aliter quam abſceſſus pure cocto farctus diſſilit: ulcus poſtmodũ cicatricem ducit, rurſumq; ruens ſanguinis impetus eò ſe recipit, impletq; umbilicum dum abſcedens in conſimilem vomicam extuberet.

SERPENS OCULOS malè affectos FOENICULO curandos docuit: Item Vulnera, Serpentinâ, Colubrinâ & Conſolidâ.

Similiter FELES ad confortandum VISUM inſignẽ VALERIANÆ demonſtrarunt uſum: Sic HIRUNDINES, CHELIDONIAM VISUI ſalubrem Herbam monſtravere, quæ cũ eâ pullorum ſuorum oculis medentur.

VENÆ SECTIONEM, & SCARIFICATIONEM monſtravit HIPPOPOTAMUS ſeu Fluviatilis equus, qui dum ſe aſſidua ſatietate gravatum ſentit, arundinetum ingreditur, caudici arundinis tandiu ſe affricat, donec rupta vena ſufficientia ſanguinis emiſſa ſit, aperturam poſtea limo ſeu cœno ſuperinducto ſiſtit, & ſanat.

Ursi, quibus ad Oculorum hebetantium medelam aculei Apum loco ſcalpelli ſanguinem elicere ſolent, & ſic gravedinem illam levare.

Eodem modo caliginem Oculorum dum Caprinum pecus patitur, eam optimè curare ſcit: quum enim Conturbatum Oculum & non probè affectum ſentit, eum ad Rubi ſpinam & admovet, & reſerandum permittit oculum: ut pupugit, Pituita ſtatim evocatur, & nulla pupillæ læſione facta, videndi uſum, teſtante Æliano, recuperat.

Equi Ungarici propriis Dentibus ſibi Naturali inſtinctu venas incidunt, & ſanguinem gravantem emittunt.

Enematum uſum habemus ab Ibice quæ prima Clyſteris uſum commonſtravit, quod conſuetudinem habeat ſe purgandi, roſtri aduncitate eam proluens partem, quâ ciborum onera redduntur. Item ab Ardea ſibi ſuo roſtrò ſalſam Aquam Marinam loco Clyſteris infundente.

VOMITIVORUM & CATHARTICORUM uſum habemus

1. A Canibus, qui eſu graminis ſe malè affectos per ſuperiora & inferiora purgant.

2. Laro Hiante (ave aquatica) qui adminiculo duarũ anguſtarum arborum, preli inſtar ſe cibo nimis repletum exonerat.

Item ab illo Animali voraci & nunquam non inſatiabili quod quidam Latinè Crocutam, alii verò Gulonem Bophagon, à ſuâ voracitate vocitant: illud cum paſtu cadaveris

veris præter modum ſatiatum, ex cibo ingeſto facultatis cō-coctricis calore potenti partem Nutrimenti nobiliſſimam exſuxit, inter anguſtias arborū ſive rupium ſeſe comprimens, fæces virtute omni & eſſentiâ utiliore ſpoliatas, tàm per anteriora quàm per poſteriora excludit, humore ſolummodo alimentario intra ſtomachum retento, unde poſtea abſq; omni cibo alio, longo tempore vitam miraculosè ſuſtentat, vireſq; corporis integras ſervat.

3. PALUMBI, GRACULI, PERDICES, MERULÆ Lauri foliis, ac ſibi cognitis remediis annuum faſtidiū purgant: Lauri folio Corvi etiam Chamæleontis venenum expurgant.

4. Ita CERVÆ paulo ante partum purgant ſe quadam Herbâ SESELI.

DIGNOTIONEM PULSUS, SIMIÆ, hominē in Arte Sphygmica longè ſuperantes, manifeſtarunt: ubi enim per tactū mortem deprehendit, vel morbum putridum, inuſitato narium ſtrepitu confeſtim eundem propalat.

JURISPERITI, Judiciorum conſeſſum in CICONIIS viderunt, Adulteria Leonum inſtar morte vindicantibus. Præter Guilhelmi Pariſienſis relationem Hiſtoricam intellexi è Viri fide digni αὐτοψία Ciconiam adulterio convictam per olfactum maſculi, congregata à maſculo multitudine Ciconiarum ac detegente ipſo crimen fœmellæ, ipſam à tota illa multitudine, tanquam omnium judicio ream judicatam, deplumatam, ac propè urbem Spiram, in ſylva diſcerptam fuiſſe: Miranda hæc & opinioni fortè inimica videri poſ-

ſent, niſi fidem etiam facerent creditæ Antiquitatum Hiſtoriæ.

PHILOSOPHI HERMETICI ADEPTI, modum RENOVANDI Juventutem didicerunt ab Halcyone, Aquila, Cancro, Serpentibus, & cet. quotannis ferè depoſitis antiquis exuviis ætatem ſuam renovantibus ac Juveneſcentibus: Si enim hoc Brutis animalibus conceſſum eſſe videmus, quid ni Homini ad Imaginem DEI creato, & Intelligenti, poſſibile foret?

Sic quoque Elementa veteri abjecta palla & ſorde ſua exuta reviреſcunt, læta quadam Juventa: ſuis etiam Natura poſitis micat lætior exuviis.

Aquila abjectione pennarum Senectam deponit, & Juventutem recuperat.

Angues membranam Vernationis relinquunt & alia renaſcitur, dumq; renovantur, Cervis etiam præſtant, ut renoventur, & ad noſtri corporis renovationem valent ac ſenectutem retardant. Oſtendit enim provida Natura, ut jam dictum, quamplurima eſſe Animantia (ut Serpentes & Lacerti, inter marina Locuſtæ, Gambari & Cancri) quæ vere & autumno ſenectam exuunt, annuamq; cruſtam deponũt, hominem admonendo, ut quam ipſa poſſident qualitatem eidem profuturam ſcilicet ad cutis decorticationem vel innovationem valere. Cervus ſiquidem ſentiens ſe gravatum ſenectute, ſpiritu ſuo per nares, munifico Naturæ beneficio è cavernis Serpentes etiam renitentes & pedibus conculcando enectos vorat, ac ſuperata Veneni pernitie illorum pabulo reparatur ac juveneſcit.

Cancri ranarum eſu ſe renovant.

Gallina araneарum uſu.

Aquila mediante teſtudine.

Serpentes paſtu bufonum.

Cervi devoratis ſerpẽtibus.

Naribus ſuis in ſerpentis cavernam incũbens vehementiſſimè reſpirãdo quaſi amatorio quodam etiam invitum extrahit: ſic Rubeta muſtelam, & hæc mures attrahit.

Horum brutorum animalium Exemplis & Prudẽtia moti Homi-

Homines & excitati, etiam propter utilitatem ſuam dictis animantibus multis modis feſtinationi moriendi obviantibus, ſuamq; vitam per Induſtriam Naturalem prolongantibus inſidiati ſunt, ut ſcirent Vires Herbarum & Lapidum & Metallorum, ac aliarum rerum, quibus poſtea ſua corpora rectificarent multis modis tanquam miraculoſis.

Refert Rogerius Bacchon, olim quendam Sapientē ſerpentem quæſiviſſe, inventum in parva fruſta ſecuiſſe, remanente nilominus pelle ventris, ſupra quam reperet integra: ille ſerpens prout poterat repebat ad herbam quandam, cujus tactu ſanabatur ſtatim: & experimentator indè collegit herbam admirandæ virtutis, quia humana Ratio excitata per ejuſmodi Exempla brutorum excogitare poteſt vias meliores & omnem beſtialem Prudentiam ſuperare.

Serpentes linguam amiſſam & à vivis ad uſus magicos in Plenilunio erutam recuperant ſi dimiſſi urticam offendere poſſunt.

Futuræ Reſurrectionis & Transformationis noſtræ, præter indubitatam Sacrarum literarum aſſertionem, habemus inter tot naturalia quotannis poſt hyemis ſepulturam, verno Reſurrectionis tempore ſe renovantia, etiam à Creatore certificatam adumbrationem, in duobus Exemplis manifeſtiſſimis FORMICA ſcilicet & BOMBYCE, ut nunc taceam Halcyona è primis Entibus nutrientem ſe, & quotannis ſuā cutem & plumas poſt mortem renovantem: Muſcas item, Hirundines, Veſpertiliones poſt hyemis ſepulturam in loco calido ac verno calore vitam recuperantes.

Halcyon & Ibis inter omnes aves plurimum in ſe habent rerum arcanarum quarum etiam eſſentia non recedit à ſuo domicilio.

Rom. 8. ſect. 21. 22.

FORMICA laborioſiſſimum animalculum illam toti etiā Naturæ inditam habet promiſſionem, ut abſoluto ſuo curriculo poſſit ad meliorem ſtatum venire, & requiem habere

plenariam ad quam omni conatu tendit: ideò inceſſantibus laboribus ad ſenium anhelat, ſiquidem in ſenectute mira & conſideratione digniſſima metamorphoſi Natura ei in præteritorum laborum ſolatium ac recompenſationem, Alas creat, & ex animalculo repente muſcam volantem facit.

Sic etiam videmus BOMBYCEM (è ſemine perexiguo beneficio verni Solis excluſum) Vermem abjectum & deformem abſoluto functionis penſo emori, & poſt putredinem ſepoſitis prioribus Vermiculi repentis exuviis in vivacem & volantem transformari & reſurgere Papilionem.

Has Animalium Regeneratio, verius eſt Transplantatio, remanente Radice, novo ſurculo inſerenda.

Nos brevitati hic ſtudentes Signaturæ ſtudioſis Rerũ abdita, & in Naturæ receſſibus latitantia eruere Myſteria laborantibus, ſimilia inveſtiganda commendamus & proponimus, ſicuti hoc noſtro tentare Exemplo, de cetero feliciori poterunt ſucceſſu, per totam Naturæ Latitudinem, & conſenſum concordantiamq; omnium magna cum jucunditate deprehenſam admirabuntur. Hîc digito tantum Arcanarum rerum curioſis Exploratoribus iter indicare, cui inſiſtere debeant non amicè ſolum, ſed & fideliſſimè voluimus.

Hezra lib. 4. cap. 5. ſect. 23.

Porro quæ Signatura ſit in Tritico Primi noſtri Parentis, quæ myſteria DEIparæ Virginis, in Vitis inciſione artificiali: Aquilæ bicipitis & aliorum myſteriorum è Filice, ſi artificio ingenioſo excindantur: & quæ ſint Gladioli, Tonitru Cunei, utriuſq; VICTORIALIS Radicis multis loricis perplexæ & conſtellato Tempore collectæ, ut & Herbæ Cruciatæ, cõtra Armorum incidentium vim, ſigna magica Naturalia, ſolis ve-

lis veræ Magiæ alumnis & initiatis revelanda, innuiſſe hac vice ſatis ſit, ne fortè litigioſis Sophiſtis contemnendi materiam præbeamus, aut impiis Hominibus anſam demus malefica excogitandi, alioquin percupida mirabilium rerum diſcendi Ingenia pleniore demereremur obſequio. Ubi prius animadvertero, qua fronte hæc excipientur, poterunt me incitare ad ulteriorem evulgationem

Primò, Curationum Magneticarũ, Magicarum & Characteriſticarum:

Secundò, Quo debito Conſtellationis Tempore Medicinalium maxima pars colligi debeat.

Tertiò, de Incantamentis & Veneficiis maleficiatis dignoſcendis & curandis.

Quartò, δοκιμασίας multorum morborum Convaleſcentiæ aut Mortis prænuncias veriſſimas.

Sed ne nimium CROLLI.

Nam jam ſumma procul villarum culmina fumant,
Majoreſq; cadunt altis de montibus umbræ.

Ergò laborioſâ (DEI Opt. Max. favore & auxilio) navigatione abſolutâ, qui lembum hunc Philoſophicum ad portum direxiſti felicẽ, HYMNUM meruiſti Noctis Quiete gaudentem. Tibi igitur SILENTIUM SACRUM (in cujus ſolius indeficienti Lumine Veritatem videmus indubitatam) Tibi inquam ſedenti ſuper Thronum, cujus magnitudo Effluentis Miſericordiæ eſt incomprehenſibilis, unà cum AGNO Immaculato ſit Laus, Gratiarum actio & Benedictio per in-

finita sæculorum sæcula. Tua ineffabili CHARITATIS Clementiâ efficias obsecro, ut omnium, te in Novitate vitæ per Quotidianam mortificationem ac plenariam sui abnegationem, cordialiter summoq; studio Timere, tuaq; mandata, mediante Gratia Tua, juxta amorem Proximi in hac Carnis infirmitate Religiosè observare Laborantium (siquidem in hoc maligno mundo hic Verissimus DEI Cultus est) Oratio & Actio semper in Divinæ Voluntatis tuæ Beneplacito consistat, donec tandem mortalibus rebus superatis & dimissis unâ cum Beatorum cœtu ad summum BONUM Principium & Fontem omnium scandere possimus, ejusq; Cognitione & Fruitione æterna gaudere Beatitudine, Amen.

Eccles 12. sect. 13
Act 10. sect. 34
Ezec. 18. à sect. 5 ad 10.
Mich. 6. sect. 8.
Hiob. 1. sect. 1.
Zach. 8. sect. 16. 17.
Sirac. 1. sect. 17.
cap. 10. sect. 25.

CO-

COROLLARIUM.

Antiquißimos sapientes, quos Græco sermone Philosophos appellamus, si quæ vel Naturæ vel Artis reperissent Arcana, ne in pravorum notitiam devenirent, variis modis atq; figuris occultabant: Eodem modo Philosophi Hermetici certis notis Hieroglyphicis solebant insignire Planetas Terrestres, quibus eorum latentes virtutes intuendas, quasi ob oculos intelligentibus & inspicientibus filiis artis exponerent: Ut autem ejusmodi signa ab interitu vel sepulturâ vindicarentur, operæ pretium me facturum arbitratus sum, si cum aliorum Mineralium Characteribus ad Profanum ac indignum Vulgus ab hoc studio arcendum à Providenti Antiquitate excogitatis, in gratiam discipulorum Hermeticorum, nunc Reipub. Chymicæ unâ operâ à me communicentur.

Vide Monadem Hieroglyphicam Joannis Dee Lōdinensis.

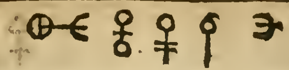
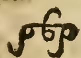
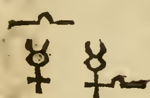
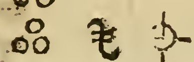
NOTÆ METALLORUM.

Saturnus	Plumbum	♄
Jupiter	Stannum	♃
Mars	Ferrum	♂
Sol	Aurum	☉
Venus	Aes, Cuprum	♀

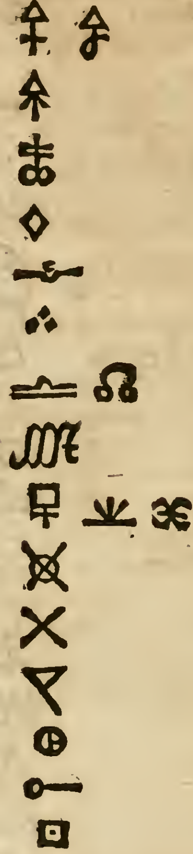
Mercurius	Argentum vivum	☿ ☿ ☿
Luna	Argentum	☽

NOTÆ MINERALIUM ET ALIARUM RERUM CHYMICARUM.

Antimonium	♁ ◇
Arſenicum	
Auripigmentum	
Alumen	○
Aurichalcum	
Atramentum	
Acetum	✢
Acetum deſtillatum	
Amalgama	aaa
Aqua vitæ	
Aqua Fortis ſeu Aqua ſeparatoria	
Aqua Regis ſeu aqua Stygia	
Alembicus	XX
Borax	
Crocus Martis	
Cinnabaris, uſifur	
Cera	

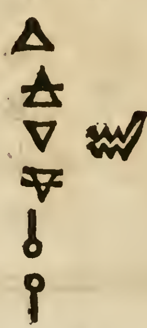
Crocus Veneris, ſeu æs uſtum	
Cineres	
Cineres clavellati	
Calx	
Caput mortuum	
Gummi	
Lateres cribrati ſeu Tegularum farina	
Lutum Sapientiæ	
Marcaſita	
Mercurius ſublimatus	
Mercurius Saturni	
Mariæ Balneum	
Magnes	
Oleum	
Purificare	
Realgar	
Sal petræ	
Sal commune	
Sal gemmæ	
Sal Armoniacum	
Sal Alkali	

Sulphur
Sulphur Philoſophorum
Sulphur nigrum
Sapo
Spiritus
Spiritus Vini
Sublimare
Stratum ſuper ſtratum
Tartarus
Tutia
Talcum
Tigillum
Vitriolum
Vitrum
Urina

QUATUOR ELEMENTORUM NOTÆ.

Ignis
Aer
Aqua
Terra
Dies
Nox

FINIS.

INDEX GEMINUS
IN LIB. DE SIGNATURIS.

PRIOR
BREVI SYNOPSI TOTIUS OPUSCULI SERIEM ORDINE exhibens.

INDEX

INDEX ALTER IN LIB. DE SIGNATURIS, EA DILIGENTER COMPLECTENS, QUÆCUNQUE IBI ORdine alphabetico non traduntur.

capreolus

equi

iecoris

pudendi

ſugil-

FINIS.

Menda Typographica homini oculato facilè obvia candidus lector humaniter emendabit.

ELEGIA DE VERA ANTIQVA PHILOSOPHICA MEDICINA,

scripta à

M. VLRICO BOLLINGERO

ad

DN. OSVALDVM CROLLIVM, *Medico-chymicum felicißimum &c.*

DE VERA ANTIQVA PHILOSOPHICA MEDICINA

Elegia,

Ad Osvaldvm Crollivm, *Philosophum & Medicum peritißimum, suum amicum carißimum,*

M. Vlrici Bollingeri,
Poëtæ Coronati.

NOn Oswalde meis est vis ea tanta Camœnis,
O Crolli medici gloria magna chori:
Quæ tenui dicat præconia maxima versu,
Veraq; quam miseris spem medicina ferat.
Hæc est quæ nostras extollit ad æthera mentes
Atque Creatorem prædicat esse Deum.
Quælibet herba probat quòd sit diuina potestas,
Quæ nobis rerum condidit omne genus.
Inspice quæ fæto claudat natura recessu
Pectore qui credis numina nulla tuo.
Hæc est, quæ nos esse Deos diuûmque nepotes
Admonet, in tenebris heu tamen illa jacet.

Hem, quia tanta tenet cæcas ignauia mentes,
Et nostros oculos fascinat umbra leuis.
Non hodiè superant operis vestigia prisci,
Nomina vix nostro tempore nota manent.
Quis Chymicam nouit, quæ muta cadauera rebus
Vulcani flammis demere ritè docet?
Hic labor, hoc opus est Vulcani discere vires,
Pharmaca qui morbo certa parare cupis.
Lemnius ille Deus totam tibi perficit artem,
Ne pigeat prunis applicuisse manus.
Balsama quæ triplici clauduntur in ordine rerum,
Hæc cape, si cordi est vera medela tibi.
Cum Plantis possunt Animalia ferre salutem,
Et tibi præstabit vis Mineralis opem.
Ne modò decipiat facies te mortua rerum,
Quære sub externis interiora tibi.
Mercurium dicunt, nec non Sal, Sulphur, in istis
Inuenies medica quicquid in arte valet.
Est major, mundusq; minor, qui fœdere certo,
Adspice, quam semper conuenienter eant?
Inseruit major per pharmaca grata minori,
Promit & è triplici classe salutis opem.
At genus humanum mediis in noctibus ORCI
Tartarei, religant ferrea vincla Dei.
Cognita sunt paucis velati fœdera mundi,
Aptaq; quæ morbo sit Medicina suo.

Proh

Proh pudor: hoc etiam ratione carentia norunt,
Ipſa parant curam dum ſibi bruta ſuam.
Quando feris tergo capris hæsêre ſagittæ,
DICTAMVM quærunt gramina nota ſibi.
Nec ſuus accipitrem latuit medicaminis vſus,
Vnde poteſt oculos exacuiſſe ſuos.
SERPENTINA ſuis non eſt ignota colubris,
Cæcaq; pungentes vrſa requirit apes.
At quibus eſt ſuperi cœleſtis imago Parentis,
Talia num voluit nos latuiſſe Deus?
Haud equidem credam, ſed nos malus abſtulit error,
Dum nimis ingratis ſpernimus iſta modis.
Heu mihi quæ res eſt jam peruerſiſſima mundi,
Adſcribit Sathanæ munera ſancta Dei.
O grauis impietas quæ ſanctam reſpuit auram,
Quæ potiùs tenebras quàm bona lucis amat.
Ergò malus Dæmon nobis has contulit artes
Primæui notas quas habuêre Patres?
O fortunatos, quibus hæc arcana reuelat
Demiſſus cœlo ſpiritus ille Dei.
Nonne docente Deo cunctis ſua Nomina Plantis,
Et vires docuit primus ADAMVS homo? *Adam.*
Vnde ſuæ virgæ poterat vim noſſe IACOBVS, *Iacob.*
Non benè naturæ ſi didiciſſet opus?
Et non corruptum quamuis jam lumine caſſum
IOSEPHVS poterat corpus habere Patris? *Ioſeph.*

Moyses. AMRAMIDÆ IEHOVAS monstrauit nobile lignum,
Vnde fuit dulcis redditus humor aquæ.
Et ne conuiuis Colocynthis amara noceret,
Elisæus. SAPPHATIDES farris puluere fecit opem.
Iesaias. Vlcere correpto Regi pius ille SACERDOS
Ficubus impositis Pharmaca grata tulit.
Salamo. Et SALAMO, physicum quem non ænigma fefellit,
Quæq; juuet docuit, quæq; sit herba nocens.
Hermes. Talis erat PHARIIS etiam Ter maximus HERMES,
Haly. Geber. Talis HALY, & magnâ laude GEBERVS ARABS.
Orus. Talis & ORVS erat Grajæ de sanguine gentis,
Qui nobis rerum symbola sacra dedit.
Et PELVSIACIS qui sceptra gerebat in oris
Chalid. Ætherios CHALIDES notus adusq; Polos.
Villanouanus. Adde NOVÆ VILLÆ Dominum, Latiumq; magistrum
Morienes. Fatidicum nomen qui MORIENIS habet.
Lullius. Nec minor arcanæ scrutator LVLLIVS artis,
Riplæus. Rogerius. RIPLÆVSq; senex, ROGERIVSq; fuit.
Artephius. Optimus ARTEPHIVS causas aperire latentes,
Treuisanus. Et TREVISANA dictus ab arce Comes.
Nec non occultas naturæ tradidit artes,
Tritbemius. Qui SPANHEMÆA præsul in æde fuit.
Wimpenæus. Et WIMPENÆVS Bojæ lux maxima terræ,
Isacus. ISACVS & Bataui gloria magna soli.
Paracelsus. Diuinus tali est PARACELSVS in arte Monarcha,
Secula cui similem nulla tulêre Virum.

CORN-

CORNDORFER Paracelſiacum ſe gaudet amicum,
Quem pariter PHÆDRO, LAIDECERVSq; probant. *Korndörfer. Phædro. Laidecer.*
Sunt etiam tales noſtro qui tempore viuunt
Hanc Sophiæ veram qui tenuêre Viam.
Bombaſtum ſequitur felici tramite Vatem
MONTANVS toto notus in orbe ſenex. *Montanus.*
WINZIVS, & noto MOLLERI nomine dictus, *Winzius. Mollerus.*
Naturæ felix hiſtor vterq; fuit.
Huic etiam ſtudio BERGERVS deditus vni *Bergerus.*
Artifici miſcet Pharmaca grata manu.
Nec minus egregium ſternit VIGELLVS honorem, *Vigelius.*
Pæoniâ ſanans vulnera dira manu.
Et quem MVFFETVM, DEE, TORNERVMq; celebrat, *Muffetus. Iohannes Dee. Tornerus.*
Nunc etiam medicis Anglia clara ſuis.
Et variis aperit PORTAM BAPTISTA medelis, *Iohānes Porta.*
Et qui de QVERCV nobile nomen habet. *Quercetanus.*
Maximus hâc etiam ſcrutator in arte DRYANDER *Dryander.*
E patriâ CROLLI natus & ipſe tuâ.
Et peregrinator SCERBETIVS alter Vlyſſes *Scerbetius.*
Multa videns terræ myſtica, multa maris.
Haffnia CRAGÆA genitum de ſtirpe celebrat, *Cragius.*
Et ſe GRAMANO iactat Hiera ſuo. *Gramanus.*
Non ARRAGOSIVS, non hac rudis arte PLATERVS *Arragoſius. Platerus.*
Conſulit ægrotis qui Baſilæa tuis.
Et cum ZWINGERO patriâ GESNERVS eâdem *Zwingerus. Geſnerus.*
Editur, eximios ſcripſit vterq; libros.

Syderocrates. Adde quibus duri CRASIS & mixtura SIDERI
Egregium nomen fratribus esse dedit.
Penotus. SAL PENOTVS habet, quod languida corpora nullo
Corrumpi morbo vi medicante sinit.
Seuerinus. Nonne SEVERINVM PETRVM sua Dania laudat?
Huserus. HVSERVMq; vehit Gens Vbiana suum?
Linccius. LINCCIVS huic adjutor adest, & fidus Achates,
Bombasti vt vivant gloria, fama, libri.
Dorneus. Consimili studio totum DORNÆVS in orbem
Emisit Chymicis scripta probata viris.
Sic & ANHALTINIS clarus BALDVINVS in oris,
Doctrinæ fautor, REX PARACELSE, tuæ.
Sic vos Hassiacis WOLPHII succurritis aulis
Consilio medico, Pæoniâq; manu.
Hartmannus. Marpurgi. HARTMANNVM tibi quid referam? quem Phœbus & omnis
Aönidum & Charitum turba sacrata stupent?
Hic decus & splendor, Medicorum & gloria, quos hæc
Tempore postremo secula docta ferunt.
Mosanus Casselis. Quid tibi MOSANVM dicam? qui doctus in arte
Spagyricâ Hassiaci est gloria sola soli.
Bodenstein. Adde BODENSTENIVM celebris quem fama notauit,
Andernacus. Atq; ANDERNACO laus sua digna manet.
Dariotus. Nec minus æterno DARIOTVS nomine dignus
Ob Chymicas artes florida serta gerit.
Hornerus. Consulit HORNERVS patriæ, si fortè laborat,
AVREOLVM quoniam consulit ille suum.

Doctus

Doctus & HILLERVS varios depellere morbos
Nouit, & Onoldæ pharmaca ſana dedit. *Hillerus.*
CRETSCHMERVS terræ doctus rimare fodinas,
Quà lateant venis plena metalla ſuis. *Cretſchmer.*
Et caros HESSVS non vltimus inter amicos
Eſt equidem Medico dignus & ille choro. *Heſſus.*
Ille prius rigidi perplexa volumina juris,
Nunc opus euoluit, REX PARACELSE, tuum:
Conſulit in medium tua ſi res ægra laborat,
Aut grauis inuaſit ſi tua membra lues.
Hunc ſequitur MAIVS felici ſydere natus,
Qui Paracelſiacos vertit vbique libros: *Maius.*
MAIVS Apollineo procedit ab ordine doctus,
Vallis præfectus nunc Ioachime tuæ.
Nec RVLANDE meo tu verſu indictus abibis,
Te meritò noſtri Cæſaris aula colit. *Rulandus.*
Nec vos tranſierim Muſis & carmine noſtro,
Naturæ clauſas qui ceciniſtis opes.
TOXITES noſter, noſter SVCHTENVS ALEXIS,
Hic eſt ingenio clarus & ille ſuo. *Toxites. Suchtenius.*
Nunc ad te redeo CROLLI, quem magnus Apollo
Inſignem medicum Mercuriuſq; dedit. *Crollius.*
Sunt tibi doctrinæ myſteria nota vetuſtæ:
MERCVRIVM vidi, SAL, OLEVMq; tuum.
Quid PHOEBVS poſſit, nec non CYLLENIVS ALES,
Noſti, quid poſſit LEMNIVS ille DEVS.

Inde tibi triplicis paret concordia mundi,
Illa vetus rerum quâ medicina latet.
Non tamen hoc tam grande cupis celare talentum,
Vt quos inuidiæ liuor amarus habet.
Multa etenim præſens poterit monſtrare libellus,
Communem reliquis quem ſinis eſſe viris.
Tu quoque quæ magno tibi cum ſudore paraſti
Per Latias currens Franciacaſq; plagas,
Ad commune bonum claras emittis in auras
Hactenus arcano pharmaca clauſa ſinu.
Hinc tibi poſteritas meritò perſoluere grates
Debebit, ſcriptis doctior illa tuis.
Macte tuo dono, reliquos contemne profanos,
In cœlo reſtant præmia magna tibi.

ENCO-

ENCOMIVM
WETTERÆ ATHENA-RVM HASSIÆ,

Scriptum

ab

M. VLRICO BOLLINGERO

P. L.

AMPLISSIMO PRVDENTISSIMOQVE SENATVI POPVLOQVE VETERANO

OSUALDUS CROLLIUS Medicus S.

AMPLISSIMI, *Consultißimique viri, ut etiam apud totam posteritatem insigne ac memorabile aliquod exemplum extaret singularis & peculiaris Dei opt. max. erga carißimam nostram patriam Clementiæ & Bonitatis, volui hoc loco inserere Encomium illius carmine olim ab amico conscriptum, quod Argentorati anno XCV excusum fuit, & nunc unâ operâ hac secundâ evulgatione, vobis, instar libri mei appendicis, gratitudinis & observantiæ ergò à me nuncupatum. Idq; eo potißimùm fine, ut semper unà cum sera posteritate horum beneficiorum memores, indesinenter Deo mecum agatis gratias, quod sua beneplacita benedictione plures ex illa literatos simul & semel ferè excitarit viros, quàm vix ex alia ulla (adsit veriverbio venia) totius Europæ licet ce-*

leberrima prodierint urbe. Ita ut meritò illud & nostræ quadrare poßit quod de sua patria memorat Ithacus, quamvis sit sterilis & aspera, attamẽ esse κουροτρόφον. Præter memoratam literatorum copiam hoc insuper asseverare possum, vix unquam fuisse quicquam in ullo scientiarum genere tàm reconditum, quod non uni aut alteri è nominato cœtu suâ gratiâ manifestare placuerit: tum ut hac sua speciali Misericordiâ nos omnes, cunctarum miserationum suarum longè minores, ad ardentiorem sui incitaret cultum, timorem scilicet & amorem: tum etiam ut omnibus hominibus manifestum faceret, sibi esse integrum sua distribuere & erogare dona, sine personarum & locorum aut temporum respectu.

Hisce valete viri Amplißimi & honorandi, & animo mecum pio, grato, ac memori hunc peculiarem Numinis Favorem toto vitæ decursu cum omnibus posteris agnoscite, ut Patrem misericordiarũ, ad ulteriorem suorum beneficiorum continuationem & nunc & deinceps semper experiamur propitium, cuius Nomen sit benedictum in secula Amen.

Anno M DC VIII.

EN-

ENCOMIVM WETTERÆ ATHENARVM HASSIÆ.

LAVDABVNT alii Solymam, ſeu Perſica Suſa,
Cecropis aut vrbem, quæ doctis artibus olim
Præſtantes genuere viros, toto orbe celebres:
Tu tamen excelſis nuper circundata muris
WETTERA, quæ veteri gaudes ita nomine dici,
Quâ Druſi miles ſua caſtra vetuſta locabat,
Tu BOLLINGERI meritò laudabere Muſis.

Non quod te natura bonis donavit opimis,
Et tibi ditat agros fœcundo copia cornu,
Æolus & mites, & ſanas temperat auras,
Vnde laboriferis creſcit vis ſtrenua membris.

Quod tibi ſerta parant vario diſcrimine Nymphæ
Plaudenteſq; agitant choreas, & Oreades hirtis
Cum Satyris ludunt, Dryadeſq; ibi frondibus altis
Veſtitæ ſua regna tenent, & luſtra frequentant.

Quod tibi progenies non infœcunda ferarum
In ſylvâ, & rident circum frondentia tempe:
Omne volatilium genus eſt circumq; ſupraq;
Æthera mulcentum cantu, luciſq; volantum.

Quod tibi deſcendunt largi de fontibus amnes,
Piſciferiq; lacus (hinc fercula grata parantur)

Quodq; tuo gremio varii vis magna metalli
Eruitur, multo ditatq; numiſmate gazas.
Quod tibi grex ovium, celſaq; in rupe capellæ
Innumeræ pendent, ſunt & pecuaria campis,
Et cultis adeò vis eſt genialis in hortis
Nutantes onerans ramos: quod jugera culmis
Flaveſcunt, plenaq; vrgent ſe meſſe novales:
Omnia prætereo reliquis communia terris,
Quod canere incipiam, proprium tibi fata dederunt.
Tu paucis adeò quamvis poſſeſſa colonis
Vna tamen plures Phœbi producis alumnos:
Qui miſſi de ſede tuâ, per totius orbis
Diſperſi plagas, vitam excoluere per artes
Atq; ſui memores alios fecêre merendo.
Namq; ſacerdotes quidam divina gubernant
Templa DEI, ſuus vt nunquam non debitus aris
Perſtet honor, veraq; DEVS pietate colatur.
ORTHIVS hinc ortus vicinâ ſede receptus
Quâ jacet ad Lanum duro de Marte vocata
Vrbs vetus, Aoniæ ſtatio gratiſſima turbæ,
Chriſticolas benè duxit oves, ad paſcua læta.
Et tuus ille ſenex, ſuperas qui nuper ad arces
PINCIERVS ſcandit, gratæ pietatis honorem
Reſtituit Patriæ, ſacri quam ſemine verbi
Plantauit multos non infeliciter annos.
Editus hinc etiam longævâ ætate verendus
CALVINVS, Duce ſub Catto qui dogmate ſacro

Pandit ad astra viam: satus hinc de sanguine claro
Interpres Christi, IOANNES CROLLIVS ille,
Quem pubes Germana fuit mirata docentem
Ignara Allobrogum linguæ, quo tempore sacros
Monstrauit cultus, ad flumina nota Lemanni.
Quis numeret Iuris doctos legumq; peritos
WETTERA quos genuit: VVLTEIOS aspice fratres
HERMANNVM cum CHRISTOPHORO qui rebus agendis
Excellunt pariter, certissimus auctor vterq;
Consiliis prodesse bonis: HIRSFELDIVS Abbas
Consulit hunc: illum princeps LVDOVICVS honorat.
Aspice PINCIEROS cognato sanguine iunctos,
Ex illis longum venit LVDOVICVS ad ALBIM
Adq; sinum CODANI reddit sua iura LVBECCIS.
IOANNES bonus eloquio, dum vita manebat
Legatum gessit non rarò ad Cæsaris aulam
AVSTRIACVMq; Ducem: nunc cassum lumine luget
Arbiter Imperii, funestisq; horrida bellis
BELGIA, cui placidam curabat reddere pacem.
Iam mihi GERNANDOS specta tres ordine fratres
Quos Themis & Themidos Charis & Suadela sorores
Certatim exornant: CALVINVM his insuper adde.
Quid deceat, quid dedeceat, quæ regula morum
Ille tibi melius Chrysippo, & Crantore dicet.
Nec tu carminibus nostris indictus abibis
PORPHYRI CROLLI iustâ qui iuris amussi
Omnia dispensas, nulli pietate secundus.

Hîc tardis ingens vbi SEQVANA flexibus errat
Dum ſequeris Muſas per binos ſedulus annos
Hîc te ſors rigido clauſum ſub carcere preſſit.
Non equidem tales vnquam mala crimina pœnas
Innocuo peperêre tibi, ſed proditor hoſpes
Et tua pura fides in tanta pericula vitæ
Te ſocioſq; tuos poſuit, iam triſte parabant
Supplicium flammæ: ſed vos, mirabile dictu,
Fæmina ſeruauit tanto in diſcrimine rerum.
Macte animo CROLLI, pietas ſua præmia ſecum
Semper habet, iuſtiſq; viris non defuit vnquam
Rebus in aduerſis, cum ſpes non vlla iuuandi,
Auxilium præſens ſtellanti ex æthere miſſum.

Nec te transierim LÆLII qui nomine gaudes
Optime LAVRENTI, ſacrâ digniſſime lauru
Quam Themis impoſuit, cui tu tam fidus alumnus.
Iam procul à patriâ te Conſultore VISVRGIS
Vtitur, & BREMA ſacrorum Præſul in vrbe.

At vos quos memorem quos vnica WETTERA multos
Protulit edoctos herbas, vſumq; medendi?
Nuper erant gemini caro cum patre DRYANDRI,
Quæ ſit morborum propriiſſima cauſſa, quid artes
Efficiant medicæ, quæ vis operetur in herbis:
Quæ virtutum ipſis DEVS incrementa miniſtret
Ipſe pater docuit, patriis quàm proximus oris
Alter natorum mortalia tecta reliquit
Ante diem raptus: verùm alter in orbe remoto

Pæonium in morem magnâ cum laude POLONOS
Liberat à morbis PARACELSI dogma ſecutus.
Hic Germanorum fuerat termaximus HERMES
Vnus in arcanâ rerum virtute Monarcha
Omnigenos morbos diuinâ ſuſtulit arte,
Et docuit morbis non viſa prioribus annis
Pharmaca, felices illos ſemperq; beatos
Qui diuina viri ſeruant præcepta medendo.
Venit & ad Styrios VVLTEIO ſanguine natus
Arte Machaoniâ celebris, cui ſublita nullo
Mens fuco, dudum famâ ſuper æthera notus.
At tu PINCIERI generis memorabile nomen
Tu benè Naſſouiis Ducibus ſuccurris, & ægris
Scis medicas adhibere manus, vbi lapſus ad oſſa
Eſt dolor, aut artus depaſcitur arida febris.
Hos meus OSWALDVS ſequitur felicibus auſis
CROLLIVS; arcano quâ vi natura receſſu
Intus agat, rerum vires dum ſeparat ignis,
Quæ virtus herbis, animalibus atq; metallis,
Omnia cognouit: quando diſcrimine miro
Ducit ab impuris puriſſima ſemina rerum.
Vidi ego Sal nitidum, pinguem vidiq; liquorem,
Mercurium vidi, medicamina plurima vidi
Quæ non Hippocrates, quæ non ars nota Galeni
Hactenus edocuit, quæ CROLLIVS ipſe parauit.
Hoc etenim ſtudio, ſeptem peregrinus ad annos
Per Latiam terram, per Celtica regna medentes

Ille viros vidit, varias lustrauit & vrbes.
Inde sagax animi, longoq; peritus ab vsu
Artibus instructus variis, varioq; disertus
Eloquio rediit, seu differat ore Latino
Seu Gallo, aut Italæ promat commercia linguæ.
Iam PAPPENHEMIO vitæ morumq; Magister
Additus est iuueni, cum quo dimissus ad vrbem
Germani proceres vbi convenêre sacriq;
Sceptriger Imperii: rem dignam gessit vterq;
Esset vt integritas captivi nota parentis
Quem sors dura premit, patriisq; à sedibus arcet.
At tu qui tanti mensuram nominis imples
MAXMILIANE puer præsentem exporrige frontem.
Iam iam tempus adest, priscum quo Cæsar honorem
Restituet, patremq; suam reuocabit in aulam.
Interea te Parnassum deducet in altum
CROLLIVS ille tuus carum quem nuper amicum
Hac Bebenhusæâ mihi sors coniunxit in æde.
O quoties vnà totas consumsimus horas
Colloquiis læti, & docti sermonibus oris!
Non quam dulce femur lepori, quam dulce palumbi
Sit latus, aut pernis, aut quæ sit gratia triglis,
Sed qui sit pietatis honos, quæ gloria doctis
Artibus, & quæ sint Francæ commercia linguæ.
Acceptum huic refero, si quid discernere possum
Gallorum voces, quarum præcepta loquendi
Tradidit ille mihi: Salue carissime CROLLI,

Cum

Cum PAPPENHEMIO, si quid mea carmina possunt
Nulla dies vnquam memori vos eximet æuo.
Nunc age dic Erato proceres quos publica rerum
Cura tenet populo ciuilia dicere iura:
Quiq; modis aliis studiis operantur honestis
Ad commune bonum nati quos WETTERA fæto
Ex vtero peperit: velut intra mœnia Troiæ
Instar montis equus fortes effudit Achiuos.
Emicat hos inter ceu Lucifer ortus Olympo
Ille senex IVSTVS VVLTEII sanguinis auctor
Felix prole suâ, per quam post fata superstes
Semper erit, nomenq; eius laudesq; manebunt.
Huic sua cura fuit Cattis prodesse Lycæis
Vt iuuenes habeant doctosq; piosq; Magistros,
Qui studiis mores iungant, ne praua malorum
Corrumpant exempla, aut cæca licentia vitæ
Transuersos rapiat: nostri fera temporis ætas
Talia contemnit, sed merces magna laborum
Permanet in cœlis amaranthi è flore corona.
Proximus huic agris natalibus ortus ab iisdem
Gente satus STADIA; quo nemo plura locorum
Climata percurrit, donec peruenit ad Indos
Extremos, vbi gens habitat crudelis, & olim
Nec visu facilis, nec dictu affabilis vlli:
Humanis quæ corporibus, quæ vescitur atro
Sanguine, quem tremuli rorant in cratibus artus,
Hunc illi prensum toties mactare volebant

Ni DEVS in melius flexiſſet dira virorum
Pectora, Chriſticolæ ſortem miſeratus iniquam.
Ad patrios donec iam poſt duo luſtra penates
Incolumis rediit, docuitq; prioribus annis
Ignotas terras, trabibus ſeu forte cauatis
Seu quis iter pedibus Cyclopas quærat ad iſtos.
Hinc etiam occurrit memorandus carmine noſtro
CROLLIADVM genitor, vir magnus honore ſenectæ
Qui faſces quintas Conſul quintamq; ſecurim
In patriâ geſſit facti grauis vltor iniqui
Magnus vt Arpinas aut longi Mutius æui.
Fortunate ſenex nunquam tua fama peribit
Parta tuâ virtute tibi, quin illa magiſq;
Per celebres floret natos ſeroſq; nepotes.
His SYLBVRGÆÆ non vltima gloria gentis
Accedit, Latiam & Graiam quo nemo loquelam
Dexterius nouit, libros dum tractat, & illis
Sedulus inſudat, communemq; edit ad vſum
Purgatos mendis, vir noſtra ad commoda natus.
Iungitur huic patrii qui tradita frena Lycæi
Laude regit magnâ, cui MERCATORIA nomen
Stirps dedit, huic merx eſt conſolatura ſenectam
Muſarum ſtudium, quam ſi quis venerit emptum
Crede mihi, nunquam (quæ ſit fortuna) pigebit.
HENRICVS itidem nobis ſe LÆLIVS offert.
Ille nouem quondam fratres non vltimus inter
Panonium Muſas longè deduxit ad Iſtrum,

Sed

Sed cadit ante diem, cæliq; in parte locatur.
Non autem dignis potero celebrare Camœnis
PINCIEROS inter Germanos nomine PAVLVM
Amphion citharâ, cui carmine cedat Homerus,
Rex Ponti linguis. talem vix vlla tulerunt
Secula, qui variis ſuperauerit artibus omnes.
Heu, DEVS hunc tantum terris oſtendit, & vltra
Non ſupereſſe dedit, miſerandâ peſte peremptum.
At BOLLINGERO iam vos ignoſcite vati
WETTERICI heröes reliqui, quorum inclyta fama
Orbe cluet toto: Quis enim tot nomina ponat?
Quis tot CIRCOVIOS? quis priſco ſanguine natos,
Tot DECIOS? quis tot FONTIS cognomine dictos?
FETTIADES & BREVLÆOS inſignia famæ
Pectora, quis SAVRO & FISLERO ſtemmate cretos,
Quis MILIOS? Quis MESMILIOS, & ſanguine natos
SEFREDO? Quis tot nomen PISTORIS habentes,
Quis canat ELSNEROS, quibus & pugnæ area nomen
STRETTOVIIS fecit? Quis tot COMBACHICA dicat
Mollibus in numeris cognomina dura, nec ipſo
Sat concinna ſono, verſuq; incompta Latino?
Saluete illuſtres animæ, & tu maxima ſalue
WETTERA, nobiſcum natalis terra virorum.
Per quos talis honor ſeris tibi ſurgit ab annis
Qualis erat Solymæ, & Suſis, & qualis Athenis.

SOLI DEO GLORIA.

FINIS.

SERIES Chartarum.

() (:) A B C D E F G H I K L M N O P Q R S T V X Y Z Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Kk Ll Mm Nn Oo Pp Qq ** *** a b c d e f g h i k l m aa bb cc *omnes chartæ vnæ & simplices, præter* (:) *quod chartam vnam cum dimidia continet.*

FRANCOFVRTI

Apud Claud. Marnium & heredes Ioan. Aubrij.

cum priuilegio Cæsareo decennali.

M DC IX.